Digitaliseret af | Digitised by

Forfatter(e) | Author(s):	Elmquist, Adolph Frederik.; af A. F. Elmquist.
Titel | Title:	Læsefrugter, samlede paa Litteraturens Mark
Bindbetegnelse | Volume Statement:	1828; Vol. 41
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Aarhuus, 1818-1833
Fysiske størrelse | Physical extent:	60 bd.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
DA 1.-2.S 57 8°

1 1 57 0 8 001111 7

+ Rex

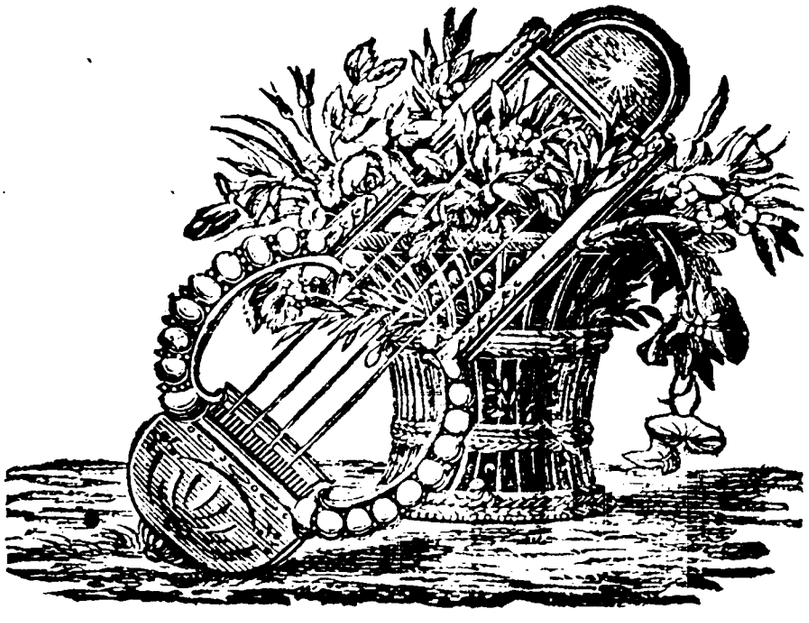
BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Læsefrugter,

samlede paa Literaturens Mark

af

A. F. Elmquist.

Eet og fyrgetyvende Bind.

Trykt i Aarhuus Stiftsbogtrykkerie.

1828.

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Indhold.

Side

Iwan Mazeppa. En Fortælling fra det syttende Aarhundredes anden Halvdeel.....1

Møllereen i Gyrstinge. (fortsat.).....64

Røveren i Ospedaletto.....101

Dandse-Sygen.....141

Det sorte og det graae Skjæg.....144

Sultan Mahmud og hans Livvagt.....146

Prinds Niels, Aarhuus Skytspatron.....149

St. Hans Aften hos Ny-Grækerne.....153

De Liberale og de Servile.....153

Kjærmindens Fødsel.....154

God save the King.....155

Mine beskedne Ønsker.....156

Himlens Paradiis.....157

Ved Kongens Ankomst til Aarhuus.....159

Ved Kongens Afreise fra Aarhuus.....160

Herlufsholms Skole i sin Fødsel. Original Fortælling af Sophus Jahle.....161

Hexeriet i Thisted. Fortælling af Schaldemose.....182

Luftskipperen. En Reminiscents af Sartorius.....199

Tyrkerne i Cypern.....223

Hvorlænge kan Verden endnu vedvare?.....233

Kometen i 1832.....236

En Skindøds Begravelse. Fortalt af ham selv.....238

Et af Keiserinde Catharina's Kjærligheds-Eventyr.....245

Dom aldrig efter Skinnet.....248

Side

De Elskendes Grav.....253
Brudstykker af Breve fra Lissabon.....254
Møllerен i Gyrstinge. Et sjællandsk Folkesagn (sluttet)..257
Peter den Stores politiske Testamente.....295
Mærkværdighed uden Lige.....296
Erindringsphantasier om Pløn.....298
Duskerne.....300
Gartneren.....303
Den hastige Omvendelse.....304

Tabuletkræmmeren. En irlandsk Historie.....305
Adoptionen. En original Fortælling.....330
En henrettet Forbryders Historie og Følelser. Fortalt af ham selv.....354
Kjærlighed og Agtelse. En Fortælling af L.....369
Vidunderligt Træf.....430
Forsyn og Tilfælde.....444
En engelsk Dames Besøg hos En af de tyrkiske Sultaninder.....451
Den blinde Harpespillers Spaadom.....459
Keiser Alexander og Keiseren af China i Paris.....465
Madame Christoph.....468
Qvodlibets.....474
Himmel og Helvede.....478
Til Greve Adam Wilhelm Moltke.....479
Schubothe.....480

Iwan Stepanowitsch Mazeppa.

En Fortælling fra det syttende Aarhundredes anden Halvdeel.

Det var den 24de August 1658, i Midnatsstunden, da den gamle Grev Jaroslaw Patotzky, Woiwod i Zarecze og Landbud *) af Podolien, endnu sad ved Bordet med sin Slotspræst, og spillede Schach. Hos dem stod en liden Tabouret, hvorpaa den ædleste Ungerviin perlede i massive Sølvbægere. Væggene i det høie Gemak vare prydede med Malerier i Legemsstørrelse af fornemme Polakker, , og forskjellige Slags fremmede Vaaben, Rustninger og Bannere, erobrede fra Russerne, Tartrarerne og Tyrkerne, saae man hænge paa de tykke gothiske Piller; thi Woiwoden havde været en tapper Krigsmand, som tidt havde anført sit Fædrelands Hære med Seier og Hæder. Men da han nu blev alderstegen og følte sig

*) Saaledes kaldtes fordum de Befuldmægtigede, hver Provinds sendte til den polske Rigsdag.

svækket ved de mange Saar, han i Krigen havde faaet, nedlagde han sine Krigsembeder, og drog til sin Fædreneborg ved Zarecze. Her følte han sig dog igjen for indskrænket. Vant til den vilde Slagtummel, til Larmen paa Landdagene i de store Stæder, blev det rolige Liv i Podolien ham byrdefuldt, indtil han undfangede den taabelige Tanke, at gifte sig. Og da han som Kriger var vant til, at lade Tankens Fuldbyrdelse følge umiddelbart paa Tanken selv, tog han sig, kort Tid efter, en meget elskværdig, men tillige en meget ung Kone. Var det nu ogsaa lykkedes ham, at føre et muntrere Liv ind i Slottet, saa lykkedes det dog den smukke **Valeska** endnu bedre at forvandle den barske og bydende Slotsherre til en ret godmodig og føielig Ægtemand, der adlød ethvert af hendes Vink.

Klart skinnede Maanen gjennem de høie Vinduer, og dens Straaler trængte gjennem de mangefarvede Ruder, udbredende et sælsomt Lys i Værelset. Da slog Taarnuhret tolv.

„Jeg tænkte det nok, hun kommer endnu ikke!" mumlede Pater **Andreas**, greb Bægeret og tømte det i lange Drag, medens Woiwoden rystede paa det graae Hoved og syntes hensunken i dybe Tanker over sit Spils betænkelige Udseende. Raadvild berørte han snart denne, snart hiin Figur. Langt om længe trak han, og sank tilbage paa sin Stol.

„Hvem mener I?" spurgte han med forventningsfuldt Blik, idet han saae op fra Brettet.

Med slet skjult Spot svarte Pateren: „O, hvem Anden skulde jeg vel mene, end Eders unge Hustru,

som er kjørt ned til Byen, hvor de syndige Verdensbørn give en hedensk Dandsefest og kaste sig i Helveds Flammegrav med seende Øine. Den strenge Frue skulde være bleven hjemme, som den kydske Sara gjorde; fideliter skulde hun opvarte og pleie Jer, som det sømmer sig en christelig uxori. Men isandhed, den unge Hr. Søsterson ledsager Fru Grevinden; han veed at stile sine Ord saa sødt, han dandser saa smukt. I kan hverken det ene eller det andet. I er nu gammel, og Podagraen besøger Eder jevnligt."

„Himmel og Helvede — tie! raabte Woiwoden hidsig: I har drukket formegen Viin, og veed ikke selv, hvad I taler! — "

„Nunqvam ebrius, Domine! sagde Andreas, venligt grinende: I sin uendelige Naade lader den kjære Gud voxe saamegen Viin, at enhver rettroende Christen vel kan drikke en Kande daglig. Men da der nu gives saamange Mennesker, som ikke drikke Viin, saa kunne Nogle drikke flere Kander daglig, og — tecum sit Deus, strenge Hr. Woiwod, I er saa god, at unde mig denne christelige Vederqvægelse af Eders Kjelder. Sed non ebrius! Det beviser Eder dette Træk, thi nu er I schachmat, Hr. Greve!"

„Fordømt!" raabte Jaroslaw harmfuld, kastede Schachbrettet overende, og gik, for at afkjøle sig, frem og tilbage i det vidtløftige Gemak med store Skridt.

„Hør, Andreas! begyndte han, efter en kort Pause, med mildere Stemme: Troer I da virkeligen,

at Valcska kunde glemme sin ægteskabelige Troskab for denne unge Knegts Skyld?"

„Jeg er en ægte katholsk Christen, svarte Paterren med fordreiede Øine: ydmyg og sagtmodig, og kan altsaa ikke ville kaste Mistankens giftige Frø i Eders Hjerte. Men min Pligt er det, at sige Eder, at I har malet angelum infernalem, scilicet den lede Satan, paa Væggen, da I valgte den unge Grevinde til Eders Hustru, og at Slangen fra Paradiset forfører Eders Valeska i Skikkelse af hiin Mazeppa, som I af Barmhjertighed og in spiritu sanctorum har taget til Jer. O, ofte har jeg seet, hvor kjærligt og uchristeligt hans Basiliskøine hvilte paa hans smukke Frænde. Og da han er opdragen i Syndens Skjød, er det vist, at han ei er ukyndig in experimentis Diabolicis. Og hvortil, hvortil vil det lede? Qvinderne ere svage, meget svage — dog, sapienti sat, nam odiosa sunt exempla!"

„Død og Helvede, Andreas, det er ikke muligt!" raabte Woiwoden, idet han stampede med Foden, saa Ruderne i de gothiske Vinduer klirrede. Hans funklende Øine stirrede hen mod Staden Zarecze, som udbredte sig ved Slotsbjergets Fod, og uvilkaarligt foer hans Haand efter Grebet af hans med Ædelstene rigtbesatte Sabel. „Du lyver, Andreas, Du fordømte Judas! blev han ved: Spiis og drik og stik Din Næse i Din Psalmebog, men bekymre Dig ikke om Ting, som hverken rage Dig eller Din Kirke!"

„I bander ret gudsbespotteligt, strenge Herre, og tænker ikke paa Eders Sjels Frelse!" sagde Pateren og betragtede speidende den vredeblussende Woiwod.

„Men paa min Æres Frelse, fordømte Skurk, og dertil bruger jeg Ingen mindre, end Dig!" skreg Jaroslaw, og greb med kraftfuld Haand den høie, magre Slotspræst i Brystet.

„Hvor I dog strax kan fare op! sagde Pateren, rystende af Angst, og tyede bag Bordet: Jeg mener Eder det dog saa vel, og maaskee vilde jeg endnu fortælle Eder Meget, naar det ikke var en betænkelig Sag, at stikke Haanden i Løvens Svælg. Nu tier jeg, men med Eders Frue vil jeg tale, for at hun kan gjøre Bod, og omvende sig, og vorde renset fra Satans Synder, hvis Mazeppa allerede skulde have berørt hendes fine Læber med sin ukydske Mund."

Jaroslaw's Forbittrelse havde nu naaet sin høieste Grad. „Munk! raabte han rasende, idet han rev sin skarpe Klinge ud af Balgen: Holder Du ikke Din Tunge stille, saa jager jeg det kolde Jern ind i Din Bug. Fly, Riding, før min retfærdige Vrede rammer Dig!"

„Hvor Herren taler ugudeligt! svarte Pateren: Jeg kan ikke taale, at høre derpaa!" Dermed listede han sig ud af Døren.

Jaroslaw's Harme lagde sig, da Andreas havde forføiet sig bort. Han kaldte paa sine Tjenere, og lod sig klæde af; men Søvnen flyede hans Leie. Vel stolede han paa sin Gemalindes Dyd; vel havde Mistro hidtil været fremmed for hans ret-

skafne og redelige Characteer — men dog begyndte han nu, at fatte Mistanke til sin unge muntre Søsterson. Først da Valeska's Vogn rullede over Vindebroen, og Alle paa Slottet vare blevne muntre, og en Heiduk meldte Grevindens Hjemkomst, først da aandede Woiwoden friere, først da kunde han samle sine Tanker og med Rolighed fatte en Beslutning. Udmattet sov han ind.

Johan Stephan Mazeppa nedstammede fra en gammel polsk Familie, og blev, efter sine Forældres Død, opdragen ved Kong Johan Casimir's Hof, hvis Page han var. Den kraftige Ynglings Skjønhed, Elskværdighed, Forstand, Veltalenhed og Mod, gjorde ham i Warschau til en Gjenstand for alle Pigers lønlige Ønsker; han elskede Alle uden Bestandighed, fordi Seiren aldrig havde kostet ham noget. Saa letsindigt, som han levede, kunde det ikke feile, at jo hans Formue snart fik Ende, og da Johan Casimir ikke gjerne saae Pager ved sit Hof, som ei udmærkede sig ved Rigdom og Pragt blandt Landets Adelige, kaldte den gamle Grev Patotzky sin Søsterson til sig paa Borgen Zarecze. Nødvendigheden, at slippe bort fra de paatrængende Creditorer, tvang Mazeppa til at følge sin Morbroders Indbydelse, men Opholdet i Podoliens Ørk vilde bleven ham utaaleligt, hvis han ikke her havde fundet Valeska.

Grevinden nedstammede ligeledes fra et ældgammelt Huus, og kun Familieforhold havde bevæget hende til, at give den gamle, men umaadeligrige Woiwod sin Haand. I Krakau ansaaes hun for den smukkeste, men tillige for den fattigste Frøken.

Tilbedere fattedes hende ingenlunde, men hun var ubeſtandig i Kjærlighed, og ſom de fleſte Qvinder ſtræbte hun med ſtor Begjerlighed efter det, ſom var nyt. Ubeſkrivelig eenſom følte hun ſig paa ſin Gemals Borg; de faa Adelige fra Nabolaget og fra Zarecze vare hende meget for ringe, og allerede troede hun, at maatte døe af Kjedſomhed og Mismod — da kom Mazeppa. Unge Hjerter blusſe raſk op i Lue, allerhelſt ſlige Hjerter, ſom Valeska's og Mazeppa's. Allerede forlængſt havde de tilſtaaet hinanden deres Kjærlighed, og ſtode i det fortroligſte Forhold, da Junkeren, kort efter hiin Balnat, af ſin Morbroder fik den ſtrenge Befaling, ſtrax at forføie ſig til Zarecze, hvor General Lokieteck anſatte ham ſom Lieutenant ved Towariczerne. Alt havde han opfyldt ſin nye Stands Pligter adſkillige Dage, i ſine Fritimer kaſtet længſelsfulde Blikke op til Borgen, ſtundom vel ogſaa ſeet den Elſkede ved Vinduet, men aldrig talt med hende, og hvergang var han vendt ſørgmodig tilbage til ſit Qvarteer; thi paa det ſtrengeſte havde Jaroslaw forbudet ham ethvert Beſøg. Valeska deelte Mazeppa's Følelſer. Grædende og ſukkende ſad hun ved ſit Arbeidsbord. Snart greb hun en Bog, men hvad hun læſte, forſtod hun ikke; ſnart tog hun fat paa ſit Broderi, men det vilde ikke gaae fra Haanden. Hendes Kammerpige Helene var den Eneſte, ſom kjendte Grevindens Kummer. Af Naturen udſtyret med et muntert Sind, ſøgte hun paa alle Maader at trøſte ſin Frue.

Hun nærmede ſig hende, og ſagde ſmilende: „Naar jeg ſeer paa Eder, ſtrenge Frue, veed jeg ikke, hvad

jeg skal tænke. Her sidder I, og seer paa den blaae Himmel, og græder Eders smukke Øine røde, som om alt dette kunde hjelpe Eder noget. I maa atter være munter og glad."

„Ak, min gode Helene! sukkede Valeska, idet hendes matte Øie fyldtes med friske Taarer: Du har aldrig elsket, ellers talte Du anderledes."

„Aldrig elsket? gjentog Helene i spøgende Tone: Ei, ei, det troer I vel, fordi jeg aldrig har været gift med en gammel Mand? Mon der da nogensinde er født en Pige, som ei har elsket eengang idetmindste? Den Skole har jeg ogsaa maattet gjennemgaae, og troe mig paa mit Ord, strenge Frue, skjøndt jeg nu er bleven en gammel Jomfru, saa er dog min Kjærlighed, just derfor, den ulykkeligste."

„Spøg ikke! bad Grevinden: Mit Hjerte bløder."

„Gud bevares! Jeg spøger jo slet ikke! vedblev Helene livfuld: I kjender jo heller ikke min Skjebne. Allerede i mit trettende Aar forelskede jeg mig, men min Fader syntes ikke om det. Derfor slog han mig, og meente, at det skulde kurere mig. Men det hjalp slet intet. Skjøndt jeg glemte den sorthaarede Knøs, saa forelskede jeg mig dog, efter min Faders Død, vist over de ti Gange, og dog blev jeg ikke gift. Kan nu Nogen sige, at dette ikke var en Ulykke? Men — hvad jeg nu vilde sige — ja, strenge Frue, forglem Junkeren, som jeg har forglemt den Sorthaarede! Hvad nytter det, at I piner og harmer Jer, derved vorder det dog ikke bedre, og derfor kommer den unge Herre dog ikke tilbage til Slottet."

„Ak, Helene! afbrød Valeska den Veltalende: Jeg vil jo glemme ham, jeg vil jo gjøre Alt, hvad Du forlanger; men endnu engang, kun eengang, ønskede jeg at omfavne ham, inden jeg adskilles fra ham for stedse. O, jeg besværger Dig, Helene, sig mig, hvad skal jeg gjøre, for at dette Ønske kan naae sit Maal?"

Helene lagde Pegefingeren paa den lille Stumpnæse, og syntes hensunken i Eftertanke: „Jeg har det, jeg har det! jublede hun efter kort Betænkning: Greven er paa hiin Side Grændsen, for at ave de urolige Bønder; Pateren læser Messer. Forlad Eder paa mig; endnu idag skal I tale med Junkeren." Med disse Ord sprang den Letsindige ud af Kammeret, og snart saae Valeska den tro Terne ile ned ad Slotsbakken, ad Staden til.

Saameget vanskeligere var det, at sætte dette Stævnemøde i Værk, som Pater Andreas stedse havde puslet til Woiwodens Mistro, og Denne havde givet sine Tjenere de alvorligste Befalinger. Men trods alt dette udførte dog Helene sin Plan, og samme Dags Aften sneg Mazeppa sig maskeret til Borghaven, i hvis Pavillon Valeska med navnløs Fryd sank til den Elskedes Bryst.

Men kun stakket Tid nøde de Elskende denne Lykke; Mazeppa's Forsøg var bleven robet. Aandeløs styrtede Helene, der hidtil havde holdt Vagt udenfor, ind i Pavillonen, og meldte Woiwodens pludselige Tilbagekomst.

Paa Flugt kunde Mazeppa ikke tænke mere, thi ei allene var det umuligt, at stige over Have-

muren, men den eneste Udgang var ogsaa besat, og ledsaget af Pateren og en Mængde bevæbnede eller med Fakler forsynede Tjenere, traadte Jaroslaw allerede ind i Haven, bød sine Folk gjennemsøge den i alle Retninger, og skred selv, med mordlystne Blikke, hen mod Pavillonen. Ubetænksom havde Mazeppa forsømt, at væbne sig. Helene martrede sin Phantasi, for at udfinde et Redningsmiddel; omsider besvor hun Junkeren, at holde sig rolig for Grevindens Skyld. Hun skjød ham ind i Kaminen, stillede en Skjerm foran den, og satte sig paa Sengen ved Valeska's Side. Urolige, men ladende, som de vare ivrigt sysselsatte med qvindelige Arbeider, oppebiede de Sagens Udfald.

Med dragen Klinge styrtede den frygtelige Woiwode ind i Værelset. „Qvinde, hvor er Din Bøler? raabte han: Hvor er han, at jeg kan kaste ham for mine Hunde? Du har skjult ham, falske Slange, men jeg skal vide at finde ham!"

Hans Raseri nægtede ham Stemmens Brug; funklende rullede hans Øine omkring. Forfærdede skrege Fruentimmerne — da sprang Mazeppa frem af Kaminen, greb Woiwoden bagfra med Kæmpekraft, og kastede ham til Jorden. Lig en lænket Bjørn brølte Oldingen under sin fortvivlede Modstanders Hænder, og sikkert havde han opgivet Aanden, hvis der ei var kommen hurtig Hjelp.

Med nogle Tjenere styrtede den aarvaagne Slotspater ind i Pavillonen, og Mazeppa blev overmandet.

Morgenen efter stod Woiwodens talrige Tyende bevæbnet forsamlet i Borggaarden. Jaroslaw selv havde ladet sig bære ned i en Stol; thi saa svag var han, at han ei formaaede at holde sig opret. Men frygteligt lynte hans Øine under de buskede Bryn, og krampagtigt knyttede sig hans Haand, da Mazeppa, bunden og bedækket med Pjalter, førtes ud af Fængslet.

„Den strenge Junker er ventelig ikke vel stemt? spottede Andreas, som stod bag Woiwodens Stol, og betragtede den Bundne med skadefro Blik: Det gjør mig eventualiter ret ondt; I maa søge at adsprede Jer ved en Ridetour. I har jo stedse rost Jer af, at være ligesaa ferm en Rytter, som de hedenske Brødre Castor og Pollux; viis os dog en Prøve paa Eders Dulighed. Dog — respice finem, unge Herre!"

Foragteligt saae Mazeppa paa Spotteren, og tav. Men han skjar Tænder, da man, paa Grevens Befaling, førte en Hest frem. Det var et sjeldent Dyr fra Ukraine, som for faa Dage siden var bleven fanget, og aldrig besteget af nogen Rytter. Neppe kunde man lægge Bidsel derpaa. Pustende steilede det høit; rasende slog det ud efter Staldknegtene med Bagbenene. De maatte opbyde alle deres Kræfter, for at holde det. Nu fremtraadte nogle Heidukker; de bandt den ulykkelige Mazeppa paa den usadlede Hest, toge med Forsigtighed Bidslet af den, og gjort endnu mere rasende ved Pidskesnert, løb Dyret ud af Gaarden med Lynets Hurtighed.

„Ohe, laus in excelsis! Hvor yndigt sidder Junkeren tilhest!“ spottede Slotspræsten, medens Karlene opsloge en skraldende Latter. Men Mazeppa kunde kun udstøde Forbandelser, og snart var han dem af Syne, thi som paa Stormens Vinger løb Ukraineren til sit Fædrelands Heder. Snart laae den beboede Deel af Zareczes Distrikt bag ham, og for hans Øine udbredte sig en vild, uoverskuelig Ørk. Sandseesløs var Mazeppa segnet til Jorden, hvis han ikke havde været bunden. Hans Pande brændte som Ild, hans Aarer opsvulmede, og hans Legem blødte under de søndergnavende Strikker. Det svortnede for hans Øine. Hans Hjerte bankede mat. Da vaagnede han af sin Bevidstløshed, og saae sig i Vandet. Dnieperfloden fraadende Bølger omskyllede ham. Det kolde Vand havde kaldt ham tillive igjen. Lykkeligt svømmede Hesten over Floden, naaede den modsatte Bred, og fløi videre frem ad den uoverskuelige Slette. Alt havde Dyret løbet mange, mange Werster; da mattedes det kjendeligt. Bedækket med Skum, begyndte det at rave, og blev omsider saa mødigt, at et svagt Barn vilde have kunnet styre det. Men Mazeppa, der uafladeligt havde prøvet at løse sine Baand, var ei istand dertil. Endelig styrtede den afkræftede Hest; krampagtigt bevægede den sig endnu engang, og døde. Det var mørk Nat. Dobbelt greb nu Fortvivlelsen den ulykkelige Mazeppa. Forgjæves søgte han at rive sig løs fra det døde Dyr, og da den oprindende Sol atter belyste Himlen, angreb Krampen hans Hjerte — et

dybt Suk gled over hans blege Læber — han aan-dede ikke mere.

Mazeppa vaagnede af en dyb Afmagt. Han fornam den heftigste Smerte i alle sine Lemmer. Det bares ham fore, som om alle Gjenstande omkring ham fløde sammen i eet. Snart forekom det ham, som han drømte, snart som han endnu var bunden paa den vilde Hest, og — han ønskede sig Døden. Omsider bemærkede han gandske klart en yndig Pige, som syslede om ham, bedækkede ham med bløde Bjør-neskind, og saae mildt og medlidende paa ham med sine blaae, godmodige Øine. Han prøvede, gandske at slaae Øinene op, og sukkede mat. Den skjønne Pige smilte. Han vilde tale, men var ikke istand dertil. Sødt sov han ind igjen.

Da Mazeppa vaagnede igjen, følte han sig vidun-derligt styrket. Det var Morgen. Han laae i et lavt Kammer, hvis Trævægge vare smykkede med brogede Tepper og blanke Vaaben. Atter sad den skjønne Pige ved hans Seng, og tørrede Sveden af hans kolde Pande. Ved hendes Side stod en Kosak-høvding, en gammel, skjægget Mand. Han bar en Krigers Dragt, og saae med Deeltagelse snart paa den Syge, snart paa den unge Pige. Denne var klædt paa for-nemme Ukrainerinders Viis; det bløde, blonde Haar var flettet i lange Pidske, omvundne med farvede Baand; en broget, fiintvævet Underklædning, der sammen-holdtes under Barmen af et kostbart Belte, omslutte-de det ranke Legeme; en rødfarvet, med Guld og Pelsværk besat Overklædning med opskaarne Ærmer, et Slør og korte Støvler fuldendte den vidunderlig-

deilige Skabnings Dragt. En lignende, dog langt fra ikke saa riig og pyntelig Dragt bar en gammelagtig Dame, der syntes sysselsat med at koge Lægedomsurter ved Kaminilden.

„Hvor er jeg?" hviskede den Syge. — „Blandt Mennesker, som fryde sig ved, at kunne opfylde Christendommens Pligt mod en Ulykkelig! sagde den ærværdige Kriger: Vær derfor rolig og tak Gud for Eders Redning, men angrib Jer ei ved unødvendig Tale. I trænger til Ro, og hvad vi formaae, skulle vi anvende paa Eders Pleie. — Er I færdig, Tomahowka? vedblev han, vendende sig til den ældre Qvinde: Giv ham nu Drikken, den vil vederqvæge ham."

Med glædetindrende Øine nærmede den Tiltalte sig Mazeppa og sagde: „Gud Herren være med Eder i al Evighed, Amen! Hav Fortrøstning til Ham, der har frelst Eder ved os. I var i en farlig Tilstand, Fremmede, og havde ei Alexei fundet Eder, da levede I nu ikke mere. En anden Gang mere herom. Drik nu, og læg Eder saa til Hvile!"

Mazeppa tog Lægemidlet, og vilde takket hende med Ord, men Tomahowka tilvinkede ham Taushed, greb sin yndige Datters Haand, og hurtigt forlode Begge Værelset.

Alexei Nikitisch var Polkoweik, eller Høvding for en Pulk Kosakker, og Starchine eller Statholder i Tschernigow, der ligger paa den venstre Bred af Dnieper, hvor han ogsaa havde opslaaet sin Bolig. Han var graanet under sine Felttog; vidt og bredt kjendte man ham som en heltemodig og ædel Mand.

Hetmanden udmærkede ham, Kosakkerne tilbade ham som en Halvgud, hans Viv og Datter elskede ham ubeskriveligt. Jagende paa Tschernigows Heder, havde han fundet den afmægtige Mazeppa, og da den Ulykkeliges Legeme endnu ikke var koldt, troede han, at Redning endnu var mulig. En kostbar Ring, som funklede paa Mazeppa's Haand, lod Alexei formode, at den unge Fremmede med de ædle Ansigtstræk var en Mand af Rang. Derfor besluttede han, at lade ham pleie i sit eget Huus.

Mazeppa's usvækkede Ungdomskraft understøttede hans Redningsmands Omhu. Han kom sig Dag for Dag. Snart var hans Ansigts Bleghed forsvunden, atter lynte hans Øine, atter blomstrede hans Kinder, hans mandige Skjønhed vendte tilbage, og paany udfoldede sig hans dristige Aands mægtige Vinger. Alexei Nikitisch var indviet i hans Hemmelighed. Inderlig Taknemmelighed knyttede Mazeppa til Polkoweiken, og gjerne modtog han Dennes Forslag, at betragte Ukraine som sit nye Fædreland. Dog forandrede han, efter moskovitisk Skik, sit Navn, Johan Stephan, til Iwan Stephanowitsch. Han besluttede, at blive hos Kosakkerne, og, om muligt, gjøre sin Lykke hos dem ved at hellige Moskwa's Czar sin Tjeneste. Hovedtrækkene i hans Characteer vare Stolthed og Ærgjerrighed; hans Sjel omgikkes med de dristigste Planer, og med dristig Forvovenhed saae han ind i den dunkle Fremtid. Med sin ædle Beskytter Nikotisch gjorde han adskillige Streiftog mod Tartarerne og siden mod Polen; paa dem Alle viste han saamegen Snildhed,

Klogskab og Mod, at Høvdingerne snart bleve opmærksomme paa den unge Udlænding, hvis Heltemod og Lyst havde skaffet ham en betydelig Anseelse blandt de simple Kosakker. Allevegne viste han uforfærdet Mod og Aandsnærværelse, men en letsindig Tillid til sig selv og til Lykkens Bistand førte ham ofte i den største Fare. Nikitisch og hans Gemalinde elskede ham som en Søn; med ubeskrivelig Ynde saae den fortryllende Zaide paa den skjønne, tappre og aandrige Yngling. Mazeppa formaaede ikke, at modstaae hendes Yndigheder, thi den fortryllende Zaide var ei allene En af de skjønneste, men tillige En af de elskværdigste Piger, han nogensinde havde seet, en sand Venus og dog et reent, uskyldigt Naturbarn. Hvad hun følte for Mazeppa, var hun ikke selv istand til at sige, men hun var saa lykkelig i hans Nærhed. At leve med ham indtil Døden, det tykkedes hende saa skjønt, det var hendes daglige Tanke, hendes natlige Drøm.

En Aften sad hun med ham paa en Høi ved Flodbredden. Lig et rosenfarvet Hav skinnede Himlen, og med majestætisk Rolighed lod Dagens Dronning sit stolte Hoved synke i Havets Skjød. Mazeppa følte, hvor ubeskriveligskjønt dette Syn var, og i sin Henrykkelse havde han kunnet trykke hele Verden til sit Bryst, men den høieste Begeistring greb hans Sjel, da Zaide, blidt og rørende, begyndte at synge, og betragtede, snart ham, snart den synkende Sol, idet hun stedse sang sagtere og sagtere, indtil det simple Qvad omsider hendøde paa hendes Læber i den svageste Tone. Stiltiende saae Begge paa hin-

anden. „Livets høieste Lykke er Kjærlighed!" raabte Ynglingen henrykt, idet han drog den herlige Pige op mod sit Hjerte. Da lod Zaide, stillegrædende, sit Lokkehoved synke ned paa hans Skulder, idet hun hviskede: „Ja, ja, Livets høieste Lykke er Kjærlighed!"

Nu vidste hun, hvad det var, hendes Hjerte havde følt for Mazeppa, og salig i Følelsen af denne første Kjærlighed, levede hun kun for sin Ven.

Alexei Nikitisch saae gjerne sin Datters fortrolige Forhold til Mazeppa. Han saavelsom Tomahowka beskyttede deres Kjærlighed, og med Stolthed saae Begge i den beundrede Ungersvend deres tilkommende Svigerson. Denne brugte den Magt, han havde over sin Velgjørers Hjerte, men han misbrugte den ogsaa, naar hans heftige Ærgjerrighed henrev ham til forvovne Handlinger. Førend han kaldte Zaide sin Hustru, vilde han udføre sine uhyre Planer, og dertil maatte den gamle Polkoweiks Anseelse hjelpe ham. Efter tre Aars Forløb havde han ligesaamegen Magt, som Alexei selv. Ved sin Tapperhed, List og Overtalelsesgave havde han erhvervet sig Kosakkernes uindskrænkede Tillid. Stedse søgte han at sætte sig fastere i det krigerske Folks Yndest. Han gik omkring i deres Stanitzer eller befæstede Landsbyer, spøgte med Børnene, og blev snart Alles Afgud. Aldrig saasnart meente han, at kunne gjøre Regning paa disse Folks Troskab, før han tænkte paa, at iværksætte en længe skjult Plan. Seierrig kom han tilbage fra et Tog mod Tyrkerne; da han havde tilbagelagt Halvveien til Tschernigow, vendte

han sig pludseligt med to Pulker tilvenstre. Riigt Bytte lovede han de Rovbegjerlige; muntert tiljublede Alle ham Bifald, og svore ham ubrødelig Troskab. Nu marscherede Mazeppa over de store Heder omkring Kjow, og efter faa Dages Forløb havde han allerede naaet den polske Grund, og stod paa Zareczes Sletter.

Det var Nat. I sit Gemaks høie Vindue stod Patotzky. Hans mørke Blik fløi over til Kosakkernes Leir, hvor deres Vagtild skinnede gjennem den graae Efteraarstaage.

„Ret noget lumpent Pak! brummede han: Men deres Rovbegjerlighed gjør dem dristige. De ere mange, og deres Høvding synes at forstaae sig paa Krigshaandværket, ellers havde den fordømte Karl vel neppe, ved sin kloge Maneuvre, slaget Lokieteck's kampøvede Towariczer af Marken, hærget vore Landsbyer og ustraffet nærmet sig Zareczes Forstæder. Men, ved Gud! Piben skal faae en anden Lyd, ellers maatte vel Republiken Polens forhenværende Storfeltherre frygte for, at slig en ubekjendt Kosakhund, som han histovre, skulde vorde hans Overmand! Det skal aldrig skee! — "

Han taug, og sank i dybe Tanker, da pludseligt en dundrende Larm fra Kosakleiren lød nærmere og nærmere. Towariczernes Forposter flyede ind i Staden; her faldt Skud paa Skud, og en vild Kamp begyndte.

Da vaagnede den gamle Woiwodes Helteaand. Han rev sit Værge ned af Væggen, og styrtede ud i Slotsgaarden. Samme hellige Øieblik steg Felt-

herren Talpatsch, bedækket med Blod og Støv, af sin dampende Skimmel. „Woiwode! raabte han: Grev Lokieteck lader Eder sige, at han er overfalden, og at han, da Staden ikke længer kan holde sig, iler med Resten af sine Folk til Czartoryst, og overlader det til Eder allene, at forsvare Slottet!"

„Vel! svarte Jaroslaw med Rolighed og ædel Selvtillid: Siig Greven, at den gamle Patotzky hellere lader sig begrave under sin Borgs Ruiner, end jage som en Hare af de fordømte Hunde, disse usle Kosakker. Jovrigt haaber jeg, da dette Røverpak intet Artilleri har, at see Adskillige af dem støde Hjerneskallen sønder mod mine tykke Mure. Siig Eders General dette, og Gud være med Eder!"

Talpatsch iilte bort, og bag ham sløi Vindebroen raslende op. Jaroslaw lod Jerngittrene falde ned, og fordeelte sine Mænd paa de Puncter, der vare bedst skikkede til at forsvare Slottet. Han syntes at forynges ved disse Foranstaltninger; hans Øie funklede af Kamplyst. Overalt var han tilstede; uafladeligt opflammede han sine Folk til tappert Modværge.

Imidlertid var det bleven Midnat, og endnu havde ingen Kosak viist sig ved Slotsmuren. Leende kaldte Jaroslaw dem Alle feige Qvinder; men rasende, liig et tærget Vildsviin, foer han op, da han fra sit Vindue saae den ulykkelige Stad stukken i Brand paa alle fire Hjørner.

Som en glødende Lavastrøm væltede sig de fortærende Flammer gjennem de smaae Gader, forvand-

lede i et Øieblik de smaae Træhuse til Askehobe, bedækkede Horizonten med et rødligt Skjer, og kastede sit blodige Skin over hele Sletten, de mishandlede Indbyggeres fortvivlede Skrig. De umenneskelige Kosakkers vilde Jubel lød i den oplyste Nat og bragte Jaroslaws Folk til at skjælve af Frygt.

„Det er Mordbrændere og ikke Soldater! skreg Woiwoden og besteg sin lysbrune Hingst: Hvo der er en god Christen, følger mig! Vi ville hugge de fordømte Nidinger sønder og sammen. Ned med Vindebroen, i Djævelens Navn!" — Broen faldt, og ned ad Slotsbakken galopperede Greven, lige mod den brændende Stad, ledsaget af sine Mænd.

„Ak, den Forvovne gaaer sin sidste Gang! raabte Andreas, idet han rystende krøb ud af det Hul, han hidtil havde skjult sig i: Han løber lige lukt ind i Skjersilden, uden Skrifte og Afløsning. Men jeg er sensu stricto en viet Herrens Tjener; derfor maa jeg søge, quod mihi rectius esse videtur, og ikke forskjertse Himlen!"

Idet han saaledes talte, tog han sin lange Kutte op over Hofterne, og løb meget let ned ad Slotsbjerget til den nærliggende Skov. Knaldet af et Skud lød den Flygtende imøde. „Ohe, sanctissima misericordia!" stønnede han forfærdet, og, som truffen af Lynet, sank han ned i det fugtige Græs. Men med kraftig Arm greb ham en gammel Kosak, rev ham op, og gav ham et Par djerve Slag med sin vægtige Kantschuh.

„Gratia, in nomine Domini et Salvatoris, Du høimodige Sjel! jamrede Andreas: Jeg er en

ærlig Munk, og hvis Du ikke spiser Kjød i denne hellige Fastetid, saa skaan mig, jeg vil betale Dig gode Løsepenge."

„Det er et Ord, Du Hallunk! raabte Kosakken: Der er Fornuft i Dit Vrævl; jeg faaer saa alligevel ingen Deel i Byttet derovre i Din Rede. Hurtigt til Leiren! Der skal Du svede Blod, hvis Du ingen Penge har!"

Imidlertid havde han allerede kastet en Løkke om den skjælvende Andreas's Hals, befæstet den ved Sadlen, og nu gik det i smaat Trav til Leiren.

Den ædle Jaroslaw var allerede død. Fulgt af sine tro Mænd, stormede den tappre Gubbe ind i den frygtelige Kamp. Hvit lynte hans Glavind, atter førte hans Tordenrøst de adspredte Polakker mod Fjenden, og som en Rasende styrtede han sig ind i en tæt Kosakhob, der just brød frem af den brændende Stads Røgskyer. Da kastede et kraftigt Landsestød, som traf hans Bryst, ham af Hesten; tauns udaandede Helten sin Sjel.

Triumpherende bragte Kosakkerne Mazeppa hans blodige Liig. Med uvilkaarlig Gysen betragtede han den Afsjelede, hvis brustne Øine stirrede græsseligt paa ham; men snart fattede han sig, og sagde med græsselig Latter: „Der ligger Du nu i Støvet for mig, Du, som jeg har svoret evig Feide! End er min Hævn ei stillet, Elendige! Alt, hvad Dig tilhørte, vil jeg have som Fyldestgjørelse."

„Forbittret stødte den Gruelige Liget bort med Foden, og styrtede op paa Slottet, som stod øde og forladt. De rovgjerrige Kosakker udplyndrede det

gandske, og stak det i Brand paa alle fire Hjørner. Bragende steg Luen mod Himlen, Ilden greb stedse videre om sig, og da Borgen var lagt i Aske, kastede Mazeppa heel koldblodig Woiwodens Liig i Ildhavet, med ham et halvt hundrede levende Polakker, og nu først gav han Signal til Tilbagetoget.

I Leiren var Alt i Bevægelse. Belæssede med Bytte, løb Kosakkerne mellem hverandre, eller stode i Grupper om Ilden, og gottede sig ved Synet af de nyserhvervede Skatte.

Udstrakt paa sin Bjørnehud, laae Mazeppa, og tænkte selvtilfreds paa sit Værk. Da hørte han, i en Fraskand, et Klageskrig. Tydeligt fornam han en bandende Kosaks raae Stemme og en mishandlet Mands gjennemtrængende Raab. Rask sprang han op; da kom en gammel Kosak ham imøde; med sin Kantschuh drev han den fangne Andreas foran sig. Skrigende kastede Pateren sig ned, og bad om Naade; Kosakken opfordrede Mazeppa til at afgjøre, om man ikke gjorde bedst i at hænge slig en løgnagtig Hund, der havde sagt, at han vilde betale Løsepenge, skjøndt han var saa fattig som en Kirkerotte.

„See op, fordømte Klerk! Kjender Du Den, der skal domme Dig?" raabte Mazeppa med tordnende Røst.

Med et uvist Blik opløftede han sine Øine; han troede ikke sig selv, men dog sank han hylende til Jorden ved Synet af den Frygtelige. „Du er moden til Helved! begyndte Mazeppa, idet han kastede et sønderknusende Blik paa den Ulykkelige: For min Hævn er Du rigtignok for ubetydelig, men for

alt det Onde, Du har tilføiet Valeska, skal Du nu bøde, og Du kan sige, at Du slipper let, naar jeg lader Dig levende slaae! — Bekjend! vedblev han, idet han rystede den allerede halvdøde Pater: Bekjend, hvor er Grevinden? Hvad blev hendes Skjebne, da I allerede troede mig i Satans Kløer? Skrift, Du latinske Hund! Din sidste Stund er kommen, og jeg skal give Dig Absolution paa en frygtelig Maade!" —

„O, Barmhjertighed! In nomine Jesu et Mariæ! stønnede Andreas: Grevinden quæstionis er en Gud viet Søster i Clarissa-Klostret i Lemberg, et sandt Mønster paa Hellighed, og Woiwoden har aldrig tilføiet hende noget Ondt. Jeg har ogsaa indlagt en Forbøn hos ham for den strenge Frue, og den dydige Helena er eiheller overgangen til det evige Liv uden Sakrament. Derfor besværger jeg Eder, naadige Junker, lad mig stakkels uskyldige Broder i Christo gaae med Fred. Misericordia, ædelmodige Helt! Jeg har jo stedse baaret Eder i mit Hjerte, i dybeste Respekt har jeg læst mange Sjelemesser for Eder, efter at I havde forladt os, og tusindgange vil jeg endnu velsigne Eder, naar I lader mig fare i Fred!"

„Nei, nei, Hr. Pater! svarte Mazeppa med djævelsk Latter: Glæden over at see Eder er altfor stor til at jeg skulde slippe Eder saa let. Jeg har jo stedse elsket Eder saa høit, paa samme Maade, som I stedse har meent mig det saa redeligt. Derfor maa jeg give Eder et mathematisk rigtigt Beviis. I vil i Kloster — ikke sandt, Andreas? — for

bag de hellige Mure at afbøde Kjødets Synder, som en god, rettroende Christen, ved Faste, Pidskesnert og anden Spægelse?"

„In veritate, naadige Herre! Thi saa byder den strenge Dominikanerorden, hvortil jeg hører!" svarte Pateren."

„Velan, ærværdige Herre! sagde Mazeppa med rædsomt Lune: Da denne Bodsøvelse, som er Eder saa vigtig, ogsaa kan foretages under aaben Himmel, saa vil jeg give Eder Leilighed til, ihast at faae Ende derpaa — i Klostret vilde I aldrig vorde færdig dermed."

Han vinkede. To Kosakker afklædte den jammrende Munk, bandt hans Hænder over Hovedet, og trak ham et Stykke iveiret opad et Træ. Her ventede en kæmpestor Kosak paa ham med Knuten, en tre Fod lang Stok, ved hvis Ende nedhænge lange og tykke Remme. Mazeppa vinkede atter, og nu hug Kosakken med saadant Eftertryk paa den Ulykkelige, at Huden øieblikkeligt opsvulmede, og Blodet flød. Endnu engang skreg Andreas, og opgav derpaa sin Aand.

Mazeppa skred just tilbage til sit Leie, da en Støvsky reiste sig paa Horizonten. Strax efter rapporterede Forposterne, at adskillige polske Corps marscherede mod Leiren. Snart lød Opbruds-Signalet, og efter et Qvarteers Forløb vare Pulkerne allerede paa Veien til Ukraine. Polakkerne naaede ikke Flygtningerne; efter faa Dages Forløb kom de tilbage til Tschernigow.

Den gamle Nikitisch kunde ei fortørnes paa den tappre Mand, der syntes at have tilegnet sig en indfødt Kosaks krigerske Sæder. Den milde Zaide erfarede ikke de nærmere Omstændigheder ved dette Streiftog; i den usigelige Lyst, atter at see den fraværende Ven om sig, glemte hun al sin udstandne Angst.

Tre Maaneder efter sad Alexei Nikitisch, omringet af sin Familie, udenfor sin Bolig, og hørte smilende paa Mazeppa's muntre Fortællinger, da en Ordonnants kom hidgalopperende og ydmyg rakte Polkoweiken en Skrivelse. Neppe havde Denne kastet et Blik i det udfoldede Papiir, før han rynkede sin Pande, og den gamle Krigers venlige og ærværdige Træk bleve gandske alvorlige. Fruentimmerne bleve bekymrede, Mazeppa opmærksom.

„Læs! sagde Faderen omsider til den Sidste, idet han rakte ham Brevet: Det angaaer Dig. Chmielnicki er fortørnet paa Dig formedelst Streiftoget i det polske Distrikt; Kongen af Polen har anklaget Dig for Czaren, og æsker Fyldestgjørelse. Hvad agter Du nu at foretage Dig i denne betænkelige Sag?"

„For alle Helgenes Skyld, fly! bad Zaide, omfavnende ham med Taarer: Fly, Mazeppa, eller Du er forloren!"

„Fly? Skjule mig som en Niding? spurgte Ynglingen opfarende; Ak, min Pige, Du kjender ikke Din Mazeppa endnu!" Stolt reiste han sig og vedblev: „Jeg er ikke vant til at skye Faren. Jeg rider til Hetmanden i Tschigirin, og skal nok vide at

forsvare mig. Nu er jeg ingen Polak mere, men en Russer, som I, og jeg tænker, at det Folk, som jeg af al min Kraft har hjulpet at beskytte mod Tyrker og Tartarer, ikke vil forstøde mig nu."

Alexei bifaldt Mazeppa's Beslutning, og lovede at ledsage ham, aldenstund dog hans Anseelse og Forbøn kunde være ham til Nytte.

Morgenen efter rev Mazeppa sig hartad med Magt af sin jamrende Piges Favn, og begge Mænd tiltraadte Reisen. Dens Maal var Tschigirin. Denne Stad laae ved Donfloden og talte 4000 Indbyggere, nogle hundrede smaae, elendigt opbygte Huse med Leervægge, adskillige Kirker af Træ, og havde kun en ringe Grav og en Jordvold til Befæstning. Dog var Stedet dengang ei allene de ukrainske Kosakkers Hoved-Stanitza og Vaabenplads, men ogsaa deres Hetmands Residents. Han beboede et temmelig vel bygget Huus, der, tilligemed Tøihuset, vare de eneste Steenbygninger i Byen. Den tyveaarige Georg Chmielnicki var Hetmand; efter hans Faders, den dristige og krigerske Bogdan Chmielnicki's Død havde de taknemmelige Kosakker beklædt ham med denne høie Værdighed.

Strax efter sit Komme havde den gamle Nikitisch bedet om Audients for sig og sin Pleiesøn. Nu traadte Begge ind i en stor Sal, hvis Vægge vare prydede med Tepper og Vaaben. Ligeoverfor Indgangen stod, i en Nische, en kolossalsk Billedstøtte af støbt Sølv, forestillende en Skytshelgen; foran den brændte en evig Lampe. Paa smaae Tabouretter laae Hetmands-Værdighedens Symboler,

en rød Standart og en Kommandostav. Paa et stort Bord midt i Salen stode Sølvfade med Brød, Ost og Salt, Gjæstfrihedens Attributer. Kostbare Hynder langs Væggene indbøde til Hvile.

Ærbødige stode de ypperste Høvedsmænd om Hetmanden, en ung Mand af uanseeligt Udvortes. Hans krigerske, halvpolske, halvtyrkiske Dragt stak forunderligt af mod det blege, duunhagede Ansigt, hvorpaa saaes tydelige Spor af Melankoli. Chmielnick hilste Polkoweiken som en gammel Bekjendt; men idet han vendte sig mod Mazeppa, sagde han vredt: „Est Du Den, som, uden min Tilladelse eller Befaling, har anført mine Undergivne paa et Røvertog mod Podolien? Du vil dog vel ikke vente nogen Belønning derfor? Veed Du, at jeg kan straffe Dig, ja, at Du har fortjent, at smage Knuten?"

„Eders Magt kjender jeg, naadige Herre! svarte Mazeppa med urokkelig Fatning: Og ubetinget underkaster jeg mig Eders Befaling. Men I vil ikke dømme mig, uden at have hørt mig. Tørst efter Hævn førte mig til Polen. Der har jeg fuldbragt, hvad enhver tapper Mand i mit Sted vilde gjort, og derfor angrer jeg ikke mit Tog! Den polske Republik har jeg ikke angrebet, kun Woiwoden har jeg angrebet i en Privatfeide, som det sømmer sig enhver Adelsmand at have — og Gud veed det, mine Hænder ere ei besmittede med uskyldigt Blod. Var det Greven tilladt, egenmægtigt at dømme mig, der blev regnet blandt Polens ypperste Adelsmænd, mig, en kongelig Officeer — saa torde jeg ogsaa fordre Fyldestgjørelse af ham!".

Med stor Dristighed fortalte han nu sin Historie, og da den var tilende, bad ei allene den gamle Alexei, men hele Forsamlingen tillige, for den unge Mand. Georg var formildet; han lovede at undskylde Mazeppa, og med megen Godhed sagde han til ham: „Forholder det sig, som Du fortæller mig, saa faaer Sagen rigtignok en anden Skikkelse. Ellers var Du bleven udleveret til Polen, eller Du havde maattet vandre til Siberien. Til Din Lykke er Czaren fortørnet paa de snedige Herrer i Warschau, og derfor lader det sig vel gjøre, at undskylde Dig hos ham. Isvrigt mærker jeg vel, at Du har vundet mange Venner i Ukraine. Finder jeg Dig at være en dygtig Mand, kan Du gjøre Regning paa min Naade."

Han nikkede mildt, og Audientsen var forbi. Da Mazeppa forlod Salen, omringede alle Kosakofficererne ham jublende; trohjertigt rystede de hans Hænder, og kunde ikke nokſom beundre hans Mod og Dristighed.

Iwan Samuelowitsch Prosorowsky, en gammel, mægtig og riig Woiskowoi-Attamand i Baturin, der var beklædt med Generalsrang, syntes især at ynde ham. Han kysſede Mazeppa den ene Gang efter den anden, og kunde ikke nokſom udtrykke sit Velbehag. Tilsidst trak han ham og den glade Nikitisch ind i et Huus, hvor der solgtes Drikkevare, og lod ikke Mazeppa have Ro, før han udførligt havde fortalt ham det Hele nok engang og drukket evigt Venskab med ham i kostelig Schirasviin.

„Kom med til Baturin! bad den halvberuste Iwan: Min Kone, mine Børn maa see Eder. Hører I, Mazeppa? Kom med til min Stanitza — I skal aldrig fortryde, at have været der. Alexei følger jo med — ikke sandt, gamle Krigskammerat?"

Denne følte sig, deels ved Vinen, deels ved Visheden om Mazeppa's Redning, altfor lykkelig til, at han ikke strax skulde modtaget den gjæstfrie Indbydelse, og skjøndt Mazeppa tænkte for et Øieblik paa den bekymrede Zaide, saa fandt han dog, at Iwans Indbydelse gav ham en ypperlig Leilighed til at gjøre sig bekjendt med flere Kosakhøvdinger, der kunde være ham behjelpelige ved Udførelsen af hans kæmpemæssige Planer. Derfor samtykkede han med Glæde.

Snart naaede de Reisende Baturin, en Flække, ikke større end Tschigirin. Den ligger ved Floden Sem, 229 Werster fra Kiow og 633 fra Moskwa. Stærkere befæstet ved Iwans Omhu, end Hetmandens Residents, talte Baturin ogsaa flere Steenbygninger, og blandt disse fremragede Attamandens Huus, en prægtig og smagfuld Bygning. Ogsaa i det Indre herskede megen Pragt, og Mazeppa troede at betræde en polsk Staroists Pallads, da Iwan Prosorowsky førte ham ind i sit Huus. Vel hilste Dennes Gemalinde sine Gjæster venligt, men dog med saa megen Céremonie, at Mazeppa, der i lang Tid havde været fjernet fra fornemme Kredse, virkeligen maatte stræbe at fatte sig, for ei at vise sig som en raa Kosak. Hun var født i Moskwa af en fyrstelig Familie, var meget dannet, og

havde vidst, at danne sit Huus efter Hovedstadens frie Sæder.

Mazeppa studsede ved at see hendes Døttre, der havde nydt en Opdragelse, som ingen andre Piger i Landet. De vare desuden meget smukke. Gunima's høie Pande, ombølget af ravnsorte Lokker, og de ranke Lemmers ædle Former foreente sig til et idealsk Heelt. Ikke saa majestætisk, ikke saa alvorlig og bydende, men ligeledes i den qvindelige Skjønheds Blomster, var Iwans yngre Datter, Inglis, hvis bleggule Haar, adskilt over Panden, hvorpaa Gratierne syntes at throne, faldt ned i tykke Lokker over den yndige Barm, og Mazeppa tilstod for sig selv, aldrig at have seet en Mund, mere indbydende til Kys. Med Forundring bemærkede den unge Mand begge Pigernes ungdommelig muntre og dog forstandige Sind; han forstod ikke, hvor en Pige kunde see saa vidunderligdeilig ud i et Land, som de vilde Kosakkers, og vovede ei, at sammenligne de herlige Skabninger med den blide Zaide, thi dybt følte han, at da maatte Alexei's Datter tabe. Udmærket skjønne syntes disse Piger ham, men skjøndt han følte sig fortryllet af Inglis's Ynde og Munterhed, bares det ham dog fore, som om Gunima treen ham imøde, liig et høiere, Ærefrygt indgydende Væsen. Gandske mod Landets Sæder indelukkede Attamanden ei sine Døttre i Husets inderste Gemakker; Mazeppa kunde see dem hver Time paa Dagen. Tusindgange svor han, at Gunima's Aand var beslægtet med hans, og naar Zaide's Billed, i slige lidenskabelige Øieblikke, fremtraadte for hans Sjel, troede han at

burde hade den simple Pige, hvis Forhold til ham truede at skille ham for stedse fra Livets sande Lykke.

Til Ære for sine Gjæster, eller rettere for at vise alle sine Kammerader den berømte Polak, der besad hans hele Velvillie, indbød Attamanden alle fornemme Kosak-Officerer i Nabolaget. Mazeppa bestormedes med Spørgsmaal, overøstes med Kjærtegn, smigredes af Alle, og anvendte al sin Klogskab, for at drage den størstmulige Fordeel af disse Bekjendtskaber, al sin Snedighed, for stedse at vise sig i det bedste Lys for sine nye Venner, og saaledes blev han snart Gjenstanden for deres Beundring. Adskillige Uger forbleve Alexei og hans Pleiesøn den muntre Iwan's Gjæster. Mazeppa troede det umuligt, at kunne forlade Baturin igjen; men da den gamle Nikitisch begyndte at længes efter Hjemmet, maatte hans Pleiesøn ogsaa finde sig deri, og saaledes tiltraadte de Begge, skjøndt med heel forskjellige Følelser, Tilbagereisen til Tschernigow.

Den mørkeblaae Aftenhimmel var besaaet med Stjerner, forsængelig speilede Maanen sig i Dnieperfloden pladskende Bølger, og belyste med sit matte Skjær Kirkekuplerne i Tschernigow, da de Reisende nærmede sig deres landlige Bolig.

Sørgmodig stod Jaide ved sine Blomster i Haven, liig en hvid Rose, som Stormen havde knækket. Forgjæves havde den Fortvivlede søgt Trøst. Alt i to Maaneder havde hun Intet hørt fra sin Fader eller sin Elskede. Først i disse Dage bemærkede det yndige Barn, hvilken Ild, der blussede i hendes Hjerte. Han, der ellers havde været om hende dagligdags,

var bortreist, havde overantvordet sig til den vrede Hetmand — — sikkert var han henrettet, eller han vansmægtede paa Veien til Siberien!

Haabløs saae hun ud i en mørk Fremtid, og grædende bandt hun en Cypreskrands — da vaktes hun af sine Phantasier ved et Par Mandsstemmer — Heste vrinskede, Vaaben klirrede. „Mazeppa!" skreg Zaide, og afmægtig laae hun ved sin Eiskedes Bryst.

I Tschigirin, men meest i Baturin, havde Mazeppa overbeviist sig om, hvilket kraftigt Folk Kosakkerne vare, og befæstede sig i den Troe, at en rask Mand i deres Spidse kunde gjøre Underværker med dem. Deres selvvalgte, af Czaren i Moskwa stadfæstede Hetmand, var ikke blot deres Feltherre i Krigen, men ogsaa i Fredstid snarere Regent, end Statholder, i Ukraine. Hans Anseelse grundede sig meest paa egen Fortjeneste, da denne var det virksomste Middel til at beherske Mængden, kunde han, saafremt han ellers besjeledes af en dristig Aand, foretage sig overordentlige Ting med sit Folk. Mazeppa følte sig istand til enhver Anstrengelse. Hans frygtelige Ærgjerrighed lod ham ingen Ro. Han maatte bestige denne steile Høide, og Gunima skulde være ham behjelpelig dertil.

Men Nikititsch? Men Zaide? I Aanden saae Mazeppa allerede ethvert dristigt Skridt bemærket, standset af den gamle Polkoweik, der havde lært at frygte sin Pleieson fra Tareczer-Toget af. Ogsaa den milde Zaide stod ham iveien. Han kjendte hendes Fromhed, og frygtede hendes Dyd. Nu hadede han

den englerene Pige, fordi hun ikke kunde dele hans Phantasies høie Flugt, fordi hun ikke kunde befordre hans Planers Udførelse, og fra nu af trak han sig tilbage fra hende. Hun følte, at hun ikke var elsket mere. Længe havde hun lagt Mærke til Mazeppa; af forskjellige Yttringer blev det hende klart, hvad der foregik i hans Bryst. At tale, vovede hun i sin frygtsomme Stilling ikke, men hun henvisnede som en Blomst.

Moderlige Bekymringer formørkede Tomahowka's ellers saa venlige Ansigtstræk. Selv den ærværdige Nikitisch saae, hvorlunde hans Datter fortæredes af Græmmelse. Begge yttrede forskjellige Formodninger om Aarsagen; omsider meente de at have fundet den sande Grund.

En Aften faldt Samtalen i Familiekredsen tilfældigviis paa Mazeppa's frygtelige Ridt fra Zarecze til Ukraine og paa hans Redning ved Polkowciken. Moderen troede at bemærke Taarer i den unge Mands Øine. Da overstrømte hendes Hjerte, og hun begyndte at tale om Zaide's ægteskabelige Forbindelse med Mazeppa. Høit hulkede Pigen; Mazeppa stræbte at fatte sig — men hvad skulde han svare? Den skarpsynede Moder syntes ikke at bemærke hans indvortes Kamp, men fortsatte Samtalen. Han følte sig overrasket, men for ei at røbe sin Plan, hyklede han en grændseløs Glæde over at see sit hedeste Ønske opfyldt. Zaide smilte gjennem Taarer; en Straale af Haab blandede sig i hendes Vemod. Dog, ikke længe frydede hun sig ved den

smilende Udsigt — hun sank atter tilbage i stille Føleløshed, og liig et Offerlam stod hun, da Moderen paa Trolovelsesdagen smilende overrakte hende Brudesmykket.

Bryllupet berammedes til en af de næstfølgende Dage. Glødende skjulte Solen sig bag Bjergene, dens sidste Straaler forgyldte den nærliggende Stads Taarne, og kastede et rosenfarvet Skjær paa Jorden, da Bruden treen hen for Vinduet i den høie Sal. Hun ventede paa sin Fader, der, aarle om Morgenen, var reden paa Jagt med Mazeppa, for at skyde Vildt til Festen. Det blev stedse mørkere, og endnu kom Jægerne ikke tilbage. Da jog et blindende Lyn hende fra Vinduet; majestætisk bruste et Uveir over Bjergene. Snart faldt Regnen strømmeviis, stedse frygteligere rullede Tordenen — den blege Zaide følte sig greben af en navnløs Angst for Faderen, for Brudgommen.

Da galopperede Mazeppa ind i Gaarden i vilden Hast. Hans Klæder vare sønderrevne, vildt hang Haaret om hans Pande, blegt var hans Ansigt. Fortvivlelsen syntes at have forandret hans Træk; vildt og frygteligt fløi hans Blik omkring. Aandeløs styrtede han ind i Gemakket.

„Jesus, Maria, hvad er det, hvad er skeet? For Himlens Skyld, svar, hvor er min Fader?" skrege de skjælvende Qvinder, og ahnende en Ulykke, segnede Zaide tilbage paa en Stol.

„Død! død!" svarte Mazeppa med huul Røst. Hans Knæe rystede, og i konvulsiviske Trækninger sank han til Jorden.

Efterat Død og Liv længe havde strídt om deres Offer, vaagnede Zaide igjen. Høitgrædende kastede hun sig til sin Moders Bryst; i stum Fortvivlelse stirrede Denne mod den oprørte Himmel med taareløst Blik. Da reiste sig en Larm udenfor Vinduet. Zaide saae did — hendes Faders Liig, med et gabende Skudsaar i Brystet, bares just ind i Huset.

Tomahowka vaklede ud af Gemakket. Vild foer Mazeppa op, og vilde styrte efter hende; men neppe havde han oprevet Døren og seet sin Velgjørers Liig, før han, som rørt af Tordenen, styrtede gysende tilbage. Et gjennemtrængende Blik fæstede Zaide paa den Skjælvende, der ikke vovede at see paa hende, og en Ahnelse gjennemfoer hendes Bryst.

„Morder! Morder!" skreg hun vanvittig, og som rørt af et Slag, sank hun til Jorden.

Med forstyrret Blik saae Mazeppa sig om. „Morder!" syntes et huult Ekko at tilraabe ham fra Vesten. „Morder!" gjenlød det fra Østen, og, som pidsket af Furierne, fløi han ud i Haven. — Da knittrede et Lyn bag ham; med rædsomt Brag rullede Tordenen efter.

Da Mazeppa's Bevidsthed vendte tilbage, saae han sig blandt en Vrimmel af Mennesker, der skrigende omringede det brændende Huus. Nu slog Flammen, ligesom Slangetunger, sammen over Trætaget, og liig et Syn fra Underverdenen, stod Tomahowka endnu ved Vinduet i øverste Stokværk. Med himmelvendte Øine rakte hun, sagte bedende, Armene iveiret, og styrtede derpaa ned i det fortærende Ildhav.

Mazeppa var sin ædle Velgjørers Morder. Listigt havde han vidst at skille den godtroende Gamle fra Kosakkerne, der ledsagede dem; da Uveiret faldt paa, havde han lokket ham ind i et mørkt Krat, og her dræbte Skurken ham, under Elementernes rasende Kamp, uden at noget Menneske mærkede det. De lettroende Kosakker havde ikke mindste Ahnelse om denne Ridingsdaad; Mazeppa gjorde dem begribeligt, at Polkoweikens Gevær var gaaet af og havde skudt den dræbende Kugle gjennem hans Bryst.

Ikke længe varede det, inden Mazeppa haanede Samvittighedens Dommerstemme, som i Begyndelsen havde tiltalt ham saa alvorligt. Hylende dyb Sorg over den med ham saa nær forbundne Families Ulykke, fjernede han sig fra Tschirnigow, og reiste til Attamanden Prosorowsky, der havde tilbudet ham en Jessauls- eller Adjutants-Post i Baturin. For nærværende Tid var det Alt, hvad han ønskede.

I Baturin modtog hans Velynder ham paa det venskabeligste, og herligt henrandt Tiden i hans Families Kreds, hvis Yndest han stedse vandt i høiere Grad. Gunima var Maalet for hans hedeste Attraa; hans hele Fremtidshaab; hans Planers lykkelige Udfald knyttede sig hartad gandske til denne Pige; thi som en Svigerson af den i Ukraine almeenagtede Attamand Prosorowsky, troede han med Lethed at kunne opsvinge sig til de høieste Æresposter. Havde han været udmærket ved Rang og Formue, offentligen havde han da anholdt om Gunima's

Haand; thi hverken den ahnestolte Moder, eller den mægtige Attamand havde da kunnet nægte ham deres Samtykke, og Datteren var da, efter Landets Brug, bleven solgt til ham. Men som en fattig Jesaul torde han ikke vove dette Skridt; han maatte hellere oppebie et gunstigt Øieblik, for at afrodse Skjebnen, hvad den syntes at ville forholde ham.

En gunstig Leilighed frembød sig ogsaa i Krigen mod Polen. I en Fægtning havde den gamle Prosorowsky, omringet af sex Towariczer, omsider maattet vige for Overmagten, og gled, bedækket med Saar, bevidstløs ned af sin Hest. Jublende styrtede de vilde Seierherrer over den Faldne, og alt havde Een af dem loftet Sværdet, for at give ham Dødshugget, da Mazeppa galopperede Attamanden til Hjelp; med et kraftigt Sving afhug han Polakkens væbnede Haand, og jog derpaa saa eftertrykkeligt ind paa de andre Fjender, at de hylende toge Flugten.

Da Fægtningen var forbi, og Prosorowsky var bragt i Sikkerhed, drog han sit Livs Frelser til sit Bryst og sagde: „Jesaul, Du har gjort mig en Tjeneste, som jeg maa gjengjelde Dig. De Slyngler meente det alvorligt, og, ved den hellige Georg! Det havde været reent ude med mig, hvis Du ikke var kommen til. Nu vil jeg vise mig taknemmelig. Men for Fanden — sig mig — hvad kan jeg gjøre for Dig?"

Forskende saae Mazeppa den Rørte i Øinene, og svarte: „Ifald I anseer det, jeg idag har gjort for Eder, for noget betydeligt, som I vil gjengjelde, nu vel, saa giv mig Gunima til Kone!"

Den Gamle troede ikke sine egne Øren. „Gunima! gjentog han forbauset: Min Datter Gunima til Kone?" — Jessaulen saae til Jorden, og vidste ikke, hvad Udtydning han skulde give dette Udraab.

„Du er vel bleven forrykt! vedblev Prosorowsky, idet han opslog en høi Latter: Jeg vil jo gjøre Din Lykke! Hvad vil Du med Gunima? Veed Du ei, at Kosakkerne ei behøve nogen Kone til deres Lykke?"

„Vel sandt, Attamand, men — — "

„Polakken er vaagnet i Dig! afbrød Denne hamleende: Du er en flink Dreng, men vore Sæder kjender Du endnu ikke. Men hvad Du forlanger, vil jeg ikke destomindre give Dig. Top, Du skal faae hende, og med Brudegaven skal Du ogsaa vorde tilfreds.

Gladelig slog Mazeppa til, og i Løndom triumpherede han, thi nu havde han besteget sin Lykkes første Trin, og aaben for hans Øine laae nu den Løbebane, han saa hedt havde higet efter.

Neppe var der, i Aaret 1663, sluttet Fred mellem Rusland og Polen, og neppe vare Kosakkerne vendte tilbage til deres fredelige Stanitzer, før Prosorowsky anordnede sin Datters Bryllup. Moderen havde maattet samtykke i Mandens Villie, og efter Landets Skik blev Gunima slet ikke spurgt, om hun vilde ægte Jessaulen, eller ei.

Iført en kostbar Krigerdragt, udmærkede Mazeppa sig blandt den i Baturins Hovedkirke forsamlede Folkemængde; ved hans Side stod Gunima i fuldendt Skjønhed. Hun bar en tre Qvarteer høi Hovedbedækning

af Guldstof, prydet med ægte Perler og kostelige Ber-lokker, der hang ned over Panden i alskjøns Figu-rer. Et hvidt, med Guld broderet Slør bedækkede Nakken, og var sammenknyttet under Hagen. Kjolen var af hvidt Atlask, garneret med Guldtresser fra Barmen indtil Foden, og derover bar hun en him-melblaa, med Pelsværk besat Koftick.

Efterat den ærværdige Pope havde holdt en kort Tale, treen Brudens Fader til sin Datter, bød hende knæle paa et Riisknippe, og idet han sagte berørte hende med sin Kantschuh et Par Gange, sagde han: „Min kjære Datter! Disse Slag ere de sidste, min Haand giver Dig; thi herefter staaer Du ikke under Din Faders Befaling mere. Men ihukom, at Du blot gaaer over i en anden Tjeneste, at Din Stilling altsaa ikke forandres synderligt. Viser Du ikke Din Ægteherre den Lydighed, Du til enhver Tid er ham skyldig, da vil han ave Dig med sin Pidsk, og holde Dig til Din Pligt. Det er Din Lod, og hermed giver jeg Dig nu min faderlige Velsignelse!"

Han taug, kysede Bruden paa Panden, og traadte tilbage fra Altret. Vreden lynte af Guni-ma's Øine, og haanligt saae Inglis paa hende, men rask skjød Mazeppa Popen mellem Søstrene, trykte en tændt Voxkjerte i sin Bruds Haand, greb selv en anden, og nu begyndte Formælings-Ceremonien efter den græske Kirkes Ritual. Da ogsaa denne var til-ende, vendte Bryllupstoget tilbage til Attamandens Huus, hvor den vildeste Glæde herskede til langt ud paa Natten. Brændeviin, Mjød og Viin flød i Strømme, og en uhyre Mængde Retter nødes af de

berusede Gjæster, indtil de tumlende sank under Bordene, hvor den lyse Morgen skulde vække de Snorkende til ny Nydelse ved Bordet og til munter Dands.

Hvad Mazeppa havde gjort Regning paa, traf virkeligt ind; thi Lykken kronede hans Haab. Hensunken i dyb Tungsindighed, var den unge Hetmand, Georg Chmielnick gangen i et Kloster i Corsun, og da hans Efterfølger, Poul Tetera var død, valgte de ukrainske Kosakker den godmodige Iwan Prosorowsky til Hetmand. Mazeppa vedblev at være hans Jessaul. Stedse ivrigere søgte han nu at vinde Kosakhøvdingernes Gunst; hans krigerske Aand, hans Mod, hans fyrige, altbeseirende Veltalenhed, gjorde ham snart til et Orakel for dem, der vare omkring ham. Hans Svigerfader, den mægtige Hetmand, befordrede ham til Woiskowoi-Attamand, hvorved hans Virkekreds blev endnu større.

Meget tappert havde Ukrainerne, i Forening med Russerne, fægtet mod Polen, da Hetmanden sendte sin Svigerson til Moskwa. Den 30te December skulde Denne stædes til Audients hos Ruslands Regentinde, den stolte Prindsesse Sophie, for at vise hende Fredstraktaten. En gammel Bojar førte ham til Palladset. I Forgemakket modtoges han af en Kammerjunker, der bevertede ham med Brændeviin og Kaffe. Efterat han havde opholdt sig der en halv Time, førte man ham til Audientssalen. Her stode mange Hofmænd og det vagthavende Strelitzer-Corps Officerer, saavelsom Rigets Stormænd, forsam-

lede om Regentindens Throne. Men Alle gjorde de Plads for den indtrædende Attamand, idet de med Nysgjerrighed betragtede ham; thi Rygtet om hans Tapperhed var ogsaa kommen til Moskwa. Men den kjække Kosakanførers Udvortes var dem ogsaa paafaldende. Ved hans idelige Felttog og ved den hyppige Nydelse af stærke Drikke havde hans Ansigt faaet et Slags Kobberfarve; et langt fort Skjæg beskyggede Kinderne og Overlæben. Hans Statur var ikke meget hoi, men vidnede om unalmindelig Muskelkraft. Han bar en rod Silke-Kaftan og en blaa, med Galoner og Pelsværk rigtbesat Overkjortel. Et prægtigt Belte, hvori Pistoler og Dolke sadde, var slynget om hans Hofter; en kort, med Ædelstene besat Sabel hang ved hans Side, og en hoi Heirefier vajede paa Zobelhuen.

Ved Prindsesse Sophia's Side stod den mægtige Knees Wassil Wassilowitsch Gallizin, dengang Regentindens Yndling. Han var ifort Landets Dragt, var en smuk Mand, havde en imponerende Figur og var endnu hartad i sine blomstrende Aar. Sophia's hvide Atlaskeskjole var besaaet med Guld og Diamanter. Hun var en vellystigdannet Brunette med luende Øine, og i hendes aldrende Ansigtstræk udtrykte sig de heftigste Lidenskaber.

Da Mazeppa kom ligefor Regentinden, knælte han, med Hænderne korslagte over Brystet og Hovedet bøiet til Jorden. Ifølge Hof-Ceremoniellet skulde han have gjentaget dette togange endnu, men Fyrstinden vinkede ham nærmere til sig. Nu treen han tæt hen til hende, knælte paany, og kysfede Fligen af

hendes røde Silkepelts; derpaa traadte han to Skridt tilbage, hilste hende paa Kosakkernes Maade, og holdt følgende Tale:

„Den Gud, der lærer Menneskene sin Sandhed, tilsender os ogsaa vort Held. Ved Moskowiternes Vaaben har den Almægtige tilintetgjort vore Fjender og skjænket os en hæderlig Fred. Til denne Gud, der veier Menneskenes Handlinger, bede vi, at han ogsaa fremdeles vil befæste Eders Høiheds Lykke og velsigne Eders Regjering!"

Naadigt nikkede Sophia, da Mazeppa havde endt sin pathetiske Tale og overrakt hende sine Depescher. Med nedladende Godhed svarte hun et Par Ord, reiste sig op fra sin Stol, bøiede stolt sit Hoved for Forsamlingen, og forlod Salen, ledsaget af Gallizin.

Ogsaa Attamanden fjernede sig. I sit Qvarteer fandt han allerede en Indbydelse til en Privataudients hos den almægtige Yndling. Han iilte til Dennes Pallads. Under en lang Samtale med den herskesyge Knees viste Mazeppa en øvet Diplomatikers hele Smidighed, og saaledes lykkedes det ham, under sit korte Ophold i Residentsen, at vinde Gallizin's Tiltro. Efterhaands indviedes han i Hoffets Intriguer, i alle Regentindens Forhold til det undertrykte Folk, og erfarede da den hele Plan, Sophia havde udkastet, for at udelukke sin Broder, Prinds Iwan, fra Thronfølgen, og holde den Yngre, Peter Alexiowitsch — der siden blev saa navnkundig som Peter den Store — under Regentskabets Tømme. Den snilde Mazeppa gjennemskuede den ærgjerrige Prind-

sesses Ræнker og Gallizin's listige Planer. Mazeppa var i Knesens Følge, da Denne blev udnævnt til Hærens Generallissimus, og nu begyndte Fjendtlighederne mod Tyrkiet.

Felttoget faldt uheldigt ud, da Generalissimus ingen krigersk Dygtighed besad. Men hans mange Fjender benyttede sig af hans Fraværelse fra Moskwa til Fordeel for den unge Czar Peter, hvem det omsider lykkedes, at overvinde sin herskesyge Søster. Alt havde den unge Czar samlet et mægtigt Parti — da vendte Gallizin tilbage fra Krim. Han meldte sig hos Peter; men Denne overøste sin Søsters Yndling med gruelige Trudsler, og svor, at ville lade ham straffe exemplarisk, hvis han ikke viste mere Tjenesteiver, end hidtil. Rasende styrtede Gallizin ud af Gemakket.

Stille grublende stod Mazeppa i sit Qvarteer, og saae hen mod Moskwa, hvis gyldne Kupler belystes herligt af Morgensolen — da meldte hans Livkosak Knesen Gallizin. Strax efter styrtede Denne, med fordreiede Træk, ind i Gemakket, og under tusinde Forbandelser fortalte han sin Sammenkomst med den unge Czar. I Begyndelsen hørte Mazeppa studsende paa den hævngjerrige Minister; men faa Øieblikke efter treen han fast hen til ham, greb hans Haand, og sagde sagte: „Knees, jeg kan redde Eder! Forlad Eder paa mig! Det kommer kun an paa, at I sætter Eder ud over visse Betænkeligheder; det er den høie Tid, at udføre en Plan, værdig en kraftig Sjel!"

Ministeren vilde indvende Noget, men Mazeppa afbrød ham: „Hvad jeg har at sige Eder, naadigste Herre, vil jeg melde Eder imorgen. Forund mig kun den Lykke, at torde gjøre Eder min Opvartning, inden Bojarerne samles i Kreml. Imidlertid maa jeg gjøre nogle Forberedelser."

Gallizin bad den Hemmelighedsfulde forklare sig nøiere, men høfligt fulgte han sin Velynder udaf Døren, og fløi derpaa i vild Hurtighed til sit Arbeidskabinet, hvor han gjennemsøgte sine Papirer.

Ved Mazeppa's Side traadte Gallizin næste Morgen ind i Bojarernes tumultuariske Forsamling, hvor Czaren præsiderede. Den igaar saa ydmygede Minister overrakte den Sidste en Memorial, undskyldte i en lang Tale sit mislykkede Felttog, og anklagede den gamle Hetmand Prosorowsky som en Forræder, der var bestukken af Storvezieren Kiuprili. Djævelsk loe Mazeppa, da han mærkede at hans Plan lykkedes; han skildrede sin Svigerfader med de sorteste Farver, og beklagede ham i samme Aandedræt med hykkelsk Skinhellighed — den gamle, uskyldige Hetmand var nu bleven en Landsforræder. Alle Bojarerne og Peter selv lode sig føre bag Lyset ved Gallizin og hans snedige Medhjelpers Tale og falske Papirer. Gallizin fik en Æreserklæring. Prosorowsky derimod blev pludseligt fængslet i Baturin og berøvet alle sine Værdigheder. At hans egen Svigerson havde voldet hans Undergang, faldt hverken Gunima eller Faderen ind. Denne blev forviist til Siberien, hvor han kort efter døde.

Imidlertid var Mazeppa i Moskwa Vidne til det Oprør, den herskesyge Sophia, i Forbindelse med Gallizin, havde stiftet, for at undertrykke Czar Peter, der begyndte at hæve sig med Kraft. Attamanden, der saae ind i Fremtiden, erklærede sig offentligt for Czaren. Forgjæves havde Gallizin besvoret ham, at træde paa Prindsessens Parti; han blev standhaftig, og havde den Fyldestgjørelse, at finde sin Formodning stadfæstet. Revolutionen endte med Sophia's hurtige Fald; Peter tiltraadte sin glorværdige Regjering, og frygtelig var hans Hævn over Gallizin og hans Venner. Derimod viste han sig taknemmelig mod dem, der vare blevne ham troe. Paa hans Forestilling blev Iwan Stephanowitsch Mazeppa, den 25de Juli 1687, i alle de russiske Officerers Paasyn, valgt til Ukrainernes Hetmand.

Omsider saae da Mazeppa sig paa det Punkt, han saalænge havde higet efter. Ved mangehaande Forbrydelser var det lykkedes ham, enhver Hindring havde han vidst at bortrydde, grændseløs var hans Selvtillid bleven, sin Samvittighed havde han sovndysset. Men hans Virkekraft var utrættelig. Med Klogskab og Forsigtighed udførte han sine Forretninger som øverste Befalingsmand i Ukraine; i Czarens Krige anførte han sine lette Ryttere med saadan Lykke, at mangt et blodigt Slag, ved ham allene, blev afgjort til Moskowiternes Fordeel. I Baturin havde han opslaget sin Residents, og samlet uhyre Rigdomme; men kun sjelden opholdt han sig der. Gunima var ham ligegyldig. Efter sin Faders Fald hensank

hun i dyb Tungsindighed. I hvor virksom hun end før havde været, naar det gjaldt, at udføre hendes Mands Planer, var hun dog nu gandske ude af Stand til at deeltage deri. Hun lukkede sig inde, og sysselsatte sig udelukkende med to Døttres Opdragelse, som hun havde født Mazeppa.

Mange Aar forløb. Mazeppa var bleven Olding, men hans Mod var usvækket, og hans Aand tilhørte endnu en rask Yngling, hvis Ærgjerrighed ingen Grændser kjender. Han nød Czar Peters synderlige Ynde, og Denne havde den 30te Novbr. 1699 egenhændigt beklædt ham med St. Andreasordenens glimrende Insignier, en saameget større Udmærkelse, som Ingen, uden Menzikof og Czaren selv, hidtil havde baaret den nysstiftede Orden. Udnævnt til Rigets Bojar, bivaanede Hetmanden meget ofte Statsraadets Forsamlinger i Moskwa. I en saadan vovede han engang, at modsige Czaren, der yttrede det Ønske, at gjøre det ukrainske Kosakfolk endnu afhængigere af Kronen. Denne Dristighed bragte den lidenskabelige Peter i Harnisk. Heftigt forbittret og glemmende ethvert Hensyn, kaldte han Hetmanden en Forræder, som han vilde lade spidde, hvis han vedblev at handle mod hans keiserlige Villie.

Neppe var den fornærmede Hetmand kommen tilbage til Baturin, før han udkastede en Plan til Hævn. Han vilde forene sig med den ridderlige Kong Carl den Tolvte, hvis Armeer netop dengang fægtede ved det russiske Riges Grændser. Han vilde bidrage til at styrte den overmodige Czar fra

Thronen og paa hans vidtløftige Riges Ruiner opreise Ukraine som et gandske uafhængigt Fyrstendømme. For slig en Mand, som Mazeppa var, var dette Forsæt ikke saa dumdristigt udtænkt, og den mislige Stilling, hvori Peter saae sig sat ved den utrættelige Svenskekonge, syntes at sikkre Foretagendet et heldigt Udfald. Carl den Tolvte, der forlod det hærgede Sachsen i September 1707, var, med 43000 Mand, marscheret til Polen, havde drevet Russerne over Dnieperfloden, og trods den strenge Aarstid, Moradserne, Hederne og de uhyre Skove, hvormed Landet var bedækket, befandt den svenske Helt sig alt paa den virkelige russiske Grund, neppe tolv Dagsreiser fra Moskwa. Forgjæves havde den ængstede Czar stræbt, at knytte Fredsunderhandlinger; den ubøielige Konge vilde kun underhandle i Hovedstaden, og han var just sysselsat med, at lade Armeen rykke frem ad den lige Vei til Moskwa. Da kom Woiskowoi-Attamanden Orlick, sendt af Hetmand Mazeppa, til den svenske Leir.

I Tillid til sine Kosakkers Mod og Hengivenhed samt i den Forventning, at Doroferska, Attamanden for Saparogerne ved det sorte Hav, vilde forene sig med ham, tilbød Mazeppa Kongen af Sverrig en Hjelp af 30,000 Mand og Proviant i Overflødighed, naar han, istedetfor at marschere lige mod Moskwa, vilde lægge Veien gjennem Ukraine og der forene sig med ham. Forgjæves stræbte de svenske Generaler, saavelsom Ministeren Grev Piper, at raade Kongen fra dette Forslags Antagelse.

Carl stod haardnakket paa sin Villie, og virkeligen drog Armeen ned til Ukraine. Czaren kunde paa ingen Maade begribe, hvad der havde bevæget hans frygtelige Modstander til, saaledes paa eengang at fravige den Operationsplan, han saalænge havde fulgt, og endnu ahnede han ikke sin Hetmands Forræderi, da Kosakobersterne Katschubei og Ibra søgte at gjøre Mazeppa's Troskab mistænkelig. I blind Tillid til Dennes Hengivenhed lod han begge Anklagerne fængsle, og sendte dem selv til Hetmanden, for at han kunde straffe dem. Mazeppa tøvede ikke med at lade dem henrette; men nu indsaae han tillige, med hvilken Forsigtighed han maatte iværksætte sin Plan.

Det var en kold Morgen den 28de Octbr. 1708. Ved den tilfrosne Disnaflods høie Bred, ligeover for Staden Harki, flammede Vagtbaalene i den svenske Leir, hvor Krigerne, siddende i mangfoldige Grupper om den varmende Flamme, udhvilte sig efter en yderst besværlig Marsch. Navnløs Elendighed, som gik Haand i Haand med Krigens Morderengel, havde smeltet Hæren; Mennesker og Dyr bukkede under for Felttogets ubeskrivelige Mellemmeligheder i et Land, hvor Soldaten hverken fandt beboede Steder heller Levnetsmidler, men dagligen maatte slaaes med en fortvivlet Fjende, eller marschere gjennem ufremkommelige Heder i en frygtelig Kulde. Mange Kanoner og Bagagevogne havde man maattet lade blive siddende i de bundløse Sumpe. Den 29de stødte General Löwenhaupt, der kom fra Liefland, til Hovedarmeen, men ved

daglige, morderske Fægtninger, ved Hunger og Sygdom, saae han sit 15,000 Mand stærke Corps sammensmeltet til omtrent 6000 Mand, og ikke een eneste Bagage- eller Proviant-Vogn førte han med sig.

Ved sit Feltbord, der var bedækket med Planer og Rapporter, stod Kong Carl i en Hytte, der var sat sammen af Jord og Træstammer. En simpel, lysblaa Soldaterkjole med store Messingknapper bedækkede den høie, ranke Skikkelse, og hans Handskers mægtige Opslag naaede til hans Albuer. Gule Beenklæder og store Rytterstøvler fuldendte Monarkens Dragt. Omgiven af sin Armees ældste Generaler, af Grev Piper og Mazeppa's Gesandter, kjendte man ham i denne Forsamling kun paa det skrækopvækkende Alvor i hans Blik, der paa eengang udtrykte Egensind og Mod. En Soldat af Dalekarle-Infanterie-Regimentet var nys indtraadt i Hytten, for at vise Kongen et Stykke sort, skimlet Brød af Havre og Byg, som et Beviis, hvor maadelig Provianten var i Leiren. Carl tog Brødet, spiste det, og sagde rolig: „Godt er det jo rigtignok ikke, men dog spiseligt. Haver kun Taalmodighed! Naar Kosakhetmanden kommer til os, faae I ogsaa Alle bedre Proviant.“ Han vendte sig bort, og Soldaten sneg sig ud af Hytten med ynkelig Mine.

„Imorgen ved Daggry, sagde Kongen herpaa til de lyttende Generaler: bryde Regimenterne Södermanland, Calmar, Upland, det kareliske Ky-

rasseer-Regiment og Taube's Dragoner op til Ghadiatsch. Feltmarskalk Rhenskjold anfører dem, og erholder dertil mine nærmere Instructioner af Geheimesecretair Cederhjelm. Oberst Gyllenstjerna patrouillerer imidlertid med sit Regiment langs Disnafloden, og fouragerer, om muligt, for tre Dage. Resten af Armeen holder sig rede, strax til at bryde op, saasnart Generalmarschen slaaes!"

Han vinkede til Afsked, og Generalerne forlode Hytten. Kun Grev Piper blev, og satte sig ned med Portefeuillen, for at skrive den kongelige Ordre, da Oberst Magnus Posse af Livgarden raskt reen ind i Hytten, og meldte, at en stærk Kosaktrop holdt ved Forposterne.

„Hetmanden! raabte Kongen glad: Orlik skal ride ud med Eder og tage imod ham; jeg venter ham her!" — Obersten gik. „Nu, Piper! vedblev Carl, og slog Ministeren fortroligt paa Skulderen: Er Eders Tvivl nu hævet? Holder Mazeppa ikke Ord? Bringer han ikke Succurs, og anseer I endnu mine Operationer for overilede?"

„Ikke nokfom kan jeg, i dybeste Submission, forestille Eders Majestæt, at denne Mazeppa neppe kan opfylde Noget af sine Løfter, selv om han mener det nok saa ærligt med den illustre Krone Sverrige! svarte Piper, tvivlsomt rystende paa Hovedet: Jeg frygter, han betræder Leiren paa samme Maade, som Feltmarskalk Lowenhaupt, og behager Eders Majestæt, viist og modent at overveie alle Omstændigheder og Observanda, da vil I selv naadigst være enig med mig."

„I tvivler ogsaa uafladeligt! Men om nu Mazeppa har holdt Ord?" spurgte Kongen heftigt med rynkede Bryn. Sagtmodig svarte Piper: „Tilgiv, Eders Majestæt, at jeg i allerunderdanigst Respekt vover at exprimere mine pligtskyldige Betænkninger. Den usigelige Krigs-Calamitæt og den forfærdelige Aarstid vil jo gjøre det plat umuligt for tidtbemeldte Hetmand, at holde Ord. Hvis det end er lykkedes ham, at stemme Ukraine for Eders Majestæts Parti, for at bidrage til at vinde den fortræffeligste Victoria over den moskowitiske Czar, saa vil dog hans Krigsfolk have lidt betydeligt ved de fjendtlige Anfald, allerhelst da han upaatvivleligt har maattet drage over øde Heder og ad bundløse Veie, ved hvilken Leilighed han jo har maattet abandonnere sine Proviantvogne og altsaa blotte sig selv for alle Subsistentsmidler. Hans Hidkomst til Leiren er derfor just ikke saa meget glædelig, synes mig."

„Tie! bød Carl: Hvorfor skifte mange Ord, da Sagen om faa Øieblikke vil være afgjort. Kom, jeg vil modtage Hetmanden, som det sømmer sig en Bundsforvandt." Med disse Ord forlod han Hytten, og endnu stedse rystende paa Hovedet, fulgte Ministeren.

I Leiren var Alt i glad Bevægelse. Den Efterretning, at Kosakkerne vare hidkomne med Proviant, havde bragt Alle paa Benene, og medens Soldaterne flokkedes i Leirgaderne, samledes Officererne om Kongen, der skuede ud i det Fjerne med forventningsfuldt Blik. Stedse nærmere lød den forvirrede

Larm. Da galopperede nogle Ordonantser hid, gjorde Plads, og strax efter fremtraadte den gamle Hetmand Mazeppa, omringet af sine Starschiner og Adjutanter. Oberst Magnus Posse og Orlick forestillede ham for Kongen.

Piper's Ahnelser vare desværre kun alt for rigtige. I en mislig Forfatning lod Hetmanden sig see i det svenske Hovedqvarteer. Istedetfor de lovede 30,000 Mand medbragte han kun 5000, og hverken Proviant eller Penge. Czar Peter havde dog omsider faaet Øinene op, og den skrækkelige Efterretning, at han, forbittret over Mazeppa's Forræderie, nærmede sig med en frygtelig Hær, lod alle de Forsøg strande, Hetmanden gjorde paa, at bringe sit Folk i Oprør. Med de faa Tropper, der stode i hans egen Sold, stødte han til Carl's Hær, mere som en Flygtning, der søgte et Tilflugtsted i den svenske Leir, end som en mægtig Bundsforvandt, af hvem man, i den grændseløse Elendighed, kunde vente kraftig Understøttelse. Men trods sin rædsomt skuffede Forventning viste Kongen den samme kolde Nolighed, som før, og sagde ikke den forlegne Kosakfyrste eet eneste umildt Ord.

To Dage efter sloges Generalmarsch i Leiren, og Armeen fortsatte Marschen til Ukraine. Kosakkerne dannede Avantgarden. Dagligen sloges de med omstreifende Fjender; det lykkedes dem ogsaa, at hidskaffe saamange Levnetsmidler, at Armeen kunde holde sig nødtorftigt. Efter en blodig Fægtning ved Mezin var den gangen over Desnafloden. Nu rykkede Kongen frem ad Veien til Baturin, og den

10de Novbr. naaede han Landsbyen Otiuha, hvor Hovedqvarteret skulde være for den Dag. Stivfrossen, med Jistapper i Haaret, overalt belagt med Riimfrost, svang Helten sig af sin høie Hest, og, ledsaget af Mazeppa samt af sine egne Officerer, treen han ind i et lidet Huus, hvor Piper, der var ilet forud, allerede havde opslaget sit Büreau.

„Nu, Piper! tilraabte Kongen Ministeren, idet han indtraadte: Nu er J dog vel tilfreds? Vi nærme os jo nu det forjættede Land; en Bonde har nys overrakt mig et stort Brød med Salt — her maa dog altsaa findes Proviant." — „Eders Majestæt behage at observere, at Bonden kun har gjort det, for dermed at vise sin egen Respekt for en berømt Potentat. Det omtalte Brød har rimeligviis været det Sidste, han selv eiede!" svarte Greven.

„Sniksnak! gjennmælede Carl: Jeg er vist den sidste Svensker, den harmfulde Russer vil bringe Levnetsmidler, derfor skal der fourageres; Cavalleriregimenterne maa strax lade patrouillere."

„Gid den Almægtige vilde tage disse Folk i sin synderlige Varetægt! mumlede Piper: Thi deres Cursus er farlig, og de ere udsatte for...

„Ei hvad! afbrød Monarken ham halvvred: Czaren kan ikke faae Fingre paa os med sit Pak. Er jeg først i Baturin, saa har Armeen tilstrækkelige Subsistents-Midler. Hetmand, hvad mener J? Hvorlangt er der endnu til Eders Stad?"

„95 Werster omtrent! svarte den Spurgte: Og atter giver jeg Eders Majestæt den Forsikkring, at Ar-

meen kan forsynes med alle Slags Fornødenheder af de i Baturin anlagte Magaziner."

Kongens Øine luede, og vidtløftigt talte han om de Fordele, Besiddelsen af Baturin vilde forskaffe ham. „Lad nu Nogen sige mig, sluttede han sin Tale: at Toget gjennem Ukraine har været mod Strategiens Regler. I Nærheden af Baturin gaaer jeg over Sem, erobrer Pultawa, slaaer Fjenden hvor jeg finder ham, og ved Nytaarstid underskriver jeg en hæderlig Fred i Moskau.

Piper trak i sine Haandmanschetter og skjød sin lille Paryk snart til høire og snart til venstre Side, som han pleiede at gjøre, naar han vilde undertrykke sin Ærgrelse. „Men saa tal dog! raabte Carl til ham: Hvad er der nu iveien igjen?" Da svarte Piper med megen Fatning: „Eders Majestæt befaler, saa vil jeg da formelde min Judicium. Eders Majestæt har behaget at creere mig til Minister, og desaarsag er i Særdeleshed min Devoir at raade, og tale efter Casibus obvenientibus, hvor det gjælder Eders Velfærd og Rigets Interesse. Derfor besværger jeg Eders Majestæt at føre Hæren ufortsvet over Dnieper- og Donaufloden tilbage til Polen. Endnu er det Tid, at undgaae den fuldstændigste Ruin, men sikkert ikke længer. Rigtignok have Soldaterne udmærket sig ved Bravoure, ved Guds Hjelp have de bragt Fjendens Anfald i Confusion, conquereret mange Provindser og generaliter bragt den allerberømmeligste Victoria i Eders Majestæts Hænder, men ligerviis som Armeen er bleven anseelig formindsket ved slige herli-

ge Actiones, saa har man ogsaa maattet abandonnere diverse Feltstykker og Bagage. Kulden, Hungersnøden og Sygdom vil i kort Tid ødelægge Alt, hvis Eders Majestæt ei naadigst resolverer, at lade Krigsfolket trække sig tilbage. Alt ere vi henved femhundrede Mile fra vort gode Sverrig, hvorfra vi manquere enhver Efterretning, selv fra Polen adskiller os et betydeligt Spatium. Dog kunne vi vel endnu naae dette Riges Grændser, og i saa Fald kunne vi faae de Ressourcer, vi absolut behøve."

„Man kan høre paa Eder, min kjære Piper, at J ikke er Soldat, thi en Saadan havde ei kunnet gjort sin Konge et saa modløst Forslag! svarte Carl med bitter Ironie: J længes vel efter Budskab fra Grevinden? Fra hende fører jeg Eder endnu saalangt, at J kan takke Gud for om J om tre Aarstid kan faae Efterretning fra Stockholm. Ikke sandt, J Herrer?" vedblev han, idet han vendte sig til sine Generaler. Men disse taug; kun Mazeppa traadte dristig frem og sagde: „J det, som Eders Minister havde den Ære at forestille Eders Majestæt, er jeg ikke enig; men tillad mig, en Mand, der er bleven graa i Krigen og som er Landet kyndig, at gjøre et andet Forslag. I Mandsminde har Kulden aldrig været her saa streng som nu, og det seer ud til, at den vil blive endnu strængere. Armeen mangler Alt, og mange, baade Mennesker og Dyr, krepere. Derfor er mit Forslag, at lade Tropperne kantonnere i Nærheden af Valerno, indtil den værste Aarstid er forbi. Jeg for-

pligter mig til, at forsyne Armeen saalænge med Munition, Proviant og Fourage, og jeg er vis paa, at Eders Majestæt, skjøndt først i næste Sommer, vil drage seierrigt ind i Moskwa."

Men Kongen stampede med Foden og raabte meget vred: „Sligt et Forslag havde jeg allermindst ventet af Eder, min tapre Hetmand. Skam Jer! Vinterqvarteer? Hvile? Sligt kjender Carl ikke; Armeen skal ikke kjende det. Fremad er min Stræben! Ere Russerne fordrevne ud af Ukraine, er Pultawa min, da kan jeg altid gjøre hvad jeg vil. Det er min Beskeed, og Krigsraadet er sluttet."

Generalerne taug, Mazeppa beed sig forbittret i Underlæben, men ogsaa han taug. Da trængte General Axel Sparre, som var du jour i Hovedqvarteret, gjennem Forsamlingen og lige hen mod Kongen, med en Kosakofficeer efter sig. Dybt bukkede Denne sig, saae sig derpaa rundt omkring, og da han fik Øie paa den gamle Hetmand, kastede han sig med et høit Udraab til hans Bryst. Forundrede stode Kongen, Generalerne, eet Spørgsmaal syntes at svæve paa Alles Læber. Dog var Mazeppa allermeest forundret. „Min Gud, hvor kommer Du fra, Gunima?" udbrød han, og saae forventningsfuld paa Orlick, der var traadt ind i Gemakket efter Axel Sparre. „Det er hans Kone!" lød det i Forsamlingen fra Mund til Mund, og Alles Øine hvilte nysgjerrige paa den blege Gunima. „Fordømte Maskerade! raabte Carl heftigt: Bort med den Qvinde, ud med hende!"

Med Orlicks Hjelp bar Mazeppa den Afmægtige udenfor Hytten, og her kastede flere Kosakker, som han havde ladet blive tilbage i Baturin, for at beskytte hans Hustru, sig jamrende for hans Fødder. Fyrst Menzikoff var nemlig i Hetmandens Fraværelse rykket med en Deel af den russiske Armee ind i Baturin, havde ødelagt Staden og bemægtiget sig Mazeppa's umaadelige Rigdomme samt de for Svenskerne fyldte Magaziner. Kun nogle faa Indbyggere havde kunnet redde sig, og deriblandt Gunima, de Andre vare blevne fangne eller dræbte, selv Hetmandens tvende Døttre. Czaren havde tvunget Kosakkerne til at vælge Oberst Skoropodsk til Hetmand, og Dagen efter var den fra alle sine Værdigheder afsatte Mazeppa, i det russiske Hovedqvarteer bleven offentlig banlyst af Erkebiskopperne, hans Billede overgivet til Bøddelknegten, der slæbte det igjennem Gaderne og endeligen slog det op paa Galgen. Alle de fangne Rebeller maatte lide den frygteligste Dødsstraf.

Den haarde Vinter 1708 og 9 var forbi. Gunima var død. Mazeppa var bleven Carl den Tolvte troe. Men den svenske Armee havde lidt saa usigelig Nød, at deraf kun var 18000 Mand tilbage og 36 Kanoner. Hæren stod ved Pultawa, en liden befæstet Stad ved den østlige Grænse af Ukraine. Carl var saaret af en Kugle i den venstre Fod, saa han maatte lade sig føre omkring i en Bærestol, som laae paa to Heste. Utaalmodig ventede han paa et Slag; thi ligeover for Svensker-

ne havde Czar Peter leiret sig med 65000 kamplyst: ne Russer og 75 Kanoner.

Morgenen den 8de Julii 1709 begyndte at dæmre, Trommerne hvirvlede, der hørtes enkelte Skud ved Forposterne, og Mazeppa galopperede mod en Høi, hvor Kong Carl befandt sig midt imellem sine Generaler. „Vort Løsen være: Gud og Æren! raabte Kongen: Og nu lige løs paa Fjenden!" Enhver sløi paa sin Post, og selv lod han sig, ledsaget af Feltmarskalk Rehnskjøld, bære i Spidsen for sit Fodfolk, der stod alt slagberedte, og Mazeppa jog til Kosakkerne paa Hærens venstre Fløi.

Da skinnede den første Solstraale gjennem Taagen og, belyst af Morgensolen, saae man Svenskerne knæle paa Jorden, som de skulde væde med deres Blod. „Amen! Amen!" lød det fra Mund til Mund, hvorpaa Enhver reiste sig, trykte sin Sidemands Haand, og ventede paa Signalet til Slaget.

Det blev givet, Kanontordenen begyndte, saa Jorden rystede. Da sløi en Division Ryttere omkring den venstre Fløi, og en Adjutant sprængte hen til Hetmanden: „General Schlippenbach attaquerer det fjendtlige Kavallerie! skreg han: Kosakkerne skulle dække Flanken!" — „Fremad, marsch!" kommanderede Mazeppa, og Kosakkerne joge afsted som en Stormvind, og trængte uimodstaaeligen fremad, da et Vindstød jog Støvet og Krudtdampen tilside, og man saae det russiske Rytterie stillet lurende ligeover for dem mellem Redouter, spækkede med Kanoner. „Hurra! Hurra!" skreg Mazeppa, og styrtede som rasende imod dem med sine Kosakker.

Frygteligt gjenlød Ødelæggelsens Torden, og Liig sank paa Liig; men tæt sluttet til det svenske Cuirassеer-regiment Smaaland og det liefiandske Adelsbanner, vaklede Ukrainerne ikke. De huggede ind i de russiske Eskadroner som, gjennembrudte, adspredte sig som Ulver i en rasende Orkan, og frygteligt jublende opløftede Kosakkerne deres Seiersskrig.

Alt Natten iforveien havde Kong Carl detascheret General Krentz; han skulde med 5000 Cuirassерer og Dragoner falde i Russernes Flanke paa samme Tid som Hovedkorpset angreb Fjendens Centrum. Men Kreutz forvildede sig og naaede ikke Valpladsen, og denne Omstændighed benyttede Czaren, for at samle sit slagne Kavallerie igjen. „Fjenden har igjen formeret sig! Tilbage, ellers blive I overfløiet!" raabte en Adjutant til Mazeppa, idet han galopperede forbi. Men netop var Hetmanden iærd med at trække sig tilbage, da han ligeover for sig hørte Angrebssignalet blæse og saae Fjenden rykke imod sig. Fra begge Sider trængte Infanteriet i tætte Kolonner frem af deres Forskandsninger, og hele Rækker af de svenske Cuirassерer faldt for det fjendtlige Artilleries Kugler. Kosakkerne vare overraskede. De kastede sig omkring til Flugt, og reve deres Hetmand med sig. Der kom Ryttere til hans Hjelp, men Alt forgjæves. Først en Miil fra Valpladsen lykkedes det Mazeppa at standse Kosakkernes Flugt og slutte sig de øvrige svenske Tropper. Bedækkede med Sveed og Støv stode de Udmattede. Da bruste, lynte, og tordnede det over den hele Slette saa Jorden rystede. Understøttet af General

Rhenskjold havde Kongen formeret to Linier, Fodfolket i Midten, Kavalleriet paa Fløiene, og stedse baaren af sine Drabanter i en Bærestol derhen, hvor der blev kæmpet heftigst, styrede den svenske Helt nu det blodige Slag. „Fjenden har forandret sin Stilling, og nu ligeledes formeret to Træfninger. Kavalleriet skal kastes tilbage!" kommanderede Kongen.

Mazeppa vinkede, og med Stormvindens Fart gik han løs mod Fjenden. Men Russerne stode som Klippemure. Der gjortes to, tre Forsøg, men de udmattede Kosakker maatte vige. „Død og Helvede! Svenskernes Centrum vakler!" skreg Attamanden Orlick. Mazeppa vendte sig, Svenskerne vege; de havde ei længer kunnet udholde den morderske Kanonild. Mazeppa reves bort med af de Flygtende. Og som en Sky, der drives af Stormen, udbredte Russernes Rytterie sig over den vidtudstrakte Slette.

Svenskerne vare slagne, trods den beundringsværdige Udholdenhed, hvormed de i hele to Timer havde fægtet som Løver mod en firedobbelt overlegen Fjende. 9000 af dem bleve paa Blodmarken; 6000 faldt i Seierherrens Hænder tilligemed de fornemste Generaler, Grev Piper, Krigskassen, Bagagen og næsten alle Kanonerne. Armeen var gandske tilintetgjort.

Grev Poniatowsky havde sanket nogle hundrede svenske Ryttere og Kosakker om den saarede Konge. Hartad med Magt havde han bragt Denne bort fra Valpladsen, loftet ham i en Kalesche, og, da den sønderbrødes, paa en Hest. Lykkeligt banende

sig en Vei gjennem de omstreifende Fjender, var han, i største Hast, flygtet med Monarken ad Dnieperfloden til. Han havde naaet en Skov, men det var Nat, og han foer vild. Kongens Saar brændte ulideligt, han følte sig usigelig mødig, hans Hest styrtede af Mathed. Da satte han sig under et Træ, og faldt snart i en fast Søvn.

Da han vaagnede, var Mazeppa den Første, der mødte hans Blik. Med Orlick og nogle hundrede Kosakker var han undvegen den eftersættende Fjende, og havde fundet Kongen tilfældigviis. Hans Kosakker sov trygt; han allene vaagede, lavede sin Hest et Leie af Løv, besaae Sadeltøiet, og saae med venlig Mine paa den dampende Skimmel, der saa begjerligt stillede sin Hunger paa det Græs, han havde givet den. „Er det Eder, Hetmand?" spurgte Kongen mat, idet han reiste sig af det vaade Græs.

„Ja vel, Eders Majestæt! svarte Mazeppa: Jeg lover Gud, at jeg har fundet Eder. Det var en heed Dag!"

Kongen taug. Men Poniatowsky, der imidlertid var vaagnet, tog Ordet og sagde: „I har Ret, min høistærede Hetmand, Slaget har været hedt; Alt er tabt, kun Æren ikke!"

„Hvor er Grev Piper bleven af? Svarer mig, veed Ingen Noget om ham?" spurgte Monarken. — „Han er fangen, og med ham det hele Cancellie!" svarte Poniatowsky. — „Men General Rhenskjold og Hertugen af Würtemberg?" — „Ogsaa fangne!" — „Fangne! gjentog Carl: Nu, saa maa vi vel vove et Forsøg i Tyrkiet." — „Det er og-

saa min Mening! tilsoiede Mazeppa: Thi paa denne Side Dnieperen er Eders Majestæt ikke sikker."

I Harme foer Kongen op; men hans Saars brændende Smerte bød ham holde sig stille. Mazeppa stræbte at berolige den heftige Fyrste. Han og Poniatowsky vakte derpaa Eskorten; thi Begge agtede det for den høie Tid, at fortsætte Flugten.

Rask iilte de Flygtende fremad. Natten imellem den 9de og 10de Julii naaede de Dnieperen, hvor General Løwenhaupt allerede stod med Levninger-ne af den svenske Armee. Men der fattedes Broer til Overgang og Tid til at slaae dem; thi alt begyndte Russerne at vise sig i Nærheden. Man satte den febersyge Konge i en gammel Vogn, løftede den i en Baad, og saaledes kom han over den rivende Flod-strøm. Mazeppa svømmede efter ham med sine Ko-sakker og de svenske Ryttere. 16000 svenske Krigere bleve tilbage; de faldt strax efter i Russernes Hæn-der; men Kongen undkom, med sine Ledsagere, over Bogfloden, og naaede det tyrkiske Distrikt.

Med stor Gjæstfrihed modtoge Tyrkerne den sven-ske Konge. Ved Flodbredden havde Jussuf Pascha ladet opslaae et pragfuldt Telt for ham; i mindre Telte boede Officererne og det øvrige Følge. Rigt forsynet med Penge, Levnetsmidler, endog med Luxus-artikler, fik denne Leir efterhaands Udseende af en riig Landsby, og skareviis iilte Fremmede hid, forat see og beundre den navnkundige Konge og hans Kri-gere.

Carl den Tolvte forsømte ei, flittigt at under-handle med Porten ved den snilde Poniatowsky.

Thi sit Legem følte han helbredt og sin urolige Aands Kraft gjenfødt.

Men mørk og taus sneg Mazeppa sig omkring. Gandske nedtrykt af sin Skjebnes Vægt, søgte den to-oghalvfjerdsindstyveaarige Olding at undgaae ethvert Besøg. Han indelukkede sig i sit Telt; sjelden lod han sig see for Kongen, endnu sjeldnere red han ud. Hans Tungsindighed blev ulægelig fra det Øieblik man sagde ham, at Storvezieren Ali Pascha stræbte at stifte Fred mellem Rusland og Sverrig, men at Czar Peter gjorde sin oprørske Hetmands Udlevering til en Hovedbetingelse. Bevidstheden om uhyre Misgjerninger greb Gubbens Hjerte med frygteligt Nag, og Haaret reiste sig paa hans Hoved, naar han tænkte paa den Straf, der ventede ham i Rusland.

Da Orlick en Morgen treen ind i sin Herres Telt, fandt han den Ulykkelige liggende afsjelet paa sin Bjørnehud; ved Gift havde han endt sit Liv.

Mölleren i Gyrstinge.

(See forrige Hefte.)

Det var en mørk Vinteraften i Aaret 1609, da den gamle Anders, Møller i Gyrstinge, just som han vilde gaae til Hvile, hørte sin Gaardhund slaae an, som om der nærmede sig Nogen. Da det nu ikke var noget usædvanligt, at Reisende droge gjennem Skoven, hvorved hans Mølle laae, endogsaa ved Nattetid, foruroligede det ham ikke videre; han gik tilsengs, læste sin Aftenbøn, og befalede sig Gud. Hunden blev imidlertid stedse uroligere; stundom var det, som om et Par Menneskestemmer lode sig høre tæt udenfor Vinduerne. Da sagde Mollerens bedagede Kone, som allerede forud var gangen tilsengs: „Stat dog op i Jesu Navn, Fader, og see, hvem det kan være!"

Neppe havde hun sagt det, før det bankede paa Ruden, og en blød, hartad qvindelig Stemme raabte: „Luk op, Anders! For Himlens Skyld, luk op!"

Mølleren betænkte sig ikke længe. Han foer op, kastede Kaften over sig, og aabnede Døren, thi han var en ligesaa behjertet, som menneskekjærlig Mand. Neppe havde han aabnet, før en tilhyllet Skikkelse, som stod udenfor, skjød ham en Kurv i Hænderne med de gaadefulde Ord: „Gjem Pantet vel!" og derpaa forsvandt.

Den gamle Mand vidste ikke, hvorledes han var faren. Han stod nogle Øieblikke ubevægelig og

maalløs i Døren, stirrende efter den forsvindende Skikkelse. Da lød et Skrig op af Kurven; bestyrtet foer han ind i Stuen, kastede saa lempeligt Kurven paa Bordet, og raabte: „Guds Død, Moder, man har narret mig et Barn paa!"

Konen overbevistes om disse Ords Sandhed ved den vedvarende Jamren og Græden. „Men i Guds Navn, Fader, hvorledes er Du da kommen afsted?" spurgte hun, idet hun stod op, tændte Lys, og nærmede sig Kurven dermed.

„Hvorledes jeg er kommen afsted? gjentog han: Bad Du mig ikke selv gaae ud og see, hvad det var? Eller har jeg sovet — sover jeg endnu, og er det en Drøm? — Nei, Barnet ligger jo der lyslevende! Seer Du de store Øine? Herregud, nu, det seer Lys, nu tier Roret!"

„Hvis Barn det saa er, en deilig Glut er det! tog Konen Ordet: Og et Drengebarn derhos! — Seer Du de fine Lagen og de bløde Silkepuder? Hvad ligger der? En Pung med Sølvpenge og et Brev. Der — læs Du. Jeg kan neppe staae stille, saa nysgjerrig er jeg."

I Brevet stod skrevet: „Eders Troskab og Kjærlighed antvordes dette Barn. Faderen er langt borte, Moderen vil altid være det nær. Dødt er det ikke. Eders Omhu skal finde en stor Løn paa Jorden, en større i Himlen. Forsker ikke, gjætter ikke, I vilde dog ikke finde eller træffe. I have hverken Søn eller Datter; dette Barn være Eder saa kjær, som en Søn."

„Hm, hm! tog Konen Ordet: Hvad har Du nu iſinde, Fader?"

„Hm, hm! ſvarte Manden: Hvad tænker Du Moder?"

„Jeg tænker, vi ſkaffe os en Vugge paa Gulvet!" meente hun.

„Derfor lønne Dig Gud! ſagde Mølleren, idet han, med et inderligt Favntag, kyſſede ſin Gamle: Barnet ſkal være os ſaa kjært, ſom en Søn!"

Derved blev det. De gamle Folks Ro var bleven til Uro, men de fandt ſig gjerne deri; det var hartad, ſom om de vare blevne Børn igjen fra det Øieblik, Barnet var kommet under deres Tag. Men i hele Egnen vakte denne Hiſtorie ſtor Opmærkſomhed, og ſkjøndt Pleieforældrene ſelv ikke gjorde et Skridt, for at komme Barnets Herkomſt paa Spor, havde dog Andre deſto travlere dermed. Man havde, faa Dage før dette ſkete, ſeet den navnkundige Mag. Jon Jakobſen Venuſinus, ſom dengang opholdt ſig i Sorø, gaae ind i Mølle, hvor han endogſaa blev Natten over. Nu gik der de forunderligſte Rygter om denne Mand. Han beſad — ſaa fortalte man — en Ring, hvori var en Spiritus familiaris, ved hvis Hjelp han gjorde de ſtørſte Jertegn. Og aldrig kunde han ſkille ſig ved denne Ring. Man havde ſeet ham kaſte den i Ilden, ja, i Havet ſelv, men dog kom den paa Fingeren igjen. Hans Beſøg i Mølle bragte man nu i Forbindelſe med det ubekjendte Barn, og ſkjøndt man, med al ſin Forſken, intet Viſt udfandt, var man

dog Alle enige deri, at det maatte have et gandske forunderligt Sammenhæng med dette Barn.

Det Første, den gamle Møller havde at gjøre, var, strax at besørge Barnet døbt. Med sin Kone blev han enig om, at det skulde hedde Anders, efter ham, og gik derpaa op til Herregaarden Herluffstrup, som ligger i Flinterup Sogn, Vesten for den store Bøgeskov, for at bede Frøken Anna Grubbe, hvis Gudfader han selv var, staae Fadder til den Lille — hans egen Kone vilde bære Barnet. Men paa Gaarden traf han Alt i stor Bevægelse. Den gamle Hr. Grubbe var just død Natten tilforn, og Frøken Anna, hans eneste Barn, en yndig Pige paa sexten Aar, laae syg af Bedrøvelse. Dog lovede hun, at vise ham den forlangte Tjeneste, saasnart hendes Fader var begravet. Hun kunde ikke nokſom undre sig over den sælsomme Begivenhed; Molleren maatte gjentage den for hende med alle Biomstændigheder, fortælle hende, hvorledes Barnet saae ud, om det græd meget, om ogsaa hans Kone kunde lide det, og meget Andet, som hun, i sin barnlige Nysigenhed, frittede efter.

Et smukt og høitideligt Optog var det unægteligt, som, en af de følgende Søndage, fandt Sted i Gyrstinge Kirke, da Hittebarnet frembares til Daaben af den ærværdige Matrone, medens Anna Grubbe, den rige og deilige Adelsmø, holdt Huen. Man vidste ikke, hvad man helst skulde fæste sine Øine paa, den søde Dreng, der saae et Jesusbarn saa

ligt, eller den fortryllende Jomfru med det uskyldige Madonnahoved.

Liden Anders voxte op, og robede allerede tidligt en munter og dristig Aand, som ingen Fare skyede, under hvad Skikkelse den end fremtraadte. Et Guds Under var det, at hans Liv blev bevaret; man saae ham vade i Mollebækken, ja, lige nær Møllehjulet, og altid kom han uskadt derfra. Sans de Festdage var det for ham, naar han torde besøge Froken Anna paa Herluffstrup; hun saae gjerne den livfulde Dreng hos sig, kjærtegnede ham som en ældre Søster, ja, hun kunde græde, naar han gik bort, saa kjær havde hun ham.

Regelmæssigt hvert Aar fik Molleren, fra ubekjendt Haand, en Pung med trehundrede Kroner, og hvad han ikke var riig tilforn, blev han det nu, skjondt han samvittighedsfuldt anvendte Alt, hvad der stod i hans Magt, paa Drengens Opdragelse. Da det nu traf sig saa heldigt, at Præsterne Hr. Henrik Thygesen i det nærliggende Bringstrup og Hr. Jens Povelsen i Gyrstinge holdt en boglærd Mand til at undervise deres Sonner Peder og Søren, udvirkede Molleren, at Anders fik Tilladelse til at deeltage i denne Underviisning.

Mellem Drengene var ingen Enighed. Anders var heftig, opfarende indtil Voldsomhed, hurtig indtil Fremfusenhed, kjæk indtil Forvovenhed. Alt vilde han jevne med Hug, men selv taalte han ingen. Peder var blødagtig, frygtsom indtil Feighed, langsom i sine Beslutninger, endnu langsommere i sine Handlinger. Han var Faderens eneste

Barn, og derfor hans Diesteen. Søren var Taalmodigheden, Selvfornægtelsen selv; han svarte aldrig, naar Anders fornærmede ham, men Intet kunde bringe Denne mere i Harnisk, end hans Taushed. Alt hvad de Andre forbrød, tog han gjerne paa sig, og lod sig straffe derfor, uden at klage. Naar han da havde faaet sine Hug, foer Anders frem og raabte: „Han har faaet, hvad hans Slavesjel begjerer! Men for mig skal Ingen lide, mine Hug skal ingen Anden tage! Jeg har gjort det — her er jeg, slaae mig nu, hvo som tør!" Peder derimod listede sig skjælvende bort.

Saaledes henrandt sexten Aar. Aldrig viste der sig mindste Spor af Hittebarnets Herkomst, af dets Fader eller Moder. Og de ærlige Gamle bekymrede de sig ei heller derom. De vare jo Drengen af gandske Hjerte begge Dele. Mod dem viste hans Lidenskabelighed sig aldrig, men vel for dem. Det begav sig paa denne Tid, at den gamle Møller gjorde en Reise til Ringsted. Anders ledsagede ham. Paa Torvet kommer Oldingen i Ordstrid med to Borgere. Hans Pleieson hører til, men Luerødme og Dødsbleghed skifte i hans Ansigt. Den ene Borger griber Molleren voldsomt i Brystet. Som et Lyn farer Ynglingen til, svinger en Kniv over sit Hoved, raaber rasende: „Det Haandtag koster Jert Liv!" og støder Kniven i Borgerens Bryst indtil Skaftet. Død segner Denne til Jorden; men Folket stimler til, man griber Molleren, griber Ynglingen, som værger sig fortvivlet, og fører dem i Fangehullet.

Her døde Oldingen Dagen efter. Den voldsomme Skræk, der havde grebet vældigt ind i hans hidtil uforstyrrede Fred, havde sønderrevet de skjøre Traade, der endnu bandt ham til Livet.

Tre Uger vare henrundne, og endnu sad Anders i Fængslet, ventende sin Dom. Den faldt. Som overbeviist Manddraber skulde han betale Liv for Liv. Dommen forelagdes Kongen til Underskrift.

Dengang sad Christian den Fjerde paa Danmarks Throne. Hans Retfærdskjærlighed var bleven til et Ordsprog, ikke blot i det Land, som laae under hans Scepter, men i halve Europa. Ingen tvivlede derfor om, at jo Dødsdommen vilde vorde stadfæstet.

„Jeg laae i mit skumle Fængsel — fortæller Anders i sin haandskrevne Livskrønike — og fløi fra Tanke til Tanke. Eller var det maaskee Tankerne selv, der fløi til og fra, nu lyse, som fra Himlen, nu fortærende, som fra Helved? Ja, vel var det saa; thi jeg var bunden, aandeligt og legemligt; men Tankerne have en ubunden Flugt, og de besøgte mig i underligbroget Afvexling, opklarende og formørkende, anklagende og forsvarende, dræbende og levendegjørende. Var jeg da en Morder? Ja, Manden jeg ramte, var vistnok død; jeg ramte ham jo, for at han skulde døe. Men hvo gjorde mig da dertil? Og min gamle Fader — var han ikke ogsaa død? Jeg skal ogsaa døe, siger Dommeren. Velan! Hvad binder mig til et Liv, som jeg, saa ung jeg er, dog har lært at foragte? — — Ak — Anna Grubbe!

Neppe havde jeg udaandet dette Suk, før Døren til mit Fængsel gik op, og hun traadte ind. Hun var tæt tilsløret, men jeg kjendte hende vel; Aanderne behøve jo intet Legeme, for at gjenkjende hinanden. Hun slog Sløret tilside, da saae ogsaa mit legemlige Øie, at det var hende.

Det var hende! Ak, hvorledes blev jeg tilmode! Hun har jo været mit Livs Guddom fra min Vugge af; og nu besøgte hun mig, som Solen besøger Jorden, der intet Liv havde uden den. Mit Fængsel mindede mig mægtigt om min Død; men hun mindede mig endnu mægtigere om mit Liv, thi hun var det jo selv! — Hun talte. Jeg sank ned for hende, og kysfede hendes Fødder, og græd, men hvad hun sagde, hørte jeg ikke.

Da drog hun mig op til sig, og nu græd jeg ved hendes Barm, og jeg følte hendes Taarer paa mine Kinder. „Jeg gaaer til Kongen! hviskede hun: Jeg beder om Naade for Dig, Anders! Han vil bønhøre mig, og jeg giver Dig Livet igjen." Et langt, langt Kys brændte paa mine Læber, og min Sol var forsvunden. Men der fulgte en yndig Aftenrøde og en mild Skjærsommernat paa denne Dag, en Nat, fuld af salige Drømme om Frihed og Kjærlighed.

Nogen Tid efter kom der Brev fra Kongen. Han havde benaadet Barnet, som i ungdommelig Lidenskab havde forsvaret sin Fader. Jeg iilte til mit Hjem. Ak, min gamle Moder var ogsaa død. Der fandtes et Testament, hvorefter jeg skulle arve Møllen. Denne Kjærlighed rørte mig, men en anden

fængslede mig — jeg fløi til Herluffstrup. Jeg vilde kaste mig for Frøken Anna's Fødder, og takke hende for mit Liv. Jeg vilde....

„Jeg Daare, hvad vilde jeg da? Sige hende, at jeg elskede hende, jeg — hende? — Og hvorfor da ikke? Havde hun da ikke elsket mig som Barn? Havde hun ikke nys kysset mig i mit Fængsel?

Underlige Samtaler havde jeg med mig selv, idet jeg gik gjennem Skoven. Det randt mig i Hu, at hun havde min Alder dobbelt, og at hun dog var saa jomfruelig, ja, saa barnlig endnu. Alle de Beviser, hun havde givet mig, som opvoxende Dreng, paa sin Kjærlighed, randt mig ifinde. Jeg tænkte paa alle de rige, høibyrdige Beilere, hun havde afviist — — o, hun elskede mig gandske vist.

Jeg traf hende i Haven. Over det høie Steengjerde sprang jeg, og laae atter for hendes Fødder, som nys i mit Fængsel. Og atter drog hun mig op til sig, atter sammenbrændte vore Læber i et uendeligt Kys! I rasende Lidenskab trykte jeg hende til mit Bryst, som en Beiler sin Brud.

„Anders, hvad gjør Du?" raabte hun blussende, og vristede sig los. Jeg foer tilbage, jeg saae paa hende, hun var meget alvorlig, hartad streng. Da bad jeg hende tilgive mig. Men hun rakte mig sin Haand, og gik ved min Side op og ned i den skyggefulde Gang. Hun vilde dølge sin Kjærlighed, men hun kunde ikke, det mærkede jeg vel. Hun stred med sig selv, og jeg gjorde det samme.

Jeg kom tiere, tilsidst næsten daglig. Jeg kom hverken til Bringstrup eller til Gyrstinge mere; mine fordums Legebrødre, Præstesønnerne, saae jeg ikke — de vare bragte paa Skolen i Sor, til Mester Rasmus Povelsen, som skulde fuldende deres Undervisning. Jeg gik omkring som i en uafladelig Ruus. Den susende Skov, den rislende Bæk og det larmende Møllehjul opførte et ret smukt Akkompagnement til mine feberagtige Drømme. Anna Grubbe og jeg! Paa Ingen af os kunde jeg tænke, uden i denne Forbindelse. Og hvem var jeg da, at jeg torde løfte mine Øine saa høit? Hvormeget jeg var, kunde Ingen sige, men kunde da Nogen sige, hvor lidet? Og havde jeg ikke hendes Tilstaaelse? Havde hun ikke givet mig Livet af Kjærlighed? Havde hun ikke hvilt ved mit Bryst? Og havde jeg ikke Mod i Hjertet til at vinde hendes Gunst med mit Blod? Krigsluren gjaldede i hele Verden; tapre Krigere søgtes overalt. Den store Christian stod i Tydskland, kaaret af Protestanterne til Kredsoberst i Krigen mod Keiseren. Vilde han ikke give mig Plads i sin Hær?

Paa denne Tid mærkede jeg, at Anna begyndte at vorde mørk, ordknap og stille. Hun betragtede mig med et sælsomt Blik, som jeg ikke vidste at forklare mig. Saa fortroligt, som vort Forhold var, torde jeg dog vel vove, at spørge om Aarsagen til hendes Kummer. Da fattede hun sig voldsomt og svarte: „Skulde jeg ikke sørge, da hele Fædrelandet græder?" Derpaa fortalte hun mig, hvilke sørgelige Efterretninger der vare komne fra Kong Christian. Han havde nemlig samlet sine Tropper ved Hameln. I

det han nu en Dag reed allevegne om, for at besigtige Vagten, foer en Musketkugle ham pibende forbi. Hans Hest blev løbsk, styrtede sig ned ad Volden, og blev liggende nedenfor med knækket Hals. I to hele Dage laae Kongen saa syg, at han var slagen paa Mælet, og ikke kunde sige et Ord. Alle tvivlede om hans Liv. Og skjøndt han siden kom sig, blev dog dette Uheld betragtet som et Varsel for den Vanskjebne, der forfulgte ham i hele Felttoget, haardest i det ulykkelige Slag ved Königsluther, hvor han tabte 4000 gode Mænd, og ved Borgen Hoia's Bestormelse, hvor Kongen blev skudt i sin venstre Skulder.

Da foer jeg op i brændende Heftighed: „Jeg vil did, hvor Kampen raser! Jeg vil være Kongens Skytsaand, om Gud saa føier det!"

Med et forunderligt, halvt seierrigt, halvt bekymret Blik saae hun paa mig. „Ja, ja!" udbrød hun; men strax rettede hun sig selv, og raabte: „Nei, nei! Bliv Du her! Kongen ventes tilbage fra Tydskland; tilsøes vil han prøve Lykken mod sine Fjender. Bliv Du her, Anders! Kunde Du da forlade mig!"

„Saa sig mig, at I elsker mig! udbrød jeg: Og I har bestemt mit hele Livs Gang!"

Tvivlraadigt smilende rakte hun mig sin Haand, og svarte: „Hvad skal jeg sige Dig? At jeg elsker Dig? — Ja, jeg elsker Dig, som ingen Anden!" — Hun tog mit Hoved mellem begge sine Hænder, og trykte et Kys paa min Mund. Øieblikket efter var hun forsvunden.

Havde jeg været beruset før, da blev jeg nu som ude af mig selv. Hun elskede mig, som ingen Anden!

Hvad behøvede jeg mere, for at vide et heelt Livs Salighed forud?

Der henrandt nu en Rad af lykkelige Dage. Vis paa min Eiendom, følte jeg mig ophøiet over enhver paatrængende Attraa efter at besidde den for Verden. Vort egentlige Forhold blev en Hemmelighed — ak, og det var det endnu for mig selv! — Jeg kom og gik; vi samtalte i Londom; vore Hjerter gik over i hinanden.

En Dag kom jeg noget silde til Herluffstrup. Jeg gaaer den vanlige Vei op til Anna's Værelse, og træder hurtigt ind. Men hvor bestyrtet blev jeg, da jeg saae, at hun ikke var allene! — I dyb Samtale med hende stod en Mand, som var mig aldeles ubekjendt. Han var høi og stærk af Vext, havde et langt, fedt Ansigt, brune, levende Øine, en stor, bøiet Næse, og kunde vel være de Halvtredsindstyve. Hans Dragt var som en simpel Rytters; hans lange Støvler vare bedækkede med Støv. Anna syntes, ved min Indtrædelse, lige saa bestyrtet, som jeg selv. Hun blev rød som et Blus, og slog Øinene ned. Men jeg blev staaende ved Døren, uvis, om jeg skulde gaae eller blive. Da pegede den Fremmede paa mig, saae paa Anna, og spurgte: „Ham?" Hans Stemme havde en kraftig, hartad rungende Klang. Da han aabnede Munden, saae jeg, at han havde mistet et Par af sine Fortænder. Anna svarte ikke et Ord; hun neiede bekræftende. Da traen den Fremmede nær hen til mig, og lagde begge Hænder paa mine Skuldre, med en Kraft, at det var mig, som om jeg bar en svær Vægt. Derhos stirrede han mig ind i Øine-

ne, som om han vilde læse i min Sjel gjennem dem. Jeg stirrede lige saa vist paa ham, som han paa mig. Et gandske besynderligt Smiil spillede om hans Læber; da vendte han sig til Frøken Anna, derpaa atter til mig, som for at sammenligne. Pludseligt slap han mig, vinkede med Haanden og sagde: „I Morgen, i Morgen igjen! For i Dag nok." — Jeg stod endnu ubevægelig. Da traadte Anna hen til mig, sigende: „I Morgen, Anders! Farvel til i Morgen!" — Da først gik jeg, men med hvilken Storm i mit Blod! — En fremmed Mand var hos hende! Han havde viist mig ud af min Kjærligheds Eden, og hun, hun havde gjentaget hans Ord!

Det var allerede Aften. Jeg skjød over Marken til Gyrstinge Bøgeskov, men hjem kunde jeg ikke gaae. Det drev mig om i Skoven med navnløs Uro. Jeg satte mig paa Langedysse; jeg lagde min brændende Pande mod de kolde Graasteen, men de vare ikke istand til at kjøle den. Da raslede det ved min Side. Jeg foer op, saae mig om, og lige ved Siden af mig sad en lang, mager Mand med et spidst Skjæg. Maanen lod sit bævende Skin falde gjennem Bøgetoppene; jeg saae paa ham, han saae paa mig, og vi taug Begge. Men jeg følte mig greben af den Uro, selv et Dyr føler i Nærheden af et uhyggeligt Væsen. Jeg vilde reise mig, for at gaae stiltiende bort. Thi det havde jeg hørt af min gamle Plejefader, der ofte vilde have seet slige Væsener liste sig om i Skoven, at man ikke skulde indlade sig i nogen Samtale med dem, men tie gandske stille, og gaae dem afveien overalt. Men da trak Manden mig ved Kjolefligen,

loe i Skjæget og sagde: „I er dog ikke bange, Anders? Jeg er jo Magister Venusinus, som sidder her, for at oppebie Spøgeriet. Tov kun endnu en Time, saa begynder det, og I skal see Eders Lyst derpaa, thi her gaaer muntert til ved Midnatstid.“

Medens han saaledes talte, legede han med en sælsomt skinnende Ring, som han bar paa den venstre Haands Pegefinger. Han trak den af, og lod den falde; men i samme Nu sad den paa Fingeren igjen. Jeg taug haardnakket. Da vedblev han: „De gode Dronninger tøve ellers noget længe i Aften. Gak ned i Kammeret til dem, Guldmand, og forhør, om de sove endnu.“ Med disse Ord lod han Ringen trille ned mellem de mange kunstigt opstillede Stene. Jeg hørte gandske tydeligt, hvorledes den klingende berørte dem, og faldt af en paa en anden; men det varede kun et Par Øieblikke, og Ringen sad atter paa Magisterens Finger.

Da kunde jeg ikke tie længere. „I er nok et Stykke af en Troldmand! raabte jeg: Hvad er det for Djævelskab, I driver med den Ring?“

„Saa den Ring interesserer Jer? spurgte han: Ja, med den hænger det underligt nok sammen. Den vil altid være, hvor jeg er; men naar den falder i Brønden, som staaer udenfor Klosterkirken i Sor, da kommer den ikke til mig mere, men jeg maa til den, om jeg saa skulde fare efter den paa mit Hoved.“

„God Nat, Magister! sagde jeg: Jeg gaaer helst inden Spøgeriet begynder, som I saameget længes efter.“

„Veed I da, hvor I gaaer hen?" spurgte han. — „Jeg tænker, hvorhen jeg vil!" svarte jeg trodsigt.

„Hvorhen I vil! gjentog han haanligt: Det gjør I ikke, det gjør intet Menneske i Verden, eller der maatte ingen Aander være til. Der er en Haand i Nærheden, og hvad den i Vrede berører, det visner, som Blomst i Solbrand. Vogt Jer for den."

„I mener vel Jer egen!" udbrød jeg harmfuld. „Nei! gjenmælte han: Jeg mener den, som i dette Øieblik hviler paa Frøken Anna Grubbes Barm!" „Der hviler ingen, uden hendes egen!" skreg jeg. — „Eders Tro er stor, og Troen flytter Bjerge! spøgte Professoren: Men den Mand, som nu sover i Frøkenens Kammer, flytter Eders Tro visselig ikke ud deraf."

Det var for meget! Rasende foer jeg hen til et Træ, brød en mægtig Green deraf, og vilde give den frække Spotter nogle Hug, men da jeg vendte mig igjen, var han ikke mere at see. Oppe i Toppen af et høit Bøgetræ sad han, loe ad min Harme, og sagde med sin hæse Røst: „Riset har I jo nu! Gak nu til Herluffstrup, og pidsk ham op!"

Gruende for den Trolddom, indenfor hvis magiske Kreds jeg saa uforsætlig var traadt, foer jeg afsted, over Stok og Steen, fra det forfærdelige Sted, ad Herluffstrup til. Jeg skjød min sædvanlige Gjenvei gjennem Haven, og gik op og ned i den tætte Gang, hvor jeg havde gjort mine saligste Vandringer ved Anna's Side. Jeg vilde afkjøle mig; men det lykkedes mig slet. Jeg blev

stedse hedere, og kom tilsidst i en Stemning, hvori jeg ikke mere gjenkjendte mig selv. Den meest forstærende Skinsyge jog mig op til Gaarden. Anna's Sovekammervindue vendte ud til Haven, men det sad høit paa Muren. Lys var derinde. Nu staaer der lige udenfor en Lind, som strækker sine løvrige Grene op over Taget. I den svang jeg mig op, og stirrede ned, ind ad Vinduet. Paa Bordet stod en Lampe. Sengen, som stod i et blindt Fag, var skjult for mig; men paa Bordet laae en Rytterhjelm og et Par mægtige Handsker. Op mod Væggen stod en lang Palladsk. Han var der altsaa, han var der! —

Jeg fløi ned af Træet, søgte paa Jorden, fandt en stor Steen, og kastede den, af al min Styrke, ind ad Vinduet, saa det klirrede. Jeg hørte, hvorledes Stenen faldt dundrende ned paa Gulvet indenfor. Den maa først have truffet Lampen paa Bordet, thi Lyset brændte ikke mere. Jeg blev staaende gandske stille, og ventede paa de Ting, som nu skulde komme. Jeg hørte grant et Menneske tale indenfor, ligesom halvt i Søvne; det var den Fremmedes Røst. Jeg traadte et Skridt nærmere; da bares det mig fore, som om jeg hørte en smigrende Qvindestemme hviske i beroligende Tone. Øieblikket efter var Alt gandske stille igjen.

„En jammerlig Vækker maa Du være, om Du ikke kan faae dem ud af Reden!" sagde jeg, fnysende af Forbittrelse, til mig selv, greb en Steen i hver Haand, og fornyede min Storm. Nu blev der en Larm indenfor, og ved Vinduet viste sig den Frem-

mede, raabende ud i Natten: „Er der Stimænd her?" Uforfærdet traadte jeg frem, for at fordre ham udenfor, men samme Øieblik løsnedes et Skud, og jeg styrtede truffen til Jorden i mit Blod.

Det maa vel have varet længe, inden min Bevidsthed vendte tilbage, og da det skete, ønskede jeg mig Dødssøvnen igjen. At jeg laae i Frøken Grubbe's Stue, og at hun sad grædende ved min Seng, forsagede kun min Qval. Jeg vilde fare op, jeg vilde give den Luft i retfærdige Bebreidelser, og derpaa flye et Sted, hvor Troskaben var bleven saa skjændigt forraadt, om jeg saa skulde bløde Livet af mig underveis; men Kraften svigtede mig, med et Suk sank jeg tilbage, mine Øine lukkedes, og min Bevidsthed forlod mig paany!

Det maa vel snarere tilskrives min voldsomme Sjælslidelse, end Skuddet selv, som ingenlunde var dødeligt, at det gik saa langsomt med min Helbredelse. Jeg taug, ikke af Rolighed, men af fortærende Græmmelse. Frøken Grubbe taug ogsaa — hun maatte jo vel! Hendes Omhu for mig var grændseløs. Ethvert Spor af den Fremmede var forsvunden, og i visse Øieblikke fattedes der ikke meget i, at jo det Hele forekom mig som en tung Drøm.

Langt om længe følte jeg mig stærk nok til at forlade Stuen og vandre hjem. Uden Afsked kunde jeg dog ikke gaae. Jeg traadte for Frøken Grubbe, vel bleg og mat, dog fast og bestemt. „Jeg

kommer, at sige Eder et evigt Farvel! begyndte jeg: Men inden jeg gaaer, ønsker jeg at vide, hvo den Mand er, I har opoffret mig for. Jeg er i hans Gjæld, og han skal vorde redeligt betalt, derfor er jeg Eder Borgen."

Hun taug, sank tilbage paa en Stol, holdt Tørklædet for Øinene og græd. „Og om I græd Blod, vedblev jeg: saa kan jeg dog ikke dermed tvætte Skjændselen af Eders Hjerte og Navn! See, I har draget mig til Jer fra min Barndom, knyttet, fængslet mig til Jer, I har sagt, at I elskede mig, elskede mig som ingen Anden, I har taget mig i Eders Favn og ladet mig indsuge Eders Aandedræt. Det har forgiftet mit Hjerte, mit hele Liv — I er — I er min Morderske!"

„Anders, Anders, jeg er Din Moder!" skreg hun hulkende, og aabnede sin Favn.

Det Ord afvæbnede, gjenfødte mig. Jeg fløi til hendes Hjerte; maalløs laae jeg ved hendes Bryst, Gud veed, hvorlænge. Da fløi en Tanke gjennem min Sjel. „Og Manden i Ryttervamsen? spurgte jeg: Han, som skjød efter mig, hvo er han?"

„Ak, han er jo Din Fader!" svarte hun med et dybt Suk.

„Saa ahnede jeg ret. Og hans Navn, hans Navn?"

„Han hedder „Din Fader." Lad det være Dig nok, min Anders! Hvad han ellers er, skal jeg sige Dig, saasnart jeg tør. Tager Du nu Dit evige Farvel tilbage?"

Hvad skulde jeg svare hende? Hvad kunde jeg da? Hele mit Liv laae i dette Øieblik for mig som et uhyre Selvbedrag. Først meente jeg, at have fundet en Brud, dernæst at have grebet min Trolovede i Utroskab — og nu? Nu sad hun for mig, og sagde mig grædende, at hun var min Moder! Min Ret var forloret, det følte jeg vel; men i det jeg kastede mig i Moderens Favn, fornam jeg en stikkende Smerte i mit Bryst, og da jeg vaagnede af den ubeskrivelige Overraskelses Bedøvelse, bares det mig endogsaa fore, som om det med Moderen kunde gaaet og kommet, som Skjebnen havde villet, naar kun Bruden var bleven. Ja det som mere er, jeg meente, at jeg vilde fundet det taaleligere, om jeg i den Ubekjendte havde truffet enhver Anden, selv en begunstiget Medbeiler, kun ikke — min Fader! Jeg erkjendte det for min Pligt, at omskifte min Kjærlighed, men neppe torde jeg tilstaae for mig selv, at den gamle var dragen ud, uden at der endnu havde meldt sig en ny, for at indtage dens Plads. Jeg gik og kom og gik igjen; men min Stemning opklaredes ikke. Saavidt burde hun dog ikke ladet det komme, syntes mig. Men hun torde jo ikke tale, sagde hun. Og hvorfor ikke? Gandske vienshynligt havde hun indladt sig med et Menneske langt under sin Stand. Hun bekjendte for mig i et tungsindigt Øieblik, at mit Liv havde kostet hendes Fader hans, og ved at forske her og der udbragte jeg saameget, at den gamle Hr. Grubbe, just i mit Fødselsaar, havde bortjaget en Svend, som stod i det Rygte, og selv roste sig af, ved El-

skovsdrikke at kunne bedaare hvilken Qvinde han vilde. Man fortalte det endogsaa med den Omstændighed, at den Gamle, med Skaftet af sin Jagtkniv, havde stødt ham Tænderne ind i Munden. Jeg kom ihu, at den Mand der skulde være min Fader, havde mistet sine Fortænder, hvoraf jeg drog Slutninger, som just ikke vare skikkede til at opklare mit Sind. Hvem han var, det vilde jeg vide.

Jeg gik til Sor, og opsøgte Magister Venusinus paa hans Kammer, hvor han sad saa begravet blandt Boger og alskens forunderlige Instrumenter, at kun Hovedet af ham var synligt. Mit Besøg overraskede ham ikke. „Jeg havde ventet Eder en halv Time før! sagde han: Efter den Tid, I gik hjemmefra, burde I været her for længe siden."

„Hvorledes? I veed —?"

Han vedblev, uden at lade sig forstyrre: „Men I gaaer og phantaserer paa Landeveien, kan jeg tænke. I giver Jer af med alskens Griller og Underligheder, som nu, paa et gandske lidet Gran nær, have fortæret Eders livsfriske Mod. Saa sig mig nu da: Hvorfor vilde I banke mig forleden Nat med den Bøgekjep?" — Jeg taug, dreiede Hatten i Haanden, og saae ned for mig. „I meente uden tvivl, jeg vilde lyve Eders Kjæreste paa! vedblev han: Og saa blev I hidsig — naturligt! Jeg har jo selv havt en Kjæreste engang; saa kom der en Ven, og sagde mig, at hun tog mod Nattebesøg af en Anden, hvisaarsag jeg ogsaa strax foer til, ikke

med en Bogekjep, men med en gandske nem lille Stilet, som jeg altid bærer i Vestelommen." Han foer med Haanden i Lommen, tog en Daggert frem, trak dens Klinge ud af Skeden, besaae den, og vedblev: „Der sidde endnu Rustpletter af Blodet paa Staalet! Hvor dog sligt et rødt Fluidum kan æde sig fast! — Men det forstaaer sig, hun var da ikke heller min Moder, og han var ingen — — Nu, nok om det! Som Oeconomus her i Sor har jeg ogsaa lært at oeconomisere med mine Følelser. — Ihi, hvor det funkler!"

Han dreiede, i hurtige Svingninger, den tveægsgede Dolk saaledes, at Ringen, han bar paa sin Haand, spillede i Straalglandsen med mangfoldigt Farveskjær. Det syntes at forlyste ham overmaade. Med Eet blev han gandske alvorlig, stak Daggerten i Vestelommen, strog sig om det spidse Skjæg, saae op til mig, og sagde: „Hvad var det I vilde mig, Anders Christiansøn?"

Studsende traadte jeg et Skridt tilbage. „Anders Christiansøn? gjentog jeg: Hvorfor kalder I mig saa?"

„Ih nu! svarte Magisteren: Fordi I hedder saa!"

„Saa var min Formodning grundet! raabte jeg med Heftighed: I kjender min Fader!"

„Skulde jeg ikke kjende ham! svarte han smilende: Det er en Deel Aar siden jeg gjorde en Reise med ham til Engelland. Han har just en Svoger derovre."

„Ja, han er vist af smuk Familie!" udbrød jeg harmfuld.

„Hør, Anders! tog Magisteren Ordet: Jeg troer I er falsk paa Eders Fader. Smuk Familie! Det skulde jeg mene. I vilde vel gjerne vide, hvad han forestiller i Verden? Dermed kunde jeg tjene Jer. Men da I med det første vil træffe ham selv, vil jeg ikke forspilde Jer Overraskelsens Behagelighed. Jeg vil sige Jer noget, som en Anden har sagt mig: I er skabt til Overraskelser. Jeg seer, I har mange Spørgsmaal paa Tungen, og da jeg, siden jeg fik denne Ring, ingen større Fornøielse kjender, end den, at kunne svare paa det, ellers Ingen trøster sig til at spørge om, vil jeg vise Jer i dette Speil, hvorledes I skal træffe Eders Fader igjen."

Han rev et grønt Slør fra et Speil, som stod for ham paa Bordet, beskrev med Ringen, som han beholdt paa Fingeren, nogle Figurer derover, talte ved sig selv i et Sprog, som jeg ikke forstod, drog Sløret for igjen, men rev det, som paa et givet Tegn, pludseligt tilbage. I Speilet viste sig et smukt Gemak. I en Seng laae en ung Qvinde; noget bleg var hun, og leed sienſynligt af en eller anden Sygdom. Ved Sengen sad jeg; hendes ene Haand havde jeg grebet, men med den anden gjorde hun en tilbagevinkende Bevægelse. Nu aabnedes en Sidedør, og i den traadte — min Fader, bærende et spædt Barn paa sine Arme! — Han blev staaende, ligesom slagen af Forundring ved at see mig;

jeg var faren op, men den Syge havde slaget begge Hænder for sine Øine.

Magister Venusinus bedækkede Speilet; men jeg raabte: „Hvad vil alt dette sige?"

„Det erfarer I tidsnok, naar I kommer midt deri! svarte han: Thi som I her har seet det, skal det skee. Denne Ring har aldrig skuffet mig endnu."

„Det er Trolddom!" skreg jeg.

„Saa siger man! gjenmælede han gandske sagtmodig: Har I ikke hørt den Fabel før, vil jeg fortælle Jer den. Da jeg var Præst ved Helliggeistes Kirke i Kjøbenhavn gjorde jeg Djævelen adskillige Tjenester, hvorfor jeg mistede mit Embed. Men til Vederlag gav han mig denne Ring. Saaledes lyder Historien i Folkemunde. Nu kan I troe deraf Saameget eller Saalidet, som I lyster. Men at jeg kan forudsige Andre deres Skjebne, derom vil Tiden overbevise Eder."

„Andre?" gjentog jeg: Forudseer I da ikke Eders egen?"

„Derom har jeg talt tilforn! svarte han barsk: Sin Skjebne undgaaer Ingen; dog skal jeg gjøre, hvad jeg formaaer, at Eders kan finde sit Maal, før min har fundet sit. Gak nu! Min Tid er kostbar, og meget Fornuftigt lader der sig just ikke tale med Jer. I er forstyrret i Eders Indre. Kjærlighed har gjort Jer syg — Kjærlighed maa læge Jer. Farvel!"

Kort Tid efter lod det, som der skulde oprinde en ny Sol paa min saalænge formørkede Himmel. Til min Moder kom nemlig, som Selskaberske, en ung Pige fra Kjøbenhavn, ved Navn Vibeke Kruse. Hendes Skjønhed var blændende, hendes Vittighed henrivende. Hun havde levet et Par Aar hos Fru Munk, som hendes Kammerpige; men da Kongens Gemalinde var falden i Unaade og forviist til Boller, var Vibeke traadt ud af hendes Tjeneste. Paa Herluffstrup fandt hun et venligt Hjem, og hvad hun ikke fandt der, en munter Stemning og et frisk Liv, det medbragte hun selv i riigt Maal. Det varede ikke længe, inden hun havde min Moders Fortrolighed og — mit hele Hjerte. Hun var mig ogsaa god af gandske Sjel, det mærkede jeg ved alle Leiligheder. Undertiden vilde det endogsaa komme mig fore, som om min Moder nærede det Ønske, at vi maatte hengive os hinanden for evigt. Desto større maatte vel hendes Glæde være, da vi nu, Haand i Haand, traadte hen for hende, bedende om hendes Velsignelse.

Jeg begyndte Livet forfra. Det var velsignede Foraarsdage, de, som nu kom. Jeg var atter den Gamle; Kjærligheden havde helbredt mig og bragt Ligevægt i min Sjel.

Hvad havde vi vel at tøve efter, for at ægte hinanden? Havde jeg ikke min hyggelige Mølle og en god Sum Penge til? Vibeke var ligesaa utaalmodig, som jeg. Dog troede hun, at skylde os Begge, først at gjøre en kort Reise ind til Kjøbenhavn, for at bringe nogle Familieanliggender i

Orden og hæve en Arv, som var hende tilfalden efter en Morfader.

Hun reiste, og neppe var hun borte, før jeg begyndte at tælle Dagene til hendes Tilbagekomst. Jevnligt fik jeg Bud fra hende. I Begyndelsen lode hendes Breve meget trøsteligt. Alt tegnede vel, Alt bebudede et lykkeligt og hurtigt Udfald af hendes Reise. Men pludseligt heed det, at en uretfærdig Dom truede hende med et stort Tab, og at hun, for at komme til sin Ret, maatte anraabe Kongens Bistand. Dertil vare nu vi, min Moder og jeg, hjerteglade, thi vi vidste jo, at Kongen ingen Uret taalte. Herpaa skrev hun endnu et Brev, at Kongen havde givet hende et naadigt Svar, hvortil hun ogsaa fortrøstede sig saameget fastere, som han kjendte hende fra den Tid, hun tjente Fru Munk, og altid havde viist hende megen Godhed. Men nu ophørte hun med Eet at skrive, og ihvor mange Breve jeg end sendte hende, kom der dog aldrig Svar. Ei engang min Moder værdigede hun et Ord. Jeg sendte et sikkert Bud ind til Kjøbenhavn, for dog at erfare Aarsagen; men Budet kom tilbage, uden at have kunnet finde hende. Hun havde forladt Byen, det var Alt, hvad han havde kunnet erfare. Saaledes tøvede jeg det meste af et Aar.

Da begav det sig en Dag, at jeg, i et nødvendigt Ærinde, maatte til Sor. Idet jeg gaaer forbi Klosterkirken, seer jeg Magister Venusinus gaae ned ad Gaden foran mig. Jeg indhenter ham just som han er ligefor Brønden, og klapper ham paa

Skulderen; han vender sig hurtigt, farer sammen, idet han seer mig, springer tilvenstre og overfuser mig: „Er det en Maade at tiltale en Mand paa, hvis Skotvinge I ei er værd at løse? Hvornaar blev det da Mode her i Landet, at unge Bengler, af hvilke I er Een, skulle liste sig bag lærde Magistre paa snigmordersk Viis, naar de have en Brønd paa den ene Haand og en Kirke paa den anden?"

Jeg satte Hænderne i Siden, ligesom han, saae ham stivt i Øinene og svarte: „Siig I mig først, hvornaar det blev Skik her i Landet, at gamle Trolde, af hvilke I er Een, skulle tilskrive Folk snigmorderske Tanker for et uskyldigt Skulderklaps Skyld?"

„Ei, ei! raabte han: Hvor I fører store Ord i Eders skjæggeløse Mund! I mener vel, I kan sige, hvad I vil, fordi I har en stor Herre til Fader!"

Denne Spot opbragte mig. Jeg foer ind paa ham, greb ham om Livet, løftede ham op, og stødte ham noglegange mod Jorden. Da stak han bitterlig i at græde, og klynkede: „Det var jo ikke saa ilde meent, Anders! Saa slip mig, slip mig! I klemmer Veiret af mig! Jeg vil jo bede Jer om Forladelse, Anders! Følg med mig — kom ikke Brønden for nær — naar Barnet er druknet, er det for silde, at kaste den til."

Jeg havde allerede sluppet ham. Idet vi nu gik gjennem Klosterporten, sagde han meget venligt: „I vilde mig vel noget, Anders?"

„Siden I veed Alleting, min lærde Magister, svarte jeg: saa sig mig nu, hvor i Verden jeg skal træffe den Jomfru, jeg i dette Øieblik tænker paa."

„Det skal jeg sige Jer! tog han Ordet: I skal en Dag i næstkommende Aprilmaaned, reise til Ibstrup. *) I behøver just ikke at reise den syvende — I kan jo lade det være den sextende. Der vil I finde Den, I søger. Men da ver paa denne Reise kan tilstøde Jer adskillige Farligheder, vil jeg give Jer et prøvet Vaaben med. Der! vedblev han, idet han tog Daggerten op af Vestelommen: Tag den! I veed ikke, hvor nødigt jeg skiller mig ved den; men jeg forudseer, at den vil være Jer til Nytte. Tag den, og den Første som lægger Haand paa Jer, støde I ned dermed!"

Gysende traadte jeg tilbage. „Behold Eders Stilet! sagde jeg: Jeg vil ikke skille Jer ved et Vaaben, som I uden tvivl maa behøve selv, adenstund I altid bærer det hos Jer. Belave mig paa at støde et Menneske ned paa denne Reise vil jeg ingenlunde. Gaae nu, hvorhen I skal. Saa gjør jeg." Han gik ind i et Huus; jeg saae efter ham, rystede paa Hovedet og tænkte: Hvorledes mon den Mand mener Dig det i sit Hjerte, Anders?

Det drev mig afsted til Ibstrup. Min Moder favnede mig grædende til Afsked. „Ak, der ahner

---

*) Nu Jægersborg.

mig noget Ondt! sukkede hun: Gid Du vilde blive, men jeg føler det, Du kan ikke! Saa reis med Gud."

Det gjorde jeg. Da jeg naaede Skoven ved Ibstrup, satte jeg mig paa en Træstub, og overtænkte min Skjebne, thi jeg følte forud, at jeg nærmede mig et afgjørende Øieblik i mit Liv.

I ringe Frastand stod en Brændehugger i Begreb med at fælde et Træ. Jeg traadte til ham og sagde: „Det gaaer muntert, Gamle! Nu falder den strax."

„Ja, tog han Ordet: og det er dog en af de mægtigste Boge her i Skoven. Saaledes er det, naar man angriber, hvad man vil fælde, lige i Rodkjævlen. Det er ikke gaaet mig selv stort bedre. Jeg stod ogsaa, for nogle Aar siden, og suste og bruste, som nu denne Vog igaar; men saa fik jeg et godt Hug i Roden, og siden har jeg ravet bestandig."

„I Hjertet, mener I?"

„Ja, Herre, thi det er just Roden paa et Menneske. Og naar nu Øxen, jeg mener det giftige Had, som ikke kan taale, at see en grøn Green, end sige en stakkels Stymper som jeg var, paa slig en Green, naar nu denne Øxe, siger jeg, slaaer saa vældigt til, at den naaer Marven omtrent, havde Træet dog i Grunden meget bedre af, at vorde gjennemhugget. Og derfor har jeg ofte ønsket mig Døden, men hvor ofte jeg end har følt mig fristet til, at lægge Haand paa mig selv, er det dog ligesaa ofte kommen mig fore, som om jeg dog end-

nu var for god til at fuldende, hvad Djævelen havde begyndt. See, derfor gaaer jeg her endnu, og naar man betragter Sagen med rigtige Øine, er det jo ogsaa en stor Urimelighed, at et Træ, om det end kun var et saftløs og skaldet Træ, skulde fælde sig selv."

„Jeg vil vedde, det er en Kjærlighedshistorie fra Eders Ungdom, som har gjort Jer saa ulykkelig."

„Nei, jeg siger Jer jo, det var Hadet. Hvor vil I hen? Kjærligheden er ingen Øxe; den er et skjønt, frodigt Træ, som staaer rodfæstet i Himmerige, ligesom disse Bøge her i Jorderige, og bærer saamange yndige Frugter, at de kjære Guds Engle see deres Lyst derpaa. Men Hadet er Øxen, der afhugger saamange Grene og overhugger saamange Stammer, som den kan overkomme; thi ellers havde jo Djævelen intet at varme sig ved."

„Men saa udfordrede I vel Hadet?" spurgte jeg. — „Det forstaaer sig, svarte den Gamle, idet han satte sig ned hos mig paa Stammen af et fældet Træ: thi Hadet har jo den Art, at det betragter enhver Kjærlighedsyttring som en Udfordring. Sagen var denne: Jeg holdt af Skovløberens Datter, og hun havde givet mig sin Tro. Vi vare meget lykkelige, indtil der hos hendes Forældre indlogerede sig en Studiosus fra Kjøbenhavn, som vilde nyde Landlivet en Sommers Tid. Neppe havde han seet min Else, før han forelskede sig i hende, og brugte hundrede Konster for at forføre hende. Men hun var det rene Guld. Da overraskter han os en Nat her i Skoven, just som

vi, hun siddende paa mit Skjød, samtale i sød Fortrolighed. Rasende farer han til, og støder hende i Brystet med en Dolk, saa hun styrter tilbage med et Dødsens Suk. Ogsaa jeg tumlede om, idet jeg vilde holde hende, og nu angreb han mig. Længe brødes vi med hinanden; omsider lykkedes det ham, at bore Dolken ogsaa i min Side. Jeg segnede ned som død; men kun min Else var det. Studenten var samme Nat forsvunden."

„Venusinus!" raabte jeg uvilkaarligt.

„Hvad nævner I der for et Menneske?" spurgte Brændehuggeren opmærksom.

„Intet Menneske nævnte jeg; det var, efter Eders eget Talebrug, kun en Øxe. Men vil I nu betragte Øxen som et Menneske, ved hvis Hjerterod I lægger Eders Had, har jeg Intet derimod. Eders Elses Drabsmand hedder jo Venusinus, og i Sor kan I træffe ham, om jeg ikke feiler."

„Ve — nu — si — nus! gjentog han langsomt, ligesom for ret at indpræge Navnet i sin Hukommelse: Godt, jeg skal træffe ham. Men hvorledes —

„Spørg mig ikke! afbrød jeg ham: Svar mig hellere paa et Spørgsmaal, jeg nu vil gjøre Eder. Kan I sige mig, hvor jeg skal træffe en ung Pige, som hedder Vibeke Kruse?"

„Vibeke Kruse? Skulde det være — ja, det maa være hende, nu mindes jeg, at have hørt Navnet engang tilforn — hende træffer I sikkert oppe hos Gartnerens — at sige, hvis hun er hjemme, hvis

hun kan være hjemme for Eder, thi hun skal være meget syg ....."

Det havde jeg saa ofte gjentaget for mig selv, naar jeg i mine Tanker bebreidede hende den lange, uforklarlige Taushed. Hun maa være syg, dødsyg! Dermed havde jeg undskyldt hende. Og denne Undskyldning, som jeg neppe vovede at holde fast mere, saae jeg nu bragt til Virkelighed. Jeg omfavnede Brændehuggeren inderligt, og forlod ham hurtigt. Han saae hovedrystende efter mig, og kunde ikke begribe, hvorledes Efterretningen om den arme Piges Sygdom kunde gjøre mig saa glad.

Let spurgte jeg Vei til Gartnerens Huus. Jeg saae mig længe om udenfor, men der viste sig ikke et Menneske. Saa gik jeg da, uden Omstændigheder, ind. For mig aabnede sig en Gang, med et Par Døre paa begge Sider. Sagte bankede jeg paa den første den bedste, og traadte ind.

Slagen af Forundring blev jeg staaende indenfor Døren. Jeg stod i det selvsamme Gemak, Venusinus havde viist mig i sit Speil. I en Seng laae en ung, meget bleg Qvinde; jeg stirrede paa hende, for i hendes Ansigt at gjenfinde Vibekes Træk, men det var ikke saameget Erkjendelse af udvortes Liighed, som det var indvortes Følelse, der drev mig hen til hendes Seng. Og nu, da jeg stod hende gandske nær, og saae ned paa hende, nu saae jeg da ogsaa gandske tydeligt, at det var hende, skjøndt al Farve, alt Liv var vegen af hendes Kinder. Jeg satte mig ned og greb hendes Haand, men til at tale var jeg ikke istand. Bevidst-

heden om den Uret, jeg nu og da havdt gjort hende i mine Tanker, greb mig frygteligt i dette Øieblik, da hun laae der for mig, maallos, nu lukkende, nu aabnende sine dødsmatte Øine. Jeg glemte, ved dette Syn, gandske, hvad jeg, efter Speilbilledets Forudsigelse, endnu kunde vente, trykte smut hendes Haand og sagde med inderlig Ynk: „Min arme Vibeke!" Men med den Haand hun havde fri, gjorde hun en tilbagevinkende Bevægelse.

Da gik Sidedøren op; jeg vendte mig — i den stod min Fader, med et lidet Svøbelsebarn paa sine Arme! Jeg troede, han skulde tabt det, saa forundret blev han ved at see mig. Han iilte tilbage, hvorfra han var kommen, skilte sig ved Barnet, kom saa igjen, lukkede Døren efter sig, stillede sig for mig med vredt Aasyn, og spurgte barsk: „Hvor tør Du komme her, Dreng?"

„Jeg var faren op. Den dristige Trods, der var min Characteer egen, i Forbindelse med den haanlige Tiltale, lod mig glemme, at han var min Fader. Venusinus's Speil, Vibeke, Svøbelsebarnet — Alt dreiede sig paa eengang rundt i mit Hoved som et Møllehjul. „Hvor tør I spørge mig om det?" spurgte jeg igjen. Men i samme Nu fik jeg paa Kinden et Slag af hans Haand, at det fortnede for mine Øine, og det var mig, som alle Tænderne løsnedes i min Mund. Vibeke udstødte et Skrig og sank i Afmagt. Men jeg sprang ind paa ham, idet en Strøm af Blod styrtede af min Mund og oversprudlede hans Kollert. „Vanvittige Djævleunge!" raabte han, idet han brødes med

mig. Men ved en rask Bevægelse foer jeg med Hovedet mellem hans Been, og rev dem fra ham, saa han styrtede bag over. Gulvet rystede og Vinduerne klirrede ved hans Fald. — Men i det samme hellige Øieblik forlod al Besindelse mig.

Da jeg vaagnede af min Bevidstløshed laae jeg i et mørkt Fængsel, lænket paa Haand og Fod. Her laae jeg i otte Dage. En gnaven Slutter bragte mig Vand og Brød. Jeg gjorde ham nu og da et Spørgsmaal, men han svarte mig ikke. Kun een eneste Gang, da han vel har været bedre stemt end ellers, svarte han paa mit Spørgsmaal om Vibeke Kruse's Befindende: „Jh, hvorledes skulde hun vel befinde sig, som har ligget i Barselseng siden syvende April." Jeg spurgte atter, men han gik uden at svare. Hvorledes beskriver jeg de urolige Tanker, for hvilke min Sjel var en Bold i dette Fængsel? Den første Gang jeg laae fangen, havde mit Hjertes Afgud aabenbaret sig for mig; Anna Grubbe havde trøstet mig, hendes Forbøn hos Kongen havde gjort mig fri. Hvad Aabenbarelse havde jeg nu. Med Utaalmodighed ventede jeg paa at blive ført for Retten. Her vilde jeg give mit Hjerte Luft og fortælle mit ulykkelige Livs Krønike. Jeg tvivlede ikke om Rettens Bistand; svigtede den mig, da vilde jeg flye ud af Fængslet og kaste mig for Christian den Fjerdes Fødder; et naadigt Magtsprog af hans Mund kunde vel give mig Livet endnu engang.

„I faaer Besøg idag! sagde Slutteren en Dag til mig: Belav Jer paa, at tage mod en fornem Herre."

Nogle Timer efter indtraadte i mit Fængsel en liden Mand med en stor Lygte, som han stillede paa en Bænk og aabnede, saaledes, at Lyset skinnede klart omkring i Hullet. Han havde en kort Ryg, blaa venlige Øine, en krum Næse, en høi Pande, og var skaldet oven i Hovedet. Han bar en gammel fidet Læderkollert, og hans Skoe vare sammenhæftede med store Hægter.

Ved at see ham, maatte jeg tænke paa Slutterens Ord: „Belav Jer paa at tage mod en fornem Herre!" Denne saae mig ud derefter. „Er I Molleren Anders fra Gyrstinge?" spurgte han, idet han stillede sig ligeover for mig. — „Ja! svarte jeg: Og hvem er I?" — „Jeg er den kongl. Kammersecretair Frederik Gynther, til Tjeneste. Eders Fader har anklaget Jer for Kongen, og da nu Hs. Majestæt mindes, at have benaadet Eder engang tilforn, er Allerhøistsamme meget fortørnet. Og dog troer jeg, at kan I bequemme Jer til, høitideligt at love, aldrig at reise længer bort fra Eders Molle, end to Miil i Omkreds, da var det vel muligt, at I endnu engang kunde slippe vel derfra." Med Glæde indgik jeg naturligviis hans Forslag, og gav ham mit Haandslag derpaa. „Men træffes I udenfor den Eder foreskrevne Grændse, føiede han til: erkjender I da, at have Eders Liv forbrudt?" Ogsaa det indgik jeg. „Vel! sagde han derpaa:

Saa reis nu ind til Kjøbenhavn, og tak Hs Majestæt for den høie Naade, som Eder er vederfaret saa uforskyldt. I burde have takket ham for Eders Liv, da han benaadede Eder førstegang. Slutteren skal strax komme og løse Eders Lænker. I er fri fra denne Stund. Og nu et faderligt Raad med paa Veien: Lær at beherske Eders heftige Sind! I er et voldsomt Menneske, I har ikke Blod, men Lava, i Eders Aarer. Jeg frygter, at I, ved flere Leiligheder, vil tage Jer selv tilrette: men ihvordan det gaaer, saa glæd Jer dog, at I ikke blev Fadermorder!"

Han trykte en Taare itu i Øiet, omfavnede mig, og gik bort. Næste Time var jeg paa Landeveien.

Da jeg kom til Residentsen, fandt jeg Alt i stor Bevægelse. Rigets Raad skulde nemlig samme Dag forsamles i Rosenborg Hauge, for, efter kongelig Befaling, at fælde Dom over Fru Munk, der af sin kongelige Gemal mistænktes for Utroskab. Allerede to Aar tilforn*) var hun falden i Unaade. Nu lagde Majestæten formelig Sag an mod hende og paasagde Ekilsmisse. Jeg fulgte Strømmen, og kom saaledes ind i den kongelige Hauge, men Trængslen var saa stor, at jeg maatte kæmpe længe inden jeg fik en taalelig Plads, og ei engang her kunde jeg see Hovedpersonen, Kong Christian den Fjerde — han sad, med Ryggen vendt mod den

*) 1630.

Side, hvor jeg stod. Derimod saae jeg den Anklagede staae for Skranken, deilig endnu af Ansigt, men saa feed, at hendes Figur neppe var kjendelig. Hun stod der med nedslagne Øine, dog ikke uden Frimodighed, omringet af sine Børn. Hendes Moder, en gammel Kone med skarpe, megetbetydende Træk, hviskede nu og da til hende, ligesom i trøstende Tone.

Af en Samtale, To af mine Naboer førte, mærkede jeg mig følgende:

„Fordømt, at vi ikke kom over paa den anden Side — der kunde vi seet Kongen. Jeg vilde give meget til, jeg kunde læse i hans Ansigt idag. Han maa dog være underligt tilmode, tykkes mig; hun har dog været ham huld og tro i femten Aar, og født ham et Barn hvert Aar, saa at sige."

„Ja! tog den Anden Ordet: Og deilige Børn tilhobe. Hvem er den Lille med Perlerne i Haaret?"

„Jh, det er Anna Catharina, som er forlovet med Hofmester Frantz Rantzow — seer Du ham hist, den høivoxne Mand med det hvide Ansigt, neppe tredive Aar gammel?"

„Jo, jo, et smukt Par! Dog finder jeg, at Eleonara Christine og Corfits Ulfeld ere et endnu smukkere. Han vil jo føre Moderens Sag?"

„Det vil han, og Hannibal Seheſted Kongens. De lave sig alt til at begynde."

„Men hvem i al Verden er den lille skaldede Mand i den fidtede Læderkollert?"

„Kjender Du ikke Kongens Kammersecretair Frederik Gynther? Han bryder sig kun lidt om Stadsen, men han er Kongens høire Haand og har meget hos ham at sige. Seer Du, nu smaasnakker han med Canzler Friis og med Levin Marskalk — de ryste gandske betænkeligt paa Hovedet og stryge sig med bekymringsfuld Mine om det firkantede Skjæg."

„Tys, tys! Nu begynde de. Der fremtræder Seheſted — han taler godt for sig."

„Det er Beskyldningerne han oplæser. Kongen skal selv have affattet dem i nitten Spørgsmaal. Skade, at man ikke kan høre noget deraf; men Afstanden er for stor, og det er tilmed svært, at tale under aaben Himmel. See, see, hvor Fru Munk skifter Farve! Hun segner i Afmagt — nei, nu fatter hun sig igjen, og støtter sig paa Moderens Arm."

„Jeg er dog bange, hun taber! Nu lægger Seheſted jo Kongens Indlæg bort, og begynder at plaidere. Hvor det flyder for ham! Han leder ikke efter Ordene! See, see! Eleonora Christine græder, folder sine Hænder, og kaster et bedende Blik til Ulfeld; men det nytter vel ikke. Troe mig, Sagen er tabt for Fru Munk."

„Hvad nu? Blander ikke hendes Moder, Ellen Marsvin sig i Sagen? Hun taler høit, hun vender sig herover, det maa være til Kongen, hun taler — ja, nu nævner hun „Kongelige Majestæt!"

„Guds Død! Du har Ret. Kongen farer jo op af sin Stol — — — —

„Raadte Du mig ikke selv, Ellen, at jeg skulde tage Vibeke, efterdi Kirsten blev saa feed?" raabte en vidtklingende Stemme, saa det gjaldede igjen.

„Det var Kongen!" lød det trindtomkring mig. Jeg saae derhen, og det traf mig som en Lynstraale — det var — det var — min Fader!

(Slutningen i næste Hefte.)

Röveren i Ospedaletto.

Det var sidst paa Sommeren 1820, da jeg, paa min første Reise i Italien, havde forladt Mailand, for over Bergamo og Brescia, langsmed Alpernes sydlige Skraaninger og de euganeiske Bjerge, at gaae til Venedig, hvis vidunderlige Storhed tillokkede mig uimodstaaeligt.

I min Veturins Vogn fandt jeg Selskab. En ung Mand af sygeligt Udseende — som jeg hørte, var det en Maler fra Padua — og en endnu yngre Cornet i pavelig Tjeneste indtoge Forsædet i den bequemme sexsædige Berline, som tre muntre Muldyr befordrede temmelig rask. Ved Siden af mig paa Bagsædet havde en qvindelig Skikkelse taget Plads; paa sit Skjød bar hun et Treaars-Barn,

smukt som en Engel. Selv var hun sienſynligt en ved Kummer og Sjelslidelse før Tiden knækket Blomst. Hendes Udvortes røbede en Alder af 22 til 24 Aar. Ædel Stolthed, parret med høi qvindelig Mildhed, syntes at danne hendes Character. En høi Pande, et dunkelt Øie, en blød Røst, en usigelig Gratie i alle Bevægelser, en indtagende Blufærdighed og en sienſynlig Frygtsomhed, der bar Vidne om hendes indvortes Tilstand, sammensmeltede med de blege Kinder, med Rynkerne i Panden og med den tungtaandende Barm til Billedet af en rørende, under Kummer dybtbøiet Skjønhed. Hun var klædt som en Dame af Stand. Intet udmærkede hende, med mindre man vilde hidregne en liden Medaillon, som nogle Gange stak frem under hendes Halstørklæde, og som hun strax søgte at skjule. Hendes treaarige Tereſa — saa kaldte hun det nydelige Barn — syntes at være det sidste dyrebare Baand, der knyttede hende til et Liv, hvis Blomster sienſynligt vare visnede for hende.

Aldrig endnu var Billedet af en hjelpløs, til Beskyttelse trængende Qvinde traadt saa levende for mine Øine, som i denne rørende Skikkelse. Frygtsom, hartad skjælvende, lænede hun sig tilbage, som om hun var bange, at hun skulde indtage den Plads, der dog tilkom hende; skye søgte hun at undgaae enhver Berørelse med Nogen af de Medreisende. Kun mod mig, som Fremmed, syntes hun at være mindre ængstelig-vaersom. Cornetten havde spurgt hende, hvorhen hun reiste. „Til Verona!“ svarte hun, men dette Svar var ledsaget af et

Blik, som sagde, hvor gjerne hun ønskede, at tie. Ingen af os vovede da, at tiltale hende mere.

Saaledes tilbagelagdes den første Dagsreise fra Mailand til Bergamo. Hun havde neppe eengang været af Vognen; Ingen saae hende spise eller drikke. Neppe vare vi traadte af i Bergamo, før vi hørte hende bestille Natteleie, og kort efter erfarede vi, at hun var gaaet tilsengs, uden at nyde det Mindste.

Veturinen, en ung, munter Toskaner, vidste Intet om den blege Signora. Hun var kommen med ham fra Turin; underveis havde hun bedet og grædt meget — det var Alt, hvad han kunde fortælle om hende. Det var nok, for at spænde min Nysgjerrighed.

Hele Bergamo var, formedelst Messen, i Oprør og Bevægelse. Staden vrimlede af Fremmede, af Kjøbere og Sælgere; alle Gader og Pladser vare besatte med Boder.

Ved Table d'hôte hørte vi meget tale om en Røverbande, som, hidlokket af de mange rige Fremmede, havde indfundet sig mellem Bergamo og Brescia; paa Landeveien mellem begge Byer skulde den allerede, med stor Dristighed og endnu større Lykke, have udført mangfoldige Røveranfald. Alle Politiets Efterstræbelser havde hidtil været frugtesløse Liig fremmanede Aander havde Røverne stedse viist sig gandske pludseligt, og ligesaa pludseligt og sporløst vare de forsvundne igjen efter fuldbragt Gjerning, uden at man hidtil havde kunnet efterspore deres egentlige Asyl. De forunderligste Rygter vare i Omløb.

Man fortalte om underjordiske Gange, som, lige siden Romernes Tid, skulde føre fra adskillige Punkter i Egnen til Guarda-Søen og ved dennes Klippebredder aabne dem ubekjendte Udveie. Men især fortaltes om disse forvovne Eventyrers egentlige Høvding de allerforunderligste Ting. Efter Nogles Paastand skulde han være en Mohr, eller idetmindste en Zigeuner; efter Andres derimod Søn af en fransk Stormand, og ikke skulde Nød eller Fortvivlelse, men en uimodstaaelig Lidenskab for Fare og Kamp, en ubetvingelig Drift til dristige Foretagender og det forvovneste Mod have bragt ham paa denne farlige Bane. Man paastod da ogsaa, at alle hans Staldbrødre ikke vare Andet, end hans Vasaller og Venner; da de Alle vare rige, beholdt de ikke det Mindste af det rovede Gods, men nedsænkede det i Guarda-Søens dunkle Bølger, og det var just Aarsagen, hvorfor man aldrig kunde opdage noget Spor deraf. Det Rygte, at Anføreren var en Mohr, paastode Andre, havde kun sin Grund deri, at han altid bar en sort Maske, som betryggede ham mod al Gjenkjendelse; men egentligen var han et Ideal af mandig Skjønhed, og i Legemskraft uovervindelig. Hundrede andre Fortællinger om hans tidligere Ophold og om hans Livs beklagelsesværdige Skjebner, som, i hvor ung han var, dog havde prøvet ham med de haardeste Erfaringer, gik fra Mund til Mund.

Paa disse Fortællinger hørte jeg ogsaa med den spændte Opmærksomhed, som Sagn af denne Art almindeligviis vække hos forretningsløse Reisende. Men hvad der i dette Øieblik gav dem endnu høiere

Interesse for os, var den Omstændighed, at vi, i Løbet af den følgende Dag, tænkte at reise forbi de Steder, hvor de fleste Roveranfald vare skete. Disse Røveres egentlige Tumleplads laae nemlig, som det syntes, i en Afstand af to til tre Miil paa begge Sider af den lille Flække Ospedaletto.

Den Frygt disse Fortællinger vakte hos mine Reisefæller var Anledning til mangehaande Spørgsmaal, paa hvilke igjen fulgte de allerforskjelligste Svar. Efter Nogle af de Tilstedeværendes Forsikkringer var, i dette Øieblik, ikke det Ringeste at befrygte, da Regjeringen havde sørget for, at der overalt, gjennem hele det betegnede Rum, langs Veien var opstillet Vagtposter, mellem hvilke stærke Ryttertafdelinger patrouillerede. Derved havde de Reisende mere end tilstrækkelig Sikkerhed. Men efter Andres Udsagn var denne Forholdsregel langtfra at opfylde det tilsigtede Øiemed. Røverne — saa gik Rygtet — brøde frem af Haverne og Buskene midt imellem Vagtposterne, plyndrede de Reisende, spottede al Modstand, og forsvandt ligesom de vare komne. Nogle paastode endog ogsaa, at Regjeringens Foranstaltninger kun havde forværret de Reisendes Vilkaar i dette farlige Landskab. Røverne havde nu nemlig ogsaa begyndt at føre rige Reisende ind mellem Bjergene og her at afpresse dem høie Løsepenge. For at faae disse, havde de betjent sig af hidtil uhørte Mishandlinger.

Længe taltes saaledes frem og tilbage om disse Fribyttere og deres Anfører, som man i Almindelighed kaldte il Moro, uden at noget aldeles Vist udbragtes.

Med hvilken Interesse alle disse modsigende Efterretninger hørtes af os, der, inden 24 Timer, skulde gjøre Erfaring af deres Sandhed, behøver jeg ikke at bemærke. Maleren var gandske forlegen og bestyrtet; Farens Nærhed lukkede hans Mund med uvilkaarlig Frygt. Cornetten derimod slog paa sit Kaardefæste og udfordrede Faren med mange kjække Talemaader. Veturinen lod Gaffel og Kniv falde, idet han med spændt Opmærksomhed lyttede til de forskjellige Beretninger. Blandt alle Tilstedeværende var han vistnok Den, der havde største Grund til denne ængstelige Deeltagelse. Allerede tregange tilforn var han falden i Røverhænder, og fem store Stik- og Skudvunder bare Vidne om det Mod, han stedse, gandske uvilkaarligt havde udviklet ved slige Leiligheder. Heltemodigt dæmpede jeg mit Hjertes høiere Slag; dunkle Ahnelser opstege i mit Bryst; Billeder, hvori — jeg veed ikke ret, hvorfor — min lidende Naboeskes Skikkelse uvilkaarligt blandede sig, sysselsatte min Phantasie, og Forestillinger, som dreve Blodet gjennem Aarerne i raskere Kredse, glede forbi min Sjel.

Natten var urolig. Messe-Tummelen under vore Vinduer havde idetmindste ligesaamegen Deel deri, som vort Bordselskabs betænkelige Fortællinger. Mine Reisefæller fandt, ligesaalidet som jeg, den forønskede Hvile; Morgenen var os derfor saare velkommen.

Om den lidende Skjønne i Sideværelset havde sovet bedre end vi, var os ubekjendt. Jeg maatte

tvivle derom, da jeg saae hendes røde Øine vaade af friske Taarer.

Vi toge atter Plads i vor Berline. Vor Vei gik gjennem et smukt Landskab. Til Høire og Venstre frydede vort Blik sig ved de deiligste Haver og Viinbjerge. Landeveien selv var meget munter og fuld af Færsel. Luften var klar og varm. I nogen Frastand saae vi de sidste Alpers grønne Skraaninger; blaae Høibjerge overragede dem, fjernt sammensmeltede med Høialpernes Sneetoppe. Landsbyer og Flekker fulgte, i kort Afstand, paa hinanden — kort den hele Omgivelse adspredte snart de mørke Forestillinger, hvormed de utidige Fortællinger om Roverbanden havde opfyldt vort Bryst. Det syntes umuligt, at her kunde være mindste Grund til Frygt. Ja da vi bag Vaprio traf de første Vagtposter, tyktes det os hartad moersomt, at man, paa slig en Vei, kunde forudsætte Farer af den Art. Dog virkede Skrækken fra igaar endnu saa stærkt paa os, at Ingen vovede at meddele sine Bemærkninger derover. En almindelig, spændt Taushed havde fortrængt vort Reiseselskabs Munterhed. Men Signora syntes ikke at have nogen Ahnelse om alt dette. Hun var gandske sysselsat med sit Barn.

Det var Søndag. Fra de nærliggende Byer lød Klokkerne, der kaldte de Fromme til Kirke. For os udstrakte sig Landeveien, der efterhaands var bleven stillere og eensommere, i en uendelig Linie. Saaledes vare vi efterhaands komne forbi Cavernago, Palazzuolo og Biverde. Allerede havde vi passeret fem til sex af hine Sikkerhedsposter, da vi nærmede os Ospeda-

letto, en liden By, der ligger skjult blandt Vinbjerge og Olivenplantager. Dette Punkt havde man nævnt os som et af Veiens farligste Steder. Men Ingen af os tænkte mere derpaa; Overbeviisningen om, at al Fare nu var lykkeligt overstanden, begyndte allerede at udtale sig gandske tydeligt i mine Reisefællers Miner. Cornetten begyndte den længe afbrudte Samtale med nogle Udfald mod de feige Rygtesmede; Maleren tilføiede naivt: „Det er dog ikke saa ilde, at der blandt Alt, hvad der fortælles, findes endeel, som ikke er sandt.“ Ved denne Samtale foer Signora noglegange op, som greben af Skræk; dog sagde hun ikke et Ord.

Imidlertid var det bleven Middag. Vi kunde vel være omtrent en halv Miils Vei fra Ospedaletto's Porte. Denne Flekkes Middagsklokker lode os venligt hilsende imøde; vi vare midt imellem to Vagtposter tilhest, af hvilke den ene havde sin Plads ved selve Porten. Maleren begyndte allerede, i Overbeviisningen om fuldkommen Sikkerhed, at fremtage sine skjulte Skatte: en Pengetut, Uhr, Ringe og deslige; Cornetten gjorde iligemaade Mine til, at affyre sin ladte Pistol i Luften, da der pludseligt, saa Skridt fra os, ophvirvlede en Støvsky paa Landeveien, og to Bønder styrtede os aandeløse imøde med det Udraab: „Ladri, Ladri!“ Derpaa fulgte to, tre, fire Bøsseskud, og inden vi kunde komme os af vor Skræk, saae vi allerede vor Vogn omringet af otte til ti truende Skikkelser, Vetturinen kastet ned af Sædet, et af hans Muuldyr ihjelskudt, og tre til fire frygtelige Bøsseløb rettede mod os.

„Smontate!" *) skreg en frygtelig Stemme ind i Vognen: „E faccia a terra!" **) bød, fra den anden Side, en liden, undersætsig Skikkelse med lynende Mordersine, mønstrende vort Selskab. Stiltiende lavede vi os til, at adlyde denne bydende Befaling, medens Skikkelserne kastede sig over Gjemmerne i Vognen. Da jeg steg ned paa Vogntrinet, saae jeg vore Angriberes Stilling. Foruden de sex Skikkelser, der omringede vor Vogn, saae jeg, omtrent hundrede Skridt fra os og bag os to Banditer opstilte med lange Bøsser, til Sikkerhed mod Vagtposterne.

Nærmere mellem dem og os, midt paa Veien, fremragede en kæmpemæssig Skikkelse, et Hoved over alle de Øvrige — en Mand, hvis Ansigt gandske overskyggedes af en sort, busket Bakkenbart. Med bydende Anstand, rolig støttet paa sin Bøsse, stod han der, iført en kort spansk Kappe, hvorunder Dolk og Pistoler fremblinkede af et Sølvbelte, og syntes at lede og ordne hele Angrebet ved sit Vink. Det var Høvdingen.

Ved en Røvers Haand var jeg stegen ned. Skjælvende og dødsblege fulgte Cornetten og Maleren efter. Ogsaa Signora reiste sig op. Hendes Blik faldt paa den høie Skikkelse — med et krampagtigt Skrig og det hjertegjennemborende Udraab: „Camillo!" sank hun livløs tilbage i Vognen.

Hendes Hjerte syntes knust — hun var død! Røverne vilde angribe hende, da treen Høvedsmanden til

---

*) Stiger ned!

**) Ansigtet paa Jorden!

Vognen. Neppe saae han den Livløse, før han med Kæmpekraft greb hende i sin Arm, kastede Barnet til En af Røverne og med triumpherende Stemme raabte: „Ved Gud! Funden! Nu bort!" — Ingen rørte Vognen; som trufne af Trolddom, fore Røverne tilbage, og stirrede efter deres Anfører, som med sin Byrde styrtede til et Gab ved Veien.

I dette Øieblik reiste sig bag os en anden Støvsky. Tre Ryttere brøde frem, straalende i Middagssolens Skin, lüig Redningsengle, sendte fra Himlen. Foran galopperede en Yngling paa skummende Ganger. Et Sabelhug, og den Røver, som stod ham iveien, laae blødende paa Jorden. Han foer frem; Røverne gave Ild paa ham, men ustandselig fulgte han sin Bane. Nu havde han indhentet de Flygtende. Uden at tælle Fjenderne, uden at agte deres truende Ildrør, kastede han sig over Røvernes flygtende Trop; disse havde afskyret deres Bøsser, og vare ikke forberedte paa videre Modstand — som Ulve for Vinden, flyede de for det uventede Angreb.

„Uhyre! skreg Ynglingen, idet han naaede Høvdingen, hvis Flugt forsinkedes ved den Byrde, han bar: Overgiv Dig!"

„Aldrig!" svarte Denne, og affyrede sin Pistol — Ynglingen sank af Hesten.

I dette Øieblik naaede hans Følge Kampplatsen. Endnu et Øieblik modstod den kjække Røver, fægtende ved Siden af sit Bytte, det heftige Angreb. Han saae sig om, saae sig allene, forladt af sin Bande. Veien fyldtes med Mennesker; ogsaa Cornetten og vi Andre rykkede frem mod ham. Da erkjendte han sin

Modstands Frygtløshed. Med et dristigt Spring satte han over Grøften, der skilte Landeveien fra Vinbjergene, og forsvandt som et Lyn. Rytterne kunde ikke følge ham, vi havde ingen Vaaben.

Ubevægelig laae den blege Signora paa Jorden; Teresa laae grædende over hende. Paa den anden Side af Veien vaklede hendes Redningsmand, dryppende af Blod, mellem min og Malerens Arm; Cornetten var sysselsat med Veturinen, hvis Bevidsthed langt om længe vendte tilbage. Bønder ledte efter Vand til den afmægtige Skjønne, Andre raabte om Hjelp; Nogle slæbte den saarede Røver til den nærmeste Vagtpost, og Andre vilde hjelpe det døde Muuldyr paa Benene igjen.

Jeg var ilet til den afmægtige Signora. Cornetten gned hendes Pande med frisk Vand; hun slog Øinene op.

„Hvor er jeg? spurgte hun vaagnende, idet hendes Øine opløste sig i stille Taarer, hendes Bryst i Sukke: Er han borte?" spurgte hun igjen, efter en stum Pause. — Ingen svarte. — Nogle Minuter efter spurgte hun igjen: „Hvo frelste mig af hans Hænder?" Taus pegede jeg paa Ynglingen, der laae nogle Skridt fra hende, blødende, med halvlukte Øine. Hun gjorde en Bevægelse hen mod ham, og saae ham med synlig Overraskelse i Ansigtet.

„For alle Helgenes Skyld! raabte hun: Drømmer eller vaager jeg? Vittorio! Du?" Med disse Ord sank hun maalløs ned paa sin døende Frelser.

Dybtrystede stode vi Alle. Nu vendte Ynglingens Bevidsthed tilbage. „O Himmel, Angelika!" raabte

han, og aabnede sine Arme, for at omslynge den Elskede.

En lang Pause. — Selve Bønderne taug af Ærefrygt for denne Gruppe. Omsider løstes de matte Arme. Jeg erkjendte Nødvendigheden af, at gjøre en Ende paa den dybe Bevægelse, som lod dette uventede Gjensyn vorde farligt for begge Dele. Saa sagte som muligt løftede vi den blødende Yngling i Vognen. Angelika slyngede sine Arme om ham. Vaade Klæder bleve trykte paa Vunden i hans Bryst, for at stille Blodet. Det døde Muuldyr spændtes fra, og langsomt fortsatte vi nu vor Reise til det nærliggende Ospedaletto.

Vi fandt Flekken fuld af Tumult og Uro. Efterretningen om vort Eventyr var ilet foran os, og Rygtets travle Tunge havde forstørret vort Nederlag i det uhyre. Vort hele Selskab skulde være myrdet og hele Landeveien bedækket med Liig. I travl Uvirksomhed joge Politibetjente gjennem Gaderne tilhest og tilfods; Patrouiller bleve udsendte for at efterspore de flygtede Røvere.

Vi kunde naturligviis ikke tænke paa, at fortsætte vor Reise. Veturinen laae meget syg. Al vor Omhu deelte sig mellem Vittorio og Angelika.

Ved Forbindingen fandtes Ynglingens Saar farligt, dog ikke ligefrem dødeligt. Han blev tagen i Kuur af en dulig Saarlæge; Angelika overtog hans Pleie. Cornetten reiste, kaldet af Pligten, videre; Gerardi — det var Malerens Navn — og jeg bleve i Ospedaletto.

Ei behøver jeg at fortælle, hvor levende denne Begivenhed havde vakt min Deeltagelse. Dette Pars Historie, der sienſynligt stod i aabenbar og nær Forbindelse med den megetomtalte Røverhøvedsmand, indgjød mig den høieſte Interesse. Mit Hjerte tog den meeſt levende Deel i min skjønne Reiſefælles Lidelſer.

Imidlertid forsømte jeg Intet, som kunde lindre vor fælles Redningsmands Smerter. Naar Angelika ikke kunde mere, vaagede jeg ved hans Seng; jeg bar Omsorg for hende og den lille Tereſa. Den skjønne Lidende sagde mig stum Tak med sine Blikke. Jeg frydede mig ved hendes stigende Tillid, og gjorde Regning paa, at hun vilde give mig den Løn, som var Maalet for al min Tragten. Men endnu var Timen ikke kommen.

Angelika's Sjeleſmerte syntes mig imidlertid, siden hiin Dag, paa den ene Side mærkeligt formilder, paa den anden derimod forøget. Hendes Bryst trak sig synligt sammen i krampagtig Smerte, saa ofte hiin Begivenhed omtaltes; men paa den anden Side pleiede hun Ynglingen saa omhyggeligt, og naar Lægen yttrede Haab, viſte hun sig saa glad, at jeg ikke vidſte at sige, om hiint indholdsrige Øieblik havde bragt hende meeſt Glæde eller meeſt Sorg.

Min Deeltagelse fulgte hende overalt. Den undgik hende ikke, og dybtbevæget greb hun engang, ved en ringe Opmærksomhed, som jeg viſte den Syge, min Haand, idet hun takkede mig.

I mit Svar laae Bønnen om hendes Tillid. Hun kaldte mig sin Ven, og lovede at ville meddele mig sin

og den Syges Historie næste Nat, naar han sov. Jeg takkede hende. Om Aftenen sank Vittorio i en rolig Slummer, som Lægen erklærede for et sikkert Tegn paa Helbredelse. Sagte trak hun Omhænget til om hans Seng, vinkede mig ind i Sideværelset, og mindede sig selv om sit Løfte.

„Mit uvilkaarlige Udraab paa hiin skjebnesvangre Dag, begyndte hun: har allerede sagt Dem, at jeg staaer i nær Berørelse med den Ulykkelige, som vilde min Fordærvelse. Men jeg maa begynde min Historie fra min Barndom, hvis Alt skal vorde Dem klart deri.

I en dunkel og eensom Dal mellem de piemontesiske Vandalper er jeg født! vedblev Angelika: Min Fader eiede et lidet Gods i denne Afkrog, som kun sjelden betraadtes af nogen Fremmed. Jeg nød en stille, fordringsløs Opdragelse; i vort Huus herskede Flid og Orden. De mørke Granskove paa Klippemurene om vor stille Dal vare, i sex Maaneder af Aaret, fulde af Snee og Is, og i de øvrige sex kæmpede de med en afmægtig Vaar og Sommer, som kun sparsomt fremkaldte Blomster og Frugter. Om Vaaren var skummende Skovbækkes Brusen og om Vinteren styrtende Laviners Bragen den eneste Larm, som afbrød vor Dals Stilhed; sildigt indfandt sig Svalen og Storken; tidligt pleiede derimod den indbrydende Vinter at afskjære al Underholdning. Saaledes opvoxte jeg som et stille, fromt, med Verden ubekjendt Barn. Mine huuslige Syslers afmaalte Gang forstyrredes næsten aldrig; min Fader var alvorlig, virksom, uden megen Dannelse og ofte fraværende i Forretninger. Min

Moder, en Savoyardinde, elskede mig ømt, holdt mig til fromme, kirkelige Øvelser, dannede mit Hjerte uden Philosophie for Dyden, og lærte mig sit Modersmaal, det Franske. Saaledes var jeg nu bleven en Pige paa tretten Aar, da der indtraf en Begivenhed, som for første Gang skulde oprøre mit stille Sind.

Jeg havde ingen Søskende, og kjendte derfor ingen anden Følelse, end Kjærlighed til mine fromme Forældre. Da døde pludseligt vor nærmeste Nabo, Oberst d'Obrigon. Han havde næsten ei havt andet at leve af, end en ringe Pension, og efterlod derfor sin talrige Familie i Nød og Armod. Min Fader havde været hans Ven, han sørgede for Enken, bragte Døttrene i gode Huse og tog den yngste Søn til sig.

Vittorio d'Obrigon var en smuk blond Dreng paa femten Aar, riig paa herlige Anlæg, from, sædelig, fuld af dristigt Mod, og dog tillige stille og alvorlig. Det blev ham let, at vinde min søsterlige Kjærlighed i høi Grad. Da vi havde været et Aar sammen, tykkedes det mig umuligt, at leve uden ham. Vi tilhørte hinanden, uden at vide det.

Jeg vil ikke underholde Dem med Fortællingen om de udvortes Virkninger af denne uskyldige Tilbøielighed. Vittorio levede kun for mig, jeg kun for ham. Dog havde vi aldrig talt til hinanden om Kjærligheds Følelser; vi havde jo ikke mindste Ahnelse om, at vi nærrede dem.

Saaledes vare næsten tre Aar forløbne, da Vittorio's ældste Broder, Camillo, meldte sit Besøg. Sex Aar ældre, end Vittorio, havde han, allerede før Fa-

derens Død, forladt Fædrehjemmet. Herpaa havde han faaet sin Uddannelse i Militair-Institutet i Genua. Siden var han traadt i Krigstjeneste. Som sextenaarig Dreng havde han deeltaget i Slagene ved Lodi og Marengo, var bleven saaret, og stod ved Indgangen til en glimrende Løbebane. Hans forvovne Mod havde tidligt vakt hans Foresattes Opmærksomhed; han var nu, neppe 25 Aar gammel, Adjutant hos en fransk General, smykket med Ar og Ordener. Fredens korte Mellemrum vilde han benytte til at see sit Hjem igjen.

Længe før han kom, havde jeg hørt tale om hans Mod, hans Heltegjerninger, hans mandige Skjønhed og hans krigerske Anstand; med Nysgjerrighed imødesaae jeg ham derfor. Ofte havde jeg seet hans Billed i Drømme. Af Vittorio's Fortællinger havde jeg sammenstillet mig et Billed af ham, og ofte fyldte det mig med sød Uro. Kort, da hans Ankomst opsattes fra Tid til anden, ventede jeg ham med saadan Utaalmodighed, som om mit Hjerte ikke mere var mit eget.

Camillo kom. At see ham, var nok, for at elske ham. Jeg saae en Helt for mig, paa Grændseskjellet mellem Ynglingen og Manden; min Phantasie var opfyldt med hans ungdommelige Storbedrift; for førstegang i mit Liv hørte jeg en smuk, fremmed Mands faste Stemme. Mit Bryst slog ham imøde. Men hvi skal jeg skildre Dem de Kampe, hans Komme vakte i min fredelige Barm? Hurtigt, uigjenkaldeligt, uimodstaaeligt tog han mit Hjerte i Besiddelse. Alt syntes saa naturligt, jeg var hos mig selv saa overbeviist om, kun at være født for ham, kun at have ventet paa ham — kort, saa forudbestemt, saa unndgaaeligt forekom

mig Alt, at jeg neppe kan besinde mig, hvorledes det gik til. Nok, Camillo søgte mig; for førstegang hørte jeg Ordet Kjærlighed af en Mand, i hvem jeg saae et Ideal af mandlig Fuldkommenhed. For førstegang følte jeg mig favnet af en Mand, som mit bestukne Hjerte kaldte en Helt, og faa Dage efter tilsvore vi hinanden Troskab.

Dage, Uger og Maaneder henrandt i ubeskrivelig Salighed; jeg saae ikke mere, hvad der foregik omkring mig. Min Moder syntes veltilfreds med mit Valg; min Fader syntes at betragte det med Ligegyldighed; Vittorio var bleven stillere, men neppe bemærkede jeg ham mere. Jeg savnede ham ikke, naar han hele Dage sværmede om i Skoven. Jeg sad imidlertid ved Camillo's Side og lyttede til hans Ord. Hans Fortællinger kastede en aldrig kjendt Ild i mit Bryst; jeg troede, at brænde for Fædrelandet, for Friheden — ak, og jeg brændte kun for ham! —

Mellem begge Brødrene syntes just ikke at herske den bedste Forstaaelse; det gjorde mig ondt, skjøndt jeg ikke tænkte stort derover — jeg havde kun Sands for Een. Dengang bemærkede jeg iøvrigt neppe nogen Forskjel i deres Characteer; kun i deres Udvortes, i deres Fortjenester, fandt mit bedaarede Hjerte en himmelviid Forskjel. I min usalige Forblindelse saae jeg ei, hvad Forskjel der er mellem Ondt og Godt, mellem Himmel og Helved, mellem Lys og Mørke.

Vittorio skyede os siensynligt. Kun eengang, førstegang i lang Tid, traf jeg ham paa et eensomt

Sted i Skoven, hvor vi saa tidt havde leget med hinanden i sød Fortrolighed.

„Hvad fattes Dig, Vittorio? tiltalte jeg ham rødmende, idet disse stille Erindringer pludseligt vaagnede i min Sjel, hartad med rystende Magt: Hvad fattes Dig, min Ven? Jeg seer Dig tausere, end før; jeg seer Dig stundom see paa mig med Blikke, hvis Betydning jeg ikke forstaaer; Du synes ængstelig, Du flyer mig endogsaa. Hvorledes skal jeg forklare mig det? Hvorfor flyer Du mig?"

Vittorio taug længe. Jeg rødmede stærkere; for førstegang i mit Liv troede jeg at maatte skjule mit Hjerte.

„Hvorledes? spurgte jeg videre: Er jeg ikke mere Din Søster, Vittorio?"

„Ikke mere! svarte han hovedrystende, med mild, lidende Røst: Ikke mere, siden Du hengav Dig min Broder. Vittorio er Dig Intet mere, Intet, ei engang Din Tillid værdiger Du ham! Camillo er Dig Alt! — O, min Drøm er forbi — min Lykke forloren!" Med disse Ord forlod han mig langsomt. Jeg vovede ikke, at følge ham.

Fra nu af skyede jeg ogsaa ham, ligesom i stille Bevidsthed om min Brøde. Jeg følte mig ikke vel i hans Nærhed; hans talende, advarende Blikke forurolige mig. Jeg var uretfærdig nok til at troe, at han elskede mig, fordi han misundte sin Broder mig.

To Uger vare forgangne, da Camillo, som strax havde faaet mine Forældres Samtykke, høitideligt trolovede sig med mig. Jeg svømmede i et Hav af salige Drømme, og glemte den stakkels Vittorio saa gandske,

at jeg hartad ſtudſede, naar jeg ſaae ham igjen ved Bordet, eller ved Meſſen i Kirken. Men han li- ſtede ſig om mig, uden Riſt og Ro, ſom en elſkende Skytsaand.

Vi vare trolovede. Der aftaltes, at Camillo ſkulde blive i Krigstjeneſten et Aar endnu, og der- paa, hvis en lang Permiſſion ikke blev ham bevil- get, tage ſin Afſked, for at tiltræde Beſiddelſen af det lille Gods, ſom hans Fader havde eiet, og ſom, ved min Faders Beſtræbelſer, hartad var gjældfrit nu. Da ſkulde vor ægteſkabelige Forbin- delſe fuldbyrdes. Salige Planer bleve lagte; min ungdommelige Phantaſie beruſte ſig i Foreſtillinger om grændſeløs Jordelykke. O, hvad ere en Dø- deligs Planer? En Blindfødts Drømme. —

Tiden nærmede ſig, da Camillo, tilbagekaldt af Pligten, ſkulde forlade os. Vittorio var juſt fra- værende; allerede før Trolovelſesdagen var han reiſt til en Slægtning hiinſides Bjergene, og først efter Broderens Afreiſe vilde han vende tilbage. Ca- millo og Vittorio havde ſagt hinanden et koldt Farvel. Denne Afſked voldte mig den første Ube- hagelighed, ikke fordi Vittorio reiſte, men fordi jeg, efter hans Bortreiſe, hørte Camillo tale ilde om ham, og det med Miner, hvori Had og Fjendſkab vare umiskjendelige. Dette ſmertede mig, uden at jeg vidſte, hvorfor. Mit Hjerte dadlede ham; men jeg taug. Han taug ogſaa, forſtemt ved min Taus- hed.

Afſkedsdagen kom. Camillo ſyntes gandſke Kjær- lighed, og jeg troede, ei at kunne overleve Skils-

missens Smerter. Min Fader kaldte ham Søn; han løsrev sig af min Favn, og forsvandt paa sin muntre Hest for mine taarefulde Øine. Mine Forældre trøstede mig ved Fortællinger om ham; jeg tilskrev ham hver Dag, men faa af mine Breve kom til ham. Svar fik jeg kun sjelden.

Vinteren kom, og med den vendte ogsaa Vittorio tilbage. Jeg havde næsten glemt ham; min Moder fandt ham meget forandret, men jeg ikke. Ungdommens lette Mod syntes vegen fra ham; han var alvorlig, og talte afmaalt; om Broderen talte han sjelden, og aldrig uden Godt. Dette forsonede mig med ham; jeg saae og hørte ham atter gjerne. Han havde søgt en passende Post; Krigstjeneste hos Herskeren i Frankrig og Italien vilde han ikke tage, og hans Fremtid gjorde ham bekymret, al denstund han, som den yngste Broder, var uden Arv.

Hans Moder døde om Vinteren, inderligt begrædt af mig. Længe var han fraværende paa Nabogodset. Saaledes forløb et Aar; hvad der foregik i hans Hjerte, vidste jeg ikke, og brød mig heller ikke om, at udforske det. Tanken om Camillo indtog mit hele Væsen.

Han kom ikke. Krigens Storm havde ført ham fra Italien til Tydskland; kun sjelden hørte vi fra ham, og da kun Saameget, at det nu var ham umuligt, at forlade Tjenesten. Jeg sørgede og haabede. Tre Aar hengik i Frygt og Haab. Jeg leed meget; kun med Gysen kan jeg tænke tilbage paa denne mørke Tid. Men en mørkere skulde komme.

Vittorio havde forladt Hjemmet; af usikkre Efterretninger erfarede vi kun Saameget, at han havde indskibet sig til Spanien; derpaa taug alle Meddelelser.

Ved sit sidste Besøg havde han, med smertelig bevæget Røst, bedet mig om en Lok af mit Haar, og da jeg ligegyldig gav ham den, havde han med vaade Øine lagt en af sit eget Haar dertil, og trykt Begge til sit Bryst. Det er denne her."

Med disse Ord tog hun den foromtalte Medaillon frem af sin Barm, og rakte mig den. Jeg saae to i Skikkelse af et Hjerte sammenslyngede Haarlokker deri.

„Efter hans Afreise, vedblev hun: sneg Tiden sig ængsteligt videre. Krigen vedvarede, og Camillo kom ikke; jeg grædmmede mig dybt. Langt om længe dukkede Fredens Morgenrøde op af Blodhavet, og gjengav mig mit Haab. Camillo meldte sin nærforestaaende Tilbagekomst. Hvor jublede mit Hjerte ham imøde!"

Han kom. Den lange Kamp havde farvet hans Ansigt bruunt — og forvildet hans Hjerte. Ved første Blik saae jeg den modige Yngling forvandlet til en barsk Mand; men saameget inderligere holdt jeg mig til ham. Han derimod syntes ikke synderligt tilfreds med de Forandringer, fem kummerfulde Aar havde frembragt hos mig. Hans før saa brændende Øie syntes mig nu at hvile koldt paa min Skikkelse, ja, stundom kom det mig endogsaa fore, som om han maatte kalde mit forrige Billed tilbage i sin Erindring, for at kunne bøie sig kjær-

ligt til mig. Ved Fredsslutningen havde han faaet sin Afsked som Ritmester. Hans Moders Huus indrettedes til at modtage os; Dagen til vor Forbindelse bestemtes. Den kom; trods de lette Skyer paa Panden, syntes dog min Husbond tilfreds; jeg var blind for dem, jeg var lykkelig.

Et Aar henrandt i stille Lykke. Jeg vænnede mig til min Ægtefælles Alvor, ogsaa til hans Kulde. Han var ofte fraværende, men jeg havde jo mine Forældre saa nær. Jeg blev Moder til det Barn, som De kjender. En beruset Phantasies Drømme om ublandet Salighed vare vel ikke blevne opfyldte; ofte fandt jeg min Camillo's Tænkemaade paafaldende raa; hans Følelse slumrede tidt, hvor min var i Bevægelse, men i det Hele taget var jeg dog tilfreds med min Lod.

Da begav det sig, at en fra Spanien hjemvendende Krigere, paa en hemmelighedsfuld Maade, bragte mig denne Medaillon tilbage fra Vittorio. Mine Bestræbelser for, ved Overbringeren at udforske noget om min Ungdomsven, bleve frugtesløse; Ingen havde kjendt ham; selv havde jeg været hjemme hos mine Forældre, da han havde spurgt efter mig. Camillo horte tale derom; med mistroiske Blikke skyede han mig længe. Omsider forlangte han Medaillonen af mig; jeg rakte ham den. Med et morkt Smiil betragtede han den. „Endnu ikke forbi!" sagde han halvsagte, og kastede den til mig med et Udtryk, som mindede mig levende om de første Ytringer af hans Broderhad. Derpaa forsvandt han.

Jeg forfærdedes. Det var et ondt Blik, jeg pludseligt kastede i hans Sjel. Et Lyn af Sandhed — saa forekom det mig — faldt i en mørk Afgrund. Et hadefuldt Gemyt oplod sig for mig. Endnu aldrig havde jeg seet ham saa mørk og vild. Jeg vilde tale ham tilrette, men han var borte, og blev borte i tre Dage. Den Tid laae tungt paa mig. Endeligen kom han tilbage; men paa min Retfærdiggjørelse svarte han koldt: „Jeg vidste det jo, at den første Kjærlighed aldrig døer!"

Jeg græd, jeg vilde tale, men barsk bød han mig tie. Dette var det første isandhed ulykkelige Øieblik i mit Liv. Fra nu af blev han endnu mere indsluttet, end tilforn. Nu faldt det efterhaanden som Skjæl fra mine Øine; mit Blik trængte ind i hans Inderste. Hans hviilte mistænksomt og fjendtligt paa mig. Jeg erkjendte hans Gemyts kolde, til Had fødte og i Had frygtelige Natur, som, kæmpende med en bedre Følelse, omsider brød seirende frem i hans Hjerte. Jeg bar mit Kors i Stilhed. Noget Spændt og Forstokket fremtraadte stedse tydeligere af Camillo's Adfærd imod mig. Han talte haanligt om Menneskene i Almindelighed, om Ægtestanden, om Freden, og beklagede, at have bortbyttet det muntre Krigsliv mod en taabelig Rolighed, som hverken skjænkede ham Adspredelse eller Tilfredsstillelse. Jeg ahnede, hvad der laae i disse Ytringer, og ak, kun alt for snart hørte jeg det af hans egen Mund, at han ikke elskede mig mere, at vor Forbindelse havde været en Overilelse, som kun havde indviklet ham i Tvedragt

med sig selv. Nu dulgte han ikke længer, at han var kjed af Livet i disse mørke Dale, og at han higede efter, atter at færdes i et bevæget Liv. Krigerære og Krigerfare vare ham uundværlige, hvis han skulde leve, meente han; i en tvivlsom Kamps Vaabenlarm troede han at kunne gjenfinde sin tabte Tilfredshed. Alle Selskabets ommere Baand vare ham forhadte. Han bekrigede, hvad der kaldte sig Familie. Stille Kjærlighed blev et Maal for hans aabenbare Spot, og af alle ædlere Følelser syntes kun Venskab at være ham noget værdt endnu, skjondt ogsaa det i en vild og overspændt Forestilling. Nok, min Ven, jeg erkjendte i ham en Mand, som ikke kunde trives i stille huuslig Fred. Han brændte af Begjerlighed efter at afkaste den Tvang, der gjorde ham til en Slave af Selskabet og af en forhadt Forbindelse. Hans Barn blev ham forhadt, som jeg selv.

Hvad mit Hjerte leed derunder, vil De let kunne tænke Dem. Jeg blev den ulykkeligste Hustru, den ulykkeligste Moder. Et heelt Aar kjæmpede Kjærligheden i mit Hjerte endnu mod hans grusomme Haardhed; da vendte jeg mig trøstløs fra ham. Jeg søgte Raad hos mine Forældre, men min Fader døde i de samme Dage, og min Moder søgte en Plads i Magdalenastiftelsen i Turin. Saaledes havde jeg da mistet dem Begge, og saae mig vist tilbage til mit eget frydløse Hjem.

I denne Jammer havde mit Hjerte maattet briste, hvis ikke Himlen for Øieblikket havde sendt

mig uventet Trøst ved en i sig selv ubetydelig Begiven-hed, der vistnok siden efter viste sig at være den fordær-veligste i mit Liv.

Alt en Tidlang havde Omegnen af Cuneo, faa Miil fra vort Gods, været foruroliget af en Røverban-de, der efterhaands, af Mangel paa kraftige Forholds-regler fra Regjeringens Side, voxte saa stærkt i Kraft og Overmod, at den ikke nøiedes med, at plyndre een-somme Reisende, men overfaldt anseelige Gaarde og hele Meierier. Ofte havde Camillo, som det syntes, med stor Uvillie, fortalt mig om disse Forvovnes Vold-somheder; ved en af disse Uhyrer stiftet Brand havde han endogsaa med Livsfare reddet et toaars Barn af Luerne og givet den trøstløse Moder det igjen. Hyppi-gere end nogensinde underholdt han mig nu, naar han kom hjem fra sine lange Jagttog, med Fortællinger om disse Røveres Forvovenhed; navnligen talte han meget om deres vidtberygtede Høvedsmand Mazetto, og jeg kunde opmuntre ham, naar jeg kun ret opmærksomt vilde lytte til hans udførlige Meddelelser desangaaende. Det kom mig fore, som han omgikkedes med en eller an-den stor Plan til disse Røveres Undergang. Jeg saae ham vorde lysere, mildere mod mig, siden denne Plan syntes at sysselsætte ham, og i lang Tid havde jeg ikke andet at beklage mig over, end hans hyppige Fra-værelse.

En Dag, da han havde været længe borte, saae jeg ham komme tilbage med en Fremmed, som blødte af adskillige dybe Saar i Hoved og Bryst. Med usæd-vanlig Travlhed og Omhyggelighed sørgede han for sin Gjæst; mig fortalte han flygtigt, men med paafaldende

Munterhed, hvorlunde han havde havt den Lykke, at redde denne Mand af Banditernes Vold. Jeg sank til hans Bryst. I dette Øieblik forekom han mig atter at være den Gamle — et Øiebliks flygtige Lykke kom over mig som et klartskinnende Lyn i en mulmfort Uveirsnat.

Jeg saae Camillo selv letsaaret i Overarmen. Med Henrykkelse forbandt jeg hans Vunde, og erfarede nu af ham, at selve Bandithøvedsmanden, hiin frygtelige Mazetto, var sunken blødende til Jorden under hans kraftige Hug. Jeg var atter, som før, stolt af min Mand.

Den Fremmede, en ung, riig Kjøbmand fra Turin, viste sig meget taknemlig. Han fortalte mig selv, hvorledes han, paa en Forretningsreise til Genua, var falden i Røvernes Hænder; han havde værget sig, men var bleven strakt til Jorden, og udentvivl havde de ført ham ind blandt Bjergene, hvis ikke Camillo pludseligt var kommen ham til Hjelp, ledsaget af en Tjener. Mit Hjerte hoppede af Glæde ved at høre derpaa; jeg følte, at jeg endnu elskede, som før, og selv syntes han, ved denne lykkelige Begivenhed, at have forvundet al sin Harm. Men ak, kun kort skulde dette trøstelige Bedre vare.

Den Fremmedes Saar lægtes langsomt; alt i nogle Uger havde han været i vort Huus, og endnu kunde han ikke tænke paa at fortsætte sin lange og besværlige Reise. Lægen og Camillo forenede sig om at bede ham blive, til han var fuldkommen helbredt. Han blev altsaa.

Paa denne Tid fik vi et Besøg af Camillo's yngste Søster Eugenia, som havde faaet sin Opdragelse i et

Kloſter i Turin. Hun var nu femten Aar gammel, blomſtrende ſom en nysudſprungen Roſe. Hendes døende Moder havde helliget hende Kloſterlivet, og hun ſtod juſt i Begreb, at tiltræde ſit Noviziat. Hendes gandſke rene, uſkyldige, intet Ondt ahnende Gemyt, blev tiltrukken af vor unge Gjæſts elſkværdige Egenſkaber, medens hendes jomfruelige Ynde beſtak alle hans Sandſer; inden vi ret vidſte, hvorledes det gik til, elſkede de hinanden med grændſelos Lidenſkab. Eugenia fulgte Sandſelighedens og Forførelſens lokkende Stemme, der talte af den Elſkedes Mund — hun faldt, et bedaaret Offer for en uſalig Elſkov. Bluſel og Anger tillode hende ikke, at betroe ſig til ſin moderlige Veninde; hun flyede mig. Neppe vare den utaknemlige Odvardo's Vunder fuldkommen lægte, før han, i en mørk Novembernat, flyede af vort Huus med den ſtakkels forraadte Pige.

Camillo's Vrede kjendte ingen Grændſer. Raſende galopperede han, ledſaget af alle Huſets Tjenere, efter Søſterens Ransmand — forgjæves! Intet Spor lønnede hans Beſtræbelſer. Mørkere, mere menneſkefjendſk, end nogenſinde, kom han tilbage fra ſine unyttige Streifog. Jeg kjendte ham neppe igjen; han gik ſaa vidt i ſin Forblindelſe, at han erklærede mig for Medviderſke i Forbrydelſen. Hans gamle Miſtanke vaagnede paany, langt mere foruroligende, end før. Han paaſtod, jeg veed ikke paa hvad Grund, at Vittorio ſelv levede i denne Egn, og at jeg havde hemmelige Sammenkomſter med ham — kort, paany bøiede han min Sjel med enhver Fornærmelſe, forbandede ſin Forbindelſe med Menneſkene, med mig, og gik i ſin li-

denskabelige Vrede saavidt, at han truede mig og mit Barn med fuldkommen Forstødelse. —

Nu saae jeg ham kun yderst sjelden. Hele Uger, ja Maaneder, sværmede han om i Skovene; kom han da hjem, forjog hans mørke Mismod al Fred. Intet glædede ham mere. Husets Tjenere behandlede han ofte haardt, og ringe Forseelser straffede han ofte grusomt, medens jeg igjen, til andre Tider, saae ham tale saa fortroligt med Enkelte af dem, at jeg maatte undre mig derover.

Kun Een af sine Folk saae jeg ham altid behandle med en Velvillie, der syntes grundet paa sand Agtelse. Det var en mørk, solbrændt Olding med et lumsk, modbydeligt Ansigt, smaae, funklende Lossine, tykt, sort Knebelsbart, et vidtgabende Ar i den brede Pande, af Kæmpevæxt, med trodsige, vilde Træk og hemmeligt smilende Venlighed. Kort efter at Eugenia var forsvunden, var han traadt i Camillo's Tjeneste. Han kaldte sig Turio Casale, og jeg hadede ham uforsonligt, uden at vide, hvorfor. Ved første Blik troede jeg, i hans Kainssine at læse en mig truende Ulykke, og jeg havde Møie med at dølge de mørke Ahnelser, hvormed hans Nærhed skrækkede mig. Dette Menneske, som Camillo havde antaget til sin Livjæger, fulgte ham paa hans Jagttog. Ofte saae jeg dem staae i mistænkelig-fortrolig Samtale, som strax ophørte, saasnart de bleve mig vaer. Derimod saae jeg ham behandle andre Tjenere med uforsonlig Strenghed. Af den mindste Forseelse tog han Anledning til at jage dem bort, og omsider kom det saavidt, at jeg saae mig omgiven af lutter fremmede Ansigter. Hvad der endnu forsøgede min

Uvillie mod den gamle Turio, var, at jeg aabenbart bemærkede, hvorledes han ved alt dette havde første Haand i Spillet. Det var ham, der berettede sin Herre hans Folks Forseelser, og androg paa deres Bortfjernelse; ham var det ogsaa, der foreslog deres Efterfølgere i Tjenesten. Paa denne Maade kom det da snart saavidt, at hans Ord havde mere Vægt i Huset, end mit; hele Tyendet adlød ham som Herre.

Camillo havde ikke ophørt at forske efter den ulykkelige Eugenia. Turio syntes ved de Streifstog, han i denne Henseende foretog, at være hans ledende Genius; han ordnede, som mig syntes, de Retninger, hvori man søgte efter den Forsvundne.

Forlængst havde Camillo ophørt at elske mig; nu ophørte han ogsaa at agte mig. Jeg saae ham næsten ikke mere; de faa Timer, han om Dagen tilbragte hjemme, vare i Almindelighed bestemte til Drikkelag, hvori Turio med Flere af Folkene deeltoge. Ofte var han grusom nok til at forlange min Nærværelse derved og at forlyste sig ved den raae Spøg, der ikke blot tvang mig til at rødme, men bragte mig til at fortvivle. Om Aftenen gik da den halvberuste og velbevæbnede Trop i Almindelighed paa Jagt, og kom først tilbage høit paa Dagen.

Saaledes hengik mine Dage i sørgelig Eensformighed. Ethvert aandigt Baand mellem mig og Camillo var sønderrevet, mine Pligter mod ham bleve mig centnertunge. Forgjæves søgte jeg flere gange at vække hans Medynk; han haanede min Smerte ved krænkende Hentydninger paa mit Ungdomsvenskab for

Vittorio, og bebreidede mig, at Teresa ikke var en Søn.

Lidt efter lidt omskiftedes Camillo's stive Kulde til et underligt, lunefuldt Væsen. Saa tilbageskrækkende og mørk han ellers var, ligesaa overgiven og lystig saae jeg ham igjen til andre Tider. Men hvad der krænkede mig meest hos ham, var et overdrevent Skin af Ømhed, som han pludseligt paatog sig imod mig. Ligesaa lunefuld var hans Adfærd ved hans øvrige Omgivelse, og ikke sjelden mishandlede han med egen Haand sine Yndlinger, med hvilke han for et Øieblik havde staaet paa den fortroligste Fod. Hvorfor det skete, kunde jeg aldrig erfare.

Imidlertid hørte man endnu stedse tale om de Misgjerninger, Mazetto's Røverbande vedblev at øve i Omegnen; ja, Banditterne syntes at være blevne endnu talrigere og dumdristigere, end før. Rygtet gik, at siden den gamle Høvedsmand var bleven saaret, anførte en ny, yngre Høvding, som var kjendelig paa en sort Maske, de Forvovne til de skrækkeligste Voldsgjerninger. I Kæmpestyrke saavelsom i Dødsforagt skulde Ingen være ham overlegen; men en graaskjægget Gubbe, Bandens Ulysses, vidste stedse, ved sit Raad og sin Snedighed, at afvende de Farer, hvori Anførerens Dristighed tidtnok styrtede den. Fattige og Reisende pleiede Banden at skaane; kun over rige Vellystlinge, Undertrykkere, egenmægtige Embedsmænd og berygtede Klerke svang han sin Sabel. Disse Fortællinger hørte jeg ikke uden Bekymring. De sidste Overfald vare, hartad i vort umiddelbare Nabolag, skete paa et Kloster, hvis Abbed var langt ude beslægtet med

Camillo; jeg begyndte derfor at frygte, Raden kunde ogsaa komme til os. Camillo's hyppige Fraværelse med alle Folkene kunde ikke andet, end forøge min Frygt. Den første Gang han derfor igjen stillede sig venlig imod mig, bad jeg ham ret inderligt, han vilde dog ikke som hidtil give mig til Priis for Faren.

Høit loe han ad denne Bøn, spottede min Frygt, og forsikkrede, at den var uden Grund. Derhos kastede han et hemmeligt Blik til Turio, om hvis Mund hiint forhadte Smiil atter spillede.

Om Aftenen, da den til Opbrud sædvanlige Time slog, traadte dette forhadte Menneske imod mig, som jeg gik over en snever Gang, og lovede, at beskytte mig, hvis hans Herres Forsikkringer ikke beroligede mig. Inden jeg kunde svare ham, havde han grebet min Haand, og svor, at han tilbad mig, at han kun aandede for mig, kun for min Skyld opholdt sig her.

Ikke kan jeg beskrive den Forfærdelse, som gjennembævede mig ved disse Ord. Maalløs og ubevægelig stod jeg der, uden at vide, hvad der foregik omkring mig. Imidlertid havde Camillo besteget sin Hest. Med overgiven Lystighed raabte han, spottende min Angst: „Farvel, min Skat!" og galopperede bort. Turio fulgte ham, idet han tilkastede mig et Blik, fuldt af modbydelig Ømhed.

Bevidstløs gik jeg op paa mit Værelse, og sank grædende paa mine Knæe. O Himmel, var det kommen saavidt med mig? Forstødt, forhaanet, foragtet af min Ægtefælle, stillet blot for Banditernes Overfald, for en forhadt Tjeners dumdristige Lidenskab,

uden Ven, uden Raad, allene med min Jammer! Fortvivlelse greb mit Hjerte, og neppe fandt jeg i en brændende, taarefuld Bøn saamegen Fatning og Kraft, som der behøvedes, for at udholde denne Elendighed længere.

Camillo vendte dennegang tilbage tidligere, end sædvanligt; det var ikke Nat endnu. Med sit Jagtgevær havde han saaret sig haardt i Haanden, og Armen bar han i Bind. Bøssen var ved Uforsigtighed gaaen løs; Kuglen havde streifet Turio's Been, knust en Jægers Knæskal, en Tredie var saaret i Brystet, en Fjerde fattedes gandske, uden at jeg kunde erfare, hvad der var bleven af ham. Saaledes havde jeg pludseligt fire Syge eller Saarede i Huset, og nok at gjøre med at salve og forbinde. Min Ægtefælle var stum; jeg bad ham være forsigtigere paa disse farlige Jagttog, men han vedblev at tie. Hans Saar vare ikke ubetydelige; adskillige Dage maatte han holde Sengen. Men trods hans Smerter saae jeg dog stundom, naar han var allene, hvorledes han beed Læberne krampagtigt sammen og skjar Tænder som en Rasende. En Saarlæge vilde han ikke see; neppe taalte han, at jeg forbandt ham. Kort, denne Ulykke havde forbittret ham, istedetfor at lære ham Forsigtighed. Turio saae jeg ikke; Jægeren laae dødeligsyg.

I de tre Uger, der medgik, inden Camillo blev helbredt, hørte jeg slet intet tale om Røverne, og al min Frygt forsvandt, da jeg af vor Forpagters Kone hørte, at Banditerne for kort siden, ved et Angreb paa Slottet Rivoli, havde lidt et stort Nederlag — deres Anførere vare saarede, Nogle af Banden vare

fangne, og Resten var saaledes adspredt, at man længe Intet havde hørt om dem. Disse Efterretninger beroligede mig.

Langt om længe var Camillo helbredt, ogsaa Turio indfandt sig nu. Jeg bemærkede, hvorledes de fordybede sig i lange, hemmelige Samtaler. Turio fik, som det lod, et Hverv, der fjernede ham fra Slottet adskillige Dage. Det var Nat, da han vendte tilbage; endeel nye Jægere, Lakaier, Staldknegte bleve antagne. De indfandt sig ikke paa eengang, men enkeltviis. Efterhaands fyldtes Huset med nye og ubekjendte Ansigter. En hemmelighedsfuld Gaaen og Kommen, uudforskelige Forberedelser og Foranstaltninger vakte vel min Opmærksomhed; dog vovede jeg ikke at spørge om deres Betydning. Jeg saae neppe Camillo mere; kun eengang hørte jeg ham sige, det var paa Tiden, at foretage noget Betydeligt. Jeg hentydede dette paa en stor Bjørnejagt, hvorom der længe havde været talt i vor Dal, eller paa den adspredte Røverbandes fuldkomne Udryddelse, som jeg ansaae for Camillo's Yndlingsidee. Dermed stemte da ogsaa de Vaaben, jeg hyppigt saae, og de nye Tjeneres krigerske Udseende.

At vi ikke stode paa nogen venskabelig Fod med vore Naboer, behøver jeg vel ikke at bemærke. Camillo havde forlængst bortskræmmet alle Besøg og afbrudt al Omgang. Ingen kom til os mere.

Imidlertid syntes Forberedelserne til det store Jagttog fuldendte. Den stormende Larm i Huset ophørte; jeg bemærkede kun, at Folkene sammenkald-

tes i en halvunderjordisk Sal, for, som jeg troede, at modtage deres Herres Befalinger.

Aftenen før den til Opbrud bestemte Dag sad jeg, som sædvanligt, i mit eensomme Gemak, da jeg pludseligt hørte en heftig Larm under mig i Camillo's Værelser. Jeg forskede efter Aarsagen. Giuseppe, En af hans Livtjenere, var bortflygtet med hans Chatol, alle hans rede Penge, hans Juveler og en Deel af hans Papirer. Dagen tilforn havde Camillo behandlet ham haardt; han havde truet ham, og kaldt den kjække Knøs en Cujon, som ikke kunde taale, at lugte Krudt. Denne Fornærmelse betragtedes som den eneste rimelige Anledning til Giuseppe's Forræderie. Den Bestyrtelse, Camillo og Turio røbede ved denne Opdagelse, var ubeskrivelig. Snart var hele Huset i Bevægelse; Nogle satte efter den Flygtede; Andre flokkedes i den underjordiske Sal. Langt om længe sagtnedes Larmen.

Nu staaer jeg ved min Tilværelses Katastrophe. Hidtil har mit Liv været brødefrit; men nu staaer jeg paa mit Livs Vendepunct. Den første og eneste Handling af tvivlsomt Indhold ligger for mig, og jeg er i Begreb at gjøre Dem bekjendt med et Skridt, som jeg vil overlade til Deres egen Følelse, at retfærdiggjøre.

Efter at det igjen var bleven stille i Huset, lyttede jeg, om Intet var at høre, som kunde forkynde mig Camillo's forventede Opbrud. Jeg hørte Intet — Alt var stumt og stille. Men pludseligt hørte jeg Fodtrin udenfor min Dør. Jeg aabnede den, og

Turio stod for mig. Neppe kunde jeg beherske min Skræk.

„I maa fly, skjønne Angelika! sagde det frygtelige Menneske: Giuseppe har forraadt os. Alt er mit Værk — jeg elsker Eder — og dette var det eneste Middel, som kunde hjelpe mig til Eders Besiddelse. Eders Gemal har opgivet Eder. Hans Hoved, saavelsom mit, er Bøddeløxen hjemfalden — derfor maa I fly, fly med mig, thi Ingen kan redde Jer, uden jeg!"

Bevidstløs segnede jeg til Jorden. Disse faa, frygtelige Ord løste mig pludseligt den hele, gruelige Hemmelighed. Græsselige Ahnelser opstege i min Sjel — jeg var en berygtet Røvers Hustru! — Hvorlænge min Afmagt varede, veed jeg ikke; da jeg vaagnede deraf, stod Turio endnu ved min Side.

„Fat Jer, smukke Kone! sagde den Skrækkelige: Nu er her ingen Tid til Afmagter og Grimasser; Tiden er kostbar, Sbirrerne fra Cuneo ere os paa Spor. Følg mig, Alt er rede til vor Flugt. Men troer I ikke mine Ord, og vil I først med egne Øine see Eders Mand i hans Præsidentværdighed som vor Bandes Høvedsmand, saa følg mig til den underjordiske Sal!"

Bevidstløs, som i Drømme, lod jeg mig af den forhadte Redningsmand lede ned til Salen. Gjennem et lidet ubemærkt Gittervindue kunde jeg see derind. Men hvad jeg saae, er jeg ikke istand til at skildre, ligesaalidet hvad jeg følte derved. Klædt som Bandit, med Beltet fuldt af blinkende Dolke og Pistoler, med Sabel ved Hoften og en sort Voxma-

ſke i Haanden, ſad Camillo midt i Mordernes Kreds. Med halvſagte Ord bød han et fortvivlet Angreb paa Slottet Rivoli. Ikke Patteglutten, ikke den værgeløſe Qvinde ſkulde ſkaanes. Slotsherren, en høi Embedsmand, ſkulde falde for hans egen Haand; hans Familie fordeeltes blandt de øvrige Mordere. Hans Rigdomme ſkulde tjene til, at udvide Bandens Virkekreds. Kort, den blodigſte Hævn ſvores Marcheſe Agle for den Kjækhed, hvormed han havde afſlaget Røverne førſtegang. Camillo løftede Bægeret, og drak paa hans Død — jublende iſtemte Skaren den græsſelige Toaſt. Da greb Fortvivlelſen mig med Vanvids Kløer.

Jeg ſtyrtede bort. Med uhørt Kraft kaſtede jeg den gamle Røver, der, brændende af Lidenſkab, vilde holde mig tilbage med Magt, til Jorden, og iilte over ham ind i det Kammer, hvor mit Barn ſov. Jeg rev det op og flyede ud i den mørke Nat, ad Skoven til.

Snart vare mine Kræfter udtømte. Det var en mørk, kold, ſtormende Oktobernat; tæt og ſkjærende ſlog Regnen mod mit Barns Kind og Bryſt — ſelv trodſede jeg den, ſkjøndt jeg kun var halvt paaklædt. Ved Indgangen til Skoven ſank jeg, mat til Døden, ned i det vaade Græs. Febergyſen greb mig — jeg tænkte at døe, og jeg ønſkede det. En ubeſkrivelig Modbydelighed for Livet følte jeg i mit Inderſte; ſkjælvende liſtede jeg mig dybere ind i Skoven. Mit Barn klynkede jammerligt; jeg ſelv følte mine Kræfter ſvinde; men jeg vovede ikke, at tage min Tilflugt til mit Fædrenehjem.

Det kunde vel være Midnat, da jeg, i Nærheden deraf, bankede paa hos fattige Folk. Man lukkede op, og jeg fandt Nattely i Hytten.

Da jeg om Morgenen vaagnede efter en lang Søvn, følte jeg mine Legemskræfter gjenoplivede; men hvorledes skulde jeg kunne male Dem min Sjels Tilstand? Alle den forgangne Nats Rædsler, der nu forekom mig som Drømmesyner, vare Intet i Sammenligning med den Elendigheds-Følelse, som greb mig, da jeg nu erkjendte den frygtelige Virkelighed. Intet ligner det sorte Afgrundsdyb, hvori mit Øie faldt. Mit Hoved havde ikke Rum for den Tanke, at jeg nu virkeligen var hiin blodige Røverhøvdings Hustru, og jeg stod paany paa Afsindigheds Grændse.

Jeg forlod Hytten, for atter at liste mig ind i Skovens Tykning. Kun svagt og ubestemt foresvævede mig derhos den Hensigt, at nærme mig Turin, hvor min Moder opholdt sig. Men hvilken lang og møisom Vandring!

Lidt efter lidt fortyndedes Skoven. Pludseligt traadte jeg ud paa en fri Bjergpynt, og Turin laae for mig. Her erfarede jeg, hvilken trøstende Magt Naturens Skjønhed har over en nedbøiet Sjel. Jeg kunde ikke betragte Alpernes rosenrøde Fjeldtakker, Monte-Rosa's Sneekuppel, Jomfruens Pallads, St. Gotthards Top, uden at svinge mig over Skyerne med dem. Men det skjønne Landskab for mine Fødder, med sin brogede Afvexling af Enge, Vinbjerge, Skove, Byer, Floder, Søer, Hytter, Palladser og Fredens Boliger, lærte mig at tilbede det Væsens rige Miskundhed, som alt dette er underdanigt. Hele

Dagen tilbragte jeg paa denne fortryllende Høi; Natten tilbragte jeg hos Portneren i et nærliggende Kloster. Mit Sind var bleven roligere; uden Fortvivlelse kunde jeg tænke tilbage paa Fortiden. Efterhaands kunde jeg forestille mig, hvorledes det var tilgaaet, at Camillo kunde synke saa dybt. Hans Gemyt var vorden vildt i en lang og uretfærdig Krig; derfor hadede han Freden ligesaa bittert, som Andre Krigen. I denne Lidenskab for Kamp kunde min Kjærlighed ikke tilfredsstille ham mere. Han reddede Odoardo af Roveren Mazettto's Hænder. Høvedsmanden selv blev haardt saaret af ham. Ved Odoardo's Utaknemlighed blev hans Brud med Menneskeheden fuldstændigt. Han fortsatte sit Bekjendtskab med hine Forvovne; han lod sig understøtte af dem i at forfølge Odoardo og Eugenia. Fra deres Ven steeg han snart til deres Overhoved; Alle, selv Mazetto, bøiede sig under hans overlegne Aand, hans uovervindelige Tapperhed. Mazetto traadte, som Turio Casale, i hans Tjeneste. Hvad der fra nu af skete, var kun en Følge af denne Indgang. Camillo styrtede fra Forbrydelse til Forbrydelse, til han sank i den Afgrund, for hvis Dybde vi Begge gyse.

Jeg naaede Turin, og fandt min Moder paa Dødsleiet; hvormeget jeg end skjulte for hende af min Elendighed, ahnede hun den dog. Det knuste hende. Hun døde i mine Arme.

Vel arvede jeg nu Godset efter hende, men jeg vovede ikke at tage det i Besiddelse, ei engang, da jeg fra sikker Haand erfarede, at Camillo med hele Banden havde forladt Egnen og at Regjeringen havde lagt Be-

slag paa hans Eiendom. Den Frygt, at vorde kjendt og forfulgt som Roverens Hustru, fordrev mig omsider ogsaa fra Turin. Jeg besluttede, at reise til Verona, hvor en Søster af min Moder boede. I Mailand blev min Teresa dodssyg; tre Maaneder forlob, inden jeg kunde fortsætte min Reise. Mit Gods var bortforpagtet, og jeg hævede Afgiften deraf. Reisens Fortsættelse lærte mig at kjende Dem. De har været Vidne til det skrækkeligste Gjensyn, og kan selv domme, om jeg fortjener, at staae ved Enden af mine Prøvelser." — Hun taug.

Vittorio vaagnede. Den lange Sovn havde styrket ham mægtigt; da Saarlægen kom, indestod han for hans Liv. Inden tre Ugers Forlob kunde han forlade Sengen. Hvilken Glæde for den taknemmelige, stilleelskende Angelika! —

I hans Nærhed begyndte hun at glemme sine Lidelser, men ikke det Baand, der endnu stedse knyttede hende til hendes Freds Morder.

Vel hundrede Gange maatte han fortælle hende sit Livs Historie. Fra Nizza havde han indskibet sig til Barcellona, for her; under den kjække Mina, at kæmpe mod Spaniens Arvefjende. Her erfarede han af reisende Landsmænd, at Angelika virkeligt havde rakt hans Broder sin Haand. Fuld af sorgelige Ahnelser forlod han Spanien efter Fredens Slutning. Hendes Billed levede og herskede endnu stedse i hans Hjerte; men Medaillonens Besiddelse tykkedes ham uretfærdig. Han vandrede hjem, i den Hensigt, ukjendt at nærme sig Broderens Gods, give hende Klenodiet tilbage, og derpaa fly hende for stedse. I en hjemvendende Krigers Dragt naaede

han Slottet; Angelika var fraværende; i denne Omstændighed saae han et advarende Vink herovenfra. Han gav en Tjener Medaillonen med det Budskab, at den kom fra den døende Vittorio, og flyede strax derpaa sit Fædrenehjem. I Mailand ansattes han som Officeer ved Land-Gensd'armeriet og fik siden Underkommandoen i Omegnen af Brescia. Her fik han det Hverv, at holde Landeveien fra Bergamo ryddelig. Han tog Post ved Ospedaletto, hvor vi lærte at kjende ham som Angelika's Frelser.

Af Camillo var hvert Spor forsvunden. Man hørte og saae ingen Røvere mere. Hele Provindsen var pludseligt bleven rolig.

To Aar efter saae jeg Angelika igjen som Vittorio's Hustru. Det var oplyst, at Camillo var falden som Mariner for Algier. Døden forsoner Alt.

Ogsaa Eugenia har jeg lært at kjende som Odoardo's lykkelige Viv.

Wilh. v. Lüdemann.

Dandse-Sygen.

Hvo der har et meget pirreligt Nervesystem, sporer ofte den Attraa, at efterg jøre, hvad han seer en Anden gjøre, saasnart det er farligt eller frygteligt for Denne. Deraf kom det, at der engang, blandt Qvinderne i Lyon, reiste sig en rasende Lyst til at drukne sig. Deraf kommer det, at svagelige Personer lettelig efterg jøre epileptiske Anfald, som de see Andre have, og derfra hidrørte sikkert ogsaa den Dandse-Sygdom, der i Aaret 1373 herskede i Tydskland, Holland og andensteds. Personer af alle Stænder, men især siddende Haandværksfolk, bleve grebne deraf *). Skomagere, Skrædere og Bønder bortkastede deres Arbeide, deres Plouge, samledes paa visse Steder, begyndte at dandse, og fortsatte dette saalænge til de opgave Aanden, naar man ikke holdt dem derfra med Magt. Stundom gik deres Raseri saavidt, at de ombragte sig selv, naar man ikke agtede nøie paa dem. Nogle knuste deres Hoveder mod Klipper; Andre styrtede sig dandsende i Rhinen og i andre Floder. Denne Sygdom meddeelte sig ogsaa dem, som saae til, og Menneskenes Overtro gik dengang saavidt, at man ansaae alt dette for et Værk af Djævelen.

I Italien findes endnu en anden Dandse-Sygdom, især i Tarent i Apulien findes den; man tilskrev den før Tarantlernes Bid, og kaldte den derfor Tarantismus. Men nøiagtigere Undersøgelser have

*) Man efterse Schenk's Observat. med. 1, 136.

lært, at Tarantlernes Bid vel har heftige Betændelser til Følge, som stundom ere dødelige, men at det dog ikke bevirker nogen Dandse-Syge. Den svenske Læge Kähler *) erklærer denne for et Slags Miltsyge, siger, at den er almindeligst i Tarent, og beskriver den saaledes: Man veed Inter af denne Sygdom at sige, før man seer, at et Menneske vorder stillere, end tilforn. Han spekulerer meget, er altid urolig, mister Appetiten, vorder mat og kraftløs, og det er, som om der hang Bly ved alle hans Lemmer. Tillige begynder han at føle en stærk Trykken om Hjertet; Uroligheden tager til, den stiger indtil Beængstelse; den Syge mister sin sunde Farve, og vorder gulladen i Ansigtet. Omsider vorder han gandske melankolsk, bange for Alt hvad han seer og hører, hans Tænder løsnes, hans Puls slaaer langsomt og stærkt.

I denne Tilstand forbliver den Syge ofte to til tre Aar, ja vel længere, hvis ikke et eller andet Tilfælde aabenbarer denne Sygdom forinden. Imidlertid raser han aldrig, begaaer heller intet Taabeligt, som Miltsyge ellers pleie; men en Sygdom spører han dog altid, og paa en vis Aarstid, meest i Junius, føler han en stærkere og hyppigere Trykken om Hjertet og under Brystet. Nu falder den store Hob meget let paa den Tanke, at han er bidt af en Tarantel, hvilken Sygdom maa hæves ved Musik. Man lader derfor Spillemænd komme, som paa Violin eller Cithar, begynde en særegen, dertil bru-

*) See det svenske Videnskabs-Akademies Afhandlinger, 20 B.

gelig Melodi. Den Syge begynder Takten med et stærkt og ynkeligt Skrig, vorder rød i Ansigtet, og giver sig til at dandse. Jo ældre og sværere Sygdommen er, desto længere dandser han, ofte to Timer i Rad. Det er ham umuligt, at holde op, før Anfaldet er forbi, og man troer, at han maatte døe, hvis Musiken ophørte tidligere. Saalænge han dandser, bemærker man ikke, at han befinder sig i Raseri. Han seer kun forvirret ud, udstøder nu og da et Skrig, ryster over hele Legemet, og seer ud som et Menneske, der lider de frygteligste Qvaler. Stundom kan det ogsaa under Dandsen hænde, at han føler sig saa ængstet, saa trykket om Hjertet, at han ikke kan bevæge sit Legeme. Da griber han, med begge Hænder, fat ved et Bord eller en Stol, holder sig fast, og træder Takten ligesaa hurtigt, som om han dandsede. Ved Dandsens Slutning falder han i en stærk Sveed. Saa giver man ham et Glas Vand, eller vandblandet Viin, og lader ham ligge ganske stille. Tre Middage efter hinanden maa den Syge vedblive at dandse; han kan ikke lade det være, saasnart han hører Musiken. Men ere først de tre Dage forbi, da har han ikke mindste Følelse deraf, men holder sig rolig, og er hele Aaret tilende fuldkommen karsk. Men naar Dandsetiden vender tilbage, indstiller Sygdommen sig iligemaade, og man maa tage sin Tilflugt til det samme Lægemiddel. Folk af Stand søge at skjule denne Sygdom, naar den anfalder Nogen i deres Huus. Derfor ere disse Musikanter ligesom svorne Læger, der ikke røbe deres Patienter. Hos Mange vedvarer denne Dand-

sesyge i tyve Aar og derover. Nærmer den sig sin Ende, da pleier der, paa et eller andet Lemmed, at vise sig en Hævelse, som man trækker Hul paa og læger. Denne Sygdom angriber meest Fruentimmer, og blandt tusind Dandsende findes ofte ikke een eneste Mandsperson. Mange Mennesker vide ei engang, at de have denne Sygdom, men saasnart de høre den sædvanlige Musik, maae de strax begynde at dandse. Alle Syge af denne Art dandse størstedeels paa en Tid, nemlig sidst i Junius og hele Julius igjennem. Sygdommen synes at være et Slags Vanvid, der indfinder sig med den hedeste Aarstid.

Det sorte og det graae Skjæg.

Keiser Rudolph besad, foruden mange fortræffelige Egenskaber, en riig Portion Humor, og havde mange vittige Indfald. Fandt han dem hos Andre, behagede de ham ogsaa saare vel.

Engang kom to Gesandter fra en tydsk Rigsstad til hans Hof, for, i et vigtigt Anliggende, at bede om hastig Bistand. Det første, som faldt den muntre Rudolph i Øinene, da de traadte ind, var dette, at den Ene havde et graat Hoved og et sort Skjæg, den Anden derimod et sort Hoved og et graat Skjæg. Keiseren, som fandt deres Begjering billig, og alt i sit Hjerte havde lovet dem Hjelp, vilde

dog ogsaa sætte deres Snarraadighed og Vid paa Prøve. Han gav dem derfor det Svar, at de uforsøvet skulde vorde hjulpne, naar de kunde angive en tilfredsstillende Grund til deres Hoveds og Skjægs Forskjellighed. De studsede. Da de imidlertid kjendte Keiserens Lune, vilde de dog gjerne svare ham tilpas. De anbefalte sig derfor nogle Øieblikke, og da den forventningsfulde Rudolph igjen lod dem kalde, sagde Graaskjæggen: „Allernaadigste Keiser! At mit Skjæg er graat og mit Hoved sort, det kommer deraf, at jeg altid har strabt af yderste Formue, at underholde Munden paa bedste Maade, og derfor er jeg bleven graa om Munden, før paa Hovedet."

Den Anden med det graae Hoved og det sorte Skjæg gav følgende Forklaring: „Haaret paa mit Hoved har jeg bragt af Moders Liv; Skjægget derimod har jeg først anskaffet mig tyve Aar sildigere. Det er altsaa intet Under, om mit Hoved er graat, men mit Skjæg sort, aldenstund det første er tyve Aar ældre."

Keiseren var tilfreds med disse Svar, og tilsagde dem hurtig Hjelp. Gesandterne vare ogsaa tilfredse, thi de vidste, at hvad Rudolph havde lovet, det var saa godt som skeet.

Sultan Mahmud og hans Livvagt.

Da jeg, for nogle Aar siden, opholdt mig i Constantinopel, saae jeg Janitskarerne og Sultanens Livvagt mønstres. Pladsen, hvorpaa det skete, var en smuk Dal, omgiven af mildtskraanende Bjerge. De turbansmykkede Hoveder vare sammentrængte i en tæt, ubevægelig Masse, og saae ud, som om de Troendes Forsamling allerede var kaldt tildoms for Prophetens Ansigt, saa rolig var deres Stilling. Mod Middag kom Sultanen paa en smuk arabisk Stridshest, ledsaget af en Skare prægtigt klædte Officerer, Badschi, Kapidschi Badschi, Gildinger, ꝛc. Hvor smukke end mange af disse Mænd vare, var dog Sultanen smukkest af dem Alle; neppe havde man kunnet finde Nogen, som man havde kunnet sætte ved Siden af ham i personlige Fortrin. Hans Ansigt har en Blanding af græske og tyrkiske Træk. Der ligger megen Sjel deri, megen Eftertanke og Bestemthed. Hans Haar var ikke synligt under hans prægtige Turbans Folder, men hans Skjæg var ravnsort. Naar jeg undtager Turbanen, der foran var prydet med et kostbart Demants-Spænde, var ingen Deel af hans Klædedragt prægtig; Mange i hans Følge vare klædte langt rigere end ham. Han fæstede ei, som Sultaner pleie, sit Blik med bydende Værdighed paa Andre, men saae snart tilhøire, snart tilvenstre, alt eftersom en eller anden Gjenstand tiltrak sig hans Opmærksomhed. Vort Selskab bestod af adskillige Europæere, Engelændere tilhobe, og da Sultanens Blik engang faldt paa os, læste vi deri et gandske eget Udtryk af Foragt og tyrkisk Stolthed, som dog ingenlunde var sammensmeltet med Had eller Ondskab. Havde han forudseet det ulykkelige Nederlag, disse Franker siden have tilføiet ham ved Navarino, vilde hans Blik udentvivl havt et skrækkeligere Udtryk. Han reed med megen Anstand i langsom Skridtgang. Hans begunstigede Livvagt, der omsluttede ham gandske nær, saasnart han havde taget

sin Plads i Dalen, var den berømte **hvide Livvagt**, som bærer dette Navn, fordi den, fra Isse til Fod, er klædt i Hvidt. Denne bestod af særdeles smukke Folk, der Alle vare meget høie og ranke, men ikke just kraftigt byggede. De vide Beenklæder, Tunikaen, Overkjolen, Turbanen og Sandalerne, Alt var sneehvidt, og gav disse pragtfulde Krigere, da de sluttede sig om deres Herre, en paafaldende og dybtgribende Anseelse. Det var en klar, meget lummer Dag, og deres glimrende Vaaben, som blinkede i Solen, stak stærkt af mod deres Dragts blændende Hvidhed. Man syntes at have valgt Enhver af dem for hans Skjønheds Skyld. Sultan **Mahmud**, tilhest midt iblandt disse Mænd, var en paafaldende Gjenstand. Den høie Sold, de faae, og de synderlige Gunstbeviisninger de ofte nyde af deres Herre, indgyder dem en levende Hengivenhed for ham. Hverken have de eller den røde Livvagt taget mindste Deel i de sidste Oprørsscener; de have tvertimod hjulpen til, at tilintetgjøre deres gjenstridige Vaabenbrødre. Det var mærkværdigt for os, paa denne Plads at see Saamange af hine Mænd, de stolte Janitskarer, som kort efter bleve Døden viede. Af de mange Tusinde, vi saae i Dalen, ere vel kun Faa undkomne. Ihvor grusomme og vilkaarlige end de Forholdsregler vare, man greb imod dem, kan det dog ei nægtes, at deres Maal var fuldt. Disse tøileløse Krigeres Historie vilde frembyde et ligesaa mørkt, vildt og blodigt Malerie, som de romerske Prætorianers, med hvilke de have saamegen Liighed. Skulde de i Paradisets Urtegaard, hvorhen man har sendt dem for Tiden, møde de mange Sultaner, de have dethroniseret og myrdet, de mange Vezirer, hvis Hoveder man kastede for deres Fødder, saasnart de forlangte dem, og ihukomme de hist de utallige Oprør og Myrderier, de have foranlediget i det tyrkiske Rige — da frygter jeg, at de evige Lunde med de rislende Bække og de yndige Houris, ville ophøre at være dem en Skueplads for Elskov og yppig Nydelse.

Ikke langt fra den hvide Livvagt stod en Skare, der ikke faldt mindre i Øinene, men dog var klædt med mindre Pragt — det var den røde **Livvagt**. Dens hele Dragt var rød. De nøde ikke saamegen Naade som Hine. Blandt begge Skarer saae man ikke een eneste gammel Kriger.

Musiken lød; gjennem Dalen fløi et vildt Skrig — Vaabenøvelsern e begyndte. Alle vare gode Ryttere. Omsider steeg Sultanen af, og gik ind i et Sommerhuus, der var bygget for denne Høitidelighed. Her lagde han sig paa en prægtig Divan, omgiven af to til tre Favoriter, og besaae i Mag, gjennem den aabne Dør, de opstillede Krigere. Her var han sikker mod Soelstraalerne, der faldt brændende paa alle Andre i Dalen. Heden var meget trykkende for os; men Østerlænderne syntes ikke at lide noget deraf. Den hele Mønstring var kun en Børneleeg.

Storherren anseer sin Livvagt for en uovervindelig Skare, men de utallige Janitskarer, han siden har ladet hente, var Kjernen af det tyrkiske Krigsfolk. Oprørske og ustyrlige vare de vistnok, men deres Tilintetgjørelse er dog et uerstatteligt Tab for det tyrkiske Rige. Ofte har jeg dvælet ved Betragtningen af deres Skikkelser, deres indtil Skuldrene blottede Arme, deres nøgne Bryst, deres frygtløse, vilde Blik. Alle vare de erfarne Krigere, der vilde have fægtet paa Kampppladsen til deres sidste Aandedræt. Men de ere tilintetgjorte, og længe vil det vare, inden Sultanen kan danne en Krigerskare, som vil erstatte dette Tab. Havde hine Mænd kunnet underkaste sig Krigstugten og antage den europæiske Krigskunst, da vilde Følgerne have været frygtelige. Aldrig, selv ikke dengang de vilde Saracener brøde frem af Afrika's Indre, har Europa seet en saa frygtelig Krigerskare som Janitskarernes, hvis Tal steeg til 100,000, vilde været i Kampen.

Henimod Klokken 2 var Mønstringen tilende. Janitskarerne marscherede bort, ikke stiltiende, men larmende og sladrende, ligere en Sværm af Beduiner, end disciplinerede

de Krigere. Mange af dem kastede i Forbigaaende Skjældsord til os; men de Fleste lode sig dog nøie med, at see paa os med stolt Alvorlighed. De Ulykkelige! Kort efter bleve deres Hoveder opdyngede for deres Beherskers Fødder, eller kastede i Bosphorus.

Wilson.

Prinds Niels, Aarhuus Skytspatron.

En Legende.

Da Kong Knud den Sjette reiste fra Nørrejylland til sønder, og alt var kommen til Hadersleb, hvor han agtede at overnatte, begav det sig, at der for ham fremstillede sig en Spaamand, som sagde sig at besidde megen Indsigt i Astrologien. Blandt Andet, som han fortalte Kongen, paastod han ogsaa, at han af Stjernernes Constellation kunde berette Kongen Adskilligt, og dette især: at der i den forestaaende Nat skulde undfanges en Dreng, der i sin Tid vilde vorde saare navnkundig, ja det som mere var, yndet baade af Gud og Mennesker. Saasnart Kongen det hørte, yttrede han strax, hvor inderligt han ønskede, selv at vorde Fader til dette Barn. Han befalte derfor, at en adelig Mø skulde være ved Haanden, for at dele Seng med ham samme Nat. Som sagt, saa skeete. Frøkenen undfangede strax, og fødte, i Tidens Fylde, en Dreng, som blev kaldet Niels, men hans Fødsel kostede Moderen Livet. Prindsen modtoges strax af Kongens Søster, og opdroges af hende, til han blev saa stor, at han kunde komme

til Hoffet, hvor han dernæst blev dannet og oplært til Vaabens Brug.

Medens nu Prinds Niels opholdt sig ved Hoffet, bragte han leilighedsviis i Erfaring, at hans Liv var blevet hans Moders Død. Strax gjorde dette et saa levende Indtryk paa ham, at han fra samme Øieblik forsagede sin forrige Tænke- og Levemaade saa aldeles, at man aldrig saae ham lee mere. Han flyede alle Lystigheder og Adspredelser, som dagligen afvexlede ved Hoffet, søgte Eensomhed, fastede tidt, og om Fredagen, som var den Dag, hans Moder fødte ham, nød han Intet, uden Vand og Brød. Paa sit blotte Legeme bar han en Haarsæk, som Munkene pleie. Naar han troede sig ubemærket, kastede han sig paa Knæe og bad saalænge, at han ofte segnede afmægtig om paa Gulvet. Omsider lededes han ved det urolige Hofliv, som formeente ham, at leve saa andægtigt som han ønskede. Han forlod derfor Hoffet for stedse, og reiste til Aarhuus, for her at henleve Resten af sit Liv.

I Aarhuus lod han bygge et Kloster med Kirke til, helliget St. Nicolaus. Han indrømmede den strenge Franciskanerorden baade Kloster og Kapel, holdt selv Noviciat der, men havde dog en liden Hofstat for sig allene. Af Klostermunkene valgte han sig En, ved Navn Hugo, til Hofkapellan, og Denne var hans daglige Selskabsven indtil hans Død, Aar 1180.

Kort før sin Død havde han en Aabenbarelse, der fortælles saaledes: Hofpræsten, der altid laae i samme Gemak som Prindsen, saae, Natten før Denne døde, en Hob unge Klerke træde ind i Sovekammeret, Alle iførte deres Festdragt og omgivne med Purpurkaaber. I Hænderne holdt de Voxkjerter, der pludseligt oplyste hele Gemakket saa stærkt, at Hugo vaagnede derved. Bestyrtet foer han op af sit Leie, faldt paa Knæ for Prindsen, som laae i sin Seng, og spurgte, hvad dog alt det han saae, havde at betyde, og hvo de vare, der saaledes gjæstede ham om Natten. Da svarte Prindsen: „Det var min Herres, Jesu Christi Sen-

debud, som forkyndte mig, at jeg skal komme til ham næ-ste Midnat.“

Dagen efter lod han sine Venner i Byen og alle Munkene i Klostret kalde for sig, gav dem de bedste Formaninger og Advarsler, tog Afskeed fra dem Alle, og lod derpaa de Fattige give rigelig Almisse. Omsider yttrede han, at ville begraves ved Trækirken nær Havet — det var St. Olufs Kirke. Denne var allerede, med pavelig Bevilling, ophøiet til Kathedralkirke, indtil, som det lød i den pavelige Bulle, Steenkirken, der skulde helliges St. Clemens, engang i Tiden blev opført.

Dengang var der i Aarhuus en Bisp ved Navn **Svend**. Da nu Begravelsesdagen nærmede sig, vilde Denne ingenlunde tillade, at den kongelige Prinds maatte begraves paa St. Olufs Kirkegaard. Han paastod derimod, at han burde jordes i St. Nicolai Klosterkirke, som han selv havde ladet bygge. Men et Jertegn paa selve Begravelsesdagen, en nedfaldende Stjerne paa østre Side af St. Olufs Kirke, paa samme Sted af Kirkegaarden, som Prindsen selv, i levende Live havde udseet til sin Grav, blev anseet som en gjentagen Bekræftelse paa hans Befaling, at begraves der. Bispen maatte altsaa give efter for Adelens og Folkets Paastand.

Prinds **Niels** jordedes altsaa paa St. Olufs Kirkegaard, og ved hans Grav opreistes et Kors af Træ. Da dette Kors i Tiden blev ormstukken og var faldefærdig, hørte en Vikar ved St. Olufs Kirke disse Ord tregange gjentages: „Gjør et nyt Trækors af Egetræ i Skeiby Skov, og sæt det ved den Jordhøi, hvor hellig **Niels** er begraven!“ Dette skete strax. Stammen til Korset var saa svær, at fem Par Øxne neppe formaaede at slæbe det til Aarhuus.

De Jertegn, denne Helgen gjorde efter sin Død, skafede ham Navn af **Aarhuus Skytspatron**. Fortegnelsen derover indtager hos Langebek 106 Folioſider. Af følgende To vil Læseren kunne slutte sig til Resten:

Ikke langt fra Prindsens Grav stod et stort Æbletræe, hvis skjønne modne Frugter lokkede en Tyv til at stige op og

plukke Æbler ved Nattetid. Aldrig saasnart var han oppe i Træet, før han, til sin store Forundring, fornam, at han hverken kunde røre Haand eller Fod, men var som fastbunden til Træet. Da angrede og afbad han sit Feiltrin, hvorpaa han lidt efter lidt kom til sine Lemmers forrige Brug, saa at han kunde liste sig ned af Træet.

Ved Prinds Niels's Grav var hensat et Skrin, som stod aabent Dag og Nat, for at modtage alle de Gaver og Offre, man bragte Helgenen til Erkjendtlighed for hans Mirakelkurer. En Døvstum, der endog havde valfartet til St. Jacobs Grav i Compostella, var kommen uhjulpen tilbage, men paa St. Olufs Kirkegaard havde han fundet Hjelp. Af dette Skriin, som indeholdt store Skatte, vilde en Tyv engang snappe et Par store, af Sølv kunstigt udarbeidede Øine, som en Blind, der ved hellig Niels var hiulpen til sit Syn, havde lagt deri. Tyven var kommen til Aarhuus fra Horsens af; han passede sit Snit, rapsede Øinene og begav sig i fuldt Løb, paa Tilbageveien. Hele Natten løb han op og ned, frem og tilbage, og var færdig at rende Veiret af sig. Ved Daggry stødte han paa en Præst, der gik ind paa Kirkegaarden, og af ham erfarede han, at han endnu befandt sig tæt ved St. Olufs Kirke i Aarhuus. Strax skriftede han sit Tyverie; og gav Sølvøinene tilbage. Præsten formanede ham, gav ham Afløsning, og nu kunde han herligt finde Vei hjem til Horsens igjen.

At de Gaver, som nedlagdes ved hellig Niels's Grav, ikke vare ringe, er klart af en pavelig Confirmation, hvorved de to Trediedele deraf lægges til St. Clemens's Kirkes Bygning. Kong Waldemar den Anden laante undertiden mange Penge af sin Frænde, hellig Niels i Aarhuus, men altid glemte han at betale dem igjen.

Da nu Prindsens Hellighed var saa navnkundig, søgte Kong Knud den Sjette det pavelige Hof om at faae ham kanoniseret. Men først i Aaret 1260 blev han høitideligt proclameret som Helgen af Pav Alexander den Fjerde

St. Hans Aften hos Ny-Grækerne.

St. Hans-Aften samles de unge, ugifte Personer af begge Kjøn, og man giver et Pant, som, smykket med Blomster, lægges i et Kar med Vand, hvori Pantene blive liggende 24 Timer. Næste Aften kommer man da sammen igjen; en lille Pige trækker Lodderne; de Andre synge imidlertid, og i munter Spøg tager Sangen Hensyn til Den, hvis Lod kommer ud. Derpaa tændes store Blus i Gaardene eller paa aaben Mark, hvorpaa der dandses til den lyse Dag.

De Liberale og de Servile.

Sandheden ligger overalt i Midten. De Liberale skrive 1928, de Servile 1728. Hine regjere en Himmel fuld af Engle, disse en Sti fuld af Faar. De Første seile i Luftskibe og spænde Ørne for til Directionen; de Sidste have spændt fire Snegle for, og fire dito bag deres Vogne. De Liberale skyde efter Maanen med Dampkanoner; de Servile lede med Briller efter Muldvarpe i Jorden.

Th. Hell.

Kjærmindens Födsel.

Hvorlunde den himmelblaa venlige Glemmigei fra Begyndelsen af fik sit Navn — er bekjendt; men paa hvad Maade den spirede frem af Jordens moderlige Skjød, da Skaberen kastede Blomsternes yndefuldt colorerede Teppe over vor Klode, det vil jeg hermed fortælle, idet jeg i min Fremstilling følger et gammelt Sagn fra Fabelverdenen, hvori, som vitterligt er, Blomster og Dyr besjæledes af Følelser, og hvor de tolkede disse i artikulerede Toner:

En Rose havde tilfældigviis faaet Plads ved Siden af en guldfarvet Lilie, og begge løftede deres duftende Kroner mod Solens straalende Ild. Dag for Dag, eftersom de udfoldede deres Farvers yndige Pragtflor, syntes de og at besjæles af en ukjendt inderlig Længsel; og naar Duggens Diamanter krystalliserede Blomsternes Krone, istemte Rosen en liflig underfuld Sang, hvori den omsider, da Følelsens ulmende Gnist var bleven til Lidenskabs Flamme, tilkjendegav Lilien sin Elskov. Men denne lukkede sine Hjerteblade, imedens dens Elskers bedende Trylletoner paa Zephyrernes Vinge svævede over til samme. Da blegnede Rosens Purpurkinder. Men ogsaa Liliens Glands skulde falme; thi Solens brændende Straaler udtørrede dens nærende Vædsker. Nu vædede Rosen den døende Veninde med Duggens lægende Perledraaber, som den i Aftenens Skumring, mens Lilien blundede i Nattens styrkende Favntag, samlede med Omhu og Kjærlighed, og see — atter glødede Liliens Kind i Gjenvaagnelsens levende Farvespil og taknemmelig slyngede den sine Qviste om Elskerens Stamme og et inderligt Favntag beseglede Hjerternes Pagt. Da nu Rosen bøiede sig ned, at kysse den Elskedes glødende Mund, segnede en Taare fra dens Bæger, gjennem Liliens Hjerte, ned i Jordens oplivende Skjød. Denne Taare blev Spiren til de Elskendes Kjærlighedsfoster; thi en himmelblaa **Glemmigei** tittede frem af Jorden og slyn-

gede snart sine spæde Grene som Vedbenderanker omkring de formælede Hjerter, mens Barnets venlige Øje indtil sildigste Alder mindede dem om, aldrig at svigte Elskov og Tro.

Julin — Fabricius.

God save the King.

En af Ulykken forfulgt Familiefader, som havde en offentlig Kasse under sin Forvaltning, forglemte sig engang, dreven af en piinlig Nød, saa gandske, at han angreb de ham betroede Penge. Lovens kolde Bogstav dømte ham til Døden, og han skulde halshugges. Da Justitsministeren forelagde Landsherren Dødsdommen til Underskrivt, forespurgte den menneskekjærlige Monark sig paa det nøieste om alle nærmere Omstændigheder. Den ligesaa humane Minister aflagde et meget fordeelagtigt Vidnesbyrd om den ulykkelige Statstjeners ellers saa retskafne Vandel, og sluttede med de Ord: „I alt Fald tør jeg vel sige, at han har havt **Hjertet** paa det rette Sted, men **Hovedet** ikke!“

„Hvad? Han har ikke Hovedet paa det rette Sted? raabte Monarken: Og dog skal jeg underskrive Dommen, hvorefter han skal miste det? Hvo som ikke har det paa det rette Sted, han har intet, og hvor Intet er, har Kongen sin Ret forloret! Send Manden i sex Maaneders Fæstningsarrest, og giv ham derefter Tillæg, at han ikke skal komme i saadan Fristelse tiere.“

Georg Harrys.

Mine beskedne Ønsker.

(Efter Castelli.)

Ofte jeg af en Dæmon besættes,
At jeg Riim maa male paa Blad;
Lykkes det halvveis kun, overvættes
Er jeg af Hjertet tilfreds og glad.
Ikke mit Maal den høieste Rang er,
Vinger af Vox let kan smelte hen:
Sæt mig ved Siden af Baggesen —
Det er Alt jo, hvad jeg forlanger.

Mangen Guds Miskundhed reent forglemmer,
Jorderigs Mammon har han for kjær,
Regner sig selv iblandt Fattiglemmer,
Om han end er en Millionair.
Ligegyldig mig Pengenes Klang er,
Dagen og Veien vel sagtens jeg faaer:
Tituſind Daler viſt hvert Aar —
Det er Alt jo, hvad jeg forlanger.

Mangen vil giſte ſig, men en værdig
Halvdeel vil aldrig falde ham ind;
Aldrig han vorder med Valget færdig,
Skjøndt han ſig ſtirrer paa Pigerne blind.
Sildigt Valg bringer ſildig Anger;
Til at vælge jeg ikke er ſeen:
En Mø, ſom er ung, riig, ſmuk og reen —
Det er Alt jo, hvad jeg forlanger.

Aldrig mig hugede pragtfulde Feſter,
Hvor man forglemmer, hvad Livet er værdt,

Og hvor en Skare af snyltende Gjæster
Krumme sig dybt for en taabelig Vert.
Naar kun mit nøisomme Taffel pranger
Med en Snees Retter og med en god
Hær af Flasker med Drueblod —
Det er Alt jo, hvad jeg forlanger.

Kun en Tosse sig værger mod Døden,
Derfor min Rolle heel uforsagt,
Nydende Glæden og trodsende Nøden,
Spiller jeg ud til den sidste Akt.
Gladelig udi min Død jeg ganger,
Under mig Skjebnen kun hvide Haar
Og af Alder et hundred Aar —
Det er Alt jo, hvad jeg forlanger.

Himlens Paradiis.

Et Land jeg veed. — Det ligger ei paa Jorden;
Det har ei Øst ei Vest, ei Syd, ei Norden,
Og intet Skib kan seile til dets Kyst.
Men der — kun der har salig Glæde hjemme;
Og der, kun der vi alle Sorger glemme, —
Kun der behøver Hjertet aldrig Trøst.

Du kan det ikke ved Magneten finde;
Ved Guld og Staal Du kan det ikke vinde;
Men Hjertet peger, som en tro Magnet.
Naar from Begeistring Aandens Vinge hæver,
Naar Hjertet af en hellig Glæde bæver,
Det blier som gjennem Morgentaage seet.

Men ønsker Du ved denne Kyst at lande,
Ved Troens Aaer paa Fromheds Skib Du stande,
Dit Haab, Din Tillid da ei slaaer Dig feil.
Om end Seiladsen langsomt fremad skrider,
Du paa en sikker Kjøl til Maalet glider,
Tilsidst Du Havnen naaer for fulde Seil.

Er Maalet naaet, Dig Fredens Engel favner,
Du finder Alt, hvad her Din Længsel savner,
Du virker, stræber, seirer uden Strid;
Du bader Dig i Salighedens Strømme;
Du drikker Fryd, men kan ei Bægret tømme;
Du føler, lever uden Rum og Tid.

Hvor Rummet er, d e r maa Du Grændser skrive,
Hvor Tiden er, kan Du ei stedse blive;
Men dette Land har intet Firmament.
Det grændseløst sig over Tanken strækker,
Har ingen Sol, som dysser og som vækker,
Ei Livet slukkes, naar det der er tændt.

Dets store Skjønhed Sjælen kun kan skimte,
Naar Himlens Straaler ned til Aanden glimte,
Men Ingen, Ingen det formaaer at see.
Bag Tankens sjeldneste og bedste Funker,
Det hyllet ind i hellig Dæmring prunker,
Som Stjernerne bag Melkeveiens Snee.

Men Mange stræbte dette Land at nævne:
Hver Læbe har det navnet efter Evne;
Hver døber Tanken paa sin egen Viis.
Kald det Guds Himmel, kald Du det Guds Rige —
Et Glædens Eden er det uden Lige:
Kun Himlen eier nu et Paradiis!

Sophus Zahle.

Ved Kongens Ankomst til Aarhuus.
den 5te Junii 1828.

Foraarsvinden sagte lufter, Droslen fløiter nu og da,
Lilien i Haven duster hos den røde Primula,
Løvet suser alt om Barken, Sivet kneiser i sin Aa,
Rigt og herligt bugner Marken med sit skjønne Smykke paa.
Bølgen sig mod Bølgen dukker med sin lysegrønne Green,
Havet Kongebaaden vugger sagtelig mod Breddens Steen.
Gjennem Folkets muntre Rader skrider Drotten huldrig frem:
Hil Dig, eiegode Fader, hil Dig i Dit eget Hjem!
For Dit Liv vor Bøn sig svinger op mod Himlen liig en Ørn,
Og i Bønnen Hjertet klinger, thi Du er blandt Dine Børn.
Hyrdefløite, Horn og Psalter hilse Dig med festlig Klang,
Thi Du reiste Dig et Alter i hvert Bryst i Cimbrevang,
Og det Offer, her Dig bringes, er det Bedste, som jeg veed,
Ei ved Vælde frem det tvinges, thi dets Navn er Kjærlighed.
Vaarens Pragt og Vaarens Glæde først sin rette Adel fik,
Da vi saae Dig blandt os træde, Kjærligheden i Dit Blik.
Ei Du finder gyldne Sale her ved Havets aabne Bugt,
Ak, men Bakker dog og Dale, hvor Dit Navn gjenlyder smukt,
Og gjenlyde vil saalænge, fromme Fader for Dit Dan,
Som fra Hjertets Harpestrenge Kjærligheden klinge kan.
Ikke see vi Dig med Kronen, ei med Purpurkaaben paa,
Ak, men Sjælen er jo Thronen, som Du altid hersker paa!
Mildhed lyser af Dit Øie, Sceptret i Din Haand er let,
Dybt vi os for Kongen bøie, men vi elske Mennesket,
Thi endskjøndt med Enevælde Du beherskér Danmarks Land,
Lader dog Du Naaden gjælde allevegne, hvor Du kan;
Derfor Clio's Haand skal skrive sanddru paa Din Bautasteen:
„Han beherskede ilive Folket med en Oliegreen!"

A. F. Elmquist.

Ved Kongens Afreise fra Aarhuus den 15de Junii 1828.

Ak, er Tiden alt henrunden, og er Glæden alt forbi?
Er det alt da Afskedsstunden, som vort Hjerte bæver i?
Længe have vi Ham savnet — Salighed, nu er Han der!
Neppe have vi Ham savnet, før Han atter borte er,
Neppe stilledes den Higen, som beherskede vor Aand,
Neppe kysede vi Fligen af vor Faders Klædebon,
Før vi see Ham os forlade, liig et himmelsk Meteor,
Der har kaaret sig sit Stade over denne mørke Jord.
Heel sørgmodigt bruser Skoven, som af et beængstet Bryst,
Og mod Stranden skvulper Voven, som med sagte Klagerøst.
Høit i Harpen skal nu tale Smerten, som vort Bryst fornam,
Da vi med et triste vale ud paa Veien fulgte Ham.
Ak, saa trøstirig var Hans Mildhed og saa huldt Hans Tale lød,
Derfor er her nu en Stilhed, som om Egnen var uddød.
Følg Ham, Troskab, paa Din Vinge, over Bakke, Belt og Vang,
Milde Lustning, du Ham bringe vort Farvel endnu engang!
Ofte vexle Skjebnens Blikke, Lykken vandrer til og fra,
Men den gode Fredrik ikke glemme kan Sit Cimbria,
Hvor mod Ham sig alle Hjerter, som mod deres Sol, har vendt,
Glødende, liig Troskabs Kjerter, som Hans Kjærlighed har tændt.
Frelse er i Alt, hvad saarer kjærligt Bryst paa Livets Øe,
Falder derfor mildt, I Taarer, som en Dug paa Haabets Frøe!
Thi naar Vaaren smiler atter og igjen til Mark og By,
Jydefolket vist omfatter Danmarks Ædelsteen paany,
Og paany et Hil skal tone fra den glædedrukne Flok
For den Mand, som Danmarks Krone bærer paa Sin hvide Lok!

A. S. Elmquist.

Herlufsholms Skole i sin Fødsel.

Den første Nat havde Herluf Trolle sovet paa sit nye Herresæde, det yndige Skovkloster, og styrket af Søvnen stod han nu i Klostervinduet og aandede den friske Morgenluft. Den skjønne Natur hilste ham ved hans Ankomst med sin hele Foraarsvenlighed. Foran ham hævede den smukke Skov, Raadmandshaugen, sine lysegrønne Bøgekroner, blandt hvilke hist og her en dunklere Egetop, ligesom for at byde Alvor i Munterheden, tittede frem. Raaerne sprang mellem Buskene og standsede ved deres sædvanlige Drikkested, den deilige Suusaa. I den tætteste Underskov ved Vandet fløitede Nattergalen; intet Blad rørte sig; hele Naturen syntes at lytte. Herluf, den ædle, fromme Herluf, hvis Hjerte var aabent for alt Stort og Skjønt, stod henrykt over den fortryllende Morgenscene. Hans Blik hævede sig, og hans Hjerte bad sin Morgenbøn. „Evige Forsyn! saaledes lød det i hans Barm: Du virker uafladeligt; stadigen udvikle sig Dine store Planer; stedse lader Du nye Foraarsdage oprinde, for at udklække nye Høstvelsignelser. O, maatte dog Mennesket heraf lade sig kalde til velgjørende Virksomhed! O, maatte dog ogsaa Mennesket arbeide for en velsignet Høst!" — I det samme lagde den hulde Birgitte, som just var traadt ind i Værelset, sin Haand paa sin Husbonds Skulder og trykkede sit Morgenkys paa hans Kind. „Tør I staae i det aabne Vindue saa tidligt, kjære Herre? sagde hun mildt: Foraarsluften er skarp."

„Ja, Birgitte! svarede Herluf: En Sømand taaler baade Morgenluft og Aftenluft, og det maa ogsaa Sømandens Hustru. See! Du maa betragte denne Egn. Hyllersdsholm var skjøn, og jeg fortænker Dig ikke i, at Du nødig forlod vor kjære, gamle Bolig; men denne Holm, er den ei ligesaa fortryllende? Have vi tabt ved Byttet?" — „Hvor I er med, vedblev Birgitte: der er skjønt for mig, der har jeg Intet tabt — og jeg tilstaaer Eder ogsaa gjerne: denne Egn har overrasket mig, den er langt smukkere, end jeg havde troet. Naar jeg seer derud over Aaen, forekommer det næsten, som om jeg saae ud over Søen ved Hillersdsholm. — Men lad mig ei slippe en Tanke, der fløi mig gjennem Sjælen: I kaldte dette Sted en Holm; maa jeg da sætte to Stavelser foran? Maa vor nye Bolig hedde Herlufs-Holm, da vil den vorde mig dobbelt kjær? Det Navn vil blive mig sødt at udtale; men det Klosternavn kan jeg ikke lide; nu da her, Gud være lovet, hverken boe Munke eller Nonner." — „Du fromme Qvinde! udbrød Trolle, idet han trykte sin trofaste Hustrues Haand: Du som næst Gud skjenker mig de bedste Glæder i Livet, selv Dine Ønsker bringe mig jo Gaver. Dit Ønske er let opfyldt; det udslette nu for stedse Klosternavnet! Men jeg havde i dette Øieblik en anden Tanke. Det faldt mig ind, paany at indrette denne Gaard til et Kloster, som vist vilde behage Gud bedre, end det forrige. Seer Du, jeg reiste mig imorges saa tidligt, fordi en sælsom Drøm, jeg kunde næsten kalde den et Syn, gjorde mig heel underligt tilmode. Jeg svævede paa en Sky over disse ærværdige Klosterbygninger, og en smilende Engel sad ved min Side. Da hørte jeg en

alvorlig Psalmetone at opsvinge sig fra Hvælvingerne, ei som naar Munke eller Nonner synge; men søde Barnestemmer fløde lifligt sammen med Ynglingens stærkere Toner. Den henrivende Sang steg blidt og kraftigt, frit og ukunstlet til Himlen. Den usynlige Tonestrøm rørte min Sjæl og drog den med sig i salig Henrykkelse til Gud. Pludseligt taug Sangen. Jeg vendte mit Øie hen til det Sted, hvorfra den var udstrømmet. En Vrimmel af glade Drenge mylrede ud af Munkegangen med Psalmebogen under Armen. Deres muntre Livlighed stod i afstikkende Modsætning til Munkenes tvungne Procession, og ligesom bevidnede, at der ikke behøvedes aandelig Sønderknuselse, Tonsur eller Sneglegang til Fromhed. Engelen, som før havde siddet ved min Side, svævede henover Bygningerne, og, uden at de spøgende Børn syntes at mærke det, raabte den lydeligt: Helligt vorde dette Sted! — Jeg vaagnede ved disse Ord, og endnu syntes jeg, at de klang for mine Øren, som hendøende Toner."

Herluf Trolle standsede, og hans Hustru, som med blandet Uro og Opmærksomhed havde hørt hans Fortælling, udbrød med usædvanlig Heftighed: „I forfærder mig næsten; thi, at de selvsamme Tanker i samme Øieblik fødtes i Eders og i min Sjæl, det har jeg hundrede Gange før bemærket; men Drømme — Drømme — kan ogsaa det være muligt? Er det ikke utroligt, og dog I troer mig jo: Jeg har i Nat havt netop den samme Drøm." — „O, Birgitte! Hvad der gjelder om Tankerne, kan ogsaa gjelde om Drømmene. Enhver Tanke er et Miniaturmaleri af det,

der foregaaer i Sjælen; og Drømmen er et stort Phantasiestykke, som Sjælen maler frit uden at forstyrres af Legemet. Men jeg tyer tilbage til det Forsæt, min Drøm fremkaldte og som Din nu bestyrker. I Roeskilde og Helsingøer have vi understøttet Skolerne i det Smaa: hvorfor skulle vi ikke gjøre det i det Større? Et gammelt Sagn byder os at lægge Mærke til, hvad man drømmer, naar man ligger førstegang paa et Sted; og naar man drømmer saaledes, som vi have drømt i Nat, er det vel værdt at adlyde Sagnet. Vi have ingen Børn; vore Slægtninge have nok af det Gods, som Møl og Rust fortære; er Du da enig med mig, saa skal dette Sted virkeligt vorde et helligt Sted. Her ville vi berede en Tilflugt for den videlystne Aand, der ofte maa fare vidt omkring, uden at kunne finde et Sted at hvile sig paa; her mellem disse yndige Bøge, hvor der er den herligste Tumleplads baade for Aand og Legem, ville vi oprette en Skole, hvor Børnene ei blot skulle undervises, men ogsaa opdrages under omhyggelige Mesteres Opsigt, som om de opdroges i Hjemmet under deres Forældres Øine. Saadanne Skoler ere der allerede i Tydskland, som Du forleden hørte Dr. Niels Hemmingsøn fortælle; og i det Gode bør vi Danske altid gjerne efterligne fremmede Fortræffærd." — „Ja, jeg kan forsikkre Eder, svarede Birgitte: at Eders Tanke ogsaa heri er min, og at den har været det, lige siden jeg hørte vor gode Dr. Niels med sin sædvanlige Varme at tale om disse velgjørende Stiftelser hos vore tydske Naboer. Fra dem kom Reformationen, for hvilken I ogsaa arbeidede saa kjekt og saa ivrigt, og gjerne ville vi give dem, næst Gud,

Æren for ogsaa at have reformeret dette Kloster til Skole. — Saa bliver jeg endnu Moder for en heel Børneflok, og J, den bedste Mand, bliver tillige den kjærligste Fader."

Herluf og Birgitte vilde nu nøiere have udviklet deres skjønne Forsæt til en fuldstændig Plan; men idet samme sprængte to Riddere gjennem Gaarden, stege af ved Hoveddøren og leverede Hestene til deres Svende. Det var tvende af Fru Trolles Slægtninge, Christopher Gøye til Gundersløvholm og Jørgen Marsvin, som kom for at lykønske deres Frænder ved deres Ankomst til Skovkloster. — „Nu ere vi Naboer, sagde Christopher til Herluf: det skal forene os endnu fastere, end Slægtskabet hidtil. Den samme Strøm, som pladsker her under Muren, kysser ogsaa Foden af min Gaard. Vore Skove slynge Grenene i hinanden, og Raaerne og Daaerne vide knap om de høre til Gundersløvholm" — — „Eller Herlufsholm, faldt Birgitte ham i Talen: Skovkloster er nu ikke længer til; min Husbond har forundt mig den Glæde at døbe vor nye Gaard med hans kjære Navn." — „Retsaa! tog J. Marsvin Ordet: Saa boe J nu Begge paa landfaste Holme, baade Hr. Trolle og Hr. Gøye, destobedre maa J vogte Eder for, at ikke den Ene tager feil af den Andens Holm. Herlufsholms Velgaaende! vedblev han, idet han greb efter et Glas Rhinskviin, som en Tjener nys havde iskjenket: Gid J boe der længe og lykkeligt!" — „Fred og Nabovenskab skal J finde her ligesaavel som paa Hyllersholm!" tilføiede C. Gøye.

— „Det give Gud! sagde Herluf: I ere mig allerede forud dyrebare, som min kjære Hustrues Slægt; derpaa giver jeg Eder herved min ærlige Sømandshaand."

Efter Frokosten gjorde Trolle sine Gjæster nærmere bekjendte med sin nye Eiendom; og disse fandt Alting bedre, end de havde ventet det. De herlige gothiske Bygninger med de takkede Gavle havde de forestilt sig meget mindre, fordi de saa beskedent skjulte sig i Skoven og ikke brammende fremtraadte for Øiet som de kneisende Herregaardsspiir. Chr. Gøye mente, at de hvælvede Værelser i nederste Etage godt kunde staae i 500 Aar endnu, og han havde Ret; thi det samme fristes vi til at sige den Dag i Dag, naar vi betragte disse faste Buer, som i Midten hvile paa de stærke Piller og støtte deres Rand til de alentykke Mure. Thi, skjøndt disse gamle Munkeværelser nu ere forvandlede til Vaskerhuse, Brændekjeldere, Kjøkken o. s. v. have de dog hverken ladet sig løsne af Fugtigheden, de have maattet indsuge, eller rokke af de haarde Stød, de have maattet udstaae. J. Marsvin gottede sig hjerteligt over at betragte den Mængde Fisk, der vrimlede i de Damme, der vare anlagte ved Gaarden. Ligesom for at hilse deres nye Herre, sloge Suderne og Karudserne, den ene voxende Cirkel i Vandet, efter den anden; og Gøye bemærkede meget rigtigt, at Admiralen behøvede ikke, som han, at sende Bud til Bavelse Søe efter hver Ret Fisk, der behøvedes i hans Kjøkken. Men disse Fiskeparke have ikke vedligeholdt sig saa godt som Bygningerne. Kun een af de mange

er nu tilbage. De øvrige har man siden fyldt med ligesaa megen Flid, som man fordum gravede dem. Nu lege muntre Drenge i deres Element, den frie Luft, paa samme Sted, hvor Fiskene fordum tumlede sig i deres Element. Hine trænge nemlig ligesaa meget til Bevægelse, som Munkene fordum til Fisk, for ikke at savne tilladelige Spiser i Fastetiden. — De store Haver, der omgave Gaarden næsten paa alle Sider, vidnede om, at Benedictinerne ogsaa havde havt Sands for Naturen. Skoven, som afløste Haverne, beviste det samme. Snart traf man en smal Sti, som førte til smukke aabne Pladser, snart en bredere Vei, som var indfattet i Vand og overskygget af store Linde, Bøge og Elletræer. „I er flyttet til Edens Have! sagde J. Marsvin, da de vare færdige med at besee Alt, hvad der laae Gaarden nærmest: Næsten kunde jeg misunde Eder dette Paradiis."

Da Gjæsterne stode i Begreb med at tage Afsked, fortalte Trolle dem i Forbigaaende sin Plan med sine skjønne Besiddelser; og disse begave sig strax derefter paa Hjemreisen. Neppe vare de komne over Træbroen, som dengang sammenknyttede Suusaaens Bredder der, hvor nu den smukke murede Bro, forsynet med det stærke Jernrækværk, hæver sig paa sex faste Steenbuer, førend de begyndte en Samtale, der indeholdt Varselet for en sørgelig Periode i Herlufsholms Skoles Historie. Det Væsentlige af det, de taltes ved, meddele vi derfor i Korthed her.

Ch. G. Hvad tykkes Eder om Admiralens fromme Plan med den deilige Eiendom?

J. M. Naa! Jeg mærker Eders Tanker ere paa samme Vei, som mine. — Ja! Er det ikke Galskab, det bare, pure Galskab, at lade Peblinge faae saadant Gods at løbe med?

Ch. G. Jo naturligviis, hvad er det andet! Men jeg tænker vel ogsaa, at man itide kan faae jaget ham de Fluer af Hovedet. Han maa vel lade sig sige, naar fornuftige Folk give ham deres Grunde. I kan troe, den Plan kommer ikke fra hans egen Hjerne.

J. M. Nuomstunder er der dog ingen Abbeder og Munke, som lokke troskyldige Sjæle til at skjenke Kirker og Skoler deres Gods. Jeg kan ikke begribe fra hvem det taabelige Paafund kunde komme, uden fra ham selv.

Ch. G. Det kan jeg noget nær sige Eder. Det har den halvgale Præst ved Helliggeistes Menighed, Dr. Niels, faaet præket ham ind. Han har bragt saa meget Sværmeri hjem med sig fra Wittenberg, at han er færdig at gjøre alle dem sr i Hovedet, der gide hørt ham. Mester Philip Melanchton har blæst sin Aand i ham; han skal ogsaa have været stærk i at svøbe Folk som en Halmvisk om sin Finger.

J. M. I siger noget. Det veed jeg idetmindste, at hverken Admiralen eller hans Frue kan afsee ham, naar de ere i Kjøbenhavn. Han kan baade bede med dem, og læse og skrive og præke for dem, saa han er ret en Mand efter deres Sind.

Ch. G. Men vi kom fra det Egentlige. Planen selv, hvem den saa kommer fra, den er fordømt. Den er mine Planer stik imod. Og, skjøndt han er Admiral, kan han dog vel ikke seile imod Vinden. —

Da Kongen fik iſinde at lægge Hyllerødsholm under Kronen, og give Herl. Trolle Skovkloſter iſtedet; saa gjorde jeg, ſom tilkommende Arving, ſtrax min Beregning. „Faaer Du Skovkloſters Jordegods lagt ſammen med Gundersløvholms, tænkte jeg: saa er der meer end nok til et Friherſkab — og saa kommer Friherren af ſig ſelv. Jeg renoncerede saa paa al anden Arv, og gav gjerne noget til, for at J og mine øvrige Medarvinger kunne faae Eders Andeel ubeſkaaren." Det var min Mening; hvad tykkes Eder om den?

J. M. I den er der Fornuft. Den gaaer jeg over til. Den anden er ikke en Penge værd.

Ch. G. Men ſeer J, kjære Ven og Frænde, ſkal vi drive vor Mening igjennem, saa maae vi være paa vor Poſt; og enige maae vi være, ellers gaaer Tingen i Ulave.

J. M. Ja, det forſtaaer ſig — enige maae vi være. Ellers duer det ikke. Er end Stegen nok saa feed, saa ville vi dog ikke ſlaaes om den ſom Hunde.

Ch. G. Mærke vi da, at det bliver Trolles Alvor med at ſanctificere ſit Gods ligeſom Katholikerne; iſtedetfor at ſecularisere, ſom dog nu baade er Mode og langt klogere, saa prøve vi først i Mindelighed, at faae ham paa rette Vei — —

J. M. Men mislykkes det, saa bruge vi Gevalt.

Ch. G. Nei ſtop! Det gaaer ikke an. Saa maae vi lade, ſom om Ingenting er i Veien. Og, naar han saa i al Mageligheed har teſtamenteret ſit Gods til Drengene, saa holde vi os rolige, til Admiralen er ſeilet til Evigheden. Saa fordre vi ſom

Fruens Arvinger vor Andeel i Godset: og I kan troe mig, han glemmer nok een af de mange Formaliteter, som skulle iagttages, naar Manden vil disponere over Qvindens Gods. Vi holde os til Formerne, og jeg vædder paa, vi vinde Processen.

J. M. Den Fremgangsmaade bliver nok ogsaa den rigtigste. Ræv fanger man ved Rævelist.

Ch. G. Ja, det er den ene rigtige. Og saa maa I begynde med at røie op i Sagerne; thi I kan ikke lade Retten gaae bort fra Eders Frue. Det vilde klæde meget ilde, om I upaatalt lod alskens Drengepak sætte det overstyr, som retmæssigen burde tilfalde Eders Hustru og Eders Børn. — Det er ikke Eders Sag, I taler, men Eders Hustrues og Børns: den maa I som ærlig Dannemand antage Eder! Forstaaer I mig?

J. M. Jo fuldkomment. Men det vil have Tid, inden vi komme saavidt. Herluf Trolle er endnu frisk og sund. Han seer ikke ud til at være stort over de Fyrgetyve. Det er for tidligt, at speculere paa hans Død.

Ch. G. Nei, Hr. Marsvin! Heri tager I feil. Han er ei langt fra sin Grav, siden han allerede tænker paa sit Testament. Slige Tanker opstige altid af svage Legemer, ligesom Dampen af Dyndet. Der kan ogsaa krybe en Orm igjennem Mandens Marv.

J. M. I kan have Ret. Ogsaa den stærkeste Eeg kan styrte i Stormen; og skal han ikke leve længer, end den Poppel, han har taget med sig fra Hyllersholm, og plantet i Krogen ved Klosterhavens Muur,

saa kan det snart være forbi med ham. Den saae kun maadeligt ud.

Ch. G. Ja! Den plantedes først igaar, og tegner allerede til at gaae ud idag. — Saaledes gaae det ogsaa med hans Børneværk!

J. M. Vi ville idetmindste gjøre Vort dertil.

Ch. G. Det ville vi, som ærlige Karle. Derpaa ville vi give hinanden vort ridderlige Haandslag.

Her sloge de Hænderne saa fast i hinanden, at J. Marsvins Hest blev sky over Klasket og gjorde et pludseligt Sidespring, saa at begge Ridderne Haand i Haand tumlede om i Snavset ligeud for Hollose Mølle, just paa Grændsen af Herlufsholms Gods. Hestene mærkede snart, at de havde faaet fri Tøile, og fore over Møllebroen afsted til deres Krybber paa Gundersleveholm. Ridderne maatte, dygtigt tilsølede, finde sig i at gaae den sidste Fjerdingvei tilfods. — Jørg. Marsvin meente, at det var et ondt Varsel, og at de gjerne kunde have gjemt Haandslaget, til de vare komne af Hestene. Derimod indvendte Ch. Gøye, at de vare for gamle til at troe paa Varsler, og at en saa skjøn Pagt ogsaa kunde fortjene en ny Kjole.

Herlufs og Birgittes skjønne Forsæt døde ikke som en Rose i sin Knop. Mere og mere nærmede det sig sin Udvikling til fuldendt Virkelighed. Men Fromhed og Klogskab boede tilsammen hos det ædle Ægtepar. De gik ikke overilet tilværks. At lavere Hensigter kunde søge at nedrive, hvad de vilde opbygge, det havde de forudseet; og derfor stræbte de at lægge deres

Stiftelses Grundstene saa fast, at en fjendtlig Storm ikke letteligen skulde rokke dem. Dette lod sig ikke gjøre i faa Dage eller Maaneder. Først 1565 d. 23de Mai var Alting saaledes beordret og begrundet, at Fundatsen til Skolen kunde underskrives; og nu spildtes ingen Tid — den underskreves strax. Med Glædens lyse Udtryk i sit Øie reiste Herlufs Hustru sig, da hun havde skrevet sit Birgitte Gøye ved Siden af sin Ægtefælles Navn. „Det er et saligt Øieblik! sagde hun fast omslyngende Herluf: Nu er jeg Moder, nu er Du Fader!" Og Glædestaarer trillede over hendes skjønne Kinder. „Guds Naade beskjerme den Borg, hvor vore Sønner skulle boe og bygge!" bad den ædle Herluf. — Endnu stode de i hinandens Arme og fæstede deres Blik paa det Papiir, hvis Bogstaver, som et unedbrydeligt Gitter, fra nu af skulde indhegne deres Gods til helligt Brug; da i det samme en Rytter i kongeligt Livree red op i Borggaarden. Strax efter traadte Lakaien ind, og leverede Admiralen, idet han ærbødigt bøiede sig for ham og hans Frue, et Brev med Kongens Segl. Herluf Trolle læste:

„Skjøndt I er flyttet noget længere fra Vor Throne, end forhen, da I boede paa Hyllerødsholm, er I dog slet ikke længere fra Vore Tanker. — Kong Erik kan endnu ikke være rolig og holde Nabovenskab, ihvorvel I forgangen Aar tog hans Admiraler, og sprængte hans mageløse Orlogsmand i Luften. Vi maae da møde ham paany. Thi er det Vort Bud til Eder, at I, saasnart I har fornummet denne Vor Villie, begiver Eder til Os

selv, for at Vi atter kan levere Eder Vor Flaade at føre til Kamp og Seier — Os og Eder til end yderligere Berømmelse.

Vor Gunst og Bevaagenhed!

Fredrik."

„Nys førte min Haand Pennen til Guds Ære, sagde Herluf: nu skal den vise, at den ogsaa kan føre Sværdet til Kongens og Rigets Værn. Saaledes bør det altid være: „Først Gud, saa Kongen!" — Men Birgitte blegnede ved den nye og pludselige Skilsmisse, og sagde med sin blide Stemme: „Jeg holder ellers saa meget af vor gode Konge; men det er dog ikke ret, at han bestandigt kalder Eder fra min Side. Af Eder selv forlader I mig aldrig."

Men aldrig havde Herluf været mere forberedt til at modtage sin kongelige Herres Vink, end netop denne gang. Hans skjønne Plan var fuldført, og det var ligesom om han havde løftet en Steen fra Hjertet, da han havde bortgivet alt sit Gods til en Skoles Stiftelse. Han kunde derfor strax begive sig paa Reisen til Hovedstaden; thi Alt i Hjemmet var ordnet; hans Regnskab var opgjort. Derfor see vi ham ogsaa d. 28de Mai at modtage sin Konges Brev, d. 29de at reise til sin Bestemmelse, d. 30te at komme til Hovedstaden, og d. 1ste Juni at stikke i Søen med Flaaden. Hvad er den Hurtighed, som Cicero roser hos Pompejus, i Sammenligning hermed! — Og dog aflagde han paa denne Reise et Besøg. Da han red igjennem Vester-Egede og saae Gisselfelds Taarne at rage op over Bøgetop-

pene, kunde han ikke modstaae den Lyst at lægge Veien derigjennem, for at tale med Baron von Donau, som dengang beboede dette Herresæde. Alle Dørre aabnede sig gjæstmildt for den navnkundige Helt. Men han kunde ikke tøve længe. I muligste Hast fortalte han, hvorfor han var kommen. En uimodstaaelig Følelse havde drevet ham til Gisselfeld, for at bevæge Baron von Donau til at forene sin Indflydelse med hans hos den gode Konge, for at gjengive den landsforviste, brave Peder Oxe til Fædrenelandet. Donau, som af Kongen havde faaet Oxes fornemste Gods, det deilige Gisselfeld, i Forlehning, studsede vel over denne uventede Anmodning. Men han bestormedes saaledes af den store Sjæls ædle Grunde, han grebes saaledes af den djerve Retskaffenheds simple Veltalenhed, at han ikke kunde modstaae. Han gav sit ridderlige Ord paa, at gjøre Sit til, at faae hiin duelige Dannemand hjemkaldt.

Hvad Herluf Trolle om denne Sag har talt til Kongen, vide vi ikke. Men man saae ham med glædetindrende Blik at træde udaf Kongeborgen, da han, efter at have modtaget sin Ordre, begav sig ned til Flaaden. Den gode Bevidsthed straalte i hans Øie: og snart efter vendte Peder Oxe tilbage til sit kjære Fødeland. — Trolle drog strax i rum Søe, for at søge sin Fjende. Denne traf han ved Øland. Kampen blev haard, især da de Danskes Forbundsfæller, Lybekkerne, udvalgte sig den sikkrere Plads bagved. Dog, Tapperheden seirede: de Svenske flygtede og de Danske

beholdt Valpladsen. Men Herluf Trolle var dødeligt saaret. I denne Tilstand drog han tilbage til Kjøbenhavn, med Seierskrandsen dryppende af eget Blod. Fire Uger efter Slaget døde han i sin fromme Birgittes Arme.

Nu var Christopher Gøyes Spaadom gaaet i Opfyldelse. I sin Manddomskraft var Trolle sunken i Graven, som Skovens Eeg, der, fældet af Øxen, bøier mod Jorden sin Krone, hvilken end længe kunde have løftet sig kjekt imod Himlen. Nu skulde Minen springe, nu skulde det skjønne Fromhedsværk forstyrres af Gjerrighedens Djævel. Gøye og Marsvin sadlede atter deres Heste, for at ride til Herlufsholm. Forhen skulde de gratulere de Nysankomne; nu maatte de jo condolere den sørgende Frue. Med den Dybtnedbøiedes Sorg og den Frommes Rolighed modtog Birgitte dennegang sine Gjæster. Disse kunde derimod neppe skjule deres Glæde under Forstillelsens Maske. De talte ligefrem om, at Trolles tidlige Død formodentlig vilde forstyrre hans Plan med Skolen, men at dette ogsaa var en Plan, som den Hensovede ved modnere Overlæg selv vilde have opgivet, hvis han ikke saa pludseligt var bleven bortrykket, nu bød Pligten dem, at være hendes Raadgivere, og de maatte af alle Kræfter modsætte sig Udførelsen af hiin uoverlagte Flyvegrille, de kunde umuligen med Rolighed see paa, at deres kjære Frænde kastede sit Gods hen for en Flok uvorne Drenge, der vilde pege Fingre af hende selv, naar de saae den høibaarne Frue at vandre om med Bettelstaven i Haand. Imidlertid tabte de næsten deres Fatning over den Rolighed og Bestemthed, hvormed deres

Frænke svarede dem: „At hendes Mands Plan med Skolen var saa langt fra at være en Flyvegrille, at han Intet i Verden havde besluttet efter modnere Overlæg. Fundatsen var desuden underskreven, det skjønne Værk var fuldført, Alt indtil de mindste Formaliteter var besørget før den Saliges Henfart." — „Indtil de mindste Formaliteter!" mumlede Chr. Gøye, og en Sky foer over hans Pande. „Der trækker et Uveir op! sagde Marsvin: Vi maae ile, hvis vi ville slippe vel hjem." Der blev hurtigt taget Afsked, og den fromme Birgitte ahnede intet Ondt af sine Slægtninge.

Men snart aabnedes hende Øie for de listige Ræn-ker. Hun modtog et Brev fra Gøye, fuldt af de hel-ligste Forsikkringer om, at han brændte af en Kjærlig-hed for hende, som han ikke længere kunde fordølge. „Selv havde hendes Fromhed og Skjønhed tændt den mægtige Lue; han bad derfor indstændigt om, at hen-des Gjenkjærlighed ogsaa maatte give den Næring." Efter den blussende Kjærligheds kraftige Yttringer frem-kom nogle temmelig kolde Beregninger over, hvor for-deelagtigt det vilde være, at Herlufsholm og Gunder-levsholm rakte hinanden en ægteskabelig Troskabshaand. „Gud havde tydeligt nok tilkjendegivet sine vise Raad i denne Anledning ved at gjøre Fru Birgitte til Enke og ham til Enkemand. Himlens Vink bør man ikke modstaae!"

Birgitte mærkede nu, hvad det var for en Aand, der talede af hiint Frændebryst. Hendes Svar var hende værdigt, og altsaa af den Beskaffenhed, at den bragte Forbittrelse og Hævn i fuld Gjæring hos Gøye.

Nu gik det da, som det hedder i Digterens Sang:

Nu Marsviin kom og Gjøge
I Herlufs Søe og Skov.

Et Rygte gik, at Brevet,
Som Godset Skolen gav
Var længst alt borte blevet,
Saa den var uden Krav,
Da reiste snelt sig Etten,
Og fordred Arven streng,
Og skjendte vredt i Retten
Paa den latinske Dreng.

Ja! Man begyndte nu aabenbart at ville nedbryde dette fromme Værk, da de lønlige Bestræbelser alle vare strandede. Ole Mauritzen var Stiftelsens Forstander. For at sikkre Stiftelsen mod de fjendtlige Angreb var det nu, at han fordrede kongelig Laas, det vil sige: den sidste uomstødelige Bekræftelse paa Fundatsen. Men Christopher Gøye og Jørgen Marsvin fremtraadte nu, og nedlagde i Retten den Paastand, at Fundatsen, hvad Fru Gøyes Andeel deri angik, skulde erklæres ugyldig.

En Proces var unndgaaelig. Tinget i Ringsted frifandt Skolen aldeles for Gøyes Tiltale. Men J. Marsvin havde senere anlagt Sag; og mod ham optraadte Skolens Rector, Magister Hans Mikkelsen. Retten i Nestved frakjendte ogsaa Marsvin Arven, og dømte derhos, at han ingenlunde kunde hindre den forlangte Laas paa Fundatsen. Nu appelleredes Sagen

til Skaane Landsting. Her faldt Dommen anderledes ud. Paa Grund af en høist ubetydelig Formalitetsfeil kjendtes for Ret, at Fundatsen, hvad Fru B. Gøyes Andeel angik, var gjort imod Loven, hvorfor Skolens Forstander altsaa ingen Laas kunde erholde paa mere end den Deel af Godset, som ifølge Skjødet var Herluf Trolles eget. Rigsraadet stadfæstede dette, og tildømte samtlige Herluf Trolles Arvinger, at stande J. Marsvin til Rette, hvis han kunde bevise at have lidt nogen Skade ved det Skjøde, Herluf Trolle havde udstædt paa sin Hustrues Gods. Den afgjørende Dag kom. Det var den 20de Octbr. 1575. Dommen faldt. Skolen mistede sin halve Eiendom. Redning syntes at være umulig.

Men var Herlufsholms Lykkessol gaaet ned i mørke Skyer den 20de October, da steg den atter herlig frem med seirende Glands allerede den følgende Dag. H. Mikkelsen mødte i Retten den 21de Oct. og fremlagde foruden de forrige Documenter Birgittes Overdragelsesbrev. Alt forandrer sig til Stiftelsens Fordeel. De i Ringsted og Nestved affagde Domme stadfæstes. Skolens Forstander faaer kongelig Laas paa Fundatsen; og baade hine ivrige Modstandere, hvis Navne tidt nok her have staaet til velfortjent Skam, og Fru Trolles øvrige Arvinger, fradømmes al Ret til nogensomhelst Fordring paa Skolens Gods.

Men hvad havde bevirket denne saa pludselige og heldige Forandring? Albert Resen i sit Atlas manuscriptorum fortæller Sagen omtrent saaledes: Fuld af Bekymring over den Fare, som truede Herluf Trolles Stiftelse, var den nidkjære Magister H. Mikkelsen gan-

gen til Hvile. Han sov allerede trygt. Men i Nattens Stilhed fremtraadte den hedengangne Fru Birgitte synlig for ham. Hun nærmede sig et Bord, som stod i Værelset, hvor han sov, og gav nogle Slag paa dets Fod. Synet forsvandt; den fromme Rector forundrede sig saare. Næste Morgen undersøgte han Bordet. Et hemmeligt Gjemme opdagedes i dets Fod, og dette indsluttede det vigtige Document, som afgjorde Herlufsholms Skjebne.

„Var det en Drøm, Du Gamle?
Var det et Aandesyn?"

Siger Oehlenschläger herom i sin Romance: Herlufsholms Skole. Man betragte Sagen, som man vil; man forklare den, som man vil; saameget er vist, at Resen fortæller dette Sagn 40 Aar efter Skolens Seier og føier til: „Jeg selv, som skriver dette, har seet Bordet, og undersøgt Gjemmet og Kammeret, hvor Tingen gik for sig."

Saaledes fødtes Herlufsholms Skole, den eneste Stiftelse i sit Slags, som Danmarks Sletter kan opvise, gjennem en haard Kamp, som alt det Skjønneste og Største i Verden. End staaer dette Fromhedens herlige Mindesmærke, selv blomstrende paa den blomsterrige Slette i en af Sjællands nydeligste Egne. En klar Strøm bølger sig forbi de ærværdige Mure, og Skoven klynger sig paa alle Sider omkring dem. Kommer Du didhen, min venlige Læser, og seer Du dette ubeskriveligt deilige Sted mellem Bøgenes og Lindenes Kroner, da vil Du sande med mig: der staaer et ægte Musernes Tempel. — —

De ædle Stiftere sove nu i Fred i den lyse Kirke bag Herrens Alter. Udhugne i Marmor ligge de selv paa deres Sarkophager. Ved Herlufs Fod ligger en Løve. Det skal forkynde Efterslægten: i hans Aand forbandt sig det Ædle med det Store. Ved Birgittes Fod ligger en Hund; thi den er Sindbilledet paa Troskab i Liv og Død.

Til dette korte Omrids af en herlig Stiftelses Fødsel maa endnu knytte sig disse Stropher, som for længe siden bleve til paa Skolebænken.

Ved Suusaaes Bølge en Kæmpe staaer
Med steenbepandsret Bryst.
Der har han staaet femhundred Aar
Med Tiden djervt i Dyst.

Og Skoven fletter sin grønne Krands
For ham af Bøg og Eeg:
Aldrig fordunkles hans Hædersglands
Ei Kraften fra ham veeg.

Kjærminder blomstre om Kæmpens Fod,
Hver Sommer og hver Vaar.
Et herligt Minde om Kæmpen god,
I Sagas Skrifter staaer.

For Munken stred han i fordums Tid
Med trofast Riddersværd.
Nu værner han om Ynglingens Flid,
Ei træt af Kampens Færd.

Da mellem mosbegroede Steen
Suusaaens Bølge flød;

Fra Munkelæberne Bønnen reen
Og Psalmetonerne lød.

Men nu, da Susaaen styrter sig
Med Brusen og med Larm,
En Lovsang, stærk og høitidelig,
Stiger fra Ynglingens Barm.

Fordum Skovstien simpel og trang
Veiledte Munkens Fod:
Nu slynger sig den kunstige Gang
Ved Bøgetræets Rod.

Hvor før kun Nattergalen qvad
I Aftens stille Stund,
Der toner for den jublende Rad
Musik i Fredriks Lund.

Saa har sig forandret Aar for Aar
Alting i Lund og Skov,
Men Kæmpen end den samme staaer,
Han blev ei Tidens Rov.

Nu groer paa Pandsret det gule Mos,
Han maa vel skifte Dragt;
Men aldrig skal han dog skifte Noes,
Ei heller skifte Magt.

Thi skal og aldrig den Kæmpes Navn
Slettes af Sagas Skrift.
Imens man kjender hans Fødestavn,
Mindes og hans Bedrift.

Sophus Jahle.

Hexeriet i Thisted.

Jeg havde endnu ikke fyldt mit syttende Aar, da der i min Fødeby udbrød en Smitsot, der vel ikke lagde Nogen i Graven, men dog bragte Adskillige i Daarekisten. Lægerne gave den Navn af Romanfeber. Denne Sygdom yttrede især sine fordærvelige Virkninger paa det smukke Kjøn, men paa forskjellige Maader efter de forskjellige Naturer. Unge Piger, der forhen uden mindste Samvittighedsskrupel toge Livet af en Høne, bleve nu saa følsomme, at de fik Konvulsioner, naar de havde det Uheld at træde paa en Ædderkop. Andre, der af bare Undseelse aldrig vovede at slaae Øinene op, naar en Mandsperson var i Stuen, treen nu frem med den samme ædle Fripostighed, som en ung Fændrik, der førstegang bærer sin Portepée til Paradepladsen. Atter Andre, og det var i Almindelighed de, hvis Yndigheder vare i sidste Qvarteer, havde deres Hoveder saa fulde af Aander og Gjengangere, at de saae Spøgelser ved høi lys Dag, endogsaa udenfor deres Speile. Kom man i Selskab, talte Ingen mere om Veir og Vind, Krig og Dyrtid; ja, hvad der vil synes mine smukke Læserinder plat utroligt, man hørte ikke et Ord mere om nye Moder eller Næstens Lyder, og dog var der Damer i ethvert Selskab. Derimod gjenlød alle Theecircler af Lovtaler over Rinaldo og Verther, Siegvart og den store Djævel, Lille Peter og den Gamle fra Bjerget. Kort sagt: i hele Byen fandtes ingen Dame, der ikke enten græd med Lotte, eller sukkede med Ma-

riane, eller ventede paa Trøsteren med de tolv sovende Jomfruer.

I min Faders Huus havde Aandevæsenet faaet Overhaand, og det af den meget naturlige Grund, at der hos os opholdt sig to gamle Jomfruer, som Alder og Rynker ikke tillode at spille nogen Rolle i et forliebt Eventyr, men som dog inderlig gjerne gad været med; der blev altsaa intet andet tilbage for dem, end at slaae sig til Spøgelserne. Disse Damers opbyggelige Fortællinger, som vi Alle hørte paa med megen Andagt, gjorde et saa vældigt Indtryk paa min Indbildningskraft, at jeg inden føie Tid blev endnu griskere efter det Vidunderlige, end de.

Just paa denne Tid traf det sig, at min Fader skulde gjøre en Reise til Thy; han havde allerede gjort de fornødne Tilberedelser, da Gigten fandt sig og twang ham til at sende mig i sit Sted. Hvem var gladere, end jeg? Thy var fra Arilds Tid bleven anseet for en Tumleplads for Hexer og Trolde; Gjengangere hørte der til Dagens Orden, og hvilken herlig Leilighed for mig til at gjøre nærmere Bekjendtskab med det underfulde Aanderige.

Forsynet med Anbefalinger og Penge begav jeg mig paa Reisen og kom, uden mindste Eventyr, til Thisted, hvor jeg af En af min Faders gamle Venner blev modtaget som en kjær Gjæst. Hos Hr. Hieronymus, saaledes hed min Vert, tilbragte jeg nogle meget behagelige Dage, uden dog at høre tale et Ord om det, der laae mig saa meget paa Hjerte. Den Tid, jeg havde tilovers fra mine Forretninger, anvendte jeg til at besee Byen og dens Omegn. Dag-

ligt gjorde jeg smaa Reiser til de omliggende Landsbyer, og gav mig i Snak med hver Kjælling, der mødte mig, men forgjæves; med den bedste Villie var jeg aldrig istand til at opdage nogen Hex, endnu mindre nogen Gjenganger eller Varulv.

En Morgen, da jeg vendte tilbage fra en saadan Vandring, saae jeg paa Torvet en stor Mængde Mennesker, der omringede et Stillads, hvorfra en omvankende Prophet forkyndte sine Spaadomme. Mit Hjerte hoppede af Glæde ved at høre alle de smukke Ting, Mirakelmanden lovede sine Kunder; og Synd var det at sige, at han var ublu i sine Fordringer, thi for en Firesskilling skjenkede han Ungmøen en Kjæreste, Manden Rigdom, og Oldingen Sundhed og et langt Liv. Fuld af Tillid til Spaamandens høie Viisdom rakte jeg ham Haanden; han betragtede den med megen Opmærksomhed og udbrød endelig i prophetisk Begeistring:

Underlige Tegn!
Solskin og Regn!
Mord er ei Mord;
Blod er ei Blod;
Din Blindhed er stor,
Din Lykke er god!

Denne Spaadom klang saa allerkjæreste mystisk, at den nødvendigt maatte behage mig; og jeg yttrede paa Stedet min Taknemlighed ved at fordoble Sandsigerens Salarium.

Efter mig fremtreen en gammel Kjøbmand, der vilde vide, paa hvilken Dag man med Held kunde tiltræde en Reise. Oraclet nævnede Dagen, og Kjøbmanden trak allerede sin Pung frem, da en omflak-

kende Liniedandser sprang op paa Stilladset og omfavnede Propheten. „Velkommen! raabte Denne: Hjerteligt velkommen, bedste Snaphans! Jeg havde mindst ventet den Glæde at see Dig her idag." — „Jeg har ogsaa været i Engelland og er nu paa Hjemreisen; men hvor har Du tumlet om siden jeg saae Dig sidst, Broder Raps?"

„Ak! sukkede Hr. Raps: Jeg havde gjennemvandret baade Norge og Sverrig, og havde allerede sammenskrabet en gandske vakker lille Formue, som jeg tænkte at fortære i mit Fædreland; men da fik jeg det fordømte Indfald, at reise fra Gothenborg til Fladstrand, for endnu at gjøre en lille Efterslæt i Jylland. Jeg gik ombord paa en gammel Smørskude; den forbandede Tingest strandede paa Læsøe, og jeg bjergede Intet uden det, jeg gik og stod i."

Her blev Spaamanden afbrudt af Mængdens Latter; Kjøbmanden stak igjen sin Pung i Lommen; og Hr. Raps, der mærkede, hvilken erkedum Streg, han havde begaaet, tog Hr. Snaphans under Armen og listede sig hjem.

Min Tillid til Sandsigerens Sanddruhed havde faaet et betydeligt Skaar; og temmelig misfornøiet forlod jeg Torvet. Ikke langt fra min Verts Bolig stødte jeg paa et Selskab af fornemme Herrer og Damer. En af disse sidste, der var temmelig til Alders, men meget prægtigt klædt, blev mig ikke saasnart vaer, førend hun raabte: „Min Tro! Det er jo Peter!" Derpaa hviskede hun noget til Et af Mandfolkene. Denne kom strax til mig og sagde: „Min unge Herre! Vil De ikke behage at træde nærmere,

for at hilse paa En af Deres Slægtninge." — „Jeg veed ikke om jeg tør være saa dristig, svarte jeg: da jeg ikke har den Ære at kjende hende." — „Kom kun, kom kun!" smilte den Fremmede, og trak mig med sig.

„Sandelig, sagde Damen: aldrig har jeg seet noget saa lignende; det er min kjære Marianes udtrykte Billede; samme ranke Vext, samme ædle Mine, samme blonde, krusede Haar. Paa min Ære, kjære Peter! Jeg glæder mig af gandske Hjerte over at see Dem igjen. Da De var en Purk neppe saa høi som saa, har jeg ofte baaret Dem paa mine Arme; thi De seer i mig en af Deres Moders nærmeste Slægtninge, jeg er Deres Tante Birgitte, som Deres kjære Moder vist ofte har talt med Dem om. De er mig hjerteligt velkommen, og jeg haaber, at De ikke vil logere andetsteds, end hos mig."

„Dennegang, svarte jeg: maa jeg bede Dem undskylde mig, kjære Tante; Hr. Hieronymus har allerede modtaget mig med megen Gjæstfrihed."

„Da maa De idetmindste gjøre mig den Fornøielse at spise hos mig idag; jeg har just indbudet nogle gode Venner, og jeg haaber at De vil more Dem i deres Selskab."

Vi kom til et anseeligt Huus og treen ind i en stor Sal, hvis kostbare Meubler tilkjendegav Eierens Rigdom. Lidt efter lidt formeredes Selskabet. Blandt Gjæsterne var der En, der især fængslede min Opmærksomhed; det var en gammelagtig Mand af en smuk Skabning, men uden Næse; han sad i en Krog, fordybet i sig selv, og syntes ikke at tage den mindste

Deel i Selskabets Munterhed. Da jeg bestandigt holdt Øinene heftede paa ham, mærkede Fru Birgitte min Nysgjerrighed, og besluttede at tilfredsstille den.

„Hr. Thomas! sagde hun, idet hun vendte sig til Manden uden Næse: Vær dog saa god endnu engang at fortælle os Deres Historie. Min Fætter Peter, som jeg her har den Ære at forestille Dem, vil være Dem uendelig forbunden for at høre Deres underlige Tildragelser af Deres egen Mund."

Skjøndt denne Anmodning ikke syntes at være Manden meget velkommen, vilde han dog ikke afslaae Fruen i Huset hendes Begjering, men begyndte saaledes:

„Da jeg endnu var mindreaarig, gjorde jeg en Reise til Fladstrand; saasnart mine Forretninger i denne By vare tilendebragte, skyndte jeg mig derfra, for at see mig lidt om i Verdssel. Jeg kom til Hjørring, hvor jeg levede i Fryd og Glæde, indtil alle mine Reisepenge vare fortærede. En Dag, da jeg slæntrede omkring i Byen og tænkte paa Midler til igjen at fylde min Pung, blev jeg en Mand vaer, der slog paa en Tromme og raabte med høi Røst:

„Hvis Nogen vil vaage over en Død, melde han sig, og fordre hvad han vil have for sin Umage!"

„Hvad? sagde jeg til en Mand, der stod ved Siden af mig: Pleie da de Døde her til Lands at løbe deres Vei?"

„Spot ikke! svarte Manden: I er endnu ung og uerfaren, ellers vilde I nok vide, at det her til

Lands ikke er saa sjeldent, at Hexene bide Næse og Øren af de Døde, for at bruge dem ved deres Kogleri."

„Og kan I ikke sige mig, vedblev jeg: hvori da denne Vaagen egentlig bestaaer?"

„Det kommer især an paa, svarte Manden: at man hele Natten igjennem virkelig vaager; thi har man ikke bestandigt Ansigtet vendt mod Liget, og blinker man kun den mindste Smule med Øinene, er der strax en Hex ved Haanden; thi de forstaae mesterligt at paatage sig alleslags Skikkelser; snart ere de Fugle, snart Katte, snart Hunde; ja, man har seet dem, der have forvandlet sig til Lopper, og saaledes skuffet de dueligste Paapasseres Aarvaagenhed. Og med alt dette faaer man sjeldent for saadan en Nattevagt mere end lumpne ti Rigsdaler; ja, godt og vel om man selv slipper derfra med heelt Skind, thi kan Vogteren ikke aflevere Liget ligesaa heelt og holdent som han modtog det, maa han selv lade de Lemmer skjære af sit eget Ansigt, som Hexene have revet eller bidt af den Dodes."

Jeg takkede Manden for god Underretning, løb efter Udraaberen og spurgte ham, hvormeget man vilde give for Natten.

„Tyve Daler, svarte han: blive henlagte for Eder hos Byens Øvrighed; udforer I Eders Forretning som det hør og bør sig, vil der maaskee ovenikjøbet vanke en god Drikkeskilling. Har I Lyst, saa følg med."

Jeg var tilfreds, og Udraaberen førte mig til et anseeligt Huus, hvor han bankede paa.

En Pige i Sørgeklæder lukkede op og førte os ind i en stor Sal, der gandske var overtrukken med Sort. Vinduerne vare tildækkede med hvide Gardiner og i Baggrunden af Værelset sad en sortklædt Dame paa en Sopha og græd. Da hun saae os træde ind, stod hun op og gik os imøde.

„Her bringer jeg Deres Naade en Vogter! begyndte Udraaberen: En flink Karl, der nok vil vide at passe paa den salig Herre."

Damen betragtede mig et Par Øieblikke med megen Opmærksomhed; derpaa sagde hun: „Gjør det, for Guds Skyld, med den største Omhu, min kjære Ven!" — „Vær De ubekymret, naadige Frue! svarte jeg: Jeg har et Syn som en Los, og kan vaage som en Natugle."

Damen syntes meget vel tilfreds med mit Svar, og førte mig ind i en stor Sal, der, ligesom den forrige, var betrukket med Sort. Midt paa Gulvet stod en prægtig Kiste, og i den laae Liget, indsvøbt i fine Lagen, men med blottet Ansigt. Omkring Kisten stode tolv Gueridoner, og paa hver brændte et sneehvidt Voxlys.

„See, min Ven! sagde Damen: Her ligger min salig Herre, som I skal bevogte. Han er gandske heel og ubeskadiget; jeg vil overlevere Eder ham i tvende Vidners Nærværelse, og naar I tilbagegiver ham i samme Tilstand, faaer I den lovede Belønning og en Drikkeskilling ovenikjøbet; men tager han ved Eders Skjødesløshed den mindste Skade, maa I finde Eder i at erstatte Tabet, saaledes som det her er Skik og Brug."

Derpaa lod hun tvende Vidner hente, overgav mig formeligt den Døde og forlod mig.

Jeg var nu ene med Liget og begyndte med at gnide Øinene dygtigt ud, for destobedre at kunde vaage. Det blev mørkt, det lakkede ad Midnat og mit Mod begyndte at synke. Jo mere jeg stirrede paa den Døde, desto betænkeligere forekom min Stilling mig; ja tilsidst gav jeg mig endogsaa til at synge af Angst. Jeg var just midt i en Psalme, da jeg mærkede en Puslen ved Kisten, jeg skottede til Siden og blev en Væsel vaer, der sad paa Bagbenene og stirrede paa mig med to Øine, der lignede gloende Kul. Dyrets Dristighed var nær ved at bringe mig ud af min Fatning; dog samlede jeg det Smule Mod, jeg endnu havde tilbage og raabte, skjøndt just ikke alt for høit: „Fort, Kanaille! Pak Dig, eller Du skal faae en — "

Hurtigt gjorde Dyret omkring, og som et Lyn var det ude af Stuen.

Neppe var det borte, førend mine Øienlaage bleve saa tunge, at det var mig umuligt at holde dem oppe. Inden faa Minuter syntes jeg ligesaa død som Liget, og sov i et væk til den lyse Dag.

Forskrækket sprang jeg op, og var just i Færd med at undersøge den Døde, da Enken treen ind med de to Vidner.

Under lydelig Hulken kastede hun sig over Liget, kyssede det tregange paa Panden og begyndte derpaa at eftersee det fra Top til Taa. Da hun var færdig dermed, rakte hun mig et forseglet Brev og sagde: „Jeg takker Eder, unge Menneske! I har røgtet

Eders Kald med Troskab og Omhu; gaae nu hen til Byfogden og modtag af ham Eders Betaling; der har I ovenikjøbet en Drikkeskilling." Og hermed stak hun mig en Krone i Næven.

„Himlen velsigne Eder, naadige Frue! raabte jeg henrykt og kysede hendes Haand: Det skal stedse være mig en Fornøielse at tjene Eder i lignende Tilfælde."

Neppe vare disse Ord slupne mig ud af Munden, førend de Tilstedeværende begyndte at spytte og overøse mig med Skjeldsord og Prygl; og da min Ryg var banket saa mør, som en Bergefisk, kastede de mig paa Døren. Jeg forbandede min Ubesindighed, men tilstod dog ved mig selv, at jeg rigtigt havde fortjent Pryglene, ja, endnu flere. Derpaa iilte jeg til Byfogden og modtog mine tyve Daler.

Just som jeg vilde gaae over Torvet, for at begive mig til mit Herberg, kom Liigskaren mig imøde. Nysgjerrig blev jeg staaende for at see Den bæres til Graven, der nylig havde voldt mig baade Penge og Prygl. Midt paa Torvet blev Toget standset af en gammel Mand, der under Graad og Hylen styrtede til, greb fat i Baaren og gav sig til at raabe: „Hjelper mig, Borgere! Hjelper mig at hævne den afskyeligste Forbrydelse! Denne skjændige Qvinde, denne Giftblanderske, som gaaer her og udgyder hyklerske Taarer, har opoffret sin Mand for en elendig Boler, har ombragt den bedste Ægtefælle med Gift."

Pøbelen, der altid er lettroende, blev rasende ved denne Beskyldning, og begyndte at opbryde Steenbroen, for at stene Damen. Men under en Strøm

af Taarer forsikkrede hun, at en saa nedrig Daad aldrig var faldet hende ind.

„Saa ville vi overlade det til det guddommelige Forsyn at opdage Misgjerningen! raabte den Gamle: Her har jeg medbragt en klog Mand, der er vel erfaren i alleslags hemmelige Konster; ham vil jeg formaae til at fremmane den Dødes Aand, paa det at Sandheden maa komme for Dagen."

Med disse Ord førte han en gammel Mand frem, af et besynderligt Udseende. Hans Haar var hvidt som Snee, hans Kaabe var himmelblaae, omgjordet af et sort Belte, hvorpaa de tolv Himmeltegn vare broderede med Guld. Paa Hovedet havde han en Hue af sort Taft, og i Haanden bar han en Stok, der var omvunden af en Slange.

Med en bydende Mine traadte den Gamle hen til Liigbærerne, og befalede dem at sætte Baaren paa Jorden, og at aabne Kisten. Saasnart dette var skeet, tog han et Fyrfad, kastede en Haandfuld tørre Urter derpaa, mumlede nogle Ord og kaldte tre Gange paa den Døde. Nu begyndte Liget at røre sig, langsomt hævede det sig op og stirrede med sine brustne Øine paa den gabende Mængde.

Min Nysgjerrighed var steget til det høieste; og for bedre at kunne see hvad der gik for sig, steeg jeg op paa Rækværket, der omhegnede et Springvand.

„Hvorfor kalder Du mig tilbage fra de Dødes Land?" begyndte Liget med vaklende Stemme, men saa høit, at jeg tydeligt kunde høre det.

„Aabenbar os ufortøvet, hvorledes Du er kommet af Dage! svarte Maneren: at Folket maa høre det og straffe Misdæderen."

Da sagde den Døde med et dybt Suk: „Ved min unge Kones skjændige Daad er jeg saa tidligt bleven lagt i Graven. Hun gav mig Gift, for at jeg skulde indrømme min Ægteseng til—" Her sprang Damen med mageløs Frækhed hen imod Liget, satte Næverne i Siden og raabte: „Det lyver Du, Din nedrige Skjelm!" og overvældede den stakkels døde Mand med en Strøm af Skjeldsord og Eeder.

Folket raste; Meningerne vare deelte; Nogle raabte paa Baal og Flamme; Andre meente at en død Mands Ord ikke bør staae til troende.

Da begyndte Liget igjen:

„Jeg seer vel, at I ikke troe mig, men for at I kunne erkjende Sandheden af mine Ord, vil jeg aabenbare Eder noget, som Ingen kan vide uden jeg. Da jeg i Nat laae Liig og Ingen var tilstede uden min trofaste Vægter, som I see hist henne paa Rækværket — her pegede den Døde paa mig — kom nogle gamle Hexe for at bestjæle mit Legeme; men da de paa ingen Maade kunde skuffe det unge Menneskes Opmærksomhed, kastede de en Trylleson paa ham, og begyndte at kalde paa mit Navn. Jeg kunde ikke modstaae Trolddommens Magt, og reiste mig af Baaren, men min trofaste Vægter, der bærer samme Navn, som jeg, var allerede kommet mig i Forkjøbet og stod ved Døren. Da afskar de ham

Næse og Øren igjennem Nøglehullet, og paasatte ham igjen andre af Vox, for at skjule Bedrageriet. Han selv skal være mit Vidne; betragter ham kun; der sidder han, den Ulykkelige, med Pengene i Haanden, som han ikke saameget har fortjent ved sin Vaagen, som ved Tabet af sine Lemmer."

Ved disse Ord strømmede den kolde Sveed mig ned af Panden. Jeg greb til Næsen og beholdt den i Haanden; jeg tog til Ørerne, og de faldt af. Da skulde man have hørt en Fnisen og en Grinen; i en Hast fik jeg Tørklædet for Ansigtet, og fløi som en Piil afsted fra Torvet og ud af Byen."

Her endte Hr. Thomas sin Fortælling. Der var allerede rettet an og vi gik tilbords. Under Maaltidet sagde min Tante til mig: „Min kjære Fætter! Det er i Morgen en af vore gladeste Dage, det er Fastelavns Mandag. Jeg veed ikke om den helligholdes hos Dem, men hos os søger man at opfinde alleslags Morskaber, for at høitideligholde den, da vi anse den for vor Byes Stiftelsesdag. Alle vore vittige Hoveder kappes om at opfinde Fornøielser, der ret kunne more Folket, og Den, som heri udmærker sig fremfor de Andre, erholder en Rosenkrands og hans Billede bliver ophængt paa Raadstuen. Lad mig nu see at De lægger Deres Hjerne iblød, for at optænke noget ret smukt og lystigt; men jeg siger Dem forud, at De har en farlig Medbeiler; jeg selv har opfundet en lille Farce, hvori jeg maaskee ogsaa tildeler Dem en Rolle, hvis De vil love mig at spille den godt."

„Med Glæde, kjæreste Tante! svarte jeg: Dersom jeg blot besad Duelighed nok." — „Saaledes er det med de unge Herrer! afbrød Frue Birgitte mig: De lade altid som om de ikke kjende deres eget Værd; men jeg forsikkrer Dem, at De vil blive en fortræffelig Acteur. I Morgen skal De faae Deres Rolle."

Det var langt ud paa Natten, da Selskabet brød op. I den frie Luft mærkede jeg først at Vinen var steget mig i Hovedet; jeg ravede hjemad, saa godt jeg kunde, men da jeg dreiede omkring et Hjørne, blæste Vinden Lyset ud i min Lygte. Endelig havde jeg naaet Gaden, hvori jeg boede, da jeg hørte en Allarm, og skimtede gjennem Mørket to Karle, der af alle Kræfter hug løs paa en Tredie. I den faste Mening at det var Røvere, rev jeg Kaarden fra Siden, og, da Vinen havde givet mig Mod, sprang jeg til og brugte mit Værge saa vel, at begge Stimændene styrtede til Jorden. Stolt af min Heltegjerning vendte jeg mig om efter Den, som jeg havde hjulpet, men borte var han; jeg lod derfor Ligene ligge paa Valpladsen, ravede hjem og kastede mig paa Sengen.

Da jeg vaagnede, var mit Kammer fuldt af Mennesker; to Politibetjente befalede mig at staae op og følge med til Raadhuset. Jeg begyndte at gjøre Indvendinger, da jeg ingen Brøde var mig bevidst; men de to haandfaste Herrer grebe mig hver under sin Arm, og slæbte mig afsted. Nu begyndte jeg at frygte for at jeg Aftenen tilforn, i min Drukkenskab, maatte have begaaet en eller anden dum Streg; og Pøbelens Raa-

ben paa Mord og Stimand overbeviste mig snart om at min Frygt ingenlunde var ugrundet.

Endelig naaede vi Raadhuset, efter at man først havde slæbt mig i Procession gjennem alle Byens Gader og Stræder. Det velvise Raad sad allerede omkring det grønne Bord, og rundt omkring stod en talrig Forsamling af nysgjerrige Tilskuere.

Man anviste mig min Plads, En af Herrerne bød Taushed, Klageren blev fremkaldt, og Denne begyndte saaledes:

„Strenge Hr. Borgemester, velvise Raad! Da jeg i Nat vilde gaae hjem til min Bolig, hørte jeg en Larm i en af de mørkeste Gader; jeg listede mig hen til Stedet, og saae et Menneske med Kaarde i Haanden overfalde tvende Andre, der vare ubevæbnede; jeg vilde da komme de Ulykkelige til Hjelp, men i samme Øieblik sank de, dødeligt saarede, under Morderens Staal. Da denne Misgjerning var fuldbragt, sprang Mennesket ind i vor Medborger Hr. Hieronymus's Huus. Jeg stillede mig da ligeoverfor Døren og holdt Vagt til Dagen brød frem; da kaldte jeg paa Politiet; vi undersøgte Huset, og fandt dette Menneske og denne blodige Kaarde, som er hans."

Da min Anklager havde endt, blev jeg opfordret til at tale. I Begyndelsen kunde jeg for Angst og Bedrøvelse neppe fremføre et Ord, endelig fattede jeg Mod og begyndte saaledes:

„Endskjøndt min Samvittighed aldeles frikjender mig for denne græsselige Beskyldning, som En af Eders Medborgere nylig har fremført imod mig, indseer jeg dog let, hvor vanskeligt det vil være fuldkommen

at overtyde Eder om min Uskyldighed. Dog, naar I, mine Herrer, ville unde mig et Øiebliks Opmærksomhed, haaber jeg at kunne overbevise Eder om, at jeg ingenlunde ved egen Brøde befinder mig i den Livsfare, hvori jeg nu svæver. Da jeg i Nat gik fra et Gjæstebud, og, sandt at sige, var en Smule beruset, hører jeg en Tummel, og bliver tvende Mennesker vaer, der med blanke Kaarder hugge løs paa en Tredie. Jeg kunde ingenlunde taale at see, at en værgeløs Mand blev anfaldet paa Stimandsviis, men drog mit Værge og iilte den Betrængte til Hjelp. Efter en haardnakken Fægtning lykkedes det mig at nedlægge begge Røverne. Og nu spørger jeg det vise Raad: Har min Opførsel fortjent Roes eller Dadel? Har jeg fortjent at slæbes hid som den groveste Forbryder, eller har jeg fuldført en Handling, der fortjener offentlig Roes og Tak? Aldrig har jeg før været anklaget for nogen Forbrydelse, aldrig har min Ære havt den mindste Plet. Og hvad skulde have kunnet bevæge mig til at belæsse min Samvittighed med et Mord? Har jeg havt Fjendskab med disse Mennesker? Har jeg nogensinde seet dem før? Har jeg frataget dem saameget som en Knappenaal?" Her qvalte Taarer min Stemme; jeg troede at min Tale skulde have gjort en mægtig Virkning paa Forsamlingen, men idet jeg slog Øinene op, saae jeg hele Folket betragte mig med den gladeste Mine, og en Deel, hvoriblandt min Vert Hieronymus, færdig at briste af Latter.

„Ha! tænkte jeg ved mig selv: Saaledes er Verden nuomstunder; jeg godvillige Nar sætter mit Liv i

Vove, for at frelse To af Byens Borgere, og de Andre anklage mig paa Livet, og lee mig ud ovenikjøbet."

I det samme kommer en Qvinde i Sørgedragt ind med et Barn paa Armen; en gammel Kjærling følger efter. De kaste sig Begge paa Knæ ved Baaren, hvorpaa de to Myrdede ligge, tildækkede med et Liigklæde, og begyndte at hyle og skrige om Hævn.

Da reiste Borgemesteren sig, og talte saaledes til Folket:

„Mine Medborgere! Det er vor Pligt, paa det strengeste at hævne denne Forbrydelse, som Misdæderen selv ikke formaaer at nægte; men først bør vi søge at faae at vide, hvem hans Medskyldige ere, thi det er usandsynligt, at eet eneste Menneske skulde have kundet myrde to saa haandfaste Ynglinger. For altsaa at faae Sandheden for Dagen, maa man skride til Torturen."

I Øieblikket bringes de forfærdelige Redskaber: Ild og Olie, Hjul og Tang. Jeg var færdig at synke i Jorden af Angst, da Qvinden med Barnet vendte sig til Dommerne og sagde: „Førend I gaae videre, agtværdige Borgere! Tillade I mig at tage Klædet af mine myrdede Sønner, for at I ved Synet af de blodige Liig kunne afholdes fra at skaane denne forhærdede Misdæder, hvis Jammerskrig maaskee ellers kunde bevæge Eder til Medlidenhed."

Forsamlingen tilsjublede dette Forslag sit Bifald, og Borgemesteren befalede mig at tage Lagenet af de Døde.

Jeg vægrede mig af alle Kræfter, men paa Øvrighedens Befaling greb en Rettensbetjent min Arm, og førte den, trods al Modstand, til Ligene. Nødt til at

give efter for Overmagten, rev jeg Dækket af og — almægtige Guder! Hvilket Syn! Hvilken pludselig Forandring i min Skjebne! De dræbte Ynglinger vare intet Andet end to udstoppede Læderdukker, som de i Byen liggende Ryttere betjente sig af ved deres Øvelser.

En almindelig Skoggerlatter skingrede fra alle Sider; Glæden var uden Grændser. Bedøvet forlod jeg Salen, og min Tante tilhviskede mig, idet jeg gik forbi hende: „Fætter, De er en fortræffelig Skuespiller!"

Fr. Schaldemose.

Luftskipperen.

En Reminiscents.

To unge Mænd spadserede Arm i Arm paa Havnedæmningen ved Søestaden Boulogne sur Mar. Det var den yndigste Vaaraften i Mai 1785. Balsamisk Duft strømte fra de blomstrende Haver, der omgive den øvre Deel af Staden, til den lavere Havn-Egn, og blandede sig med den forfriskende Søluft, der kjølte den hede Dag. Alt farvede Solen Horizonten med sine sidste Straaler, og Søen skinnede som et Ildhav i Aftnens Purpur, medens Fuldmaanen allerede svømmede, stille og stor, paa den østlige Himmel. Dog syntes begge de Lystvandrende kun at skjænke det store Panorama, som

laae udbredt for dem, liden Opmærksomhed. De stode meget mere stille fra Tid til anden, for desto ivrigere og bequemmere at kunne drøfte Æmnet, hvorom de talte. Hvad de Forbigaaende hørte deraf, lod dem mærke, at Gjenstanden for deres Underholdning var videnskabelig. Begge de unge Mænd dyrkede nemlig med Alvor og Iver Mathematik og Physik. Just nu vare de sysselsatte med nye Forskninger i disse Videnskaber, der skulde føre til særegne Resultater, til hvilke den Ene knyttede en Række af skjønne og dyrebare Forhaabninger. En Tidlang fortsatte de deres Underholdning, men da Skumringen begyndte at falde paa, syntes ogsaa deres Underholdning at vorde mattere uformærkt. Den Yngres Opmærksomhed syntes ikke mere at være udelukkende sysselsat med den forrige Gjenstand; han blev adspredt, og naar hans Ven, i Forventning af Svar, saae ham i Ansigtet, fandt han hans Blikke fæstede paa et smalt Huus, hvori kun eet eneste Vindue var oplyst. „Jeg mærker vel, sagde den Anden leende: at det for idag er forbi med vor Underholdning. Aftenstjernen, som blinker til Dig fra Vinduet hist, drager Din Opmærksomhed ind i en anden Sphære. Derfor var det vel Daarskab, at ville fastholde Dig længere her. Saa iil da did, hvorhen Din Længsel staaer!"

„Du har gjættet det! smiilte den unge Mand med et let Anstrøg af Sørgmodighed: Julie er atter vel, og det oplyste Værelse siger mig, at hun idag tager mod Besøg igjen. Derfor nu god Nat,

i Morgen sees vi igjen!" Trohjertig rystede han sin Vens Haand, og ilte til det omtalte Huus.

Hans Navn var Rozier, en ung Mand med de fortræffeligste Egenskaber. Talent, Phantasie, munter Iver for Videnskab og Kunst havde allerede udmærket ham i hans tidlige Ungdom, medens hans elskværdige Gemyt gjorde ham dyrebar for Alle, som kjendte ham. Neppe var han indtraadt i Verden, før alle Hjerter, de qvindelige især, sloge ham imøde med Velvillie.

Physik var hans Yndlingsstudium. De nyeste Opdagelser i denne Videnskab fandt i ham en ligesaa begeistret, som virksom Udbreder. Især var det Luftballonens Opfindelse, som nu sysselsatte hans hele Opmærksomhed; overraskende og, i sin første Fremtræden, hartad grændsende til det Vidunderlige, havde den vakt almindelig Forbauselse over hele Europa. Rozier indsaae, hvilken glimrende Epoke den vilde gjøre i Kunst og Videnskab, hvis det lykkedes, at gjøre den endnu fuldkomnere ved at give Maskinen en vilkaarlig Retning. Uafladeligt var hans Sjel sysselsat med denne Opgave. Ofte fornyede Forsøg i det Smaae opflammede kun hans Iver.

Alt havde han selv prøvet en Luftseilads; med en Marquis d'Arlandes var han i Paris stegen op i en Ballon. Dette Foretagendes heldige Udfald gjorde ham navnkundig, og Kongen belønnede den nye Aëronaut med 2000 Franker aarligt. Folkets Beundring steeg indtil Begeistring. Roziers Rygte udbredte sig i alle Provindser, og i de selskabelige Kredse

talte i lang Tid ei om Andet end om den unge, interessante Luftseiler. Men denne Ære gjorde ham ikke forfængelig; han var lige saa beskeden og fordringsløs som før. Kun fordybet i sit Studium, forlod han kort efter det larmende Paris, og begav sig til Boulogne, med det hemmelige Forsæt, herfra engang at prøve en Luftreise over Kanalen til Engelland. Lignende Skjebne forbandt ham her med en anden talentfuld ung Mand, og Begge bleve snart de uadskilleligste Venner. Det var Marquis de Maisonfort, den Samme, der nu havde været hans Ledsager paa Aftenvandringen. Han var nogle Aar ældre end sin Ven, rigere paa Livserfaring, koldblodigere og alvorsfuldere.

I det omtalte Huus boede to Engellænderinder, som havde opholdt sig i Boulogne siden forrige Aars Høst. Lægerne havde raadt den Yngste af dem, at gjøre en Reise til Fastlandet, i det Haab, at hendes vaklende Helbred vilde styrkes derved. Miß Julie Lindsay kunde gjelde for et Ideal af Ynde og Qvindelighed. Neppe havde hun med sin Tante forladt Engellands Taage-Atmosphære, før hun følte sig stærkere. Ja, hendes Roser blomstrede i saa frisk Pragt, og med den fornyede Sundhed vendte ogsaa Livslyst og Ungdomsmunterhed tilbage paa en paafaldende Maade, at man ikke kunde Andet troe, end at det maatte være noget Andet end Engellands tykke Taageluft, der hjemme havde betynget hendes unge Bryst.

Neppe befandt Rozier sig i Boulogne, før han besluttede, i Forening med sin Ven, at lade en Bal-

lon gaae op. Det skete, og neppe var det dertil bestemte Rum istand til at modtage den Vrimmel af Mennesker, der var sammenstrommet allevegne fra, for at see det vidunderlige Skuespil.

Veiret var meget smukt. Alt en Tidlang havde Tilskuerne ventet. For endnu at ordne noget, traadte Rozier udenfor Rummets ydre Indfatning. Her stode to Damer ved Indgangen i levende Samtale med Vagten, der, som det lod, havde viist dem umildt tilbage. Begge vare sienshynligt Fremmede, og Rozier havde ikke maattet være Franskmand, om han ikke strax havde nærmet sig dem og spurgt om Aarsagen til deres Forlegenhed.

„Vi komme just, tog den Aldre Ordet: tilbage fra en lille Reise. I Porten erfore vi, hvilket interessant Skuespil her gives idag, og strax ile vi hid, for at tage Deel deri. Men for silde. Som vi høre, ere alle Pladser besatte; vi have budet det Dobbelte og Tredobbelte, men forgjæves. Er De, min Herre, maaskee bekjendt med Entrepeneurerne, da vilde De forbinde os Dem meget, om de skaffede os Adgang."

„Hvor lykkelig er jeg, svarte Rozier med fransk Høflighed: at Tilfældet forunder mig den Ære, at kunne opfylde Deres Ønske paa umiddelbar Maade! Vel er det sandt, vedblev han, idet han rakte Damerne Armen: at alle kjøbte Pladser allerede ere besatte; dog seer jeg mig istand til, at tilbyde Dem et bequemt Opholdsted i min Nærhed." Med disse Ord førte Rozier begge Damerne ind i det indre Rum, hvor der, imellem Fyldings-Apparaterne, i

Hast indrettedes en bequem Plads for dem. Begge takkede de deres Veiviser, i hvem de nu kjendte den unge Luftseiler selv. En huld Rødme forskjønnede den Yngres smukke Træk, idet hun takkende neiede, medens den Ældre strax knyttede en Samtale med Rozier og hans Ven. Rozier stræbte i Korthed at forklare Damerne den chemiske Proces, hvorved Ballonens Stigen bevirkedes; men skjøndt han næsten udelukkende henvendte sig til den Yngste, vilde det dog ikke lykkes ham, at afnøde hende saameget som et Ord eller et Øiekast.

Den Ældre spurgte om Luftseilerens Erfaringer, om hans Følelser, medens han svævede i Luftregionerne. Rozier viste Gondelen, som, skjøndt den i Dag ikke var bestemt til at modtage en Reisende, dog var Gjenstanden for den meest levende Nysgjerrighed. Han viste, hvorledes den, befæstet ved Ballonen, steeg med ham, og skildrede med fyrige Ord Luftskipperens herlige Følelse, naar han, baaren af den med Sikkerhed beherskede Kraft, svævede i det vide Luftrum. „O min Gud! sukkede den unge Dame: I dette skrøbelige Fartøi! Hvilket Vovestykke!“ Gysende vendte hun sig bort.

Men smigret og tilskyndt ved disse Ord, sprang Rozier i Gondelen med det Udraab: „Der er slet Intet at vove!“ Og ligesom for at give Damerne et Begreb om Ballonens Stigen, bød han, at man skulde løsne Strikkerne lidet, hvorpaa Ballonen strax steeg op og svævede i middelmaadig Høide.

„O, hvilket Syn! Hvor herligt!“ lød det fra de henrykte Tilskuere. Vel sagde den unge Pige

Intet, men hun fulgte den Opstigende med sine Øine, hun saae paa ham med et Blik, hvori indvortes Angst og mild Beden udtalte sig. Rozier troede at gjøre et Blik ind i Himlen, som han hidtil kun havde seet over sig; dragen af magisk Magt, stræbte han atter mod Jorden.

Den unge Skjønne drog Veiret dybt, da han, atter sættende Fod paa Jorden, hilste den jublende Mængde med en stum Compliment, der dog kun syntes at gjelde hende — thi var ikke hans taknemmeligglade og dog saa ærbødige Blik udelukkende fæstet paa hende?

Kort efter gik Ballonen op, til alle Tilskueres fuldkomne Tilfredsstillelse, og da begge Vennerne derpaa fulgte de engelske Damer til deres Vogn, indbød den Ældste dem paa det venskabeligste. Det er vel overflødigt at bemærke, hvad disse faa Øieblikke havde bevirket i begge de unge Hjerter, og hvad et Tidsrum af faa Maaneder havde udviklet deraf. I Løbet af dem havde de Elskende tilstaaet hinanden den ømmeste Kjærlighed og tilsvoret hinanden evig Troskab. Endogsaa Tanten havde begunstiget deres Pagt, og lovet, at vinde Julies Fader derfor.

Men — Loven er ærlig, Holden besværlig. Den gode Tante meente det vistnok godt med sit Løfte, men dog kunde hun ikke undertrykke en lønlig Angst, naar hun tænkte paa dets Opfyldelse. Thi hun kjendte sin Broder for vel til at hun skulde have anseet det for let, at overtale ham til at samtykke i en Forbindelse mellem hans eneste Datter og en

Udlænding. Sir Lindsay var en riig Vexelerer i London. Hans Penge, hans Handelsforbindelser, de anseelige Forretninger, han havde under Hænder, udgjorde Sjelen i hans Liv og Midtpunctet i al hans Digten og Tragten. Hvad der ikke lod sig bringe i Forbindelse med denne hans Ideekreds, var ham ligegyldigt; hvad der kontrasterede derimod, var ham forhadt, og dette hans Had faldt iligemaade paa Alt, hvad der ikke var engelsk. Hvor lidet torde, under disse Omstændigheder, Rozier love sig, han, der ydermere havde det Uheld, at tilhøre en Nation, der især var en Gjenstand for Sir George's koldeste Foragt. Men om end disse Grunde ikke havde været tilstrækkelige til at tilintetgjøre hvert Haab, saa kom dog een til, der allene vilde været istand til at dræbe det i Spiren, naar det ikke just var Kjærligheds Natur, at forstærkes ved Hindringer. Sir George havde nemlig forlængst bortlovet sin Datters Haand til en Søn af Sir John Bellington, den eneste Ven han havde. Bellington havde, ligesom han selv, arbeidet sig op til stor Formue; hans Søn var opdragen i de Gamles Aand. Vel viste Julie, allerede som Barn, en afgjort Modbydelighed for den hende tiltænkte Brudgom. Den raae, tølperagtige Dreng, med sine grove Manerer, sit lidet indtagende Udvortes, var og blev hende ubehagelig, og da han voxte til, formaaede hans personlige Egenskaber endnu mindre at udslette hine første Indtryk, thi Sir John forenede i sig alle en sneverhjertet Aagerkarls Egenskaber.

Fædrene smaaloe, thi de vare enige og visse i deres Sag, og da Julie var bleven sexten Aar gammel, ansaae Faderen det passende, at gjøre hende bekjendt med den Bestemmelse, som, efter hans Plan, ventede hende. Længe kunde det gode Barn ikke vorde fortrolig med den Tanke, at det var alvorlig meent, endnu mindre kunde hun vænne sig til, i Faderens Udsagn at see noget Uigjenkaldeligt. Men da hun lidt efter lidt fik den fornødne Overbeviisning, da hendes Vægringer, hendes Bønner, hendes Forsikringer om uovervindelig Afsky, ikke kunde bevæge Faderen, da begyndte en stille Græmmelse at undergrave hendes Sundhed, og snart truede den, at forstyrre den yndige Blomst, inden den endnu havde udfoldet sig ret. Hendes Munterhed forsvandt, de ungdommelige Roser blegnede, et bange Aar gik hen under mangehaande Forsøg af duelige Læger — men da erklærede de, at Opholdet under et renere Clima var det eneste Middel, hvorved en dødelig Tæring kunde forebygges. Og i Sandhed, Intet syntes heller at kunne indvirke mere velgjørende paa den lidende Piges Tilstand, end dette Lægemiddel allerede gjorde i Forestillingen. Tante og Niece grebe det med lidenskabelig Hast, og neppe vare de komne paa fransk Grund, før Lægernes Haab lovede at gaae i Opfyldelse. De Onder, der hidtil havde modstaaet Kunsten haardnakket, svandt kjendeligt, og ny Livskraft gjennemstrømte, helbredende og velgjørende, det lidende Bryst. Saameget havde allerede Vinteropholdet i Frankrig formaaet; men da nu Vaaren

begyndte at vende tilbage, da Lystvandringer, Smaa-reiser og daglig Bevægelse i det Frie endnu for-høiede den sunde Lufts velgjørende Virkning; da først rakte Hygæa Pigen sit fulde Bæger, og hen-des Yndigheder begyndte at opblomstre i uforligne-lig Skjønhed. Enhver, som saae hende, følte sig tiltrukken af hende. Og da hun nu i Rozier hav-de fundet en værdig Gjenstand for sin rene Følelse, da syntes hun først at have fundet sit Livs rette Element.

Vel maatte den gode Miß Betty gjøre sig alle-haande mørke Tanker, naar hun ihukom, hvorledes Sir Georges uboielige Villie dog engang vilde for-styrre dette Paradiis. Omsider beroligede hun sig med den Forestilling, at Julies Mødrene-Arv, som han ikke kunde holde tilbage, i Forbindelse med hen-des egen Formue, vilde være tilstrækkelig til at sikre det unge Par en anstændig, om ikke just glim-rende Existents, og fastbesluttet var hun da, at blive i Frankrig for bestandigt.

Der hengik imidlertid en god Stund, inden Miß Betty kunde beslutte sig til, ved afgjørende Skridt at gribe ind i dette Forholds Gang. Vel følende, hvilke Storme der ventede hende da, vilde hun lade det unge Par nyde sin stille, sorgløse Lykke saalænge muligt.

Men heel uventet nærmede sig, uden hendes Med-virkning, en Forstyrrelse, som først skulde ryste denne lykkelige Sikkerhed. Den gode Betty havde nemlig, i sin Hjertensglæde over Julies forønskede Bedring, dog ikke gandske kunnet dølge dens Fremskridt for sin

Broder, hvorvel hun dog havde vogtet sig for, at skil-dre ham den i dens hele Omfang. Hjemkomne Lands-mænds Fortællinger havde gjort Resten, og saaledes kom der da pludseligt, efter lang Taushed, et Brev fra Sir George, hvori han meget levende udtrykte den Glæde, de gode Efterretninger om Datterens Helbre-delse voldte ham, og tillige meldte, at han selv, da Aarstiden var saa behagelig, vilde gjøre en liden Ud-flugt til Frankrig, for — om ikke at hente hende hjem — saa dog ved Øiesyn at overbevise sig om Datterens Sundhed. Sir John Bellington, tilføiede han, længtes meget efter at gjensee sin Brud, og vilde derfor ledsage ham paa denne Reise. Han haabede iøvrigt, at Julie vilde vise sig erkjendtlig for denne ømme Op-mærksomhed og føie sig efter sin Fader.

Et Tordenslag fra skyfri Himmel kan ikke virke frygteligere, end dette Brev virkede paa Julie og hen-des Tante. Og skjøndt det ikke indeholdt videre, end hvad man forlængst havde kunnet sige sig selv, saa følte dog Begge, at det nu var forbi med den rolige Lykke, hvorved man hidtil havde frydet sig, og at der nu maatte gjøres alvorlige Skridt for Fremtiden. Paa Julie virkede disse Efterretninger saa rystende, at et let Sygdomsanfald var Følgen deraf. Rozier maatte derfor holde sig borte nogle Dage.

Hiin Aften, hvormed vi begyndte vor Fortælling, fandt han vel sin Elskede helbredt, dog straalte hendes Øie ikke i sin vanlige Munterhed. Da han forskede efter Grunden til hendes Mismod, sank hun grædende

til hans Bryst, idet hun kundgjorde ham Faderens haarde Villie.

I sød Bedrovelse kysſede Rozier Smertestaarerne af hendes Kind, og raabte, favnende hende endnu inderligere: „Du er jo min! Hvo vil adskille os?"

Men da Tanten overbeviste ham om, hvor grundede Julies Bekymringer vare, vilde han strax skrive til Faderen og aabenhjertigt bede ham om Datterens Haand. Det fraraadte nu Tanten ham alvorligt, thi hun kjendte Broderens Sind, og vidste vel, at sligt et Skridt kun vilde fremskynde hans Komme.

Efter modent Overlæg besluttede man, at overlade Tanten allene Brevets Besvarelse. Hun skildrede Julies afgjorte Modbydelighed for den hende tiltænkte Forbindelse med de stærkeste Farver, og forsikkrede, at den forhadte Beilers Komme vilde være istand til at bevirke et Tilbagefald. Allerede Foreſtillingen derom havde angrebet hende meget; vel havde Lægerne anvendt alle Midler for at befæste hendes Sundhed, men dog havde de erklæret, at kun et længere Ophold under Frankrigs velgjørende Himmel, i Forbindelse med den ømmeste Skaansel, vilde være istand til at gjengive Julie et varigt Helbred. Hun gav ham derfor selv at betænke, om han ansaae sin Fremgangsmaade for raadelig. En flygtig Yttring, at der her, i Hr. de Roziers Person, havde indfundet sig en agtværdig Beiler, skulde tjene til at henlede Sir Georges Opmærksomhed paa dette Forhold.

Da dette Brev var bortsendt, følte de Elskende sig roligere, allerhelst da Tanten lovede, at befordre deres Forbindelse, ihvad saa Faderen sagde der-

til. Med taknemmelig Henrykkelse modtog Rozier dette Løfte; det dæmpede al Sorg i hans Bryst, men tillige opflammede det ham til, ved anstrængt Studium at stræbe efter en Stilling, den Elskede værdig. Lykkedes det ham at gjøre den føromtalte Opfindelse, da var hans Lykke gjort.

Begeistret af dette Haab, opoffrede Rozier sig nu sit Studium med forøget Iver. De Timer, han tilbragte hos Julie, vare den eneste Vederqvægelse, han undte sig. Han tvivlede ikke om, at naae Maalet for sin Stræben, og om end Udfaldet af de anstillede Forsøg i det Smaae viste sig snart mere, snart mindre tvivlsomt, saa haabede han dog, at en Luftseilads i det Store vilde give heel andre, mere tilfredsstillende Resultater. Han forberedte derfor Alt til en Luftreise, der skulde gaae for sig om kort Tid; han tænkte paa intet Mindre, end at gjøre en Overfart til Engelland.

Med stor Forsigtighed havde han i Begyndelsen skjult denne Plan, saavelsom Forberedelserne dertil, for Julie, hvis Aengstelighed han frygtede. Dog var hans Forsæt bleven bekjendt, og han overraskedes ikke lidet, da offentlige Blade fra Hovedstaden kort efter forkyndte den forestaaende Luftreise. Selv Julie viste sig, da Sagen nu kom paa Tale, mindre ængstelig, end han havde frygtet. Hans faste Mod, hans rolige Fortrøstning til sin Videnskab, var uformærkt overgangen i hendes Sjel, og henreven af Roziers digteriske Skildringer, følte hun sig endogsaa istand til, engang at gjøre en Luftreise ved hans Side. Alt begunstigede Rozier's Foretagende, og foreløbigt kunde han bestemme den første Halvdeel af Junius til dets Udførelse.

Da gik Rozier en Aften til den Elskede, for at afhente hende til en Lystvandring ved Havnen. Han fandt sig træt af anstrængt Arbeid, og længtes efter Adspredelse. Julie pleiede at vente ham i det aabne Vindue; dennegang fandt han Vinduet lukket, og da han Ingen af Tyendet fandt, treen han strax ind i Stuen. Ak, der laae Julie, liig en hvid Rose, paa Ottomanen; Miß Betty holdt grædende den Syges Haand i sin, medens en konvulsivisk Skjælven fra Tid til anden fløi over Julies Lemmer.

Med et Forfærdelses-Udraab styrtede Rozier nærmere. Ved dette Udraab slog Julie Øinene op, og rakte ham sin Haand, idet hun forgjæves stræbte, at reise sig op. Paa Bordet laae et aabent Brev; med et betydningsfuldt Blik pegede Tanten derpaa, idet hun sagde, at en pludselig Skræk havde voldet Julie dette Sygdomsanfald. Dog syntes dette at vige for de hurtigt anvendte Midler, og Rozier's omme Tiltale, hans milde Kjærtegn, bidroge til at berolige de oprørte Livsaander. Den Syge sank af Mathed i Søvn, og blev bragt ind i sit Sovekammer.

Neppe var Rozier allene med Tanten, før hun rakte ham det aabne Brev, idet hun sørgmodig sagde: „Paketbaaden bragte os idag dette Brev fra min Broder. De maa vide Alt — læs selv." Rozier udfoldede Bladet, og læste:

„Kjære Miß Betty!

Eders sidste Skrivelse har moret mig kosteligt. Man kunde lee sin Mave istykker over den Umage, Qvindfolk kunne gjøre sig, og over de Lumskerier de kunne finde paa, for at sætte en Yndlingsplan

igjennem. Thi der stikker dog ikke Andet under Eders lamentable Skildring af Julies Sundheds-tilstand, end den Lyst, I har til at øde endnu flere Penge i det fordømte Frankrig. Nu, jeg lod det endda passere, aldenstund Tøsen er bleven bedre istand derovre, og om hun noget tidligere eller noget sildigere vorder Mistreß Bellington, kunde ogsaa være ligegyldigt, allerhelst da hun jo dog skal vorde det engang. Men de fjantede Historier med den franske Vindspiller lider jeg ikke, og Du, kjære Søster, maa passe vel paa, at Ungen ikke sætter sig noget deraf i Hovedet — det bliver jo i alt Fald Dig selv, der maa have Uleilighed med at skaffe det ud af hendes Hoved igjen. Jeg har hørt, at nu ville de Herrer Franskmænd begynde at seile i Luften. Deri gjøre de vel, thi fra Søen ere de jo saa godt som fordrevne. Vi have havt mange Løier deraf, Bellingtons og jeg! — Jeg beder Dig affærdige den Herre, saa høfligt eller saa uhøfligt Du behager, paa det jeg selv, naar jeg kommer, kan fritages for den Uleilighed. Jeg besøger Eder gandske vist i denne Sommer; dog kan jeg, for mine mange Forretningers Skyld, ikke bestemme Tiden saa nøie. Det vil beroe paa Jer selv, om jeg skal tage Jer med, eller lade Jer blive derovre. Farvel.

George L."

P. S. „I dette Øieblik læser jeg i Aviserne, at Eders Luftskipper med det første vil komme til os over Kanalen. Nu, megen Ære! Det vilde være en ny Maade, at beile paa, og en Franskmand, som har Dristighed nok til at forlange en engelsk Pige paa 80,000 Pund, kan rigtignok riskere sin Hals derved paa mere end een Maade. Nu, kommer han gjennem Luften over Kanalen, uden at drukne, da vil jeg tage Sagen i Overveielse. Gud befalet, til den Tid kommer!"

Miß Betty, hvis Blikke havde vogtet med spændt Opmærksomhed paa Rozier's Træk, medens han læste, troede dog at læse i dem, at Brevet frembragte en gandske anderledes Virkning hos ham, end hun havde ventet. Istedetfor at føle sig krænket af Brittens Haan, hævede han sig med ædel Selvfølelse derover, gav Tanten Bladet tilbage, og sagde med munter Mine: „Det er godt, jeg tager den gode Sir paa Ordet!"

Han gjorde nu Lystvandringen allene, og da han paa den traf sin Ven Maisonfort, fandt Denne ham fastbesluttet, snareſt muligt at gjøre den forlængst aftalte Luftreise over Kanalen. Naar han da naaede Engellands Grund, vilde han personligt bede den stolte Kjøbmand om Datterens Haand, og afvistes han, vilde han hurtigt vende tilbage, for, ved et hemmeligt Ægteskab, at forbinde sig uopløseligt med den Elskede.

Alt foranstaltedes paa det hurtigste til denne Plans Udførelse, og kort Tid efter fastsattes Hr. de Rozier's Luftreise til den 15de Junii. Ledsaget af en Medhjelper, vilde han seile over Kanalen og lande paa engelsk Grund. Julies Sundhed havde forbedret sig i de næstfølgende Dage. Den Elskedes rolige Sikkerhed havde meddeelt sig hende, og Faderens raae Indgreb i hendes stille Lykke havde altsaa dog kun tjent til at befæste den. Saaledes imødesaae da ogsaa hun det Foretagende, som skulde medføre en endelig Afgjørelse, med et Slags utaalmodig Forventning.

Den 15de Junii var kommen. Alt den tidligste Morgensol fandt Rozier sysselsat, thi Søvnen havde flyet ham, og som det gjerne pleier at skee, naar vi pludseligt staae nær et længe efterstræbt Maal, at vi

nu ligesom bæve tilbage derfor, saaledes følte ogsaa han sig beklemt og hartad overmandet af Virkeligheden, som nu var traadt i hans Liv. I denne alvorligbange Stemning satte han sig ved Skrivebordet, for at skrive nogle Breve af Vigtighed, og neppe var han færdig hermed, før hans Ven Maisenfort treen ind til ham, for at aftale noget Fornødent med ham. Han havde i Begyndelsen villet ledsage ham paa Seiladsen. Men hans store og robuste Legemsbygning lod befrygte, at Maskinens Kraft til at stige da vilde være for svag, og en anden ung Mand, som havde interesseret sig meget for Foretagendet, havde derfor bestemt sig til at gjøre Reisen med. Vennerne havde endnu noget at aftale, og inden de adskiltes, tilstillede Rozier ham de Breve, han havde skrevet, med Begjering, at han, hvis det gjordes fornødent, vilde besørge dem sikkert.

Rozier gik herpaa til Julie, thi han havde, skjøndt det endnu var meget tidligt, lovet at see hende, inden Ballonen fyldtes. Naar dette var skeet, og Afreisens Øieblik nærmede sig, haabede han endnu at finde Tid til at sige hende det sidste Farvel, thi hverken hun eller Miß Betty vilde være tilstede ved Luftreisen selv.

Julie var bleg og lidende; ogsaa hendes Træk bare Spor af en gjennemvaaget Nat og en med Møie qvalt Angst. Dog bekæmpede hun sig selv og viste sit Hjertes Ven et vemodigt smilende Ansigt. De Elskendes Samtale var kun kort; han maatte strax bort igjen; men først lovede han dog, at gjentage sit Besøg. Og da Julie fulgte ham til Trappen, tog han en nysudsprungen Rose af hendes Bryst, stak

den i sit Knaphul, og ilte saa hurtig bort, at hendes sidste Farvel neppe naaede ham.

Alt var man i Begreb med at fylde; Maisonfort ledte Arbeidet. Men der viste sig Vanskeligheder, som man ikke havde gjort Regning paa. Smaae Brøstfældigheder ved Ballonen maatte istandsættes; Fyldingsmaterialiet var hverken tilstrækkeligt, ei heller af den bedste Beskaffenhed. Alt gik derfor meget langsommere fra Haanden, end man havde tænkt; Afreisen var bestemt at skulle finde Sted først paa Eftermiddagen; men det var klart, at den maatte opsættes en god Stund. Ogsaa Vinden viste sig ugunstig, thi hvor vist Rozier end hidtil havde haabet, at skride frem i sine Opdagelser, var dog intet væsentligt Resultat muligt, før han selv havde forsøgt sig i hine Regioner. Han maatte derfor gjøre større Regning paa en gunstig Vinds Magt, end han ellers vilde behøvet. Men disse Hindringer formaaede hverken at rokke hans Forsæt eller at bøie hans Mod. Dette syntes snarere at voxe med Vanskelighederne, som stillede sig imod ham; den mørke Sky, som i Begyndelsen havde omtaaget hans Pande, forsvandt i den anstrengte Virksomhed.

Middag var allerede forbi. Den store Skueplads begyndte efterhaands at fyldes med Tilskuere, der vare hidstrømmede, endogsaa langtfra, for at bivaane det vidunderlige Skuespil. Men endnu stedse gik Arbeidet langsomt fra Haanden; den herskende Modvind satte Reisens Mulighed i Tvivl, og det i samme Forhold, som de Ventendes Spænding steeg og deres Tal voxte. Adskillige smaae

Balloner opstege imidlertid, for at underholde dem og prøve Vindens Retning. De gave modsigende, størstedeels ugunstige Resultater, og da den sidste af dem, tilbagedreven af en modsat Luftstrømning, nedfaldt paa Kysten, stjal Rozier sig mismodig bort, for at gaae paa Raad med sig selv, hvad der nu var at gjøre.

Da trængte en Pige sig frem gjennem den gabende Mængde. Han gjenkjendte strax Julies Terne. Hun skjød ham en Billet i Haanden, og forsvandt øieblikkeligt. Han læste følgende:

„Min Fader er i dette Øieblik hidkommen fra Calais, og Sir John med ham! De ville bivaane Luftfarten, og kun med Møie, kun under Paaskud af Sygdom, have vi kunnet undgaae at følge dem. Kom dem ikke nær, jeg besværger Dig! — Jeg tør ikke vente, at see Dig, inden Reisen gaaer for sig. Gud være med Dig, min Elskede! Lev vel! Til Døden

Din tro Julie.“

Langsomt stak Rozier Sedlen til sig. Han fandt sig ligesaa forstemt, som forvirret, ved dens Indhold. Den uventede Efterretning overskjar for Øieblikket hans Planers og Udsigters Traad, og syntes at dictere ham en anden Fremgangsmaade. Reisens Hovedøiemed, at opsøge Sir George paa engelsk Grund, var bortfalden; dog hævede sig paa den anden Side hans Selvfølelse ved den Forestilling, at han dog kunde udføre den, og endogsaa for den forhadte Medbeilers og den fjendtligtsindede Faders Øine.

I dette Øieblik nærmede Maisonfort sig ham. Rozier meddeelte ham, hvad han nys havde erfaret. Begge raadsloge længe, hvad nu var at gjøre, og vendte omsider tilbage, fastbesluttede, at opgive Foretagendet for i Dag.

Imidlertid vare to Mænd traadte ind i det indre Rum. At de vare Fremmede, saae man ved første Blik. Neppe traf Rozier's Øie dem, før det ahnede ham, at han i dem saae Sir George og Bellington. Den Ældres brede Puddingsfigur, de sløve Træk, der bare et saa talende Udtryk af Stolthed, Indolents og grov Egoisme, kontrasteerte vistnok underligt mod den Yngres lange Skikkelse og tynde Ansigt. Men den samme Ringeagt og Indbildskhed talte, ved nærmere Betragtning, af Begges Træk, og røbede klart, at een og samme Aand besjelede dem.

Adskillige Landsmænd havde omringet de Nysankomne, hilsende dem med Glæde. Vennerne hørte, hvorlunde En af dem opslog en høi Latter, idet han sagde: „Han har narret Jer April, Sir George, og os Andre med, thi den hele Historie er Vind — der bliver ingen Luftfart af!" De Øvrige ledsagede dette Udraab med en Haanlatter, hvori Sir George istemte med de Ord: „Jeg tænkte strax, at det vilde gaae saaledes!" Rozier's Blod kogte, og det Forsæt, at vove det Yderste, blev atter levende i ham.

Da opløftede Søfolkene, som iagttoge Vindens Løb, et høit Jubelskrig — Vinden var sprungen om, og blæste nu af det forønskede Hjørne, saa gunstig som muligt. En liden, i dette Øieblik affendt Ballon steeg, til alle

Tilstedeværendes Glæde, lige iveiret, og forsvandt, tagende Veien ad Havet, af de Stirrendes Synskreds, stadfæstende den gode Route. Da taug pludseligt hver Tvivl i Rozier's Bryst. Mod og Sikkerhed vendte tilbage; med Heftighed trykte han sin Vens Haand, og raabte med tindrende Øine: „Ingen Uvished længer! Det er afgjort, jeg stiger op!"

Øieblikkeligt lod han Montgolfieren befæste under Ballonen, og hjalp selv at fylde. Arbeidet gik nu rask og uforstyrret fra Haanden. Vel randt det ham nu i Tanke, at han, da Faderen var fraværende, kunde stjæle sig bort nogle Minuter og flyve til Julie; men det Værk, der kun syntes at have ventet paa hans Haand, for at fremmes og fuldendes ubehindret, holdt ham tilbage, og Maisonfort raadte ham selv, ei at fornye Afskedens Smerte. Han blev altsaa, og Klokken kunde omtrent være sex, da to rask paa hinanden følgende Kanonskud forkyndte Staden, at nu skulde Reisen gaae for sig.

Faa Minuter efter var Alt beredt, og Luftseilerne stege i Gondelen. Maisonfort fulgte sin Ven dertil, og holdt hans Haand i sin. „Lev vel! sagde Rozier med bevæget Røst, trykkende den inderligt: Hils Julie, og sig den Dyrebare, at mit Brysts sidste Aandedræt tilhører hende."

Den opstigende Gondel adskilte Vennernes Hænder, og en sort Ahnelse foer krampagtigt gjennem Maisonfort's Bryst. Da svævede Ballon og Gondel majestætisk mod Sky, og en Straale af Munterhed og stolt Tilfredsstillelse skinnede endnu i Rozier's Ansigt, idet hans Blik hviilte paa den forbausede Mængde, der, som

forstummende af Angst, stirrede ubevægelig efter ham, medens han med indvortes Velbehag syntes at gotte sig ved de to forhadte Modstanderes dumme Maaben. Triumpherende hviilte hans Øine paa dem, indtil han, som han fik en videre Udsigt, vendte sig til den anden Side, hvor Julies Bolig fremstillede sig for ham. Ak, her fulgte et med Glas bevæbnet Øie den kjække Luftseiler fra Husets øverste Qvist. Et hvidt Tørklæde vajede, som aftalt Tegn, i Luften. Med sit besvarte han den stumme Hilsen; Klædet flagrede i umaalelig Høide, stedse nedsendende Kjærligheds Hilsen paany, neppe synlig mere for det meest anstrengte Blik, indtil Alt flød sammen i eet eneste dunkelt, neppe kjendeligt Punct, som svævede over Havet.

Da syntes en stridig Luftstrømning at forandre Maskinens Gang; den syntes, kæmpende dermed, at vakle, og, omsider vigende for Elementets Magt, at tage Retningen igjen ad Kysten til. En svag Røg blev synlig, og derpaa en Flamme, som klartskinnende spillede ovenpaa Globen, og antog Skikkelse af en aabnet Vifte.

Da standsede Aandedrættet i hvert et Bryst; Forfærdelsen lammede Synskraften, og kun Faa formaade, endnu længere at følge det gruelige Skuespil. De saae Maskinen falde, først blidt og langsomt, men strax efter i frygtelig Styrtning, og i et vidttonende, hjertesønderrivende Angstskrig udtalte sig mange tusinde Sjeles inderlige Medfølelse.

Maisonfort, som, Øieblikket efter at Ballonen var stegen, havde kastet sig paa sin Hest, havde fulgt Ballonens Retning, i det Haab, at kunne forfølge den

med sine Blikke, til den landede i Engelland. Det skrækkelige Syn gjennemiisnede ham; men strax sløi han til det Sted, hvor Faldet var skeet, svømmede gjennem Floden, og var den Første, som naaede det.

Rozier var sønderknust og tilintetgjort. Hans Ledsager levede endnu to Minuter, og døde i Maisonfort's Arme. Stedet, hvor Ballonen faldt, var halvanden Miil fra Boulogne og 300 Skridt fra Havet. Snart indfandt sig Nogle af Byens Beboere, og i et Sørgetog bar man de Forulykkede tilbage.

Efter Alt, hvad der lod sig udfinde, var det sandsynligt, at Rozier, overbevisende sig om den stridige Strømning, havde havt den Hensigt, at stige ned, for at oppebie en gunstigere Vind. Uden tvivl havde han til den Ende villet aabne Ventilen, som, slet gjort, maa have holdt igjen. Et for heftigt Træk havde maaskee sønderrevet Taftet og ladet Ventilen falde ned indenfor Globen, saa at den brændbare Luft kunde bane sig en Udvei gjennem denne Aabning. Mærkværdigt var det, at Begges Lommeuhre ikke havde taget mindste Skade, men vedbleve at gaae uden Standsning.

Grædende tog Maisonfort Julies Rose af den Afsjeledes Bryst, for at overbringe den Sørgende dette sidste Minde samt den Trofastes sidste Kjærlighedsord.

„Jeg tænkte strax, at det vilde gaae saaledes!" sagde Sir George, støttende sig ved Bellington, da han forlod Skuepladsen for dette Sørgespil.

Men aldrig saasnart kom han hjem, før han fandt Julie kæmpende med Døden, og Tanten ved hendes

Side, forgaaende i trøstløs Smerte. Julie havde været Vidne til Ballonens Styrtning.

Vel kaldte Lægerne det flygtende Liv tilbage, vel kom hendes Besindelse og Bevidsthed igjen, ja, efter nogle Dages Forløb vandt hun endogsaa hiin stillehengivne Fatning, der ikke sjelden forbinder sig med gandske haabløs Smerte. Hun modtog da Maisonfort's Besøg; han meddeelte hende sin Vens sidste Hilsen, den visnede Rose, som hans Brysts sidste Aande havde varmet, og en Lok af hans Haar. Begge gjemte hun i sin Barm.

Fra nu af syntes hun roligere. Men alle Forsøg paa, at bevæge hende til at forlade dette Opholdssted, bleve frugtesløse. Efter Lægens Raad prøvede man at bringe hende bort med List, men strax viste sig de frygteligste Tilbagefald, og man maatte befrygte, ei at bringe hende levende af Stedet.

Da vendte Sir George tilbage til Engelland med sin Ledsager, idet han overlod sin Søster Omsorgen for den Lidende. Det varede ikke længe, inden Julies Svaghed gik over til hiin smertefrie Tæring, som, jo nærmere Maalet, pleier at forklare sine Offre desto mere rørende.

Inden et Aar var omme, havde man begravet den skjønne Julie paa den samme Kirkegaard, hvor hendes Elsker havde fundet sin sidste Hvile.

Rozier's Uheld havde, fjernt og nær, vakt den meest levende Deeltagelse. De Breve, han havde givet Maisonfort ihænde, indeholdt, dicterede af bange

Forudfølelse, en kjærlig Afsked fra hans Slægtninge; blandt dem fandtes ogsaa et til Ministeren Calonne, som, ifølge den unge Mands sidste Bøn, anbefalte hans Moder og Søster til Kongens Naade. Ludvig XVI tilstod Begge den Pension, Rozier havde nydt.

Satori.

Tyrkerne i Cypern.

Ligesom i vore Dage Kampen i Mesolunghi drog Europa's Øine paa sig, saaledes fæstede Occidentens Beboere i Aaret 1571 deres Blik paa Øen Cypern, hvor tapre Mænd i fire samfulde Maaneder forsvarte Famagosta's sønderrevne Mure mod Osmanernes talløse Skarer. Angrebet paa denne Ø blev den nærmeste Foranledning til det Forbund Spanien, Venedig og Paven sluttede med Selim, og Cypern skulde være Kampprisen.

Øen havde kun ringe Stridskræfter. Bestyrtelse og Uorden herskede saavel blandt Magthaverne, som blandt Folket, da den tyrkiske Sømagt (den 1ste Julii) kastede Anker paa den sydøstlige Kyst; uden Modstand landede Krigsfolk og Skyts. Ali og Piali, Skibenes Commandeurer, bleve ved Kysten, for at være rustede mod den christelige Sømagt, som man ventede. Mustapha anførte 50,000 Md.

Fodfolk, foruden 2000 Ryttere; men i Begyndelsen rykkede han kun langsomt frem, fordi han frygtede et Baghold. Da han intet Modværge fandt, blev han dristigere. Plyndrende og hærgende droge Tyrkerne ind i Landet. De Livegne kom dem imøde som Venner; Indbyggerne i nogle Landsbyer underkastede sig dem. Ogsaa Bjergbeboerne lykkedes det Mustapha at vinde ved glimrende Løfter.

De tyrkiske Krigsøverster vare ueens, om de først skulde angribe Nicosia eller Famagosta. Mustapha stemte for det Foretagende, som, efter hans Mening, var vanskeligst, for et Angreb paa Hovedstaden, hvor de Rige og Adelige havde søgt Tilflugt og hvor alle Øens Skatte vare gjemte. Hans Villie gik ogsaa igjennem.

Den 25de Julii 1570 viste sig Tyrkehæren for Nicosia, hvor Dandolo og Rocas havde Overbefalingen. Stadens Besætning var for svag for Omfanget af de Værker, der skulde forsvare den mod en overlegen Magt; men dog havde en klog og modig Anfører kunnet udrette store Ting. Den var rigeligforsynet med Skyds, og anseelige Forraad af Levnetsmidler kunde sikkre den mod Mangel. Tyrkerne indsluttede Staden, og med Bestyrtelse saae Beboerne, at de ikke vare rustede til at modstaae en Fjende, som dengang medrette kunde rose sig af, at være erfarnere i at erobre Fæstninger, end de Christne i at bygge og forsvare dem. Bastionerne, som omgave Fæstningen trindtomkring, vare kunstigt bygte, og hver af dem havde Rum for 2000 Mand, men de vare tildeels endnu ufuldendte og kun svagt besatte. Besætningen, meest nyhvervede Krigsfolk, var uden Erfaring, uden Tugt, og saa slet bevæbnet, at Mange

kun havde Hellebarder. Hos Tyrkerne derimod herskede Tugt og Lydighed; deres Anførere vare krigskyndige og tappre. Vel opbøde de Beleirede Alt, for at beskytte de forsømte Værker, men snart vare deres Arbeidere ikke sikkre mere paa Murene; Tyrkerne førte deres Grave stedse nærmere mod Fæstningen og anlagde Skandser mod nogle Bastioner, som de truede med deres mægtige Skyds.

Øboerne besluttede at vove et Udfald. Cæsar Piovene vilde tage Løbegravene, fornagle Skydset, og om muligt forstyrre Fjendens Skandser. I den hedeste Middagstid, medens Tyrkerne hvile, drager Piovene med over totusind Mand ud af Staden, nedsabler de sovende Tyrker, og erobrer to Skandser. Men for tidligt overlode sig de efterrykkende, udisciplinerede græske Krigsfolk til deres Rovbegjerlighed, den fjendtlige Leir kommer i Bevægelse, Overmagten omringer de Christne, der kæmpe heltemodigt, og i dette afgjørende Øieblik udeblive Rytterne, som, efter Løfte, skulde bryde frem af Staden tilsidst. De Christne lede et fuldkomment Nederlag.

Mustapha forsøgte at tage Staden i et afgjørende Angreb; den første Storm afsloges; men før Daggry den 9de September nærmede Tyrkerne sig Murene, trængte igjennem dem, bemægtigede sig Bolværkerne, og med et Seiersskrig fulgte de de Flygtende, der iilte til Torvet, eller søgte deres Vaaninger, for at redde deres Familier.

Oversvømmet af den seierrige Fjende, frembød Staden et frygteligt Syn. Overalt hører man Angst-

skrig og Jammer. Forfærdede Qvinder ile til Templerne og Altrene, Andre slæbe deres Børn gjennem Gaderne, Andre knæle for Fjenderne. Mange styrtede sig fra Husenes Myndinger, for ei at falde i Tyrkernes Hænder, som hverken skaante Kjøn eller Alder. En ædel Qvinde iler ud af sit Huus, for at forske efter sin Mand, der, med hendes tre Sønner, havde kæmpet paa Murene. Paa Veien til Voldene blev hun tilbagetrængt af de Flygtende. Hendes Sønner vare faldne tilligemed deres Fader. Ude af sig selv styrter hun ind i sit Huus. Hendes umyndige Søn, en smuk Dreng, som hun elsker inderligt, kommer hende imøde. Hun slutter ham i sine Arme, trykker et langt Kys paa hans Læber, men strax forvandles hendes Ømhed til Raserie, og hun udraaber: „Dig skulde Fjenderne gjøre til deres Slave?" Med disse Ord støder hun Drengen en Kniv i Brystet, og, gjennemborende sig selv med tre dødelige Vunder, segner hun ned paa Liget.

Endnu modstod Palladset Tyrkerne, da Mustapha rykkede ind i Staden med friske Skarer. Uden Skaansel raste Seierherren. Over 20,000 Christne faldt paa denne Dag i den erobrede Stad. Alle Gubber og alle Børn under fire Aar bleve affondrede fra de øvrige Fanger og førte paa Torvet, hvor Mustapha lod dem levende brænde. Otte Dage gik hen, inden Staden var udplyndret. Man havde ladet to store Skibe med det kostbareste Bytte, med de meest udsøgte Qvinder og de smukkeste Børn, for at sende Sultanen dem. Begge Fartøier laae nær hos hinanden paa Rheden, ventende paa gunstig Vind.

En fangen Qvinde kaster en Glød i Krudtkammeret, og begge Skibe flyve i Luften.

Efter Hovedstadens Fald underkastede ogsaa Bjergbeboerne sig og med dem svore mange Adelige og mange græske Præster Seierherren Troskab. Famagosta var den eneste By, som endnu var Republiken tro. Mustapha rykkede strax mod Fæstningen, og da han i nogen Frastand havde opslaget sin Leir, lod han adskillige i Nikosia ihjelslagne Høvdingers Hoveder bære paa Landser, for at skrække de Christne. Men her sloge, bag svage Mure, Heltehjerter; her vare Anførerne tappre og enige, Krigerne lydige. Den tyrkiske Feltherre søgte at bevæge Besætningen til et Forliig, men forgjæves. Han drog da i Vinterqvarteer og belavede sig paa, at aabne Kampen til Foraaret, medens Bragadino og Baglione, som kommanderede i Fæstningen, benyttede Vaabenhvilen, for at styrke Murene.

Famagosta ligger paa den østlige Kyst af Øen, næsten i Midten af en Halvkreds, som begge Forbjergene Sanct Andrea og Grieja danne. Byen har en rummelig, af Fjelde indsluttet, mod alle Vinde sikkret Havn, som beskyttes af et fast Slot. Den har to italienske Mile i Omfang, paa Landsiden temmelig gode Mure, en bred og dyb Grav, og mange faste Taarne.

Om Vinteren var Tyrkehæren bleven forstærket ved mange Frivillige, som Haab om Bytte havde hidlokket. I April 1571 begyndte Beleiringen, og skjøndt Fæstningens Forsvarere gjorde daglige Udfald,

for at forstyrre Fjendens Arbeider, kunde dog Tyrkerne ved deres Skandsegravere, af hvilke der taltes 40,000, fuldende adskillige Bolværker og i en Strækning af tre italienske Mile grave brede og dybe Grave, ofte midt gjennem Fjelde. Ikke blot Fodfolk, men ogsaa Rytterie, kunde med Sikkerhed bevæge sig i disse Grave, over hvis Rand Landsespidserne neppe fremragede. Beskyttede i disse Gange mod Skydset fra Byen, rykkede de mod denne med deres Løbegrave, medens de opkastede saamegen Jord, at de ogsaa om Dagen kunde arbeide sikkert og bag Brystværnene, som Jorddyngerne dannede, beskyde Murene. Gravene vare saa konstigt anlagte, at hele Hæren havde Plads deri og ligesom var begraven i disse Jordhøie. Hvo som saae ned fra Stadens Mure, saae Intet af den, uden Spidsen af Teltene. Tyrkerne opførte nu, i forskjellig Frastand, ti Bolværker, som vare konstigt byggede af Egebjelker og udfyldte med Jord, Aske og Bomuldssække. Alt i Mai vare Fæstningens Mure paa Sydsiden truede af 64 Stykker, hvoriblandt vare fire Basilisker, der kastede Jernkugler paa 160 Pund, og fra alle Skandser begyndte Fjenden at beskyde Staden.

Ved slige Anstrengelser bleve de Beleirede kun opmuntrede endnu mere til Tapperhed og Aarvaagenhed. Ingen Time var uden Fare, ingen Dag uden Tab. Der var kun 7000 vaabendygtige Mænd i Staden. Bragadino førte Overbefalingen; ved Siden af ham stod Astor Baglione. Jo nærmere Fjenderne rykkede Murene, desmere voxte Faren. Alt ragede Tyrkernes Skandser og Bolværker over

Stadens Mure; alt vare disse sønderrevne paa mange Steder, og da Krudtet begyndte at slippe, maatte man søge at skade Fjenden meest ved Kaste-Ild. Man betjente sig især af Jernkugler, som, fyldte med det fineste Krudt, sprang istykker og udbredte Død og Fordærvelse i et Øieblik. Tyrkerne havde gravet adskillige Miner mod Fæstningens Bastioner, men skjøndt Indbyggerne uafladeligt hørte de Arbeidendes hule Larm under deres Fødder, stode de dog uforfærdede paa den udhulede Grund, hvor en frygtelig Død truede dem hvert Øieblik.

Den 21de Julius sprængtes en Mine i Nærheden af Tøihuset, og strax efter Udbruddet, der rystede Staden som et Jordskjælv, trængte Tyrkerne gjennem de brudte Mure. Fem Timer varede den farlige Kamp, inden Øeboernes Tapperhed kunde slaae Fjenden tilbage. Tyrkerne anlagde nye Værker; af Morsere kastede de svære Kugler, der knuste Tagene og nødte Mange af Beboerne til, at søge Beskyttelse i Nærheden af Bastionerne. Begeistrede af mandigt Mod, deelte Qvinderne alle Krigernes Farer og Besværligheder. De vare, saavelsom Børn og Gubber, deelte i Compagnier, af hvilke ethvert havde sin anviste Plads.

Nu rustede **Mustapha** sig til et frygteligt Angreb paa en Bastion, hvor **Baglione**, forudseende Faren, havde anlagt en Mine. Bolværket toges, og i samme Øieblik en liden Skare af tappre Mænd stred i ulige Kamp mod 3000 Tyrker, lod **Baglione** Minen tænde, og under Bastionens Ruiner begrov den med Fjenderne hundrede Christne. Ikke heldigere

var den Storm, Tyrkerne vovede fem Dage sildigere, og nu forsøgte de et andet Middel, for at rokke de Beleiredes Standhaftighed. De fyldte Graven med et Slags Lindetræ, der voxer hyppigt paa Cypern; det fænger let Ild og udbreder en meget modbydelig Lugt. Medens denne Ild brændte i fire Dage, og Hede saavelsom Stank drev de Christne fra Murene, lykkedes det Tyrkerne, at gjenoprette og befæste deres Skandser.

Indbyggernes Nød steg med hver Dag, og skjønt Tyrkerne, ved deres frugtløse Storme, næsten havde mistet en Trediedeel af deres Hær, kunde de dog stedse fornye Angrebet med friske Stridskræfter, medens Besætningen leed usigeligt af brændende Sommerhede og Nattevagt. Ogsaa fra Søsiden truede nu Fjendernes Skyds. Af 4000 italisk; Krigere vare kun Faa tilbage; de fleste Græker vare omkomne. De Overlevende vare saa udmattede, at kun Sjelens Kraft syntes at oplive de modige Lemmer. De Syge laae uden Hjelp og Pleie; alt tvang Hungeren de Beleirede til at fortære Kjødet af Æsler, Hunde, Katte og andre modbydelige Ting. Viin havde de heller ikke mere, men maatte behjelpe sig med en Blanding af Ædike og Vand.

Det sidste Haab om Undsætning eller Redning var forsvunden. De standhaftige Krigere saae sig forladte af deres Fædreland. Indbyggerne bade Bragadino underhandle med Fjenden; men han trøstede dem med et Budskab, som en til Candia affendt Hurtigseiler skulde bringe tilbage. Men da ogsaa dette sidste Haab strandede, aabnedes Underhandlin-

gerne. Hvide Bannere vajede i og udenfor Staden. Fra begge Sider gaves Gidsler, og de Mænd, Bragadino sendte til den tyrkiske Leir, bleve hæderligt modtagne. Snart var Forliget sluttet. Anførerne og alle Krigerne skulde bringes til Candia paa tyrkiske Skibe med samt deres Vaaben. Saamange af Indbyggerne, som vilde blive tilbage, fik Løfte om uforstyrret Besiddelse af deres Eiendom. Neppe havde Mustapha indgaaet disse Betingelser, før man begyndte at indskibe de Syge. Kun de Karske bleve tilbage i Staden. Med Forundring saae man nu, hvorlunde den fjendtlige Hær bedækkede et Rum af halvanden Miil trindtom Staden saa tæt, at de hvide Turbaner, som allevegne skinnede frem af Gravene, lignede et Sneedække. Da derimod Tyrkerne saae det ringe Antal af udtærede Forsvarere, beundrede de dem, ikke uden lønlig Skamfuldhed. De første Tyrker, som kom ind i Staden, tillode sig Voldsgjerninger, men da de christne Befalingsmænd klagede, standsede Mustapha dette Uvæsen. Han yttrede tillige Lyst til at see Bragadino, hvis Tapperhed han havde lært at beundre. Samme Dags Aften drog Bragadino med de fleste Anførere og et talrigt Følge af Krigere i høitideligt Optog ud af Staden, for at overrække Paschaen Nøglerne. Alle Anførerne vare tilhest, og i deres Spidse red Bragadino i en Purpurkjortel, den sædvanlige Embedsdragt, under en rød Himmel. Udenfor Paschaens Telt bleve de høfligt modtagne, og da de ved Indgangen havde nedlagt deres Vaaben, førte man dem ind. En Tidlang vedligeholdt Mustapha en venskabelig Samtale, priste

Besætningens Tapperhed, og lovede, allevegne at forkynde dens Roes. Da Gjæsterne vilde tage Afsked, beklagede han sig over, at de Christne havde myrdet alle de tyrkiske Fanger, som vare i deres Vold. Bragadino modsagde denne Beskyldning. Mustapha blev heftig, og gav sit Følge et Tegn. Flux bleve de Christne grebne, lænkebundne og bragte udenfor Teltet. Baglione og de andre Høvdinger bleve nedsablede. Til en grusommere Død vilde Seierherren gjemme den ulykkelige Bragadino. Tregange maatte Denne, paa hans Befaling, række Halsen frem, som om han nu skulde modtage det dødelige Hug. Derpaa afskjar man ham Næse og Øren, og betyngede ham med Lænker. Da den Ulykkelige laae paa Jorden, tilraabte Mustapha ham haanligt: „Hvor er nu den Christus, Du tilbeder, og hvorfor hjelper han Dig ikke af min Vold?"

Nogle Dage efter blev Bragadino ført ind i Staden, hvor han til de af Skydset sønderrevne Mure og Bolværker, som man alt begyndte at istandsætte, maatte bære to store Kurve med Jord, og, saa ofte han gik forbi Mustapha, maatte han falde paa sit Ansigt. Derpaa førte man ham til Havet, satte ham paa en Stol, og trak ham op paa den høieste Seilstang, for at vise ham for alle de christelige Roerslaver, der vare i Havnen. Omsider lod Mustapha ham bringe paa Torvet, sætte i Gabestokken og levende flaae af en Jøde. Fra Borgen betragtede han med Velbehag det græsselige Skuespil. Men med heltemodig Standhaftighed leed Bragadino indtil det sidste Øieblik alle de Qvaler, hans

Fjende beredte ham; han forekastede Denne hans Troløshed, og takkede Gud, at han var bleven gjemt til slig en Død. Hans Hud blev udstoppet med Straa og sat paa en Ko, over hvilken man bar den samme røde Himmel, hvorunder han var reden til den tyrkiske Leir. Ved sin Afreise lod Mustapha den udstoppede Hud binde til en Seilstang, og førte den som en Trofæ langsmed Syriens Kyster til Constantinopel, hvor den blev opbevaret i Tøihuset, indtil Bragadino's Sønner, efter Fredslutningen, tilforhandlede sig den.

Men Mustapha havde kjøbt sin Seier med 50,000 Krigeres Liv.

W. A. Lindau.

Hvorlænge kan Verden endnu vedvare?

Man behøver ikke at være ret gammel, for at have oplevet mere end een Verdensundergang, det vil sige, Forkyndelsen derom. Til deres Trøst, der sætte nogen Troe til saadanne Spaadomme, og ikke uden Bæven see Tiden til Verdens Undergang imøde, være det sagt, at et ældgammelt Sagn endnu udsætter dette Tidspunkt længe.

Det fortæller om en Landmand i det nordlige Sverrig i den hedenske Oldtid, der levede i Fryd og

Gammen med sin vakre Hustru, opdrog sine Børn vel, holdt sine Huusfolk strengt, uden dog at være deres Tyran, og flittig bad til Guderne. Hans Velstand skaffede ham Misundere, der lagde sig efter de sorte Konster, for at skade ham.

Da den flinke Huusmoder en Aften havde beskikket sit Huus og lagt sig til Hvile, glad ved Tanken om, at hendes bedste Ko om nogle Dage vilde bringe hende en Kalv til Verden, hørte hun udenfor det lille Vindue et frygteligt Brøl, blandet med utydelige Ord, af hvilke hun, efter længe spændt Opmærksomhed, omsider forstod: „Jeg er født og beredt til at opsluge Eder!" Den modige Kone forlod Leiet og gik ud i Huusdøren, for at see efter Spøgeriet. Hun saae Intet, men hørte en stærk Brølen i Kostalden. Hun skred derhen, og saae et afskyeligt Misfoster ligge ved Koen: en ualmindelig stor Kalv med et græsselig fordreiet Menneskehoved, der brølede og udstødte Trudsler imod hende. Hun kaldte Manden tilhjelp, de ihjelsloge Uhyret og nedgrove det i Gaarden. Den følgende Nat kom, og med den det samme Hyl og gjentagne Trudsler udenfor Vinduet; de toge Spøgelset af Graven, og lagde det dybere i Jorden, og da heller ikke det hjalp, kastede de det i Vandet; forgjæves — det kom bestandig igjen og forstyrrede deres Søvn og Rolighed. Da gik den betænksomme Kone til en klog Mand, der boede i en eensom Hule dybt inde i Skoven, skildrede ham sine Bekymringer, og vidste ved venlige Ord og smaae Gaver at vinde ham for sig. Paa hendes Begjering fulgte han med hende, slog en Tryllekreds og tvang Kalven til at krybe i en Sæk, som han lagde paa sine Skuldre og bar til

Skulebjerget ved den bothniske Havbugt, hvor han bandt Misfostret, indviklet i et Elsdyrskind, i en af de dybe Bjerghuler.

Der sidder det endnu, og afriver hvert Aar eet Haar af Elsdyrskindet. Ingen har endnu seet det, men Skippere og Beboerne ved Stranden hørte ofte dets Hylen, der, blandet med Strandfuglenes Skrig, og de vilde Dyrs Brøl, tydelig lader sig skjelne. Det er ikke mange Aar siden, at Folk, til hvis Øren overnaturlige Toner formaae at trænge, hørte følgende Strofer:

„Her sidder jeg Arme,
O Vee!
Først langt i det Fjerne,
Forløsning at see.

Af Haar er først fri
Et Been,
Min Frelse ei kommer,
Før Huden er reen.

Da undergaaer Verden
Forvist
I knittrende Flammer.
Jeg seirer tilsidst!“

Endnu kan ikke det andet Been være haarløs; hvorlænge vil det ikke vare, førend hele Elsdyrshuden bliver det?

Mag. Rezelius.

Kometen i 1832.

„Vil den støde an paa Jorden? Er et saadant Sammenstød muligt? Og hvilke ville Følgerne blive, om Kometen blot kommer Jorden meget nær?

Skal en Komet kunne støde sammen med Jorden, da maa den gjennemskjære vor Ecliptika i eet Punct, det vil sige: den maa i eet Punkt berøre den Vei, ad hvilken Jorden vandrer omkring Solen. Regner man nu Jordens Gjennemsnit for 1719 geographiske Mile, da kan man vedde 1718 mod een, at Kometen ikke vil træffe os. Imidlertid er det derfor ikke umuligt. Nogle Kometer ere virkelig komne andre Himmellegemer nær, f. Ex. den af 1773 vor Jord. En Anden kan komme endnu nærmere. Er den lille, mindre end Jorden, da vorde vi de Seirende, og nøde Fredsforstyrreren, ved den Stærkeres Ret, til at følge os som Drabant; med andre Ord: vi faae da to Maaner. Dog vilde denne Seier ingen Fordeel bringe os. Alle Natursyner, som man antager skylde Maanens tiltrækkende Kraft deres Oprindelse, ville vorde dobbelt stærke, heftigere Vinde, hyppigere og frygteligere Torden, rivende Storme, Tiltagelsen af Ebbe og Flod, jevnligen ville Oversvømmelser finde Sted, Dæmninger og Broer bortskylles; maaskee blev endog Aaret længere, da en større Masse vel behøvede længere Tid til Banen.

Værre bliver Udfaldet af Kampen, om Kometen er større end Jorden. Den vil da fortrænge den af Banen, og, formedelst sin stærkere Attraction, slæbe den med sig gjennem det uendelige Rum; videre og fjernere

ville vi see Solen unddrage sig os, dens Lys og Varme ville vi savne, og kun Stjernernes matte Skin oplyse de lange Aar — ja, vi ville ingen Aar, ingen Aarstider mere have; al Vegetation ville ophøre, kun Havet yde os Næring — og Menneskene ville omkomme af Kulde og Savn. Naaede Jorden endelig et andet Planetsystem, oplivedes de faa Overblevne paa den ved den ny Sols Straaler, da drev Kometen dem maaskee for nær til denne, og de brændende Solstraaler vilde fortære hvad Kulden havde levnet.

Kan den end ikke tvinge os til at følge sig, vil Kometen dog kunne foraarsage store Forstyrrelser. Ere begge Verdenslegemer ikke i Ligevægt med Hensyn til Electriciteten, vil en frygtelig Detonation (Knald) finde Sted ved begge Atmosphærers Sammenstød; alle ildsprudende Bjerge ville tvinges til de voldsomste Udbrud; den hele Vandmasse, følgende Kometens tusindgange stærkere Tiltrækkelseskraft, eller maaskee fortyndet ved dens høiere Temperatur, vil som Dunster drage fra Jorden til Kometen, og vor Jord som Skelet fremrulle i det vandtomme Rum.

Træffer Kometen sammen med Jorden, vil Stødet forandre dens Axel og Æqvator, og Vandet, ifølge Centrifugalkraften, styrte til den ny Æqvator. Vee derfor de Lande, som Kometen træffer! Eller, om ogsaa eet Land, een Bye med dens Indvaanere faaer denne Skjebne, vil ikke dog Aarhundreders Arbeider paa een Dag undergaae?

Maaskee udholder Jorden slet ikke Stødet! Kan den ikke springe i Stykker, der komme til at vandre deres egne Baner som nye Planeter omkring Solen?

Alle Astronomer holde jo Juno, Ceres, Pallas og Vesta for Stykker af en Planet, der engang har havt sin Plads mellem Mars og Jorden.

Dog, værer ubekymrede, skjønne Læserinder! Lad os rolig gaae Aaret 1832 imøde. Endnu have vi fire Aar for os. Jeg for min Part er uden Frygt, indtil de ulykkeforkyndende Astronomers Regning bliver funden rigtig af Arago, Gambart, v. Zach og deres Lige.

Diezmann.

En Skindöds Begravelse.

(Af Christoph Hodgsyns Dagbog i Bristol.)

Alt fra Ungdommen af var jeg underkastet epileptiske Tilfælde, der vel gandske røvede mig min Bevidsthed, men dog ikke for de Tilstedeværende gave mig Skin af Livløshed. Disse Tilfælde indtraf sædvanlig ved Fuldmaane. Min fortreffelige Marthe (min første Kone, der allerede for omtrent 40 Aar siden er død) forsikkrede mig, at hun allerede nogle Dage forud bemærkede en Bleghed paa mit ellers røde Ansigt, førend Anfaldet indtraf. Den Salige — Gud lønne hende! — lod mig fra det Øieblik ikke af Sigte, og det lykkedes virkelig hendes Omhu at mildne Anfaldene, naar de indtraf. Efter hendes Bortgang giftede jeg mig snart

igjen, da Eensomheden var mig utaalelig. Min, ogsaa nu afdøde anden Kone, var ikke en saa skarpsindig Jagttagerske, men en fortræffelig Husholderske, og — hendes Sparsomhed har jeg at takke for, at jeg kan nedskrive disse Linier.

Vor Familiebegravelse var i * Kirken i Bristol. Enhver der vilde betale de ikke ubetydelige Omkostninger, blev bisat i en skjøn Hvælving ved samme, indtil hans Venner glemte ham. En af Betingelserne ved denne høitidelige Jordefærd er imidlertid en Liigkiste af Bly — der formodentlig i Tiden tilfalder Graverkarlene eller deres Foresatte, naar den Jordede er udslettet af de Efterlevendes Minde. Dog — til min Historie: For at spare endeel Omkostninger, lod min Kone mig lægge i en suffisant Fyrrekiste, hvis Tyngde blev forøget ved et Par Hundredepunds Lodder, det ene ved mit Hoved, det andet ved mine Fødder.

Jeg havde havt en fortreffelig Appetit til Middag — det erindrer jeg, men heller intet mere, førend jeg opvaagnede i et fuldkomment Mørke, og fandt mig indsluttet i et snevert Fængsel. Neppe kunde jeg røre mig, om jeg end nok saa gjerne vilde; jeg var ikke istand til at løfte min Haand til mit Hoved. Snart gjennemborede den frygtelige Tanke mig, at jeg, i et Anfald af min Epilepsie, var levende begravet.

Hvo er istand til at føle det skrækkelige i den Overbeviisning, at det var saa! Helvede gjemmer neppe nogen grueligere Følelse! En lang Tid laae jeg som forstenet af Skræk. Da frembrød Angestens Sved af alle mine Porer. Min Stilling syntes at være uden Glimt af Haab om Redning, og jeg begyndte virkelig at be-

regne, hvorlænge jeg dog kunde opholde mit usle Liv, førend Hungeren gjorde en Ende derpaa. Jeg bad til Gud, at jeg med tillidsfuld Hengivenhed maatte gaae mine sidste gruelige Øieblik imøde. Jeg forsøgte at gjenkalde i min Hukommelse, hvorlænge et Menneske kan leve uden Næring, og betænkte, at jeg jo dog eengang som alle Dødelige, havde maattet følge Naturens Kald til Bortgang.

Men snart vaagnede min Lyst til Livet paany: Jeg kunde dog vel ikke, tænkte jeg, som nu drage Aanden frit, om Jorden allerede var tilkastet omkring mig; maaskee var man først i Begreb med at jorde mig. I denne Forudsætning skreg jeg saa høit jeg formaaede og bankede paa Siderne af Kisten, indtil jeg af Udmattelse ei kunde mere — Alt forgjæves. Trindt om mig herskede den dybeste Stilhed, det frygteligste Mørke. Jeg borede af Fortvivlelse Neglene i mine Laar, Blodet flød omkring mig; med afsindig Anstrengelse kradsede jeg paa mit Fængsels faste Mure; jeg var ikke istand til at udrette noget til min Frelse, og — sank snart fuldkommen afkræftet tilbage. — Da jeg kom til mig selv igjen, raabte jeg paa min Kone, og jeg frygter det næsten — thi jeg veed ikke selv, hvad jeg sagde — vovede at gaae irette med Gud. Det forekom mig, at jeg saae et forunderligt Syn, det var et Blik i Aandeverdenen: Væsener uden noget egentligt Legeme, mandlige og qvindelige, fremstillede sig for mig. Gruelig bevægede Hovederne sig paa de ledeløse Knokler. Snart omgav igjen et tykt Mørke mig. Om jeg, som jeg formoder, af Mathed har sovet i denne Mellemtid, da op-

vaagnede jeg kun alt for snart igjen til en gjentagen Bevidsthed om min græsselige Stilling.

Saavidt mine Kræfter tillode det gjorde jeg nye Forsøg paa at blive hørt. Jeg bemærkede, at jeg, skjøndt med Besværlighed, kunde vende mig om paa Siden, og endog gandske dreie mig om. Jeg hævede Ryggen i Veiret, for at sprænge Laaget op, men Skruerne modstode enhver Bestræbelse herfor. Ikke heller kunde jeg drage mine Knæe saa høit op, at de kunde medvirke. Der blev altsaa intet Andet tilovers for mig, end at indtage min forrige Stilling, og samle nye Kræfter. Jeg vidste, hvor frugtesløse mine Anstrengelser vare, og dog besluttede jeg at gjentage dem. Medens jeg saaledes hviilte — om min marterfulde Uvirksomhed kan kaldes Hvile — græd jeg som et Barn, naar jeg tænkte paa den stjernefulde Himmel, paa Solens venlige Lys og den friske Luft, jeg her savnede Synet og Nydelsen af — naar jeg mindedes, hvormange tusinde Skabninger omkring og over mig, der frydede sig ved deres Tilværelse, medens jeg var bestemt til saa navnløse Qvaler. Jeg havde jo dog ikke, tænkte jeg, været saa stor en Forbryder, at min Vandel gjorde mig fortjent til saadanne gruefulde Piinsler, medens mange Forbrydere glædede sig i uforstyrret Nydelse af deres Skabers Godhed! — Medens disse Tanker beskjeftigede mig, syntes jeg at høre Lyden af en Klokke. Jeg lyttede med tilbageholdt Aandedrag — det var virkelig et Uhr, der slog. Dets Toner gave mig nyt Liv. „Jeg er altsaa ikke begravet! tænkte jeg: Naar man bærer mig til Graven, maa jeg let kunne lade min Opvaag-

nelse blive mærkelig." — Jeg begyndte paany at raabe, bankede atter af alle Kræfter paa Siderne af Kisten — Alt endnu forgjæves — mine Kræfter vare snart udtømte; jeg sank afmægtig tilbage i Bevidstløshed.

Snart var jeg ikke mere istand til fornuftigt Overlæg. Mit haarde Leie, som jeg kun med Nød og Neppe kunde forandre min Stilling lidet paa, smertede mig. Drog jeg mine Fødder et Par Tommer iveiret, berørte mine Knæe Laaget. Mit indskrænkede ubeqvemme Rum blev mig hvert Øieblik utaaleligere. Mine Tindinger brændte af Feberhede, min tørre Tunge bævede, for mine matte Øine syntes Alt omkring sig i talløse Cirkler. Hvo er istand til at forestille sig min frygtelige Stilling, der hvert Øieblik forøgedes med nye Qvaler. Mine Øine syntes at ville falde ud af Hovedet; brændende Taarer strømmede ned ad mine Kinder, mit Hjerte truede at sprænge sit ulykkelige Fængsel — o, at jeg kunde have næret Glimt af Haab om at sprænge mit Fængsel! Men hvor skulde jeg søge det?

Hvormange Timer jeg laae i denne aandelige og legemlige Marter, veed jeg ikke. Min Tørst blev meer og mere uudholdelig. Min Mund syntes fuld af gloende Aske. Atter hørte jeg den hule Lyd af en Klokke, der, efter dens dybe Toner at dømme, ikke var af ubetydeligt Omfang. Ingen Spalte lod den fineste Lysstraale trænge ind i mit Fængsel, og dog maatte der gives saadanne — hvor skulde mine Qvaler, uden friskt Luft, kunde været saa langvarige? Maaskee var det Nat, da jeg vaagnede i mit snevre Fængsel. Atter greb jeg, med mine faa Kræfter omkring mig — for-

gjeves — jeg kunde ingen Aabning opdage. Flere Gange hørte jeg Lyden af Klokken — og hvergang med usigeligere Vemod, i stedse frygteligere Dødsangst. Almægtige Gud! Hvilken Følelse!

Længe — idetmindste forekom det mig usigelig længe — laae jeg ubevægelig, hensunken i Følelsen af mine Lidelser. Gloende hedt brændte mit Hoved, alle mine Lemmer smertede, mit Ansigt var saaret paa flere Steder. Da jeg ved en af mine Vendinger kom paa den høire Side, fornam jeg noget Haardt under mig, som jeg før ikke havde mærket. Med Begjerlighed undersøgte jeg det, saavidt jeg Svage formaaede, og fandt, at det var en Knast i et af Kistens Brædder, der ved Sammenpresningen, da jeg blev lagt i den, var sprungen ud af sin Stilling. Nu saae jeg snart et dunkelt Lys gjennem en Aabning af omtrent en halv Tomme i Gjennemsnit neden for min Hage. Jeg greb derefter — og opdagede, at min Kiste var bedækket med grovt Tøi. Efterhaanden lykkedes det mig, med megen Møie, at arbeide mig gjennem dette Tøi med mine Fingre. Det Lys der opgik for mig, var endnu yderst svagt, men for mig Haabets venlige Straale. Naar jeg bragte min Nakke i en vis, rigtignok saare ubeqvem Stilling, kunde jeg skimte gjennem Aabningen; men mit Blik var tungt og mat. Længe varede det førend jeg kunde skjelne nogen Gjenstand; dog, med det tilbagevendende Haab syntes mine Sandser at skjærpes. I et Par Minuter trykte jeg Øinene til, for at udhvile dem — endelig kunde jeg skjelne et lille Vin-

dne med et tæt Jerngitter ligefor mig. Jeg skreg af Henrykkelse. Jeg troede at være blandt Mennesker endnu, thi det tykke Mørke omkring mig var forsvunden. Jeg glemte for et Øieblik mine Lidelser, ja selv det frygtelige Spørgsmaals Besvarelse, hvorledes jeg skulde komme ud af mit Fængsel førend Hungeren dræbte mig, glemte jeg — det randt mig først i Tanker, da jeg, formedelst den Svimmel, min Henstirren paa eet Punct frembragte, atter giorde Alt omkring mig mørkt igjen.

Snart sluttede jeg af de store Stene ved Aabningen og det stærke Gitter, at jeg befandt mig i en Gravhvælving i en Kirke, og dette blev mig visfere, da jeg bemærkede to til tre Liigkister, mellem mig og Aabningen. Jeg saae paany efter den, indtil det begyndte at blive mørkt, med en Følelse, som ingen Tunge formaaer at udtale. Da Nattens Dunkelhed nærmede sig meer og mere, hævede mit Hjerte sig til ængsteligere Slag, og den forrige Dødsangst vendte tidobbelt frygtelig tilbage. Da jeg vaagnede, eller igjen kom til mig selv — thi af Mathed sank mine Øienlaage til, min gruelige Stilling uagtet — hørte jeg i det Fjerne Lyden af en Dør, der bevægede sig paa svære Hængsler, og Skinnet af en Fakkel trængte gjennem Aabningerne paa mit Fængsel. Med muligste Anstrengelse raabte jeg: „Er Eders Salighed Eder kjær, da frelser mig! Jeg er levende begravet!" — Lyset forsvandt pludselig. Frygt syntes at have forjaget Den, der havde baaret det; thi jeg hørte til min usigelige Glæde en raa Stemme kalde Nogen tilbage med de Ord: „Tom! Kom med Lys!

Er der Nogen her, som taler, da er han smeddet fast, og kan ikke skade os; de Døde tale ikke!" — Atter skreg jeg saa høit jeg kunde: „Jeg er levende begravet! Frelser mig!" — „Tom, Øxen! raabte den modige Graverkarl: Stemmen kommer fra Liigkisten der. De fordømte Karle have ilet formeget!"

Kun faa Minuter endnu — og jeg sad opreist i min Liigkiste.

Th. Hell.

Et af Keiserinde Cathrine's Kjærligheds-Eventyr.

Mons de la Croix var en Søn af en fransk Viinudskjænker, der havde nedsat sig i Riga. Derfra flyttede han til Moskwa, og boede i det tydske Qvarteer, eller, som man kalder det, i Nemetzkaia Sloboda. Peter den Store, der levede med saamange Fremmede, uden at undersøge, om deres Fødsel og Rang gave dem Ret til hans Omgang, saae med Fornøielse den dannede Yngling. Først længe efter at Peter havde ægtet sin Cathinka, blev man det dybe Indtryk vaer, den skjønne Mons havde gjort paa Fyrstinden. For at skjule den gjensidige Tilbøielighed, blev han ansat ved Hoffet, først som Kammerjunker, siden som Keiserindens Kammerherre. Længe var Peter En af de Faa, der ikke

vidſte Hemmeligheden. Den unge Prindſesſe Eliſabeth gjorde ham engang opmærkſom paa den Forvirring, hendes uventede Indtrædelſe til Keiſerinden og Mons havde vakt; men Peter havde dengang formeget at tænke paa til at lægge videre Mærke til Barnets Snak.

Flere Aar henſvandt, førend Peter, rimeligviis ved Andre, blev opmærkſom paa det utilbørlige Forhold. Han paalagde Generalinde Balk den vanſkelige Forretning, at iagttage Keiſerinden og hendes Broder, men opdagede Intet. Endelig foregav han den 8de November 1724 en Reiſe til Schüsſelborg, men kom efter faa Timer tilbage til Petersborg igjen, og gik ubemærket ind i den ſaakaldte italienſke Haves Pallads, hvor han overraſkede Catharina og Mons. Med den Monarken egne Heftighed uddeelte han en foreløbig Straf, hvoraf man med Føie kunde ſlutte ſig til den foreſtaaende.

En af Keiſerindens Kabinetsſecretairer og en Kammertjener bleve fængſlede, men den haardeſte Straf traf den ulykkelige Mons. Generalmajor Uſchakow var allerede dengang Formand i det hemmelige Raad, og altſaa da en Mand af ſtor Betydenhed. I tvende Dage var Mons under ſtreng Bevogtning i hans Huus — der allerede da brugtes til vigtige Forbryderes Fængſling. — Den 10de November bragtes han til Vinterpalaiet, hvor den høieſte Ret holdtes. Skrækken voldte ham et Anfald af Slag. Forhøret holdtes med muligſte Hurtighed, og man beſkyldte — uden at Nogen troede det — Mons og hans Medanklagede for at have villet myrde Keiſeren. Nogle af de Fængſlede ſtraffedes med Knut, Andre med Arbeide paa Galeierne,

men Mons blev, for Keiserindens Øine, der lukkede sig for dette Syn, halshugget.

Mons besad en udmærket legemlig Skjønhed; ved Velvillie og Tjenstfærdighed forekom han Alle, der behøvede hans Hjelp.

Keiserindens Straf ophørte ikke med hans Død. Peter lod det afhugne Hoved sætte i Spiritus, og Catharina maatte have det staaende for sig i flere Dage. Keiseren befalte derpaa at opbevare Hovedet i Videnskabernes Academie, tilligemed et allerede der opbevaret, og Catharina — der var saa letsindig, at hun syntes at glemme det — spurgte aldrig derom.

Først efter 60 Aar bleve de forlængst glemte Hoveder bragte i Erindring igjen. Som Præsidentinde for Videnskabernes Academie, fandt Knesina Daschow ved at gjennemsee Regningerne over den forbrugte Spiritus, at der af samme var anvendt til 2de af Peter den Store opbevarede Hoveder en betydelig Deel. Man gjennemsøgte Arkivet og fandt, at de havde tilhørt Frøken Hamilton og Hr. v. Mons. Endnu efter saamange Aars Forløb maatte man beundre de umiskjendelige Spor af fordums Skjønhed. Catharina den Anden lod begge Hovederne jorde.

Döm aldrig efter Skinnet.

Af en fransk Officeers Levnet.

Krigsretten var tilende; den havde frikjendt et ungt Menneske, paa hvem Mistanken hviilte, at han havde deeltaget i en Plyndring, og Oberstens Forbøn, der havde Forsæde i Retten, skyldte han især sin Frikjendelse. „De var ogsaa idag overordentlig mildt stemt, Hr. Oberst! udbrød En af Bisidderne: Og dog syntes Soldaten at være skyldig. Hans Undskyldninger vare kun af liden Vægt, og dog tog De ham i Beskyttelse, saa streng De end ellers i lignende Tilfælde er."

„De har maaskee Ret! svarte Obersten: Den Anklagede var muligt skyldig; men en indvortes Stemme talte i min Barm for ham. Den mindede mig om en Begivenhed i mine yngre Aar, som jeg har at takke for det jeg er og har, skjøndt den, al min Uskyldighed uagtet, nær havde ført mig en beskjæmmende Død imøde." — Forsamlingen trængte sig nærmere om den almindelig agtede Kammerat, og bad ham meddele Tildragelsen.

„Den Begivenhed, sagde Obersten: der nær havde bragt mig i Galgen, er meget simpel; jeg fortæller den blot, for at gjøre Dem opmærksomme paa, hvor forsigtig man bør være i at fordømme, ogsaa da, naar Skinnet aabenbar er imod den Mistænkte. De veed, at jeg ingen indfødt Franskmand er; den lille Bye B. i Lausitz er mit Fædre-

nehjem, hvor jeg indtil mit attende Aar af en herrnhutisk Fader blev opdragen med en Strenghed, som min blide Moder forgjæves søgte at formilde. Min Faders Følelser mod mig bleve med hvert Aar fjendtligere, og da jeg var letsindig nok til ofte at yttre, at jeg fandt Hernhuternes Skikke latterlige, forvandledes hans Strenghed imod mig til bittert Had. Allerede længe tænkte jeg paa at forlade det faderlige Huus, og da min Fader engang var bortreist i nogle Dage, tog jeg skriftlig Afsked med min Moder, pakkede mine faa Klæder og et Par Groschen sammen, og vandrede sorgløs ud i Verden. Jeg var atten Aar gammel; det var i Foraaret 1792, da Hertugen af Brunsvig ventedes til Rhinen, og de franske Prindser rustede deres Corps i Coblenz. Da jeg havde Thübingerskoven bag mig, var min Kasse tom, de overflødige Klæder vare solgte, og snart saae jeg mig nødt til at lade mig hverve ved det Condéske Corps. Jeg var det franske Sprog temmelig mægtig, næsten ligesaa stor som nu, og kunde godt omgaaes med Pennen. Man brugte mig derfor ved Hovedqvarteret, deels som Skriver, deels som Tolk, og var saa vel tilfreds med mig, at jeg ved Feldtogets Begyndelse blev ansat som Grenadeer ved Garden, som Hertugen af Broglio kommandeerte. Foruden mig var der endnu een Tydsker blandt Grenadererne, et Menneske, der havde en beundringsværdig Gave til at indsmigre sig. Han sluttede sig snart til mig, og deelte næsten altid Qvarteer med mig."

„En Aften leirede Hæren sig i og omkring en Landsbye, ikke langt fra Fjenden. Vi Grenaderer

havde besat nogle Lader, bag hvilke nogle Vogne vare henkjørte. Førerne havde forladt dem. Henimod Midnat vækkede min Kammerat mig, og trak mig sagte ud af Porten med sig; Alt laae i den dybeste Søvn, Vagten var langt fra os. „Seer Du den Chaise der, hviskede han: der staaer ene for sig selv bag de Andre, som om den Intet indeholdt af Betydenhed? Og dog gjemmer den en vakker lille Kasse med Louisd'orer, som jeg ret godt kjender; den udgjør en betydelig Deel af Krigskassen. Vognen er tom, Kassen staaer bag paa, og er blot bundet med et Reeb; et Snit, og den er i vore Hænder — da til den næste Bye, vi tage Postheste, og reise tilbage til det kjære Fædreland. Jeg forskrækkedes over hans Forslag; men forgjæves opbød jeg al min Veltalenhed for at bringe ham fra hans Forsæt. „Naar Du endelig ikke vil med, sagde han: saa læg Dig til at sove igjen; jeg kan bruge Pengene allene." Jeg vendte allerede tilbage til Laden, men listede mig endnu engang hen til ham igjen, for at forsøge at hindre Udaaden. Da jeg fandt ham, havde han allerede sneget sig hen til Vognen. Men førend jeg fik sagt et Ord, aabnede Læderet for Chaisen sig, et Skud glimtede mig imøde, og min Kammerat sank død i mine Arme. Jeg gav et høit Skrig, lod den Døde falde og iilte tilbage til Laden; men endnu førend jeg naaede den, blev der Larm i Leiren. Skuddet havde gjort Skildvagterne opmærksomme, de fyrede, og Enhver troede, vi vare overfaldne. Alle iilte til Vaaben, og i den almindelige Forvirring kom jeg ubemærkt paa min Plads i Geleddet. Misforstaaelsen opklaredes

snart, Kassereren fortalte Begivenheden, man fandt den Døde, og beroligede sig. Men — tilføiede han: der var to Røvere, og den Anden var sandsynligviis bleven saaret, da de Begge syntes at være styrtede ved Skuddet, idetmindste maatte den Anden vist være besprængt med den Dræbtes Blod. Hertugen af Broglio var frygtelig opbragt over, at slig en Udaad skulde finde Sted blandt Gardens Grenaderer, han lod os staae under Vaaben, og svoer at lade Den hænge, der var saaret eller bestænket med Blod. — Tænk Dem min Dødsangst, thi jeg kunde neppe tvivle om, at der jo maatte findes Blod paa mig, og hvad kunde min Uskyldighed hjelpe mig?"

„Saaledes forløb en for mig frygtelig lang Time, da blev der paany Allarm omkring os. Adjutanter kom tililende, Alt traadte i Gevær, og vi afmarscherede. Dagen var endnu ikke frembrudt, og vor Marsch gik gjennem en lang, dyb Huulvei, som vi skulde besætte, førend Fjenden gjorde det. Da vi vare Fjenden nær, havde vi Bajonetterne paa; Mange faldt over de Stene, de ei kunde bemærke, og dette vakte den Tanke hos mig, at sikkre mig for Følgerne af det Eventyr, hvori jeg saa uskyldig var bleven indviklet. Jeg gjorde med Overlæg et feilt Trin, og stak i det samme Bajonetten ind i min Haand, saa at den kom til at bløde ikke ubetydeligt. Jeg kaldte paa en Saarlæge, men da han i Mørket intet kunde undersøge, bandt jeg mit Lommetørklæde om Haanden, og fortsatte beroliget Marschen. Dagen brød frem, og med den Undersøgelsen den første Gang vi gjorde Holdt. Jeg var noget blodig paa Kjoleærmet, men

Blodet var endnu ikke tørret, og mit Saar var upaa-tvivlelig Skyld deri. Jeg havde ikke behøvet denne List; thi, det undtagen, var intet Spor af Blod at see paa mig. Jeg var imidlertid bleven mistænkt; man vidste, at den Døde viste mig megen Fortrolighed, medens han levede, og man ahnede uden Tvivl min List. Hertugen yttrede dette halvhøit, og mit nedslagne Blik bestyrkede Mistanken. Til nærmere Undersøgelse var imidlertid ikke Leilighed; Marschen blev fortsat — vore Fortropper kom snart i Kamp med Dümouriez's Folk, Hertugen var i Spidsen, og vi saae ham ikke hele Dagen. Om Aftenen leirede vi os, og jeg var netop traadt ud af mit Telt, da Adjutanten bragte min Compagniechef Ordre at arrestere mig. Jeg hørte det i rette Tid, og iilte, førend man kunde finde mig, til de franske Forposter. — Min Uniform bragte vel de republikanske Officerer i Begyndelsen til at studse; men min fremmede Udtale og en oprigtig Fortælling om mine Hændelser seirede snart over Mistanken om at jeg var en Udvandret, og allerede den følgende Dag blev jeg indlemmet i en republikansk Bataillon. Jeg har ikke havt Aarsag til at fortryde Byttet, og ofte i Stilhed priist den Omstændighed, der førte mig under Frankrigs seirende Ørne; men fra den Tid er det min urokkelige Grundsætning, ei at dømme efter Skinnet, men anseе Enhver for uskyldig, hvis Brøde ikke paa det klareste er beviist."

De Elskendes Grav.

Ofte saae jeg i Portugal sorte Kors opreiste, og man sagde mig, dette var et Tegn, at der paa sligt et Sted enten var bleven fuldbragt et Mord, eller havde hændet sig en Ulykke. Et saadant melankolsk Symbol er, paa et af de skjønneste Steder i Lissabons Omegn, meer end sædvanligt i øinefaldende, og gjælder for et Slags romantisk Valfartspunct. Det staaer paa en Mosbænk, som kaldes: „de Elskendes Grav," og virkeligen ligge her ogsaa tre Ulykkelige begravne, hvis sørgelige Historie, uagtet det lange Tidsrum, som siden er forløben, endnu lever i frisk Minde.

Man fortæller den saaledes: To Brødre, endnu i deres første Ungdomsaar, levede engang lykkeligt i Skyggen af Skoven, som nu gjenlyder af Klager over deres tidlige Død. De vare brave og smukke; om deres broderlige Kjærlighed talte alle Tunger. Den Ældste fattede Tilbøielighed til en yndig Pige, hvis Forældre vare deres Forbindelse noget imod. I et Øieblik, da det Trykkende i hendes Stilling laae den arme Pige tungt paa Sinde, bestilte hun den yngre Broder til en Sammenkomst i en Skovdal, for med ham at raadslaae om Midler, hvorved hun kunde overvinde de Gjenvordigheder, hendes Kjærlighed til den ældre Broder voldte hende. Dennes lidenskabelige Temperament lod nemlig ikke haabe, at der med ham vilde kunne tales roligt og med fornuftigt Overlæg om et Anliggende, hvori hans Hjerte tog saamegen Deel. De mødtes altsaa, og den unge Mand angav en Plan, der syntes den

smukke, fyrige Pige saa heldig, at hun, med al søster-lig Taknemmelighedś Varme, omfavnede ham. Men ak! Den lidenskabelige Elsker havde seet til i en Fra-stand, og i det dæmrende Lys troede han at see sin Pige i en Fremmeds Arme. Afsindig af Skinsyge styrtede han frem, og stødte sin Dolk i Broderens Hjerte! Mis-forstaaelsen var i næste Øieblik opklaret, og den ulykke-lige Yngling fuldendte den gruelige Scene ved at om-bringe sig selv paa sit uskyldige Offers Liig. Pigen døde kort efter, og Alle begroves under een og samme blodige Grønsvær.

Mariane Baillie.

Brudstykker af Breve fra Lissabon.

— Da Kongen, i Aaret 1821, havde opslaget sin Residents i Palladset Queluz, og treen ind i et af Stads-gemakkerne, bemærkede han den usædvanlige Omstæn-dighed, at Stole vare hensatte deri. „Hvad er det? Hvad er det?" spurgte han. Hans Ledsagere svarte, at de vare bestemte for Cortes, naar disse kom, at be-vidne Hs. Majestæt deres Agtelse. Da svarte han ha-stigt: „For Cortes? Tager strax alle Stolene bort! In-tet Menneske skal sidde i min Nærværelse." —

Indtil nysnævnte Aar torde man kun nærme sig den kongelige Familie knælende. En portugisisk Adels-

dame og hendes Døttre beklagede sig for mig, at naar de havde gjort Dronningen og Prindsesserne deres Opvartning, maatte de gaae tilsengs saasnart de kom hjem, thi saalænge det behagede disse høie Personer at underholde sig med dem, maatte de ligge paa Knæ, og det voldede dem i Længden en ubeskrivelig Ømhed. Naar den kongelige Familie viste sig paa Gaden, maatte Enhver, ligemeget af hvad Rang — thi Kongen betragtede den høieste Adel kun som sine Betjente — stige ned af Vognen eller Hesten for at hilse ydmygeligen, hvilket kun sjelden gjengjeldtes med et let Hovednik.

Den afdøde Baron B. reiste for nogle Aar siden i Portugal, og levede nogle Dage i en høi Embedsmands Huus. Sovekamrene ere ofte uden Dørre her, kun lukkede med et enkelt Forhæng. En Morgen, da Fruen i Huset hørte hans Fodtrin ude paa Corridoren, kaldte hun ham ind til sig. Længe stod Baronen der gandske tvivlraadig, studsende over denne utvungne Adfærd. Men da han saae hendes Kammerpige staae ved Døren, spurgte han hende, om Frnen var paaklædt. „Paaklædt! gjentog hun leende: Hvad gjør det? Træd De kun ind!" — Han traadte ind, og fandt Damen i Sengen. Hun rakte den ene Fod frem, at hendes Huuslæge kunde syne den, og Denne strøg just sin Pennekniv, for at skjære Hendes Excellentses Liigtorne.

Folk, selv af de lavere Klasser, ere her saa behængte med Juveler, at man maa forbauses derover. Opvartningspigen i det Hotel, hvor jeg logerede, bar Ørenringe med ægte Brillanter. En simpel Høkerske saae jeg bære et Par lignende af uhyre Længde, og des-

uden en brasilianſk Kjæde af det fineſte Guld, adſkillige Alen lang.

Portugiſerne ere meget overtroiſke. Ethvert Menneſke, mene de, fødes under en uundgaaelig Skjebnes Indflydelſe. Maaneden, hvori det fødes, ſtaaer i hemmelighedsfuld Sammenhæng med en eller anden bekjendt Ædelſteen, og vil Nogen gjøre ſin Ven en paſſende Foræring, ſaa vælger han ſikkert altid en Ring med den Ædelſteen, om hvilken man troer, at den bebuder og beſtemmer hans Skjebne.

„Januar — Hyacinth eller Granat." — Beſtandighed og Troſkab i alle Forpligtelſer.

„Februar — Amethyſt." — Denne Maaned og denne Steen bevarer de Dødelige fra heftige Lidenſkaber, og ſikkrer dem Sjelefred.

„Marts — Blodſteen." Mod og Lykke i driſtige Foretagender.

„April — Saphir eller Diamant." — Uſkyldighed.

„Mai — Smaragd." — Lykke i Elſkov.

„Junii — Agat." — Sundhed og langt Liv.

„Julii — Carniol eller Rubin." — Slige Lidelſers Glemſel eller Helbredelſe, ſom reiſe ſig af Venſkab eller Kjærlighed.

„Auguſt — Sardonix." — Ægteſkabelig Troſkab.

„September — Chryſolith." — Bevarer fra Daarſkab, eller helbreder derfor.

„October — Aquamarin eller Opal." — Uheld og Haab.

„November — Topas." — Troſaſthed i Venſkab.

„December — Türkis eller Malachit." — Lykke og Glæde i alle Livets Forhold.

Mölleren i Gyrstinge.

(Slutning.)

Jeg saae og hørte ikke mere af den usædvanlige Retsforhandling. Det, jeg allerede havde seet og hørt, havde taget, ikke blot mine Sandser, men mine Tanker fangne. Havde ikke den tætstuvede Folkevrimmel holdt mig opret, da var jeg segnet om. Kongen — min Fader! — Du — en Kongeson! See der de eneste, hinanden stedse afløsende Betragtninger, hvortil jeg var istand.

Først da Folket, ved Processens Udgang, adspredtes til alle Sider, kom jeg lidet til mig selv. Jeg havde fulgt Strømmen, og stod ved Haveporten. Da lød det bag mig: „Plads for Kongen!" Jeg veeg tilside. Kongen nærmede sig med Fru Munk ved sin Haand. Hendes Ansigt var som forklaret af Forsoningens Glæde. Han talte meget huldt til hende, idet han tillige hilste Folket til begge Sider. Nu gik han mig lige forbi, hans Øine faldt paa mig, han slap sin Gemalindes Haand, traadte til mig, lagde begge Hænder paa mine Skuldre, og sagde halvsagte: „I Morgen kommer Du til mig."

Jeg kunde kun bøie mit Hoved i inderlig Ydmyghed; da jeg opløftede det igjen, var Kongen allerede nogle Skridt borte; men tusinde Øine saae paa mig med saadan Forundring, at jeg atter maatte slaae mine ned.

Da jeg næste Dag, heel forunderligt tilmode, nærmede mig Slottet, følte jeg mig trukken i Kjoleskjødet, og da jeg vendte mig, stod Professor Venusinus for mig.

Jeg traadte et Skridt tilbage. Men han tog Ordet meget venligt, idet han treen mig nærmere: „Har I Tid til nogle Øieblikkes vigtige Samtale?"

En sælsom Uro udtalte sig i alle hans Bevægelser. Nysgjerrig efter at erfare, hvad der laae ham paa Sinde, fulgte jeg med ham ned ad Gaden.

„Vor Skjebne, begyndte han: hænger nøie sammen, det har jeg vidst lige fra Eders Fødselsstund. Der var en Tid, da jeg frygtede, at mit Liv var given i Eders Haand; men Bogen, hvori jeg læste, havde uklare Characterer — min Død stod vel grant for mig, og min Dødsmaade med, men min Banemands Navn ikke. Naar jeg forskede derefter, kom altid Eders Navn mig fore, dog ligesom i en Taage. Først nys er mit Blik trængt saa dybt ind i Fremtiden, at jeg kan sige: Naar jeg dør, vil I ikke være derhos. Det har beroliget mig meget, og jeg skal ikke undlade, at give Eder Beviser paa min Kjærlighed."

„Har det beroliget Eder, hvi er I da saa urolig? spurgte jeg: I seer jo ud som en Misdæder."

„Ak! svarte han, idet han stak i at græde: Ak, jeg har i mange Aar ikke fornummet nogen ordentlig Ro i min Sjel. Der er nu den deilige Ring, som kan gjøre saa mægtige Jertegn; men mener I ikke, den ordentlig begynder at brænde mig saa smaat paa Fingeren? Jeg veed min Død forud; jeg veed,

at denne Død er uundgaaelig, og dog er jeg skrøbelig nok til at ville være stærkere end min Skjebne, dog er jeg eenfoldig nok til at ville afvende det Uafvendelige. Jeg skilte mig gjerne ved denne Ring. Saa kunde jeg trække mig tilbage i landligt Otium, og ende mit Liv som en Hædersmand. Vil I tage derimod?"

Han havde grebet min Haand, og inden jeg kunde drage den til mig, havde han skudt Ringen paa min Finger. Men i samme Nu sad den paa hans igjen. „I seer jo, sagde jeg leende: at om ogsaa jeg vilde, saa vil dog Ringen ikke."

Da græd han endnu bittrere og sagde: „Nei, den passer Eder ikke, den vil ikke til Jer, den holder paa mig, jeg ikke paa den! — Lad nu saa være, vi ville tale om noget Andet. Vil I besvare mig et Spørgsmaal oprigtigt? Har I aldrig talt til noget Menneske om den Dolk, jeg vilde give Jer med paa Reisen, da I skulde til Ibstrup?"

„Vil I besvare mig et Spørgsmaal oprigtigt? gjenmælede jeg: Hvorfor vilde I give mig den Dolk med? Hvem skulde jeg støde ned dermed? I vilde dog vel aldrig gjøre mig til Fadermorder, Venusinus?"

Da stod Professoren stille, lettede Hatten i Panden, reiste sig paa Tæerne, saa han ragede et heelt Hoved over mig og sagde: „Vil I skose mig, Laps?"

„Nu bliver I hidsig! sagde jeg koldt, mod min Sædvane: Besind Jer dog! Hvad behøver I at spørge mig om Ting, som I jo, ved Hjelp af Eders Ring, maa vide meget bedre?"

„Vær fornuftig, min Ven! tog han Ordet i formildende Tone: Af min egen Skjebne erfarer jeg aldrig mere, end der behøves, for at sætte mit Sind i Uro. Har I, har I talt til Nogen derom, min Ven?"

„Nei, min Ven! Jeg har ikke talt til Nogen derom, men det skal skee ret strax. I næste Stund skal Kongen vide det."

„Saa? spurgte han giftigt: I næste Stund skal Kongen vide det? Veed I da, om I faaer Kongen i Tale?"

„Det veed jeg — svarte jeg, ikke uden Heftighed: Det veed jeg ligesaa vist, som jeg nu seer, at I har Slotsgraven paa Eders venstre Haand."

„I lyver, Bastard!" raabte han rasende.

„Saa lad det da være sandt, at I nu har Slotsgraven baade paa høire og venstre Haand!" skreg jeg forbittret, og med et Vip laae den lange, vindtørre Skikkelse i Graven. Jeg hørte ham plaske i Vandet, hørte ham skrige om Hjelp, idet jeg gik over Pladsen, ind ad Slotsporten.

Jeg gik, heed og beklemt, op ad den brede Trappe. Intet Menneske var at see. Jeg stod nu paa en lang Corridor med Dørre paa begge Sider. Hvor skulde jeg henvende mig? Jeg tøvede, idet jeg lagde Øret til en og anden Dør — Alt var stille. Den Tanke, at gaae bort igjen, opsteeg i min Sjel, for strax igjen at forsvinde. Jeg fattede mig, og bankede paa etsteds. Ingen svarte. Da aabnede jeg raskt Døren og traadte ind.

En høi, anseelig, men stolt Mand, foer op fra et Bord, bag hvilket han sad, som det syntes, fordybet i en Pakke Dokumenter. Jeg saae ham i Øinene. Det var Corfitz Ulfeld.

Han maalte mig fra Isse til Fod. Barsk sagde han derpaa: „Trænger J umeldt ind i Hofmesterens Gemak?"

Jeg svarte frit: „Ikke vidste jeg, at dette var Hofmesterens Gemak, ei heller traadte jeg herind, før jeg høfligt havde banket paa."

„Hvem er J? spurgte han kort: Og hvad vil J?"

„Jeg er Mølleren fra Gyrstinge, svarte jeg: og skal tale med Kongen."

„Skal tale med Kongen! gjentog han haanligt: Det har vel Tid, min gode Møller?"

„Jeg beder om Forladelse, min gode Hofmester! gjenmælede jeg: Det har ikke Tid."

„Hvad er det for en Tone?" foer han op.

„Er det Eders egen Tone, som jeg troer at have truffet, svarte jeg: da er det Hofmester-Tone."

„Skurk! skreg han, idet han greb mig i Brystet: Dig har Hannibal Sehested sendt mig paa Halsen, for at haane mig!"

„Skurk selv!" fnøs jeg, greb ham, som han havde grebet mig, og trængte ham tilbage, saa voldsomt, at han foer med Ryggen mod et Speil i Væggen, som naaede fra Loft til Gulv; klirrende brast det i hundred Stykker.

Da gik Døren op, og en Sværm af Tjenere styrtede ind. „Dette Menneske er en Morder! raabte

Ulfeld: Bringer ham i Slotsvagten, til jeg har talt med Kongen!"

Man førte mig bort; stiltiende lod jeg det skee. En Time efter traadte den kongl. Kammersecretair ind til mig. Hele hans Væsen forkyndte, at han var i stor indvortes Bevægelse. „I har slet fulgt mit faderlige Raad! sagde han til mig: I allarmerer hele Verden, saavidt som I kommer frem. Hvad har vel den kongl. Historiograph gjort Jer, siden I kastede ham i Slotsgraven? Veed I da, hvad han har gjort Jer?"

„Det er en vidtløftig Historie! svarte jeg: Lad ham søge mig; han skal finde mig."

„Og Hofmesteren? spurgte han videre: Hvor torde I lægge Haand paa ham?"

„Hvor torde han lægge Haand paa mig?" spurgte jeg igjen.

„Men betænk dog! bad han inderligt: Han er Kongens Svigerson."

„Og jeg er Kongens Søn!" raabte jeg.

„Tys, tys! hviskede han, idet han lagde Fingeren paa Munden: I har selv forspildt den skjønne Ret, at ansees derfor. Jeg vil tale ret oprigtigt med Eder. At I er Kongens Søn, derom tvivler jeg ikke, skjøndt Kongen selv har villet bære Tvivl derom nu og da."

„Hvad siger I?" spurgte jeg studsende.

„Ja, man har villet gjøre ham Frøken Grubbes Troskab suspect! vedblev Kammersecretairen: Maaskee gjætter I, hvem jeg mener."

„Venusinus!" raabte jeg.

„I har truffet Manden! tog Gynther Ordet: Og nu er min Bøn til Eder, at I vil lade den Revselse, han nys har bekommet, gjelde som Straf for dette Forræderie. Hs. Majestæt var saa heftigt indtagen i Froken Grubbes Person, at Allerhøistsamme mere end eengang tænkte paa et morganatisk Ægteskab med hende. Men Venusinus underkjøbte et forvorpent Menneske til at udsprede, at han var Fader, hvor dog Kongen var det. Mistanken hæftede kun altfor let. Professoren blev forviist til Sor. Kongen saae ikke Froken Grubbe igjen, før mange Aar efter, da hun intercederede for Eders Liv. Da var det som den gamle Kjærlighed dog vilde trodse Rusten, og da Kongen nogen Tid efter, paa en af sine Reiser kom tæt forbi Herluffstrup, gjorde han gandske allene en liden Diversion didhen, for at recreere sig efter Reisens Møie. Uden tvivl var ogsaa den gamle Forbindelse bleven fornyet, hvis I ikke, i uhørt Skinsyge, havde lagt Eder derimellem. Kongen meente, at træffe en Medbeiler, da han skjød efter Eder, og skjøndt han strax overbeviistes om sin Feiltagelse, var dog hans Sind for oprørt, og Eders Moders Hjerte for bange for Eders Liv til, at Afskeden mellem ham og hende skulde været synderlig øm."

„Venusinus's Værk! raabte jeg tænderskjærende: Det var ham, der hidsede mig paa min Fader, som jeg ikke kjendte."

„Ja! vedblev Kammersecretairen: Denne Mand har stedse, selv før I kom til Verden, næret et giftigt Had til Eder, og hartad skulde jeg mene, at han,

ved Hjelp af sin sorte Konst, forudsaae, at I engang vil træde ham i dødbringende Berørelse. Hvad var vel heller den Historie med Vibeke Andet, end hans Værk!"

„Er det muligt!" udbrød jeg med spændt Opmærksomhed.

„Ja! tog Kammersecretairen Ordet: Det er kun altfor vist, at han er Autor saavel til Kongens Brud med Fru Munk, som til Vibekes Forræderie mod Eder. Sagen var nemlig denne: Kongen ønskede, med Vished at erfare, om Frøken Grubbe var ham tro. Vibeke skulde være et Slags Speiderske i Frøkenens Huus. Men hun stod i Venusinus's Tjeneste, og der var ikke et Træk af Ærlighed i hendes Sjel. Det var hende altfor vigtigt, at nære Mistanken mod Frøken Grubbe, til at hun ikke, efter at have forladt Herluffstrup, skulde fortalt Kongen Fabel paa Fabel om Frøkenens Elskovseventyr i Sorø-Egnen; men Eder afmalede hun som en forliebt Daare, for hvem hun ingensteds kunde være i Ro. Naturligt altsaa, at hun blev sin forrige Frues Afløserinde. Jeg gjennemskuede den hele Plan."

„Men I er jo Kongens høire Haand! udbrød jeg: Det vilde jo være Eder let, at sætte en Dæmning for saamegen Ondskab."

„Jeg giver mig egentlig kun af med Statsaffairer! svarte Gynther: Det kan derfor ikke være min Sag, at have Indseende med de kongelige Amours. Kun fordi jeg dog ogsaa ønsker, at have noget at tage vare nu og da, som Hjertet kan interessere sig for, har jeg givet mig af med Eders Handeler et Par

Gange. Lad mig ikke angre det! bad han vemodigt, idet han greb og trykte min Haand: Troe mig, Kongen vil Eder vel. Efter det frygtelige Optrin mellem ham og Eder maatte Vibeke, truet af hans Vrede, bekjende, hvor skammeligt hun havde mystificeret Eder. Det rørte Faderhjertet. Men I kunde ikke engang gaae Veien til Eders Fader, uden at bane Eder den ved Voldsgjerninger. I har forgrebet Eder paa Hofmesteren — det er farligere, end et Attentat mod Kongen. Hs. Majestæt vil ikke see Eder, men gjentager ved mig sin allernaadigste Befaling, at I aldrig, under Livsstraf, maa fjerne Jer længer fra Eders Mølle, end to Miil i Omkreds. Havde I opført Eder bedre i Dag, da havde det maaskee behaget Kongen, at ophæve dette strænge Forbud, og da havde Eders Lykke været gjort .... det havde beroet paa Eder selv, om Kongen skulde vedkjendt sig Eder .... nu er det for silde. Han er gammel, og hans Passion for det andet Kjøn, som I synes at have arvet tilligemed hans Sinds opbrusende Hede, svækkes, Gud være lovet, meget mærkeligt. Men just derved afskjæres ogsaa alt Haab om en Udsoning mellem ham og Eders Moder. Har en saarende Mistanke engang indsneget sig i hans Bryst, da kan ikke selv den klareste Overbeviisning fortrænge den. Fru Munk er et Beviis derpaa. Hun har vundet sin Sag paa den eclatanteste Maade, og Kongen har, i sin første Glæde over hendes Uskyldighed, embrasseret hende for al Folket; men jeg forudseer, at hendes Sol er dalet, og at denne Forsoning kun var dens sidste Aftenglimt. Vibeke vil ikke undgaae sin Straf; hun føler den alt tildeels. Hast nu hjem, trøst

Eders Moder, og viis Eder en Fader værdig, som ikke havde fornægtet sit Faderfind, naar ikke Eders frygteligvoldsomme Characteer havde tvunget ham dertil. Han taaler ingen Konge ved Siden af sig i sit eget Land, og en Saadan vilde I bleven, i Kraft af Eders blodige Næveret. Farvel, Farvel!"

Han kyssede mig paa Panden, iilte til Døren, sagde trediegang: Farvel! — og var forsvunden.

Da jeg, paa Tilbagereisen til Gyrstinge, bedede i Ordrups-Kroen, og tankefuld gik op og ned i Stalden, blev jeg opmærksom paa en Skikkelse, der sad paa Huk i en Krog, skjulte sit Hoved i begge Hænder, og hulkede gandske lydeligt. Jeg gik fra og til; Skikkelsen blev siddende, uden at røre sig.

„Hvad er det for et Menneske?" spurgte jeg Staldkarlen.

„Det er en stakkels Pige inde fra Kjøbenhavn! svarte han: Hun kom hertil for nogle Timer siden, og vil hverken spise eller drikke. Hendes Forældre, fortæller hun, ere ynkeligt omkomne paa Søen; uden anden Støtte i Verden, end en gammel Faster i Roeskilde, er hun vandret ud ad Landeveien. Men da hun kom til Roeskilde, var Fasteren baade død og begravet. Fortvivlet blev hun ved at følge Landeveien, til hun kom hid, hvor hun halvafmægtig sank ned i Krogen der."

Min Medlidenhed vaagnede. Jeg nærmede mig hende, lagde sagte min Haand paa hendes Skulder, og spurgte deeltagende: „Barn, hvorledes har Du det?"

Da opløftede hun sit Hoved og saae paa mig med et Par Øine fulde af Taarer. Hun svarte ikke; men hvert Træk i dette Ansigt talte til mit Hjerte. Det forekom mig, som om ei engang min Barndoms Skjønheds-Ideal, Anna Grubbe, kom dette Himmelbilled nær. En Tanke foer mig gjennem Sjelen som et Lynglimt. „Du er ulykkelig?" vedblev jeg. — „Ulykkelig og forladt!" svarte hun dybtsukkende. — „Nei! udbrød jeg med Varme: Ikke forladt, altsaa ei heller ulykkelig. Vil Du betroe Dig til mig, da skal Du see, at der endnu er Redning."

Hun vægrede sig i Begyndelsen. Dog maa der vel i mit Væsen og i min Tone have været noget Tillidvækkende, thi efter kort Betænkning tog hun mod mit Tilbud, og erklærede sig villig at følge mig, hvorhen jeg vilde føre hende.

Sysselsat med underlige Tanker, fortsatte jeg Hjemreisen. Jeg burde af Erfaring være bleven mistroisk mod Lykken, men det laae nu ikke i min Natur. Og kunde da ikke min gode Genius have ført denne Pige til mig som Erstatning for al den Sorg, min Dæmon havde beredt mig?

Hun talte lidet underveis, men der aabenbarede sig et riigt Hjerte i de knappe Ord. Jeg udviklede imidlertid min Plan til fuldkommen Modenhed. I min Moders Huus vilde jeg bringe den arme Pige. Jeg vilde prøve hende, og bestod hun Prøven, som jeg haabede, skulde hun vorde min. Om hun vilde vorde det, var et Spørgsmaal, som mit egenkjærlige Hjerte ikke kunde Andet, end besvare tilfredsstillende.

Jeg naaede Hjemmet, og efter at have fortalt min Moder alle min Reises Eventyr, hvorpaa hun hørte nu rødmende, nu blegnende, nu smilende, nu stillegræ-dende, sagde jeg til hende, at jeg havde medbragt en fader- og moderløs Pige, som for Øieblikket befandt sig i Møllen, og kun ventede paa hendes Tilladelse, for at søge et Tilflugtsted paa Herluffstrup.

Da blev hun saare alvorlig, og sagde: „Nei, Anders, ikke saa! — Engang at vorde saaledes be-dragen, er mere end nok."

„I frygter — ?"

„Jeg frygter Alt, jeg har ingen ret Fortrøstning mere. Bring Pigen i et andet Huus; det vil ikke falde Dig saa vanskeligt. Her maa hun ikke komme."

Denne bestemte Yttring nedslog mig; dog fattede jeg nyt Mod, gik til Præsten Hr. Jens Povelsen i Gyrstinge, og bad ham tage mod Pigen; hjerteliggjerne vilde jeg betale for hende. Han var ikke uvillig; vi bleve enige om Summen, og Ellen — det var hendes Navn — bragtes til Præstegaarden. Hvor lovede jeg Gud, at den Arme var kommen i Havn, og at hun var kommen der ved mig! —

Hver Morgen gik jeg nu op paa Hanebanken, for at see ned til Kirkebyen, og hver Aften vandrede jeg hid, for at søge den Opmuntring, hvortil jeg trængte saa høilig. Jeg fandt den ogsaa. Kummeren var vegen af den skjønne Piges Hjerte og af hendes Kinder. Ak, hun var meget indtagende! Præsten, en munter, leven-de Mand paa nogle og fyrgetyve Aar, holdt meget af hende, og takkede mig tidt, at jeg havde bragt den En-gel i hans Hus; han nægtede endogsaa, at ville mod-

tage mindste Erstatning af mig, og yttrede derhos, at skulde Nogen af os være i den Andens Gjeld, da maatte det være ham, som var i min. Desuagtet betragtede Pigen mig som sin Velgjører, og tog altid imod mig med en Glæde, der gjorde mig, ak, saa vel! Ofte kom hun mig imøde, naar hun langtfra saae mig skyde over Marken til Præstegaardshaven; og hvilke søde Vandringer gjorde vi, Arm i Arm, i denne! Paa dens søndre Side er en mørk Hesselgang; her modtog jeg hendes Løfte om evig Troskab.

Glødende talte jeg til min Moder om min Lykke. Men hun blev bleg, rystede paa Hovedet og sagde: „Kunde Du da glemme Din forrige Kjærlighed saa snart?"

„Min forrige Kjærlighed? gjentog jeg: Den behøver jeg vel ikke at anstrenge mig meget for at glemme. Hvad der undergraver sig selv, er snart forsvunden. Men hvorfor minder I mig da om min Skjændsel?"

„Fordi jeg haabede, I deraf skulde draget en vigtig og gavnlig Lære for hele Livet!" svarte hun mørk.

Men I skulde dog see min Pige! udbrød jeg: I vilde da snart overbevise Eder om, at jeg maa finde en Himmel ved hendes Side."

„Himlen omgiver os overalt, min Søn! svarte hun med et Blik mod Skyerne; Dermed ville vi trøste hinanden."

Det var mig en gaadefuld Tale. Var der da Nogen, kunde der da være Nogen i hele Verden, der trængte mindre til Trøst, end jeg nu? Det bekymrede mig kun lidet, at jeg var bunden til min Mølle i to Miles Omkreds; jeg havde jo kun et Par Bøsseskud fra

min Mølle til min Elskerinde! Himlen omgiver os overalt! sagde min Moder. Ja, hun havde Ret; thi skjøn Ellens Billed omsvævede mig overalt, og det var min Himmel.

Livet i Præstegaarden antog en endnu muntrere Characteer, da Præstens Søn, Søren, min Barndoms Legebroder, kom hjem fra Academiet. Han var bleven ret en statelig Ungersvend. Den Træghed, jeg i tidligere Aar havde bebreidet ham, syntes at være undergangen i levende Godmodighed. Vi sluttede os strax til hinanden. Var jeg lig Stormen, som ikke lader sig bryde, da forekom han mig som Skyen, der vel lader sig jage af Stormvinden, men dog paa sin Valfart lader Velsignelsens Dug dryppe paa visnende Urter. Han var gjerne Alles Tjener, men min allerhelst. Altid veeg han for mig, hvor vi vare af ulige Tanker, og førstegang lærte jeg at beherske mit Sind, for ikke at see ham vige, thi jeg havde ham meget kjær. Ofte fordybede vi os i Barndomserindringer; vi streifede om i hele Egnen, og frydede os med hinanden ved at see hver Plet igjen, hvor vi havde tumlet os som Børn. Jeg lod ham høre, hvor ofte han havde taget Hug for mig, og til Gjengjeld lod han mig høre, hvorlidet jeg havde skjønnet derpaa.

Ellen ledsagede os ofte paa vore Vandringer; ofte kom hun mig imøde ved Sørens Arm — ofte fulgte de mig Begge paa Hjemveien, og hun gik med ham allene tilbage i Aftenskumringen, men det var saa langt fra, at nogen ond Ahnelse vaktes i min Sjel derved, at jeg meget mere frydede mig ved, at min Ven var hendes og at min Veninde var hans.

En Morgen gik jeg, som sædvanligt, op paa Hanebanken, for at see ned til min Kjærligheds Hjem. Smukt laae Kirke og Landsby for mig i Morgensolen. Jeg vendte mig og saae ned over Søen. En frisk Morgenvind bevægede det ellers saa rolige Vand. Hvad er det? En Baad gynger ustadigt paa de oprørte Bølger — to Menneſker ſkimter jeg deri — den kommer nærmere — et gjennemtrængende Skrig naaer mit Øre! Nu gjenkjender jeg tydeligt Søren og Ellen; men samme Øieblik ſlaaer Baaden om, og Begge forſvinde for mine Øine.

Jeg ſtyrter ned, kaſter mig i Søen, og redder dem med uhyre Anſtrengelſe. De knæle for mig, ſom for en Gud; Ellen gjentager ſin Troſkabseed, og Søren ſværger, at Livet, jeg har gjengivet ham, ſkal være mig helliget.

Virkeligen ſyntes Begge mig, fra denne Dag, endnu hengivnere end tilforn. Søren var ſom ude af ſig ſelv af Glæde, da han hørte, at jeg ſnart vilde føre Ellen hjem ſom Brud. Han kaſtede ſig til mit Bryſt, og ønſkede mig til Lykke. Jeg antog, jeg maatte antage hans Glæde for uſkrømtet. At et fortroligere Forhold kunde finde Sted mellem Ellen og ham, kom aldrig i mine Tanker. Præſtekonen fortalte mig, at Ellen ſkulde udrettet et Ærinde for hende hos Væveren i Søtofte; Søren havde tilbudet at roe hende derover i Fiſkerens Baad. Det var jo ſaa naturligt og uſkyldigt ſom muligt.

Præſtens Kone døde. Da hun aldrig havde holdt ſynderligt af Ellen, ſmertede hendes Død mig kun for ſaavidt ſom min ægteſkabelige Forbindelſe udſattes der-

ved. Thi den gode Præst bad, og jeg kunde ikke Andet end indrømme ham det, at Ellen maatte forblive i hans Huus Sørgeaaret rundt, for at foreſtaae det i den Afdødes Sted.

Dobbelt ſød forekom hun mig i ſin huusmoderlige Travlhed. Jeg ſaae hende i Aanden ſom min Huusmoder, og dette Syn beruſte mig. Jeg trættedes ikke ved at ſkildre min Moder den Lykke, jeg havde ivente, ſkjøndt det aldrig vilde lykkes mig, at drage hende ind i mine Henrykkelſer. „Enden er ikke der, min Søn!" ſagde hun med betænkelig Mine. — „Nei! tog jeg levende Ordet: Enden er ikke der, og Gud være lovet, at den ikke er der! Men Begyndelſen er der, og ſlig en Morgenrøde kan ikke ſkuffe, naar den lover en lykſalig Aften."

Sex Maaneder vare allerede forgangne. Da hørte jeg Folk ymte om, at Præſtens Søn havde et godt Øie til ſkjøn Ellen. Jeg blev gandſke rolig derved. — Men da Rygterne ſtedſe bleve mangfoldigere og ſtærkere, beſluttede jeg dog, at ſee ſaa ſkarpt til ſom muligt. Jeg ſaae Intet; jeg var ikke langt fra at hade mig ſelv, fordi jeg dog havde ventet, at ſee Noget. „Er Du mig ikke tro, Ellen?" ſpurgte jeg hende i Eenrum. Da blev hun rød ſom et Blus — det var den krænkede Uſkyldighed, ſom rødmede — kaſtede ſig i min Favn, og græd af Bedrøvelſe over, at jeg kunde ſpørge derom. Jeg havde ondt ved at berolige den arme Pige.

„Er Du mig ikke tro, Søren?" ſpurgte jeg ham. Da ſaae han paa mig med ſtore Øine, ſom om han ikke forſtod Betydningen af mit Spørgsmaal. Hans Mine

var derhos saa ærlig, saa trohjertig, at jeg skamfuld maatte slaae Øinene ned, og tage mit Spørgsmaal tilbage.

Aaret nærmede sig sit Udløb med stærke Skridt. Jeg havde allerede bestemt Bryllupsdagen i mine Tanker. Dog syntes det, som en Upasselighed, der pludseligt overfaldt Ellen med stor Heftighed, skulde udsætte min Lykke endnu en Stund. Hun maatte gaae tilsengs. Præsten var bekymret, Søren urolig; Folk hviskede i Krogene, men jeg tænkte paa Intet, uden paa min syge Pige, ønskede mig Intet, uden hendes Helbredelse. — Jeg beklagede mig for min Moder. „Jeg frygter, Forsynet bereder Dig en Ildprøve!" sagde hun; men jeg forstod hende ikke.

Da jeg næstegang besøgte Ellen, og saae Gjordemoderen træde ud af hendes Kammer med et dødfødt Barn i Skjødet, da forstod jeg min Moders Ord. Jeg styrtede ind i Kammeret. Der laae hun, Meneedersken, bleg som en Dødning, snart en Dødning selv! Som en Hævnens Engel stod jeg for hende, neppe et Ord mægtig, med kogende Blod og opløftet Haand.

„Hvo er — skreg jeg, vanvittig af Harme: Hvo er Din Medskyldige?"

Blodet steeg sidstegang op i hendes Kinder. Hun løftede Hovedet, stammede: „Sø — Sø — — ", sank derpaa tilbage, og talte ikke mere, aandede ikke mere!

Hendes Sjel stod for sin Dommer, men den levende Misdæder vilde jeg dømme. Jeg gjennem-

søgte hele Huset; jeg sønderslog Alt, hvad der kom mig fore, og speidede i alle Kroge efter Mennesker. Mit Raseri har vel gjort mig blind, thi jeg saae Ingen. — Lig en Stormvind foer jeg ind paa Kirkegaarden; jeg vilde slaae Kirkedøren ind, thi jeg meente, at den Skyldige havde skjult sig derinde. Men den var mig for stærk. Efter at have slaget Hænderne tilblods derpaa, gik jeg hen til min Pleiefaders Grav, kastede mig over den, og hylte i bevidstløs Smerte.

„Fred være med Jer, ung Anders!" lød pludseligt en Stemme ved Siden af mig, ligesom i Forbigaaende. Jeg foer op. Det var Venusinus's Stemme! Men jeg saae Ingen.

Min Vei gik fra Kirkegaarden ned til Søen. Jeg satte mig ved Bredden, og den Tanke, at ende mit Liv her, opsteeg for et Øieblik i min Sjel. Da hørte jeg Nogen hulke i Nærheden. Jeg foer op. Et grædende Menneske sad bag en Bøgestub. Det var Søren.

Ved at see ham, pidskede alle Furier mig paany. Jeg foer hen til ham, greb ham i Haaret, slæbte ham ad Jorden ned til Søbredden, satte Foden paa hans Bryst, og skreg, tørstende efter hans Blod: „Bekjend, Nidding! Skyldig?" — „Skyldig!" sukkede han, men intet Skrig, intet Raab om Hjelp undfoer ham. — „Saa dø da for den Haand, der engang frelste Dit Liv, her, her, hvor det frelstes!" tordnede jeg, og — styrtede ham ud i Søen.

„Ham skete hans Ret! sagde jeg ved mig selv, idet jeg gik gjennem Skoven ad mit Hjem til: Ellen var min, han berøvede mig hende, og jeg kunde

ikke tage hende igjen; men hans Liv var ogsaa mit, thi jeg havde givet ham det, og da han forbrød det, var det min Hævn hjemfalden, men jeg har intet forbrudt!"

„Næ, I har Intet forbrudt! lød en hæs Stemme i min Nærhed: I kommer fra Tinge, som det sig en god Christen egner og vel anstaaer!" —

„Venusinus, djævelske Trold!" raabte jeg, idet jeg saae mig om ad den Kant, hvorfra den mig velbekjendte hæse Røst var kommen. Men i Skoven herskede dyb Skumring, og en menneskelig Skikkelse var ikke at skjelne. En sulten Ravn fløi skrigende over mit Hoved. Jeg hastede hjem.

Ellen var begraven. Sørens Liig havde man fundet, og i al Stilhed stædt det til Hvile. Præsten Hr. Jens Povelsen var utrøstelig. Man fortalte mig det. At man havde mig mistænkt for Præstesønnens Død, var kun altfor vist; dog blev ingen Undersøgelse anstillet. Det var, som om alle Mennesker vare bange for mig; blandt Folket ymtedes ogsaa mangt et forunderligt Sagn om min Byrd. Hvor jeg kom, stod man op; hvor jeg gik frem, gik man af Veien. Man betragtede mig som et uhyggeligt Væsen, det mærkede jeg overalt.

Da blev det mig for trangt blandt Menneskene, og jeg begrov mig i Eensomheden. Neppe veed jeg, hvorledes Dage sluttede sig til Dage, Aar til Aar. Jeg vilde tænke over min Skjebne, men mine Tan-

ker vare som matte Maanglimt gjennem sønderrevne Skyer; jeg vilde føle som et Menneske, men mit Hjerte lignede en udbrændt Vulkan; jeg vilde forsage al Livs Glæde i stille Resignation, men der var en Kraft i min Natur, som oprørte sig derimod. Min Moder sørgede. Ofte yttrede hun, at naar først min onde Dæmon, Venusinus, var forsvunden af Jorden, vilde nok min Lykkesstjerne gaae op. Jeg bevarede disse Yttringer. Naar jeg eftertænkte Alt, kunde jeg da omtvivle, at han ogsaa havde Deel i det sidste Forræderie imod mig? Omgav han mig ikke overalt? Lød ikke hans hæse Haanrøst efter mig, saatidt jeg blot fjernede mig nogle Skridt fra mit Hjem? Det maatte tage en Ende, det maatte.

Over tredive Aar laae bag mig, liig en eneste Nat, fuld af tunge, ængstende Drømme, da jeg en Morgenstund meget aarle begav mig paa Veien til Sor, fastbesluttet, at opsøge min Dødsfjende i hans Rede og at udfordre ham paa Livet. Ak, det var saadan yndig Sommermorgen! Naturen trindtomkring mig var saa riig, og mit Liv var saa usselarmt. Skulde jeg tage i Betænkning, at vove det paa et dristigt Terningkast om Fred og Held?

Nei, her var Intet at betænke. Rask skred jeg hen ad den bugtede Vei. Flittige Landboere, som færdedes udenfor deres fredelige Boliger, stødte hinanden paa Armen, og hviskede halvlydt: „See der, er ikke nu Anders Møller kommen paa Benene igjen!"

Ja, paa Benene var jeg kommen, men Hovedet var tungt, og i Hjertet var ingen Ligevægt. Paa min høire Haand laae Biernede-Kirke, Absalons

Bygning, kneisende med sit som en Bispehue formede Taarn. Den var aaben. Jeg traadte indenfor, blottede mit Hoved, lagde min Pande mod en af de mægtige Søiler, som bære Hvælvingen, og bad til min Gud og Frelser, han vilde dog lade det være nok nu, nok af Lidelse for mig. Men Bønnen vilde ikke styrke mig ret, maaskee fordi jeg gik og bar paa Mordtanker. Skulde Du vende tilbage, og give Alting, ogsaa Din Hævn, i Herrens Haand? spurgte jeg mig selv. Men en seirende Stemme svarte i mit Bryst: „Nei, ikke tilbage! Fælder Du den onde Fjende, da er Herren Hævneren, men Du er Redskabet i hans Haand!"

Jeg traadte ind i Sor, og gik op ad Gaden. Men neppe triner jeg gjennem Klosterporten, før jeg seer en usædvanlig Menneskevrimmel udenfor Kirken. „Hvad er det?" spurgte jeg Den, som stod mig nærmest.

„Ja, svarte han: den gode Gud maa vide hvad det egentligen er; men noget Vigtigt er det. Thi hele Natten har der paa dette Sted været en Tumult, som om Kirken skulde styrte, og intet Menneske har tordet vove sig derhen, før det blev lys Dag. Man har opdaget Blodpletter paa Jorden, og i Brøndværket seer man tydelige Greb af blodige Hænder. Et græsseligt Hyl har ladet sig høre ved Midnatstid, og man har stærk Mistanke om et Mord."

Samme Øieblik udstødte de, som stode nærmest om Brønden, et dæmpet Skrig. Man havde fisket en Dødning op af Brønden.

Det var — Venusinus! Hans Ansigt var blaat og forslaget, hans Klæder sønderrevne, og Ringen fattedes paa hans Haand.

„Her er Een endnu!" lød det op fra Brønden, og nok et Liig kom tilsyne.

„Ham kjende vi ikke!" raabte Alle. Men jeg kjendte ham. Det var — Brændehuggeren fra Ibstrup.

Jeg maatte vende mig bort, og ile ud af Byen, ud paa den aabne Mark, for at aande frit; thi det var, som om en svær Byrde var væltet af mit Bryst. Jeg sank ned paa mine Knæe, og saae imod Himlen; jeg vilde fremstamme en Takkebøn, men Graad qvalte Ordene paa min Tunge — saaledes frydede sig Livet i mig ved min Dødsfjendes Død! Ak, nu var jeg dog som et andet Menneske: befriet var jeg fra det uforklarlige Væsen, der sneg sig overalt i mine Fodspor som min Djævel. Jeg kunde atter tænke paa Lykke, atter lægge Planer for ufødte Dage. Al den Jammer og Harm, jeg hidtil havde erfaret, vilde jeg, som det sig burde, skrive paa Venusinus's Regning, og nedsænke i Graven til ham. Forfra vilde jeg begynde mit Liv.

Og da jeg nu kom hjem, og havde ladet min Moder fryde sig med mig, lod jeg en god Stund henrinde i stille Glæde. Men da begyndte gamle, halvtindsovede Ønsker at vaagne i mit Bryst, gamle Drømme at besøge mit Leie om Natten.

Det er ei godt, at Mennesket er ene. Det var den Text, hvorover mine Følelser begyndte at holde mig timelange Forelæsninger. De fik ogsaa snart

Forstanden paa deres Side, og nu gjentoge Hoved og Hjerte i Forening: det er ei godt, at Mennesket er ene.

Hvem, hvem skulde det da være? — Mølleren i Fjennesløv havde en deilig Datter, det var unægteligt. Alle Munde vare fulde af hendes Roes. Jeg havde, for ikke længe siden, seet hende paa et Høstgilde; mine Øine havde opfattet hendes Billed, mit Hjerte havde gjemt det. Skulde jeg vove et Forsøg? — Faderen kjendte mig vel; Datteren skyede mig ikke.

Jeg vovede Forsøget og — fik Ja. Den Blufærdighed, hvormed skjøn Else udtalte dette Ja, fortryllede mig; hendes første Kys beruste mig. Det var, som om jeg elskede førstegang, og det var jo ogsaa førstegang efter min Opstandelse fra de Døde.

„Der komme Penge til Penge!" hviskede Folk, og Adskillige lagde til, som jeg vel hørte, skjøndt jeg vel ikke maatte: „At sige, hvis han faaer bedre Lykke med hende, end med de Forrige."

Dermed havde det nu ingen Nød. Og for at det saameget mindre skulde have nogen Nød dermed, besluttede jeg, i fuldkommen Overeensstemmelse med min Brud og hendes Forældre, at Bryllupet skulde staae saa snart som muligt.

Der var nu en uafladelig Samfærsel mellem Møllen i Gyrstinge og Møllen i Kirke-Fjennesløv. Tregange om Ugen besøgte jeg min unge Brud; det var en bestemt Aftale.

En Dag — det var just en Dag, da hun ikke kunde vente mig — besluttede jeg at overraske hende. Med Hjertet fuldt af Kjærlighedstanker vandrede jeg gjennem Gyrstinge-By. Da jeg kom til Præstegaar-

den, var jeg Vidne til et høitideligt Optog. Hr. Jens Povelsen gik nemlig til Kirke med sin Brud Maren Christensdatter; Mester Albret fra Ringsted stod allerede, for Altret for at vie dem, og et stort Følge ledsagede dem. Nu falder Præstens Øine paa mig. Han blegner, han synker i Knæ, han falder afmægtig til Jorden, og maa bæres tilbage. Hans Brud oplofter et gjennemtrængende Skrig. Som et Gjenfærd skrider jeg gjennem den gysende Hob. Men en Gysen griber mig selv — jeg veed ei hvorfor. Er det Bevidstheden om det Forbigangne, eller er det Ahnelsen om det Tilkommende? Det maa vel være det sidste, thi min Samvittighed kan ikke fordømme mig.

Jeg hastede gjennem Ørsleff, og nærmede mig Fjenneslev-Mølle. Idet jeg kommer gandske nær, seer jeg en høi, stærktbygget Mand ligesom stjæle sig ud af en Bagdør og skyde hurtigt over Marken ad Sigersted til. Jeg saae nøiere til — skulde det være . . .? — Ja, jeg saae gandske ret: det var Sognepræsten Hr. Henrik Thygesen fra Bringstrup!

Det var første Gang, jeg saae ham her, og at see ham saaledes gaae bort, undrede mig saare. Dog fatter jeg mig, og træder ind. Men strax ved min Indtrædelse griber en ond Ahnelse mig. Jeg seer Else flygte grædende ud af Stuen; Moderen følger hende, idet hun vrider sine Hænder. Kun den gamle Fader bliver tilbage, for at tage imod mig; men ogsaa han har Taarer i Øinene.

Heftigt spørger jeg: „Hvad er dette? Hvorfor løber Else bort? Og hvorfor græder I, Fader?" — Han beder mig dæmpe min Heftighed, beder mig sidde

ned. „Nei, ikke sidde, raaber jeg: ikke hvile vil jeg, før I svarer mig: hvad Jammer har truffet Eders Huus?"

„Ak, sukkede han: vel den største, som træffe kunde! Jeg vil være oprigtig mod Eder, Anders. Det vilde været mig let, at føre Eder bag Lyset, men det vilde dog kun varet en liden Stund, og da vi i alt Fald kan vente en Storm af Jer, foretrække vi dog den første for den sidste. Saa lad mig da sige Jer, at min Datter — —

— „Nu? At min Else — ?"

Hulkende vedblev den Gamle, idet han skjulte sit Ansigt med begge Hænder: „— er forført, og aldrig kan vorde Eders!"

„Forført? skreg jeg: Og af hvem?" — „Det erfarer I aldrig!" svarte han. — Da greb jeg ham rasende i Brystet, og snøs: „Af hvem? Af hvem?" — „En Eed binder min Tunge; frist mig ikke, Anders! I erfarer det aldrig." — „Aldrig? loe jeg bittert: Jeg skal erfare det endnu i denne Aften, og I skal spørge, hvorledes jeg har tugtet Forføreren."

Med disse Ord styrtede jeg ud, og inden en halv Times Forløb stod jeg i Bringstrup Præstegaard. Hr. Henrik Thygesen treen mig imøde i Døren. I mange Aar havde jeg ikke staaet ham saa nær. Hans fordum kulsorte Haar var bleven hvidt som Snee; men den gamle Ild luede endnu under de buskede Bryn, den gamle Styrke udtalte sig endnu i alle det kæmpemæssige Legems Bevægelser.

Jeg forlangte en Samtale under fire Øine; han førte mig ned i Haven. Vi traadte ind i en mørk

Gang. Her stod Præsten stille, saae mig forskende i Øinene og spurgte: „Nu, Anders, hvad bringer Eder til mig efter saamange Aars Forløb?"

„Noget meget Vigtigt! svarte jeg, idet jeg drog Veiret dybt: Jeg frygtede næsten, at jeg ikke vilde truffet Eder hjemme." — „Hvi saa?" — „Jh, jeg meente, I var buden til Bryllup af Præsten i Gyrstinge." — „Det var jeg ogsaa, svarte han: men en uventet, ja, en ret ubeleilig Forhindring formeente mig at komme. — Til Sagen! Eders Ærinde —?"

„I veed, tog jeg Ordet: at jeg var trolovet med Møllerens Datter i Fjennesløv —

„Var? gjentog han med store Øine: Er I det da ikke mere?" — „Nei, derfor have Andre sørget, og jeg har en stærk Formodning om, at I har noget Kjendskab til denne Sags nærmere Omstændigheder." — „Saa? spurgte han i langtrukken Tone: Hvad har man da sagt Jer i Møllen?" — „I Møllen har man kun sagt mig, at Pigen er forført; men I maa sige mig, af Hvem? Og det er mit Ærinde."

„Ei, ei! tog Præsten Ordet: Derom maa I henvende Jer til Sognepræsten i Alsted. Og dog kan det træffe, at han veed ligesaa lidet derom, som jeg. Jeg kommer sjelden eller aldrig til Molleren i Fjennesløv."

„Og om I saa kun havde været der een eneste Gang i Eders Liv, saa har I dog været der i denne Dag — jeg saae det jo selv — I listede Eder ud af Baglaagen."

„I taler noget frit, Anders!" sagde Hr. Thygesen, idet han lagde Haanden haardt paa min Skul-

der, og saae mig truende i Øinene. — „Men jeg raabte: „Jeg taler Sandhed! Og nu spørger jeg atter: hvo har forført Møllerens Else?"

„Jeg troer for Gud, I har mig selv mistænkt!" svarte han med et tvungen Smiil, idet han traadte et Skridt tilbage. — „Slaaer Samvittigheden Eder? tordnede jeg: Velan, jeg spørger sidstegang: hvo er Forføreren?"

„Og naar jeg nu bekjender for Eder, undveeg han: at jeg er det, saa vil I vel gjøre ved mig, som I gjorde ved Søren Jensen?"

Den sidste Deel af dette Svar overhørte jeg i min opbrusende Hede. „Svar mig bestemt! skreg jeg: Kjender I Forføreren?"

„Han staaer for Eder! gjenmælede Præsten med sin dybe Røst: Hvad vil I mig nu?"

„Djævel!" skreg jeg rasende og foer ind paa ham. Men den svære Kolos greb mig fast i begge Arme, som om han vilde knuse dem, og — kastede mig ud over det høie Steengjerde som en Bold.

Jeg var falden haardt, saa haardt, at jeg maatte ligge en god Stund, inden jeg kunde reise mig. I alle Lemmer følte jeg en ulidelig Smerte; men hvad var den mod den Qval, som fortærede mit Inderste? Atter svegen! Og førstegang overvunden! Overvunden af en Forbryder, der havde fortjent, at synke til Helved ved min Haand! — Jeg krøb mere hjem, end jeg gik; men underveis svor jeg en dyr Eed, at jeg ikke vilde give mig tilfreds, før jeg havde sendt Præsten i Bringstrup efter Trolden Venusinus.

*** *** ***

Her er et langt Spring i Møllerens Bekjendelser, som maa udfyldes ved Hjelp af mundtlige Sagn. Traditionen siger, at han i fem samfulde Aar har gaaet paa Jagt efter Hr. Thygesen, uden at kunne træffe ham dødeligt. Engang skal det være lykkedes ham, at styrte Præsten ud i Søen; men Vandet naaede neppe den kæmpelange Mand til Hagen. En anden Gang skjød han ham gjennem Hatten. En tredie Gang havde han lagt sig i en Huulvei, hvor just Præsten skulde forbi, og grebet ham i Benene, saa han maatte styrte; men dog havde han ikke vundet Seier. Og efter hvert mislykket Forsøg havde Præsten ikke taget anden Hævn, end spottet hans Afmagt.

Pludseligt, fortæller man, forsvandt Mølleren af Egnen, Ingen vidste ret, hvorhen. Dog gik der et almindeligt Rygte, at han havde taget Tjeneste som gemeen Soldat i den svenske Krig, som udbrød 1644, og at han, efter sin kongelige Faders Død, var traadt som Kriger i fremmed Sold. Sagnet tilføiede, at han udenlands havde stiftet Bekjendtskab med den saakaldte Don Jürgen Ulrik, der ogsaa var En af Kong Christian den Fjerdes naturlige Sønner, og at han, i Selskab med ham, havde gjennemstreifet den største Deel af Europa. I Aaret 1655 blev Don Jürgen ihjelslagen af en Bryggersvend paa Christianshavns-Bro, og kort efter saae man ogsaa Anders komme hjem med mange Ar og Skrammer, som vidnede om, at han havde været med, hvor det gik hedt til. I hans Følge befandt sig et midaldrende Fruentimmer, hos hvem der af og til yttrede

sig Spor af et sørgeligt Vanvid. Hun havde endnu Levninger af fordums Skjønhed, og i gode Øieblikke kunde hun ogsaa være ret elskværdig. Mange vilde i hende gjenkjende Vibeke Kruse. Hun beboede et Værelse i den ene Ende af Møllehuset, og holdt sig meget stille. Ogsaa Anders var meget indgetogen. Sjelden forlod han sit Hjem, men naar det skete, saae man ham som oftest, med Bøssen kastet over den hvide Møllertrøie, søge ad Bringstrup til.

Da de Svenske kort efter faldt ind i Landet, nedsænkede Mølleren Alt, hvad han eiede af Værdie, i Møllesøen. Denne er nu fast Eng, omgroet af Ellebuske; men den nærværende Eier, Søren Hansen, som endnu stedse kaldes Møller-Søren, har sammesteds opgravet adskillige Utensilier, tildeels af Sølv.

Nu havde de Svenske opslaget deres Leir paa Blødebjergsbanke, der reiser sig strax Sønden for Gyrstinge, paa Veien til Ørsløv, hvor Bondefogdens Gaard nu ligger, og herfra havde de en viid Udsigt over hele Egnen.

Men da den svenske Konge Carl Gustav i sin Ungdom havde studeret paa det kongelige Akademie i Sorø, havde han udstædt en streng Befaling, at hans Hær ikke maatte udøve mindste Voldsomhed paa hele Sorø Gods. Imidlertid begav det sig dog en Dag, just som Mølleren vilde foretage sin sædvanlige Vandring til Bringstrup med Bøssen paa Nakken, at han saae en svensk Officeer komme ud af Præstegaarden, bærende en Kurv fuld af Sølvtøi, som han havde ranet derinde. Efter ham løb Præstekonen, grædende og jamrende, ud paa Gaden. Da hun nu

fik Øie paa Mølleren, raabte hun: „Ak, Anders, Anders, red mit Sølvtøi! Tag det fra Svenſken der!" — I ſamme Nu ſtyrtede den fjendtlige Officeer for Møllerens Skud. Men Skuddet hørtes af Svenſkerne paa Blødebjergsbanke, og ſtrax kom hele Leiren i Bevægelſe. Anders, ſom ſaae den Fare, hvori han var, kaſtede Bøſſen ved Liget, og løb op ad Gaden. Paa høire Haand, jevnſides Degnelodden, ſmuttede han ind i et Huus — alt hørte man de efterſættende Svenſkeres Raab. I Huſet boede en fattig, halvgammel Pige, ſom juſt ſad ved ſin Væv. „Kan I redde mig, ſagde Mølleren: da ſkal jeg ægte Jer, ſaaſnart Fjenden er ude af Landet; jeg har ſkudt en Svenſker, og hele Leiren er i Oprør."

„Hvorledes ſkulde jeg kunne redde Jer?" ſagde Pigen beſtyrtet. — „I maa ſkjule mig, men hurtigt, hurtigt!"

Da tog Pigen ham under ſine Skjørter, og vedblev at kaſte Væverſkytten ſaa flinkt, ſom om Intet var forefaldet. Faa Øieblikke efter ſtormede Svenſkerne hævnfnyſende gjennem Byen. De gjennemſøgte alle Huſe og Hytter; ogſaa hos Væverpigen vendte de op og ned paa Alt, kun ikke paa hende ſelv. Bandende droge de bort.

Aldrig ſaaſnart var den første Fare forbi, før Mølleren krøb frem af ſit Skjul, og, efter at have fornyet ſit Ægteſkabsløfte, forlod ſit Livs Frelſerinde. Han ſkjød over Marken, naaede lykkeligt Skoven, og fortſatte ſin Vei til Sorø, hvor han opſøgte Dommeren, og fortalte, at en ſvenſk Officeer, ſom havde plyndret i Præſtegaarden, var bleven ihjelſkudt paa

Gyrstinge-Gade. Dommeren saae paa ham med et gjennemtrængende Blik og sagde: „I har vel selv skudt ham, Anders Møller? I seer mig hartad ud derefter. Nu, jeg vil Intet vide. Gak bort med Gud, og vogt Jer kun, at I ikke falder i Svenskens Hænder, thi da er I uden Redning forloren."

Møllerен gik. Da han nu kom paa Tuelse-Banke mellem Fulby og Pedersborg, saae han en Trop Svenskere nede i Dalen, og han saae ret, thi fra Leiren ved Gyrstinge var der afsendt nogle Mand, som i Sorø skulde berette den Vold, der var øvet af Møllerен mod den svenske Lieutenant Windhjelm, og forlange Drabsmanden paagreben. Et Øieblik stod Møllerен tvivlraadig; men da han havde forvisset sig om, at Fjenderne kom ham lige imøde, sprang han, med et mægtigt Sæt, ned i Voldgrøften. Nu var det streng Vinterstid, og Grøften var saa fuld af Snee, at han hartad blev borte deri. Kun saamegen Luft havde han, at han kunde drage sit Veir og høre, hvad der foregik i Nærheden. Nu hørte han Svenskernes klingrende Fodtrin; de kom stedse nærmere, nu vare de ham gandske nær. Pludseligt stode de stille, og Møllerens Hjerte truede at staae stille med. „Er han ikke der? tog En af dem Ordet: Jeg vil være fordømt om det ikke er ham." Møllerен aandede neppe. „Ja, gjenmælede en Anden: det er Møllerен i den hvide Skindtrøie! Efter ham, Kammerater!" Og nu stormede de ned over Marken, ad Fulbye til. Her traf de paa Gaden en Gyrstinge-Mand ved Navn Anders Fynboe, som de, paa Grund af hans Klædedragt, forvexlede med Møllerен, og ihjel-

sloge. Hans Liig blev, Hvidetirsdag 1658, begravet paa Gyrstinge Kirkegaard.

Men Anders undkom lykkeligt, og søgte sin Tilflugt i Gyrstinge store Bøgeskov. Ved det Sted, som endnu kaldes Flagbæk, stod et mægtigt huult Træ; derhen bragte han en Dyne og en Bøsse, og nu opslog han sin Bolig i dette Træ. Men saa ofte der kom ham en eenlig Svensker nær paa Skudvidde, skjød han ham ned. Og paa denne Maade bragte han saamange Fjender af Dage, at Efterkommerne ikke nokſom have kunnet undre sig over den Mængde Menneskebeen, de have fundet deromkring.

Disse hyppige Drab vakte stor Forbittrelse i den svenske Leir, og man opbød Alt, for at komme Gjerningsmanden paa Spoer. At det var Mølleren, som lagde saamange Svenskere øde, derom havde man grundet Mistanke; man søgte derfor at træffe ham i hans Hjem, men man fandt ham ikke. Man udspurgte Fruentimmeret, som boede hos ham, om hans Opholdssted, men hun svor, ikke at vide det. Det troede man nu ikke; for at bringe hende til Bekjendelse, greb man hende, og hængte hende ved hendes lange Haar i et af Møllehjulene, som kaldes Kokkehjulet. Der sad hun i fem Timer, uden at bekjende noget, og da man løsnede hendes Haar, drog hun et dybt Suk — det var Dødssukket.

Nu udlovede Svenskerne store Penge for Den, der bragte Mølleren død eller levende. Men skjøndt Mange vidste, hvor han var, vilde dog Ingen forraade ham; der vare tvertimod Mange, som saae ham til Bedste i hans Træ-Huling. Da han imid-

lertid begyndte at frygte, at man skulde komme ham paa Spoer, gjorde han sig en Rede i flere hule Træer; især stod der et paa Flinterup Mark, ikke langt fra Ebberup, paa et Sted, som kaldtes Breinold, og herfra anrettede han hartad ligesaa stort et Blodbad, som ved Flagbæk. Han feilede aldrig sin Mand; eengang nedlagde han endogsaa tre Svenskere paa eet Skud. Med stor Forsigtighed listede han sig frem af sit Skjul, og randsagede de Døde, om der fandtes noget Beskyts hos dem, hvilket han da omhyggeligt gjemte til fremtidigt Brug, saa det var for deres egne Kugler, Svenskerne maatte bide i Græsset.

Det synes fast utroligt, men er dog ligefuldt en historisk Kjendsgjerning, at Mølleren førte dette Liv al den lange Tid, Svenskerne vare her i Landet, uden at tilbringe een eneste Time i sit Hjem. Men da de fik Marschordre, lode de tre Mænd blive tilbage, som skulde passe Mølleren op, og give ham hans Livsbrød, saasnart han kom tilsyne. De holdt sig gandske skjulte og stille; de vilde overraske ham i hans Hjem, thi de meente, at naar Fjenderne vare borte, vilde han nok indfinde sig der. Og de bedroge sig ikke. Om Morgenen meget aarle træde de ind i Møllen, og see! — Mølleren ligger i Sengen.

„Oho! raabe de: Have vi Dig nu! Stat op ufortøvet, og følg os, at Du kan faae, hvad Dine Gjerninger forskylde!"

Det var nemlig deres Agt, at bringe ham levende til den svenske Hær. Deri saae de ingen Vanskelighed, og allerede glædede de sig til den store

Løn, de kunde vente for denne Bedrift. Men inden de ret kunde sandse, hvorledes det gik til, var Mølleren ude af Sengen og havde grebet en Bøsse. Et Øieblik, og den Ene af Svenskerne laae paa Gulvet i sit Blod — atter et, og den Anden styrtede for et vældigt Slag af Geværkolben, men den Tredie frelste sig ved Flugten. De to døde Svenskere nedgrov Mølleren i sin Have, og det er ikke længe siden, man opgrov deres Hovedpander.

Da nu Landefreden var vendt tilbage, kom Mølleren det Løfte ihu, han havde givet den fattige Væverpige, som havde frelst hans Liv. Men da han kom til hendes Bopæl for at gjøre hende lykkelig, viste man ham op til Jens Jydes i Ørsleff, og da han kom did, laae Pigen i Barselseng ved den svenske Lieutenant Windhjelms Tjener.

Nu — siger Traditionen — svor han, aldrig mere at befatte sig med nogen Qvinde i Verden; men enten maa Traditionen eller Eeden være upaalidelig, thi vi finde dog, at Mølleren siden har giftet sig og efterladt sig Børn. Dog ere de nærmere Omstændigheder ubekjendte.

*** *** ***

Vi indføre atter Mølleren som Fortæller:

Utallige Liv havde jeg lagt øde, men dog endnu ikke det, hvorefter min Hævn brændte. Henrik Thygesen i Bringstrup levede endnu! Jeg gjentog

dette for mig selv aarle og silde, for at minde mig ret levende om den sidste Bloddaad, der endnu ventede mig, inden jeg lagde mit Hoved til Hvile.

Mit Hoved var skaldet, mit Skjæg graat, mit Ansigt dybtpløiet af nagende Harm, ei mindre end af bidende Staal; de, som saae mig, meente vel, jeg havde gjort mit Testamente og fuldendt min Afregning med Livet. Men i mit Inderste opfostrede jeg en ung Kæmpe; mit Bryst var hans Vugge, mit Blod var hans Die, og saa maatte han da snart vorde saa vælig, at hans Fosterfader ikke kunde holde ham i Styr. Jeg mener Hævnen. For intet Menneske i Verden var jeg vegen, uden for denne Præst; over alle mine Fjender havde jeg taget Hævn, kun ikke over ham! Sytten Forsøg havde jeg gjort derpaa; men det var, som om Helvedes Magter havde taget ham i deres Beskyttelse, thi naar jeg meente, at være hans Liv nærmest, var jeg længst derfra.

Endelig syntes den længe forønskede Time at være kommen. Det var den 6te Mai 1663, silde paa Aftenen, da jeg hørte, at der var kjørt en Vogn fra Gyrstinge til Bringstrup, for at hente Hr. Thygesen, der skulde betjene den dødssyge Præst Hr. Povelsen med Alterens Sakramente. Der kom en Uro over mit hele Væsen, at jeg ikke vidste, hvor jeg vilde stædes. Jeg udspurgte nøie, hvornaar Vognen var kjørt, og jeg maatte gjøre stor Vold paa mig selv, for at oppebie den rette Tid.

Det var bælgmørkt, da jeg kastede Bøssen over Nakken, og gik paa Spor efter mit forlængst betegnede Vildt. Jeg lagde mig i en Voldgrøft ved Bringstrupveien, og lyttede. Alt var stille. Nu nærmede sig en Vogn. Jeg reiste Hovedet, og spændte Hanen. Fordømt, Vognen dreiede om ad Hedemosen — det var ikke ham!

Nu blev Tiden mig for lang. Jeg stod op, og listede mig ind paa Kirkegaarden. Hvorledes? Gaae de Døde igjen? Er det ikke Søren, der hist trykker sig hen langs Kirkemuren? — Daare, det er jo Hyldebusken, som rører sig! — Vistnok ligner den et Menneske med bøiet Hoved og udrakte Arme, naar Lyset hist fra Præstens Sovekammervindue falder derpaa — men hvorfor da just Søren?

Jeg nærmer mig Vinduet, og seer ind — Guds Død, der sidder Præsten fra Bringstrup allerede hos den Syge i sin fulde Ornat, den gamle graaskjæggede Hykler! Paa Bordet brænde to Lys; Kirkens Kalk og Disk staae derpaa. De ere allene. Den Syge er ifærd med at aflægge sit Skriftemaal.

Krampagtigt løfter jeg Bøssen. Dog nei, den syge Præst er jo uskyldig — hans Liv vil jeg ikke forkorte. Jeg vil passe Forbryderen op, naar han kommer ud. Imidlertid vække enkelte Ord min Opmærksomhed. Paa Vinduet er en Ventil, som tillader den Syges Bekjendelse at naae mit Øre. Stadsende hører jeg følgende:

„. . . . Da foer Satan i mit Hjerte, og jeg spændte mine Garn for Pigen. Desværre gik hun i dem, og nu var hun ikke mere Møllerens uskyldige

Brud, nu var jeg ikke mere min Menigheds ærlige Hyrde, men et Helved aabnede sig for vore Fødder. Min Søn kom over os, og mærkede — — ak, min Søn, min Søn!" —

Han holdt Hænderne for Øinene og græd bitterlig. Derpaa foer han ængsteligt op, stirrede mod Vinduerne og spurgte: „Hørte I Intet?" — „Alt er stille! svarte Hr. Thygesen: Vedbliv i Herrens Navn!"

„Ja, vedblev den Syge at skrifte: min Søn mærkede, hvorledes vi vare farne. Da blev han strax dybtbedrøvet for sin Ven Anders, hvem han elskede høiere end sit eget Liv. Og han gik i to Dage, spiste ikke, drak ikke, men søgte eensomme Kroge, og græd. Da begyndte han at tænke paa den Fare, hvori jeg svævede, at jeg var uden Redning, hvis min Misgjerning opdagedes, det indsaae han vel, og saa paatog da det fromme Barn sig al min Skyld, og afnødte Ellen en høitidelig Eed, at hun skulde nævne ham som det Barns Fader, hvormed hun gik svanger. Spurgte vi ham da, hvorledes det skulde gaae ham, svarte han med fuldkommen Rolighed: „Kan Anders ikke tilgive, saa kan jeg døe!" — Han døde — Anders Møller har myrdet ham, men hans Blod kommer over mit Hoved i min Dødsstund!"

Den Syge taug, og Hr. Thygesen tog Ordet, men jeg hørte Intet mere. Fortvivlelse og Forbittrelse kæmpede voldsomt om Eneherredømmet i min Sjel, og idet jeg var en Bold for dem Begge, lynte en uhyre Beslutning gjennem mit Inderste: „Her er

Intet at skaane!" Det mindes jeg endnu at have sagt til mig selv; men min Forfatning grændsede saa nær til Vanvid, at jeg ikke veed, hvorledes jeg fik lagt Krudt paa Bjelkehovedet under Tagskjæget og en Lunte derhos.

Endnu engang kastede jeg Øiet gjennem Vinduet — Hr. Thygesen lagde just Haanden paa den Syges Hoved, og tilsagde ham alle hans Synders naadige Forladelse i Guds Navn. „Ha, ha, ha! Nei, i Djævelens Navn absolverer her den ene Niding den Anden!" skjar jeg Tænder, og gik bort, idet jeg ideligt saae mig tilbage.

Da jeg havde tilbagelagt den halve Vei til mit Hjem, saae jeg Luerne slaae ud af Taget paa Præstegaarden, og da jeg var gangen tilsengs, hørte jeg Klokken i Taarnet lyde med Stormslag. Men Morgenen efter fandtes begge Præsternes Liig i Gruset. At der fandtes Flere — — — — — — — — — — — — — —

*** *** ***

Her var Møllerens Haandskrift afbrudt. Men til Historiens Fuldstændighed er det endnu fornødent at anmærke, at der Aaret efter Præstegaardens Brand, ved Slagelse blev rettet et Menneske som Giftblander. Da han kom paa Skafottet, holdt han en kort Tale til det forsamlede Folk og anklagede offentligt sin Fader og Moder som skyldige i hans Synd og Jammer. „Som Barn bestjal jeg min Fader, og min Moder

hjalp mig at dølge det; som Yngling forførte jeg en Andens Brud, og for at frie mig fra Hævnerens Haand, var min Fader ikke langt fra at paatage sig Skylden. Det gav mig Dristighed til nye Synder, og gjennem en Række af Forbrydelser er jeg stegen herop. Gud være min Sjel naadig!"

Øieblikket efter faldt hans Hoved. Det var Peder, Præsten Hr. Thygesens Søn.

Peter den Stores politiske Testamente.

Rusland har over i hundrede Aar viist en stor Bestræbelse for at udvide sin Magt imod Sønden, og dette skal grunde sig paa et politisk Testamente fra Keiser Peter I, der skal befinde sig i de russiske Keiseres Privatarkiv, og hvis Efterlevelse han skal have paalagt sine Efterfølgere paa det alvorligste. Sammes 5te Artikel lyder saaledes: „Man maa søge at vinde Huset Østerrig derved, at man jager Tyrkerne ud af Europa, og under dette Paaskud vedligeholde en staaende Hær, anlægge Werfter paa Sortehavets Kyster og udvide sig til Constantinopel. Man maa betjene sig af Religionens Indflydelse paa de schismatiske Græker, som ere adspredte i Ungarn, Polen og Tyrkiet, paa alle mulige Maader binde dem fast til sig og lade sig kalde deres Beskytter, for at faae Krav paa det geistlige Overherredømme. Under disse Paaskud og ved deres Medvirk-

ning vil man kunne erobre Tyrkiet." Paa et andet Sted i sit Testamente lægger Peter den Store sine Efterfølgere den ostindiske Handel paa Hjerte som en Universalhandel, hvis Besidder han kalder „Europa's sande Overherre," og at man derfor aldrig bør forsømme nogen Leilighed til Krig med Persien. Det er gandske interessant at sammenligne disse testamentariske Raad med hvad der nu skeer. Da Keiserinde Catharina i Aaret 1783 erklærte Krimm for en russisk Provinds, forlangte hun ogsaa at besætte to af Bosphorus's og to af Dardanellernes Slotte saavelsom og to Forter i Nærheden af Constantinopel, for at beskytte den russiske Handel og de Christne i Tyrkiet. Samme Fordring gjorde ogsaa Keiser Alexander i Aaret 1806, hvorover Krigen udbrød.

(M. Z.)

Mærkværdighed uden Lige.

Ingen har, uden høi Grad af Interesse, læst den mærkværdige Hændelse, som gav Oehlenschläger Stof til hans nydelige Hyrdedreng. Men jeg meddeler her en Begivenhed, der vilde være af en tusindegange større Betydenhed, dersom jeg torde indestaae for dens Sandhed. Jeg læser den i et Nummer af Gazette de Lyon for 1827, og anfører den her i Udtog:

Dr. James Hotham af Morpet i Nordthumberland, der i dette Aars Juni Maaned kom tilbage fra Schweitz, har berettet følgende forunderlige Begivenhed: Ved Foden af St. Gotthard, en Miil fra Airole i Dalen Levantine, opdagede man i Bunden af en Hule et Legeme. Det var en Mand paa omtrent tredive Aar. Legemet, som havde ligget i en Cruste af Jis, var saa friſk, som om det kun i en halv Time havde været udsat for Frosten. Dr. Hotham, der øieblikkelig kommer til, lader det afklædes, og lægger det i koldt Vand, indtil det skyder Jis. Han fortsætter nu at anvende de sædvanlige Midler ved Skindøde, og er saa lykkelig at kalde Menneſket tilbage til Livet. Men hvor stor er Alles Forundring, da Menneſket, efter at have gjenerholdt sine Sandsers Brug, fortæller i det engelske Sprog, at han er Roger Dodsworth, Søn af Antiqvaren af samme Navn, født 1629, og ved at vende tilbage fra Italien 1660, Aaret efter Faderens Død, bleven begraven under en Lavine. Dersom Hr. Dodsworth fuldkommen helbredet vender tilbage til sit Fædreneland efter en Fraværelse af hundrede og sex og tredsindstyve Aar, besidder udentvivl Engelland det mærkværdigste Naturphænomen, der nogensinde har været seet.

Erindringsphantasier om Plön.

Tidt svæver end min Phantasi tilbage
Til mine Barndoms Aar og Uskylds Dage,
Tilbage til min Vaar.
I Livets stundom stormoprørte Bølger,
Erindringen om svundne Tid mig følger,
Som Engel for mig staaer.

Den tryller mig i Tanker til de Egne,
Hvor uvilkaarligt Støvets Søn maa segne
Ned i Naturens Pragt;
Hvor han med Tak og Hymnesang lovpriser
Den Gud, som selv i Ormens Kryb beviser
Sin Godhed og sin Magt.

Tænk Dig en By, som op fra Søen bukker,
Paa Bølgen sig den glade Mængde vugger,
Højt kneiser Taarn og Slot.
Det skuer ned, heel liigt et Oldtids Minde,
Fra Bjergets idel blomsterklædte Tinde,
Som Egnens stolte Drot.

I Dalens Grund en venlig By sig spreder
Langshen med Søens lifligskjønne Breder,
Og aander Fred og Ro;
Glad Borgeren sin Nabo Haanden rækker,
Ei Krigens Larm ham af sin Slummer skrækker;
Thi Fredrik hersker jo!

Paa Stadens tvende skovomkrandste Høje
I bunte Grupper taarnes ranke Høje,
Man kalder Alper dem.

Henrykt jeg stod højt paa Helvetiens Toppe,
Men dog jeg smagde ei den Fryd deroppe,
Som paa mit Alpehjem.

Forfølger man med længselfulde Blikke
Hiin herlige Natur, da veed man ikke,
Hvor helst man dvæle skal.
Hist kneise Øer frem af Søens Flade,
Her duste Lundens friske Bøgeblade,
Trindt om en Blomsterdal.

I yndigt Farvespil afvexler Enge
Med Bakker, Skov og blomsterklædte Senge
Og Marker fuld' af Korn.
En Landsby hist, og her et Huus fremtitter,
Imellem Hjorden muntre Hyrde sidder,
Og blæser paa sit Horn.

I Aftensolens Guld hjem Bonden iler,
Ved Konens Barm nu snart han hviler,
Og føler Fryd og Trøst.
Alt jubler Børneflokken ham imøde,
Af Faderglæde seer man Kinden gløde; —
Det er Naturens Røst.

Hør Aftenklokkens Sølvertone runge,
Hør skjønne Møer den hulde Vaar besjunge,
Hør Bjergets Echolyd.
See, hvor den glade Ungdom lystigt dandser,
See, hvor Enhver sin Elsker huldt omkrandser,
See Uskylds Himmelfryd.

Og glad sig flokke Venner, Mødre, Fædre
Om Skaren trindt, og taler om den bedre
Hensvundne gamle Stund;

Til Solen ned bag Bjergets Tinde synker,
Og Stjernens Ild igjennem Taagen blinker —
Hver gaaer til Søvnens Blund.

Tidt løfter jeg min Sjæl fra Jordens Tue
Opad mod Himlens lyse Ætherbue,
Og mindes dig, o Pløn!
Jeg tænker da paa mine Uskylds Glæder,
Paa hver en yndig Plet, paa tusind Stæder,
Hvor Vaaren var saa skjøn!

Hvad er vel Sveitzerlandets Fjeld' og Dale
Mod Fædrehjemmets elskte Blomstersale,
Hvor Tro og Retsind boer?
Vel Danskens Hu til fjerne Lande stunder,
Hans Længsel bliver dog, at Asken blunder
I Fædrelandets Jord!

Julin — Fabricius.

Önskerne.

Hvo kjender den sælsomme Aandehær,
Der dandser i blændende Vrimmel,
Lilig natlige Skygger, der tumle sig der,
Hvor Drømmeren finder sin Himmel?
Os Alle omsvæver den tallose Hær
Baade fjernt og nær;
Men vee os! De Spøgelser daare.

De glimrende Skygger vi have saa kjær
Og stræbe dem stedse at fange;
Men have vi grebet den halve Hær,
Strax viser sig dobbelt saa mange;
Og Alle fortryller den magiske Dands
Baade Sind og Sands;
Men vee os! De Spøgelser daare.

Nu vise sig Skygger som Alfer smaae,
Nu Kæmper liig gyldene Bjerge;
Saa gjerne vi ville de Kæmper naae,
Men kunne knap fange de Dværge,
Der hvirvle sig om os med Lynets Fart
Og bortsvinde snart;
Thi vee os! De Spøgelser daare.

Paa Sommerfuglvinger i Regnbu'glands
Om Barnets Vugge de svæve;
Saa inderlig glad ved den Billeddands,
Vil Glutten de Smaahænder hæve.
Og gribe de Skjønne; men — kan dem ei naae.
Græd dog ei Du Smaa!
Ak vee os! De Spøgelser daare.

Naar Kjærlighed gløder en Ynglings Barm
Og ømt ham den Elskte tilvinker,
Naar venlig omslyngede Arm i Arm
Dem Aftenens Stjerne tilblinker,
Da svæve de Aander som Engle smaae
I det sjerne Blaae;
Dog, vee os! De Spøgelser daare.

Men byder ham Skjebnen: Din Elskte glem!
Forgjæves er Længsel og Smerte,

Da styrte de Spøgelser voldsomt frem
Og knuge sig tæt til hans Hjerte.
Som giftige Øgler de suge hans Blod
Ud af Hjertets Rod;
Thi vee os! De Spøgelser daare.

Naar Oldingen vakler ved Gravens Bred
Og famler med skjælvende Hænder,
Naar bøiet han vandrer med tunge Fjed
Og knap sine Kjæreste kjender:
Da gøgler endnu for den matte Sands
Hine Anders Dands;
Thi vee os! De Spøgelser daare.

Nu sig mig, hvad hedder den Aandehær,
Den talløse glimrende Vrimmel,
Der vinker og blænder og daarer Enhver,
Som Skygger paa natlige Himmel?
Først eengang, naar Sjælen fra Lænken er fri
Svinder alt Tryllerie;
Thi da kan ei Ønskerne daare.

C. T. Hilwar.

Gartneren.

Jeg gad dog vide, hvem det monne være,
Som aarle vander mine Blomsterbed,
Som luger dem og planter gyldne Roser
Om Natten i min Jord, naar Søvnens Blund
Tillaaser mine Øine? — See! Nu atter
En Heliotrop mig smiler frisk imod. —
Mon det en Engel er, hvoraf i Drømme
Jeg stundom hører Harpemelodi,
Hvis Hovede jeg seer, omsnoet af Lokker,
Langt skjønnere, end Solens Purpurguld? —
Hvad eller er det en Venindes Hænder,
Som svøbt i Skjul mit Hjerte fryde vil? —
Maaskee det er en venlig Alf, som seiler
I Valnødskal om Natten over Hav
Med Synaalsaarer, som min salig Moder
Mig ofte har fortalt? . . . Ha! er det Dig,
Din Skjelm! — Kom Du kun frem bag Myrthehækken;
Jeg seer Dig nok! Jo vist! Du troer maaskee,
Du kunde narre mig, Du slemme Gartner!
Hvor jeg forskrækket blev! Jeg meente fast,
At det en Engel var, som skjærmed' mine Blomster,
Saa er det Ham, min Naboes ældste Søn,
Som jager Skræk i mig! . . . . „Tilgiv! Tilgiv,
O elskte Pige! — Tidt paa Elskovs Vinger,
Som Maanens Straaler farved' med sit Guld,
Jeg fløi herhid, at vande Dine Blomster,
I Haab — at maatte lønnes med et Kys." . . . .
„Et Kys? — Jo vist! af Kys jeg haver ingen,
Et Hjerte derimod, det være Dit,

Thi længe alt det slog Dig hemmeligt imøde!" — —
Og Duggen zittrede trindtom af Fryd
Paa Blomsterne, da Ynglingen nu favned Pigen,
Og trykte hende ømt til hede Barm!

Julin — Fabricius.

Den hastige Omvendelse.

A. En Kone jeg Dig foreslaaer —
B. Jeg takker, hvis jeg hende faaer.
A. Et yppigt Legeme hun har —
B. Det gjør hos mig ei Sagen klar.
A. Hun er en yndig Rosenknop —
B. Jeg vil den ikke lukke op.
A. En jernfast Dyd besidder hun —
B. Lad hende den beholde kun.
A. Hun er belæst, hun har Forstand —
B. Jeg vorder aldrig hendes Mand.
A. Hun Svig og Falskhed kjender ei —
B. For Fanden, slip mig! Gaae Din Vei!
A. Halvanden Tønde Guld hun har —
B. Jeg tager hende strax, min Faër!

Castelli.

Tabuletkræmmeren.

En irlandsk Historie.

„Det smerter mig, sagde engang en berømt Digter til mig: det ydmyger mig, naar jeg bemærker, hvor afhængig vor moralske Natur er af Omstændighederne. Vi vilde ikke engang selv kjende vore bedste Sjelekræfter, naar de ikke vaktes ved udvortes Paavirkning, ligesom den varme Solstraale aabner Blomstens duftende Kalk."

Det er kun altfor sandt. Vi vide ei, hvortil vi ere istand, naar Opfordringens eller Nødvendighedens Time slaaer. Thi den jager ikke sjelden Blodet af de stærkeste Mænds Kinder, medens den derimod omskaber den svage Qvinde til Heltinde.

Udvortes Paavirknings Indflydelse paa slumrende Sjelekræfters Opvækkelse, den overordentlige Magt, Selvopholdelsesinstinctet har over vor Sjel, og den Triumph, vor Aand vinder over vort Legems Svaghed, viser sig vel sjelden af noget Exempel paa en saa mærkværdig Maade, som af Tabuletkræmmeren Halloran's Historie, som her meddeles:

I den sydlige Deel af Grevskabet Kilkenny levede en fattig Landmand, Michael, eller slet og ret Michel Reilly. En Hytte og en liden Kartoffelmark vare vistnok hans hele Rigdom; men dog var han stolt deraf, thi et stærkt Legeme, som ingen Strabadser skyede, og et fyrigt Temperament, som ingen Modgang frygtede,

forenede sig dermed. I Kjærlighed hyldede han Trine Bray, en ung, rødmusset Pige, og fik hende ogsaa. Reilly var stærk, flink og flittig; Trine var den bedste Spinderske i hele Grevskabet, og i Kilkenny var det let for hende, at sælge sit Arbeid. Saaledes kom da Parret ret godt ud af det. Idetmindste sagde Trine i det første Ægteskabsaar, at der ikke fandtes lykkeligere Mennesker i Verden, end Michel og hun. Thi Michel var saa god en Mand, som Solen kunde skinne paa; han havde ingen Feil, som var værdt at nævnes, undtagen at han stundom tog sig en Taar over Tørsten, og — tilføiede hun — hvorfor skulde han ikke det, da det gaaer saa sjelden paa?

Men desværre begav det sig, at slig en Taar over Tørsten blev Begyndelsen til alle Trines Lidelser. I en ulykkelig Stund gik Michel til Markedet i Kilkenny, for at sælge noget Garn, som hans Kone havde spundet. Her gjorde han Bekjendtskab med en lystig Broder, som førte ham til et Vertshuus, hvor han heel gavmildt bevertede ham med nogle udsøgte Sopkener. Man begyndte at spille, og i en Haandevending var Michel's Pung tømt. I det ulykkelige Øieblik, han, ophidset af Likøren, var ude af sig selv over sit Pengetab, treen en Hverver til ham. Den mangefarvede Kokarde paa Krigsmandens Hue skinnede, liig Haabets Regnbue, ned paa den halvdrukne Michel, og inden Morgenen gryede, var Denne indskreven i Regimentsliſten og skulde ufortøvet transporteres til Cork.

Gandske forstyrret over den Ulykke, han havde beredt sig og sin Hustru, som han elskede tusindgange høiere end sig selv, bad Reilly en Bekjendt underrette

hans Trine om den ham tilstødte Ulykke, og give hende den Forsikkring, at han, inden otte Dage, vilde afgive et Brev til hende paa Posthuset i Kilkenny. Den samme Bekjendt maatte overbringe hende hans Sølvlommeuhr og en Guinee, den ærlige Halvpart af hans Haandpenge. Den arme Trine bortvendte sig gysende fra Guldstykket, der var Rædselslønnen for hendes Michel's Hjerteblod, og gjorde ved sig selv det Løfte, at Intet paa Jorden skulde bevæge hende til, at røre det nogensinde. Trine havde just intet philosophisk Begreb om Tid og Rum, og undredes derfor ikke lidet over, at der maatte hengaae saamange Dage, inden det belovede Brev skulde komme i hendes Hænder.

Omsider kom da den vigtige Dag. Hun var for utaalmodig til at oppebie Postbudets Komme; hun begav sig paa Veien til Kilkenny, der laae omtrent tre Miil fra hendes Hytte. Paa Posthuset fandt hun gandske rigtigt det belovede Brev; men ikke førend det var i hendes Hænder, faldt det hende ind, at hun ikke kunde læse. Hun begav sig derfor hurtigt paa Tilbageveien, for at opsøge sin Veninde Nancy, Skolemesterens Datter, der gjaldt for det lærdeste Fruentimmer i Byen. Michels Brev blev gjennemstavet, og befandtes at indeholde megen Kummer, megen Anger, og endnu mere Kjærlighed. Michel forsikkrede sin Trine, at det gik ham meget bedre, end han havde ventet og fortjent, at Regimentets Indskibning var bleven udsat tre Uger endnu, og at han derfor bad sin Hjertelskede komme til Cork, hvis hun kunde tilgive ham, paa det de dog kunde skilles ad i Mindelighed og Kjærlighed. „Saa maatte

der komme, hvad der vilde, skrev han. Naar han var forligt med hende, kunde han vise sig som en Mand, døe som en Mand, om det skulde være, men dertil vilde han aldrig være istand, naar han ikke først havde trykt hende til sit Hjerte endnu engang."

Med foldede Hænder og tilbageholdt Aandedræt lyttede Trine til Michels Skrivelse; men ei gav hun andet Tegn paa sit Hjertes Bevægelse, end at hun lod nogle faa Taarer rulle langsomt over Kinderne.

„Om jeg vil! raabte hun: Stakkels Fatter! Ulykkelige Michel! Jeg vidste jo nok, at Du var mig huld! Og — kjære Nancy, ikke sandt? — Man lader mig nok følge med ham over Havet? Saa haardhjertede kunne Menneskene aldrig være, at de ville skille Mand og Kone fra hinanden!"

Efter kort Overlæg blev der, ved Nancy's øvede Haand, istandbragt et Brev, der allerede blev befordret samme Aften. Deri kundgjorde Trine sin Beslutning, næste Dag, som var en Tirsdag, at begive sig paa Veien til Cork; da Afstanden kun beløb omtrent 48 engelske Miil, haabede hun at naae sin Bestemmelse, Onsdageftermiddag. Thi da hun idag, om Mandagen, var gaaet til Kilkenny og tilbage, altsaa omtrent Trediedelen af hiin Vei, saa meente Trine, det vilde ikke falde hende saa svært, at gaae til Cork paa halvanden Dag. Dog lod hun sig af Nancy overtale til, at fastsætte sin Ankomst til Torsdagen.

Resten af Dagen tilbragte Trine med Forberedelser til sin Vandring; hun ordnede Alt i sin Hytte, og sammenpakkede nogle Klæder til sin Michel. Lommeuhret og Guldstykket stak hun i Taaen paa en gammel

Sko, som da ogsaa fandt Plads i Bylten, og næste Morgen aarle lukkede hun sin Hytte, gjemte Nøglen omhyggeligt under Tagskjæget, og tiltraadte med let og haabfuldt Hjerte sin lange Dagsreise.

Det fortjener at bemærkes, at denne stakkels Kone, som kaldtes til, i et sælsomt Sørgespil og under saa ængstende Omstændigheder, at spille en Heltindes Rolle, slet ikke lod see noget Heltemodigt i sit Udvortes; hendes Væsen røbede Intet, der havde kunnet vidne om en stærk Aand eller stærke Nerver. Trine talte 23 Aar, var liden af Vext og fiin af Bygning. Hendes Ansigtsdannelse var almindelig, hendes Øie blidt som en Dues, hendes Udseende godhjertigt.

Det var Sommerstid; Dagene vare lange, Veiret smukt. Smaae vederqvægende Regnbyger gjorde det let og behageligt at reise.

Muntert skred Trine frem ad Veien. Om Aftenen havde hun, skjøndt hun havde hviilt sig nu og da, tilbagelagt fulde 21 engelske Miil. Hun fandt Herberg i et lidet Vertshuus ved Landeveien, og næste Morgen fortsatte hun sin Valfart. Dog følte hun sig lidt stiv af Gaarsmarschen, og allerede begyndte hun at ængste sig, at hun ikke skulde naae Maalet inden den bestemte Tid. Solen var hedere, Veiret lumrere, end igaar, og trods al sin Anstrengelse kunde hun ikke komme længer, end til Kathery, som ligger 18 engelske Miil fra Cork. Torsdagen var endnu qvalfuldere for den arme Trine. Landeveien førte over skaldede Høie, gjennem dybe, vilde Dale, og Solen brændte stærkt. Ved Middagstid dreiede hun om til en af faa Træer omskygget Bæk, hvori hun badede sine svulne Fødder. Derpaa

sank hun, overvældet af Hede og Mathed, i dyb Slummer, efterat hun havde leiret sig i Skyggen og gjort sin Bylt til sin Hovedpude.

Da hun vaagnede, saae hun til sin Skræk, at Solen var sin Nedgang nær; men nær var hun fortvivlet, da hun savnede sin Bylt. Hendes første Tanke var, at Nisserne havde stjaalet den fra hende; men da hun saae sig nøiere om, fandt hun brede Fodspor i det bløde Græs, og nu begreb hun, at Mennesker havde tilføiet hende det uerstattelige Tab. Idet hun bittert bebreidede sig sin Uagtsomhed, skred hun videre, og i det Haab, at naae Cork til Natten, iilte hun alt hvad hun kunde, skjøndt hendes Mathed og Bedrøvelse tiltoge mægtigt. Da Aftenen begyndte at skumre, segnede hun, hungrig og mødig, til Jorden; thi hele Dagen havde hun ikke nydt andet, end en kold Kartoffel og en Drik Kjernemelk. I det Haab, at opdage et Herberg, saae hun sig om i det synkende Aftenlys; men ingen Bygning viste sig for hende, uden et høit Slot paa en fjern Høi. I sin Fortvivlelse satte hun sig paa en Græsplet ved Landeveien, og græd bitterlig, idet hun tænkte paa sin kjære Mand.

Adskillige Ryttere iilte forbi, ogsaa en glimrende Vogn, men Ingen skjenkede den Ulykkelige mere, end et flygtigt Blik. Da sank Trines sorgtunge Hoved ned paa hendes ængstede Barm. Afmagt syntes, liig en sort Sky, at leire sig over hendes Sandser, da hun hørte Fodtrin nærme sig. Hun slog Øinene op, og saae en Mand, hvis sælsomme Udvortes strax var hende bekjendt; hun saae ingen Anden for sig, end Tabuletkræmmeren Halloran.

I en Tid af tredive Aar havde Halloran været almeenbekjendt i alle Stæder og Landsbyer mellem Waterford og Kerry. Han var meget gammel, selv vidste han ikke ret, hvor gammel. Han mindedes kun, at han var en djerv Ungersvend, da man havde indtegnet ham i det tolvte Regiments Rulle, og at han, i Aaret 1777, maatte gjøre Krigen i Amerika med. Hans Dragt var paafaldende. En ulden Hue, hvorunder lidet graat Haar krøb frem, over den en gammel, med Kokarden forsynet Soldaterhat, bedækkede hans Hoved. En grov Kjole, der var sammenknappet under Hagen, afgav et Tag for hans Varekasse, som han bar paa Ryggen i en Læderrem. En tyk Egeknippel var hans Støtte, og i Nødsfald ogsaa hans Værge. Hans Udvortes røbede ingen Aldersſvaghed; hans Kinder vare vel rynkede, men ikke magre; hans Skridt var fast, hans Øie luede muntert endnu. Hans glade Lune gjorde ham velkommen i hver Hytte, og mangen Spøg af ham levede i Folkemunde. Halloran vendte tilbage fra Markedet i Kilkenny, hvor hans Handelsspeculation rimeligviis havde havt et heldigt Udfald, thi hans lille Krambod havde formindsket sig betydeligt. Skjøndt det ikke lod, som han kjendte Trine, tiltalte han hende dog paa godt Irlandsk, og spurgte hende, hvad hun gjorde her.

Med faa Ord fortalte Trine sin Ulykke — „Nu, isandhed, mit Hjerte er bedrøvet paa Eders Vegne, stakkels Kone! sagde han medlidende: Hvad vil I nu foretage Eder?"

„Ak Gud, hvad kan jeg foretage mig? spurgte Trine trøstløs: Hvorledes skal jeg komme over til Cork,

da jeg ei engang veed, hvor jeg befinder mig i dette velsignede Øieblik!"

„Før Nat kommer J vel neppe til Ahnamon!" sagde Tabuletkræmmeren hovedrystende. — „Saa vil jeg blive liggende her, og døe!" svarte Trine med frembristende Taarer. — „Døe! Det forbyde Gud! raabte Hiin, idet han treen hende nærmere: Til mig, til Peter Halloran, siger J det, Kone? Og er jeg da den Mand, som i denne mørke Stund vilde lade et stakkels Fruentimmer ligge paa Landeveien? Tilmed et stakkels Fruentimmer, som maa være mig bekjendt, skjøndt jeg, ved min arme Sjel, ikke er istand til at huske Eders Navn!" — „Jh nu, jeg er jo Trine Reilly fra Castle-Conn!" — „Trine Reilly! Meiner Six! Og derfor maa J ikke tiere snakke om at døe. Opløft Eders Øine, see, en halv Miil længere frem ligger Biddi Hogans Kro, idetmindste har den ligget der før. Stat op! Vil Gud, saa finde vi hist en Bid Brød, en Skaal Suppe og et Par Senge. Nu munter! Støt Jer ved min Arm, kun fast, den føler sig stærk nok dertil!"

Idet han talte saaledes, havde han med et Slags Galanteri, der bar halvt Bonde- og halvt Soldaterpræg, løftet Trine op, og understøttet hende med den ene Arm, medens han med den anden svang sin Knortestok over sig. — Saaledes skrede de videre, idet Oldingen istemte en munter Folkesang, blot, som han sagde, for at indgyde Qvinden lidt Mod.

Efter en halv Times Vandring kom de til to Sideveie, der dreiede af fra Landeveien. Tabuletkræmmeren tiltraadte den ene, og efter faa Minuters Forløb stode de for et eensomt liggende Huus, der laae lidt afsi-

des fra Veien. Over Døren befandt sig en lang Stang, der stak frem af Muren og bar paa sin Spidse et Knippe Straa, som kundgjorde, at der inde i Huset fandtes Pleie for Mennesker og Dyr.

Alt var det bleven temmelig mørkt, og Tabuletkræmmeren løftede Dørklinken i den Forventning, at den skulde give efter, men den holdt igjen indvendigt. Halloran bankede og kaldte, men hverken lukkedes der op, eiheller fik han noget Svar. Huset var af temmelig betydeligt Omfang; thi det havde tilforn været en Fabrikbygning og siden en Forpagtergaard. En Deel deraf laae forfalden og næsten i Ruiner; den anden Deel viste Spor af Menneskers Nærværelse. Men hvergang Tabuletkræmmeren bankede, lød et saa huult Ekko gjennem Bygningen, som om den var gandske tom.

Trine begyndte at vorde urolig, og forsede sig, idet hun raabte: „Gud være os naadig!" — Men Tabuletkræmmeren, som syntes velbekjendt med disse Omstændigheder, førte hende om til Husets Bagdeel, hvor der, mellem nogle Ruiner, fandtes en anden Indgang. Her løftede han sin vægtige Knippel, og lod et saa vældigt Slag falde paa Døren, at det lød langt bort, og en hvinende Stemme spurgte indenfra, hvad der var paa Færde.

Da der fulgte et beroligende Svar, aabnedes Døren langsomt og forsigtigt, og der viste sig en runken, mager og halvnøgen gammel Qvinde, som med den hule Haand beskyggede et tyndt Talglys.

Halloran, som var noget hastig og iilsindet af Temperament, begyndte ærgerlig: „Nu, i den Øverste af alle Djævles Navn, hvorfor lukker I da ikke op?"

— Men pludseligt taug han, som om han studsede ved at see den kummerlige Skikkelse: „Er det Biddy Hogan selv, som jeg seer?" spurgte han, idet han rev Lyset af den Gamles Haand, og lyste hende i Ansigtet. Et Blik paa hende, og han var paa det Rene, thi strax gav han Lyset tilbage, og førte Trine ind i Kjøkkenet, idet den gamle Qvinde lyste for dem. Her trykte han den trætte Vandrerske ned paa en Træskammel.

Da Trine var kommen til Kræfter igjen, og nu saae op, kunde hun ei andet, end føle nogen Uro, da hun saae, at hun befandt sig paa et saa mørkt og frygtopvækkende Sted. Her havde tilforn været et stort Kjøkken, thi her fandtes en bred Kamin, saadan, som man ofte seer i Irlands ældgamle Landsteder. Sparværket deri var fortanløben af Rust, eller tildeels forraadnet, Væggene havde været beklædte med Egebark. Et Bord med tre Been, en bred Træstol, en Bænk ved Kaminen, og den Skammel, Trine holdt besat, dannede her det samtlige Huusgeraad. Hver Gjenstand vidnede om den største Elendighed, om Uteerlighed og Hunger.

„Og hvad har I i Huset, Biddy? Honning maaskee?" var Tabuletkræmmerens første Spørgsmaal, da den Gamle havde sat Lyset hen. — „Mig synes, Lidet nok!" svarte hun. — „Lidet; altsaa vel slet Intet?" — „Ikke saameget, som en Myg kunde mætte sig paa, og heller ikke er her Rogen hjemme, som jeg saa silde kunde sende ned til Balgowna." — „Saa maa vi hjelpe os, saa godt vi kan!" raabte Halloran, trak en liden Tversæk frem under sin Roquelore, og fremtog deraf et Stykke Kjød, en Skive Skinke, Brød og nogle

kolde Kartofler. Opmuntret ved Synet af et saa dygtigt Maaltid, begyndte den Gamle at blæse i Asken paa Arnestedet, lagde nogle Kartofler til Gløderne, for at varme dem, og sysselsatte sig med nogle Tilberedelser til de Fremmedes Bevertning. Imidlertid havde den gamle Tabuletkræmmer fra Tid til anden kastet et bekymret Blik paa Trine, vel ogsaa talt et Trøstensord til hende nu og da. Nu satte han sig paa den brede Træstol, idet han støttede begge Arme paa sine Knæe.

„Tiderne have taget en sørgelig Forandring hos Eder, Mutter Biddy Hogan!" sagde han omsider efter lang Taushed. — „Tilvisse, tilvisse! svarte den Gamle med et Slags Hyl: Skjebnen har været os meget haard." — „Og hvor er Fatter? Hvor er Knøsen, Barnabas?" — „Hvor de ere? Ja, hvor skulde de være? De ere sagtens gangne til Ahnamon." — „Men hvad blev der af Barnabas? Det var en dygtig Dreng, da jeg saae ham sidstegang, men ogsaa en god Dreng."

I det Øieblik, den Gamle hørte sin Søn omtales, saae hun op, men lod strax Hovedet synke igjen. „Ja, med ham er det heel anderledes nu, end før; Barnabas er ikke mere i Arbeid hos Godsherren."

„Nu, hos hvem da?" spurgte Tabuletkræmmeren. — Den Gamle syntes at lede efter et Svar. „Saa har I ikke hørt, hvorledes han ragede i Klammeri med Herren? Hvorledes han — — dog jeg veed jo selv ikke ret, hvorledes det gik til. Men efter den Tid var Barnabas yderlig forbittret paa ham; han har betraadt onde Veie, og den Gamle er ham gandske underdanig. Den Ene er mørk og vild, den Anden

gnaven og sorgfuld, og jeg har min store Nød med dem Begge."

Den Gamle havde imidlertid dækket Bordet efter Leilighed, og Trine, der mere led af Hunger, end af Mødighed, blev først, af den godmodige Tabuletkræmmer, bevertet med det Bedste, han havde. Men da hun nu tilfældigviis kastede et Blik paa den Gamle, saae hun Denne gloe saa misundeligt og graadigt paa Maden, at hun følte sig bevæget af Medlidenhed til at række den Gamle det, hun havde i Haanden. Qvinden stirrede paa hende, men trak, med et vildt Smiil, den allerede udrakte Haand tilbage.

„Nu, hvad fattes Jer da? spurgte Trine, idet hun forundret saae paa den Gamle og sagde halvsagte: Hungeren berøver hende Forstanden. Høit tilføiede hun: Tag det dog, Moer! Spiis kun, gode Kone! Der er sikkert nok for os Alle, mere end nok!"

Med disse Ord paanødte hun hende Noget. Den Gamle bed graadigt deri. „Gud lønne Jer det!" raabte hun, idet hun konvulsiviskt trykte Trines Haand, og derpaa trak hun sig tilbage i en Krog, hvor hun med dyrisk Begjerlighed slugte, hvad hun havde faaet.

Medens alle Tre endnu sadde og spiste, indtraadte Fader og Søn. De havde stillet Snarer for Vildtet paa Nabohøiene, og vare siensynligt bestyrtede og forstemte, da de fandt Gjæster i Hytten, thi siden Barnabas havde lagt sig ud med Godsherren, flyedes den af Alle. Den gamle Hogan bød Tabuletkræmmeren en gnaven Aftenhilsen. Med en Ed mellem Tænderne sneg Sønnen sig hen til Kaminen, hvor han, vendende Ryggen til de Andre, satte sig ned, for at kløve en

Brændeknude. Faderen var tør og skarp; enten var han døv, eller han lod som han var det. Sønnen var fiirskaaren og solbrændt; hans Ansigtstræk vare just ikke hæslige — dog vanziredes de af en lurende Vildhed samt af et Slags dumme og drukne Sideblikke.

En Tidlang saae Halloran paa Begge med Forundring og Uvillie. Dog formildede Medynk og Deeltagelse snart den ærlige Oldings Miner. Af sin Sidelomme fremtog han en Flaske Whiskey, og bad Qvinden skaffe noget kogende Vand — saa vilde han lave en dygtig Punsch, og lade Kruset gaae rundt. Det skete, og Alle drak flittigt, undtagen Trine, som viste Kruset bort; deels var hun noget febersyg efter Reisen, deels var al stærk Drik hende modbydelig. Ved dette Beviis paa godt Kammeratskab blev den gamle Tabuletkræmmer udsonet med sine fordums Bekjendte; han begyndte at vorde lystig ved Kruset, roste sig af sin heldige Handel paa Markedet i Kilkenny, viste sin næsten tomme Kasse, tog to Halstørklæder — de eneste, som endnu vare deri af denne Sort — kastede det ene i Trines Skjød, det andet til den Gamle. Derpaa stak han Haanden i sin Lomme, raslede med sine Penge, og svor, at han imorgen vilde opvarte Trine med en herlig Frokost. Han kastede en Sølvskilling paa Bordet, og bød den Gamle besørge den.

Trine hørte med megen Uro paa denne Rodomontade, thi det kom hende fore, som om Fader og Søn vexlede nogle mistænkelige Blikke; hun begyndte at føle en ubeskrivelig Frygt for sin Omgivelse. Hun stod op fra Bordet, mindede Tabuletkræmmeren om Tiden, og bad Vertinden om et Natteleie, idet hun bestræbte

sig for, at antage den ligegyldigste Mine derved. Den Gamle tændte en Lygte, og lyste op ad en brøstfældig Trappe til et Loft, hvor der stode to Senge tæt ved Siden af hinanden; den ene blev anviist Tabuletkræmmeren, den anden Trine.

Trine var opvoxen i en irlandsk Hytte, hvor Indsidderne i Almindelighed leve gandske tvangfrit sammen, og derfor ville vore Læsere ikke undre sig over denne Anordning. Dog forlangte hun, at der, om muligt, maatte vorde anbragt et Slags Skjerm mellem Sengene. I Begyndelsen gav den gamle Hex et skamløst Svar paa denne Fordring; men da Trine blev ved at gjentage den, bleve Sengene skudte fra hinanden, et Par Skridt omtrent, og et gammelt Dækken blev hængt paa Bjelken imellem dem. Da denne Indretning var truffen, ønskede man hende „en god Søvn og glade Drømme." Den Gamle satte Lygten paa Gulvet — thi i Kammeret fandtes hverken Bord eller Stol, og forlod Trine.

Hun læste sin Aftenbøn, og kastede sig halvafklædt paa Straaleiet, med hvis Uldteppe hun bedækkede sig. Et Qvarteer efter kom Tabuletkræmmeren ravende op paa Loftskammeret, og idet han gik forbi Trines Seng, bad han Gud tage den Hjelpløse i sin Varetægt. Derpaa søgte den gamle Mand ligeledes sit Leie, og faa Minuter efter snorkede han høit.

Alt var nu tyst i det gamle Huus, men Trine var ei istand til at sove. Hun havde Febergysninger, og kunde ingen Hvile finde. Hendes Lemmer smertede, hendes Hjerte bankede og brændte, ubeskrivelig Angst havde grebet hende, og hvormegen Umage hun end

gjorde sig, for at indslumre, saa stirrede dog begge Mændene nedenfor hende uafladeligt i begge de lukkede Øine. Hun følte en flyvende Hede og en brændende Tørst. Ikke istand til, længer at udholde denne piinlige Følelse, vilde hun reise sig, for at aabne Dør eller Vindue, da hun hørte hviskende Menneskestemmer. Hun blev liggende gandske stille, og lyttede. Sagte løftedes Dørklinken, Døren aabnedes, og ind snege sig Fader og Søn. De gik saa sagte, at Trine intet Fodtrin hørte, skjøndt hun saae de Elendige skride gjennem Kammeret. Begge nærmede sig Halloran's Seng — samme Øieblik hørte Trine et Slag og derpaa en Stønnen — en gruelig, hjerteskjærende Stønnen, der kun altfor tydeligt gav hende at forstaae, at man havde myrdet den ulykkelige Tabuletkræmmer.

Stivnende af Skræk laae Trine der, men afmægtig blev hun ikke. Vel meente hun, Raden vilde nu komme til hende; dog begreb hun instinctmæssigt i samme Øieblik, at Intet i Verden kunde redde hende, uden maaskee den Omstændighed, at hun stillede sig, som hun sov trygt.

Efterat Morderne havde fuldbragt deres blodige Værk paa Tabuletkræmmeren, nærmede de sig Trines Leie, og belyste hendes Ansigt med Lygten; der laae hun uden Bevægelse, aandende roligt og langsomt. Morderne holdt Lyset for hendes Øienlaage — Trine blinkede ikke, rørte sig ikke.

En Pause, en skrækkelig Pause fandt Sted; derpaa fulgte en Hvisken, som afbrødes af en tredie Stemme, der syntes at gaae i Forbøn. Dog blev alt dette forhandlet saa sagte, at Trine ikke kunde høre et Ord,

skjøndt Fraſtanden kun var liden. Efter nogle Øieblikke, der vel maa have været et Aarhundred fuldt af Angſt for hende, fjernede de Elendige ſig, og lode den Forladte allene i Mørket. Nu var hun liig en Døende, eller, for at bruge hendes egne Ord: „Hjertet i mit Bryſt, ſagde hun: henflød ſom Vand; men jeg var faſtbeſluttet, ei at vorde afmægtig, og jeg blev det ikke. Jeg vidſte, at jeg behøvede al min Beſindelſe, naar jeg vilde ſøge at redde mit Liv, og jeg beholdt den."

Af og til kom det hende fore, ſom om den Myrdede rørte ſig og kaſtede ſig i ſin Seng. Derved forøgedes endnu hendes Rædſel. Dog arbeidede hun af al Magt, for at fatte ſig. Hun lyttede; Alt var ſtille, Intet rørte ſig.

Nu randt det hende i Tanke, om det ikke ſkulde være muligt, at flye. Vinduet frembød ſig dertil; det ſvage Maanſkin faldt gjennem dets ſmudſige, med Spindelvæv overtrukne Ruder. Det var meget lidet, og Trine betænkte desuden, at det ſad temmelig høit paa Muren. Hun vidſte heller ikke, hvortil det gik ud, eller hvorhen hun ſkulde vende ſig, om det ogſaa lykkedes hende, at ſlippe ned. Fremfor Alt var det hende klart, at den mindſte Støi, hun gjorde, maatte berede hende uundgaaelig Undergang. Hun beſluttede derfor at holde ſig gandſke ſtille.

Det var den arme Qvindes ſtørſte Lykke, at hun fattede denne Beſlutning. Thi uden mindſte forudgaaende Støi gik Døren andengang op, og i det ſvage Lys, hvortil hendes Øine nu havde vænt ſig, ſaae hun den gamle Sybille ſtikke Hovedet ind i lurende Stilling. Efter nogle Minuters Forløb lukkedes Døren atter

gandske sagte og den forrige Hvisken begyndte paany. I Begyndelsen var hun ei istand til at skjelne eet eneste Ord; men nu lød den Gamles Røst pludseligt igjennem, og lydt udbrød hun i disse Ord: „Antaster Du hendes Liv, Barnabas, da skal Du være forbandet af Din Moder! Der er allerede gjort nok."

„Hun skal altsaa leve, for at bringe os Alle i Galgen?" sagde den vanartige Søn. — „Før det skulde skee, svarte den Gamle: før vilde jeg selv jage hende Kniven i Struben! Men hun skal og vil ikke forraade Dig, min Dreng. Frygt ikke, hun sover trygt."

Sønnen sagde herpaa noget, som Trine ikke kunde forstaae. — — „Pst, Pst! Jeg siger jo Nei, Nei! raabte den Gamle igjen: I Bugten for Cork ligger allerede det Skib, hvorpaa hun reiser langt, langt bort over salten Sø. Og have vi ikke allerede Alt, hvad hun eier i Verden? Og tog hun ikke Maden af sin egen Mund, for at give mig den?" — Sønnen tog bag efter tilorde, uden at Trine forstod noget deraf; derpaa ophørte Samtalen, og den Haardtængstede var endnu uvisere om sin Skjebne.

Kort efter aabnedes Døren igjen. Begge Morderne traadte ind, og slæbte den ulykkelige Tabulettkræmmers Liig ud. Blinkende saae Trine dem skride frem og tilbage, men Fodtrin hørte hun ikke. Imidlertid stod den Gamle for hendes Seng, og lod nu og da Lysets Straaler falde paa den Dybtængstede, der, som det syntes, laae i den roligste Søvn.

Langt om længe fjernede de sig Alle, og Trine saae dem ikke mere den øvrige Nat.

Omsider var da denne lange, lange Nat, fuld af Gru og Rædsel, forbi. Trine laae stille, til Morgenen dæmrede; da stod hun op, og gik ned i Kjøkkenet. Den gamle Sybille tog just en Potte af Ilden, og havde nær tabt den, da Trine pludseligt tiltalte hende, og med et Anstrøg af Forundring og Forlegenhed, spurgte efter sin Ven Halloran, idet hun bemærkede, at hun havde kastet Øinene paa hans Seng og fundet den tom. Den Gamle svarte: at han alt før Dag var gaaet til Mallow; han havde nemlig betænkt sig, og vilde did, før han reiste til Cork. Trine stillede sig endnu mere forundret, og mindede tillige den Gamle om, at Tabuletkræmmeren igaar havde lovet, at betale Frokosten for hende.

„Nu, det gjorde han ogsaa! tog den Gamle Ordet: Just derfor har jeg jo selv allerede været i Balgowna, for at hente Melk og Havremeel. Jeg kom tilbage, før Solen endnu var over de tre Bjergspidser, og her er Meelgrøden, min Snut!" Hun satte Potten for Trine, og stirrede ufravendt paa hende.

Arme Qvinde! Hun havde kun liden Lyst til at spise, og dryit gled hver Mundfuld ned. Dog gjorde hun Vold paa sig selv, lod som hun havde dygtig Appetit, og spiste reent op. Medens hun spiste, spurgte hun efter Fader og Søn, hvorpaa den Gamle svarte, Begge vare ude at skjære Tørv, over fem Miil borte.

Trine takkede for den gode Frokost, og ønskede nu at vide den nærmeste Vei til Cork. Den Gamle gav hende den Underretning, at Cork laae syv Miil borte, og at Veien derhen førte over den brede Landevei, som hun iaftes havde forladt. Dog betegnede hun hende tillige en Marksti, som førte hurtigere til Maalet. Trine gav nøie Agt paa den Gamles Tilretteviisning, takkede endnu engang for det gode Herberg, og fortsatte derpaa sin Reise.

Den svale Morgenluft, Fuglenes muntre Qvidren, det beduggede, duftende Græs — Intet af alt dette vakte hendes Følelse. Angst for Fare vedblev at beherske hende, medens alle hendes Kræfter vare levende og beredte at møde hver Fare. En feberagtig, unaturlig Styrke syntes at holde hende opret. Hun skred videre, idet hun overlagde, om hun ogsaa skulde følge den Gamles Anviisning. At betræde Landeveien, syntes vistnok det sikkreste; derimod betænkte hun ogsaa, at det mindste Skin af Mistro til den Gamle, let kunde paadrage hende nye Rædsler, ja Døden selv. Hun betraadte altsaa Biveien. Ofte kom det hende fore, som hun hørte Fodtrin bag sig, og ingen Hække gik hun forbi, uden at frygte at see Eet af Morder-Ansigterne titte derigjennem. Dog saae hun sig ikke om, men fortsatte sin Vandring, hverken hurtigt eller nølende.

Tre Fjerdingvei kunde hun have tilbagelagt, da hun kom til en mørk Skov. Gysende iilte hun derigjennem, medens den henrundne Rats Skrækkebilleder traadte gandske levende for hendes Sjel. Fra Skovens Udgang førte en Sti over en bred, vandrig Grøft paa den

ligeoversor liggende Mark, og ved den anden Ende af Stien saae Trine en gammel Qvinde sidde, indhyllet i en rød Kappe. Nærheden af et menneskeligt Væsen syntes at ville vorde trøstelig for den unge Kone, men idet hun skred nærmere, erkjendte hun med Forfærdelse, at dette siddende Væsen ei var nogen Anden, end den forklædte Barnabas. Sit Ansigt havde han størsteedeels tilhyllet med et blaat Klæde, som var knyttet under Hagen; men kun altforvel gjenkjendte Trine Nidingen paa hans skelende, lurende Blik. Med næsten overmenneskelig og utrolig Selvbeherskelse skred hun endda videre, uden i mindste Maade at lade sig mærke med, at hun havde gjenkjendt Manddraberen. Men idet hun kom nærmere, sagde hun: „Guds Fred og god Morgen, Moerlille; det er en livelig Dag for Reisende, som jeg er, og I vel ogsaa!"

„Ja, en smuk Dag! svarte den Anden, hostende og mumlende, for at forvende sin Røst: Men jeg er imorges vandret hid fra Cork, og gandske træt. I seer, hvor jeg fryser, og hvor Hosten piner mig!" — Skurken hostede stærkt.

Trine gjorde en Bevægelse, som om hun vilde gaae forbi, men den Forklædte stak sin Knokkelhaand frem, og greb hende i Kjolen. „Har I da Intet, min Dukke, som I kunde give en fattig gammel Kone?" spurgte Uhyret. — „Desværre slet Intet! svarte Trine, idet hun stillede sig saa rolig som muligt: Igaar mistede jeg de faa Klæder, jeg havde liggende under mit Hoved, da jeg, hvilende i Skyggen, var indslumret, og havde ikke gode Mennesker vederqvæget mig, da var jeg omkommen paa Landeveien." — „Hoho, saa er der

vel et Sted her i Nærheden, hvor man ikke vilde nægte en gammel Kone en Kartoffel og en Drik Vand?" — „Tilvisse! sagde Trine: Naar I kommer gjennem Krattet der, seer I et Huus ligge ved Enden af Marken; der boe nogle fattige, men godhjertige Mennesker. Jeg fandt hos dem et godt Aftensmaaltid, et roligt Natteleie og en herlig Frokost — Gud lønne dem for det!"

Med disse Ord vendte Trine sig, og skred ubehindret videre. Thi Skurken syntes tilfreds med den Overbeviisning, at Vidnet til hans Mord ikke vidste noget af det, der om Natten var forefalden.

En halv Miil videre saae Trine sig paa en Høi, hvorfra man kunde overskue Landeveien langt bort. En Mængde Mennesker tilhest, tilvogns og tilfods droge Alle hen ad den i en og samme Retning. Thi det var, uden at Trine vidste det, just den Dag, hvorpaa Assisseretten i Cork skulde holde sit første Møde. Gjerne havde hun ønsket sig Vinger, for snart at blande sig mellem denne Vrimmel; thi endnu var hun et godt Stykke derfra. Saa skred hun da hurtigere frem, end hidtil. Da hun var Veien temmelig nær, styrtede to Mænd hende pludseligt imøde; den Ene af dem syntes at være Trines Mand; dog meente hun, det syntes kun saa. Hendes Indbildningskraft saae Intet, uden Mordere, Død og Fare — hun meente, det var begge Drabsmændene, Fader og Søn, og befalte sig Gud i et stille Hjertesuk. I dette Øieblik aabnede den Ene af Mændene sine Arme, iilte mod Trine, og kaldte hende ved Navn i en Tone — — hvor kunde Trine Reilly omtvivle, at hun laae i sin Mands Arme?

Den arme Qvinde, som hidtil havde viist den største Standhaftighed og Nervestyrke, stod nu som naglet i Jorden, svag, uden Bevægelse, aandeløs. Kold Sved bedækkede hendes Pande, det ringede for hendes Øren, hendes Hjerte bankede, som om det skulde sprænge hendes Barm. Den Hilsen, hvormed hun vilde modtage sin Mand, qvaltes i hendes Mund; Armene, hvormed hun vilde favne sin Michel, sank matte ned, og i heftige Convulsioner styrtede den Ulykkelige til Jorden.

Michel knælede hos hende og gned hendes Tindinger, medens hans Ledsager hentede Vand fra en Kilde i Nærheden, for at bestænke den Afmægtige dermed. Vel kom hun til sig selv; dog syntes det, som om hendes Forstand var vegen fra hende. Hun udstødte saa høie Skrig, hun talte saa usammenhængende, at begge Mændene bleve gandske angest og bange, og der fattedes ikke meget i, at jo den arme Michel virkeligen havde mistet Forstanden derover. Omsider bare de Trine til et Herberg i Balgowna, hvor hun lang Tid blev liggende i en Dodssøvn.

Mod Aften kom hun sig en Smule, saa hun var istand til at fortælle noget om de Rædsler, hun havde oplevet. Nu traf det sig, at en Adelsmand fra Nabolaget, som tillige var en Magistratsperson, silde om Aftenen vendte tilbage fra Cork til sit Gods og bedede i Herberget. Da han erfarede det Uhørte og neppe Trolige, treen han nærmere med nogle Ledsagere, og udspurgte Trine selv. Men den arme Qvindes Blik og hele Væsen tykkedes ham saa forvildet, at han var tilbøielig til at ansee hende, om ei for

vanvittig, saa dog for feberſyg. Thi Fortællingen om det Mod, hun vilde have viist, var saa utroligt, at han i Begyndelsen ikke vidste, hvad Beslutning han skulde fatte. Dog besindede han sig, og sendte strax et ridende Bud tilbage til Cork. Constabler bleve endnu samme Nat beordrede til Hogans Huus; men de fandt det tomt. Familien havde allerede grebet Flugten. Efter lang Søgen fandt man Hallorans Liig samt en Deel af hans Eiendom under nogle Stene i den forfaldne Bygning; dette Beviis var allerede temmelig tilfredsstillende. Bønderne i Omegnen bragtes paa Benene; den strengeste Efterforskning anstilledes, og inden næste Midnat vare baade Fader, Moder og Søn bragte i sikkert Fængsel.

Da Dommerne vare samlede i Cork, begyndte Forhøret strax; ved sine overordentlige Biomstændigheder vakte det den høieste Interesse. Blandt Hallorans Sager havde man ogsaa fundet et Par Sko og en Hue, der viste sig at være Trines Eiendom, og Michels Uhr fandtes hos den yngre Hogan. Desuagtet vilde Barnabas ikke gaae til Bekjendelse. Den Gamle derimod tilstod, at hun om Onsdagen havde bestjaalet Trine paa Veien til Carrick.

Saarlægen, som havde besigtiget Liget, erklærede, at den Myrdede var bleven dræbt ved et Slag i Tindingerne og ved en Strikke om Halsen. Trine skulde vidne. Hun fremtraadte, støttende sig ved sin Mand, for Skrankerne. Hendes Ansigt var blegt, ja askegraat; neppe kunde hun holde sig opret. Dog var hun gandske raadig over sine Sandser, saa hun gav sit Udsagn tydeligt, simpelt og beskedent, over-

eensstemmende med sin eiendommelige Characteer. Da hun kom paa Tale om sine egne Følelser, rørte hun alle Tilstedeværende.

Dødsdom blev fældet over Morderne og deres Medskyldige.

Da man, ifølge Formen, spurgte de Elendige, om de endnu vidste noget at sige til deres Forsvar, stirrede den gamle Hogan i et Slags Aandsfraværelse paa Dommerne, uden at svare paa det gjentagne Spørgsmaal. Men Barnabas udtalte et frækt „Nei." Den gamle Sybille stirrede vildt omkring, og forsøgte at tale; dog bevægede hun blot Læberne, og styrtede derpaa maalløs, greben af Krampe, ned for Skrankerne.

I dette Øieblik rev Trine sig ud af sin Mands Favn, kastede sig, med foldede Hænder, for Dommernes Fødder, medens Taarerne randt ned over hendes Kinder, og bad om den Gamles Liv.

„Naade, Mylords Dommere! raabte hun: Barmhjertighed med hende — hun havde Barmhjertighed med mig! Kun paa hendes Forbøn blev jeg ilive. Og Uhret, Skoene, min hele Bylt fratog hun mig ikke — jeg skjenker hende det gjerne. Hvad var der bleven af mig uden hende? Barmhjertighed! Barmhjertighed med hende — ellers sover jeg aldrig rolig nogen Nat mere!"

De rørte Dommere dømte den Gamle til at deporteres. Begge Morderne fandt, otte og fyrgetyve Timer efter, deres Død i Galgen. Henrettelsen blev for et Øieblik afbrudt ved et sælsomt Intermezzo. Det var almeenbekjendt, at Barnabas pludseligt var

bleven bortjaget af sin Herres Tjeneste. Han skulde have vanæret en ung Pige, skjøndt man ikke havde kunnet overbevise ham tilstrækkeligt. Nu, i det Øieblik Bødlen lagde ham Strikken om Halsen, skreg en Stemme blandt Tilskuerne: „Nu, Barnabas Hogan, kommer Du nu Jenny Power's sidste Ord ihu?"

Mængden spidsede Øre, uden at Nogen var istand til at sige, hvorfra Røsten var kommen. Men Misdæderen skiftede Farve, reiste sig paa Tæerne, og saae sig vildt om i Kredsen. Endnu nogle Minuter — og han havde endt sit forbryderske Liv.

Ved sin Historie, sin udstandne Angst og sin udmærkede Aandsnærværelse havde vor Heltinde pludseligt vundet mange velvillige Venner. Overøst med Foræringer saae hun sig istand til at frikjøbe sin kjære Mand af Tjenesten, og forvandle sin lille Hytte til et Meierie, sin Kartoffelmark til en stor Kornager. Hun var lyksalig med sin Michel, der aldrig oftere tog sig en Taar over Tørsten. Glade og tilfredse leve de endnu den Dag i Dag i Castle-Conn.

Dr. Bärmann.

Adoptionen.

En original Fortælling.

Det var en mørk, sludfuld Høstdag. Den gamle Overførster Wildenau sad i sit sædvanlige mørke Lune ved Vinduet og saae efter de graae Skymasser, som trak sig tættere og tættere sammen.

„Nu Fatter! Igjen saa bedrøvet!" spurgte godmodigen Overførsterinden og stod op fra sin Spinderok, gik med vaersomme Trin hen imod ham og saae ret vennehuld paa Grillenfængeren. „Maa jeg ikke hente Dig en Halvflaske Mumme op af Kjelderen? Lille Clotilde! raabte hun ud igjennem Døren: Hent Mumme op til Din Fader." — „Sladder! svarte Wildenau opfarende: Slige Tanker druknes ikke i Øl, nei min Sjel ikke!" — „Hvilke Tanker, Papa?" vedblev den godmodige Ægtefælle. — „Aa! Jeg seer derude paa det smukke Skilderie af mit Liv. Lad mig være!" Men Moder Wildenau lod ham ikke være. Hun vilde see Skilderiet. Og saa begyndte han da, efter at have taget Flasken fra Clotilde og blandet den stærke Ølsirup op med en tyndere Drik: „I Qvinder ville vide Alting; derfor faae I ogsaa Meget at vide, som I vare bedre tjente med aldrig at høre paa. Forresten vare mine Tanker overmaade poetiske. Clotilde's Nar, den fine Volonteur, kunde ikke phantasere prægtigere. Nu skal Du høre. Denne Dag er ret et Migniaturportrait af mit Liv. Hør nu! Solen stod op imorges

med det allervenligſte Anſigt af Verden. Saaledes var mit Livs Morgen. Født var jeg i Lykkens Skjød, og hun vuggede mig, den falſke Dame, en god Stund paa Skjødet. Saa blev Dagen alt ſmukkere og livligere, og da Solen nu i Middags funklede med ſin hele gyldne Straalerigdom, da copierede den mit Manddomsliv. Det var ſkjønne og varme Dage. Du var deilig, Mariane! Guds Sved! Hvor Du var deilig! Og riig var Du, og følgelig elſkværdig og forſtandig. Og jeg — jeg var den unge Fyrſt Theodor's Yndling, og ſund og friſk og munter og lykkelig! Ja, nu ere vi langt ude paa Eftermiddagen. See ud af Vinduet, gamle Mariane! See paa det deilige Veir! Er ikke Lignelſen poetiſk? Jeg er fattig ſom Fanden paa Dyder, forglemt, forſtødt, ſygelig, fortrædelig, har Ingen at ſnakke med. Du er hæslig og taabelig, og naar Du agerer øm, ſeer Du ud ſom en døende Hind. — Hold Mund! Clotilde! Jeg veed, jeg har Lov at ſnakke i min egen Stue, og den Gamle vilde jo endelig vide mine Tanker. Men bild Dig kun ikke formeget ind af Din Skjønhed og Din Allerkjæreſtes Mod og Dygtighed, Forſtand og Dyd og hvad Døden det Altſammen hedder. Din Moder var ſmukkere end Du, ſkjøndt jeg lider Dig gandſke godt, Din Taſke, naar Du bare ikke ſlog ſaa ſtærkt paa Rakken af mine Galanterier. Pas paa! Din Allerſødeſte blier ogſaa Mand engang og Du en tandløs Madame, ſaadan ſom hun derhenne ved Rokken. Jo, jo! — "

Dette Stykke af Wildenau's Monolog torde være tilſtrækkeligt for at characteriſere den raae, mod-

bydelige Huustyran, der, efter at have ved Daarskaber, Udsvævelser og ubegrændset Ødselhed tilsat sin Kones betydelige Formue, sit Rygte og sin Sundhed, nu i det øde Skovhuus, ved Fyrstens Naade ansat som Overførster, udgjød sin bittre Galde over den blideste, frommeste af alle Koner, og den arme, elskværdige Clotilde, hvem imidlertid det ungdommelige Mod og Volonteur-Jæger Strahls Kjærlighed gjorde stærk nok til at udholde utallige Uartigheder og Krænkelser, hvormed Overførsteren betegnede enhver Time af sit uvirksomme Liv.

Sagtelig græd den dybtsaarede Ægtefælle bag sin Rok; men Clotilde's unge Blod kogte heftig, og med Moie betvang Frygten for den skrækkelige Fader den naturlige Uvillie, der maatte opvækkes i Datterens Bryst. Med Længsel kastede hun Øiet ud over den gjennemblødte Skovvei, henad den Kant, hvorfra hendes Strahl skulde komme ridende. Gjerne saae hun den skjønne, glødende Mand, villig bøiede hendes friske Læbe sig efter hans varme Kys. Men dog var det med Ængstlighed, hun ventede ham, naar Faderens Lune var saa slet som denne Eftermiddag. Strahl var desuden ikke meget yndet af Wildenau; han, som paastod at have lært at kjende Mennesket, fandt, at Strahls Characteer ikke duede, fandt i ham en Eventyrer, en Person, der kunde blive Alt — men især Morder eller Giftblander eller Stratenrøver. Naar nu Elskeren indfandt sig paa saadanne Uveirsdage som de nys beskrevne, brød gjerne den Gamles Uforskammenheder frem, og Strahl, som ikke saa gandske bar sit Navn forgjæves, vendte Haardt imod

Haardt. De Lyn, som derved fremkom, skjøde piin-ligen igjennem Clotilde's Hjerte.

Dennegang syntes Veiret at have afholdt den tro Elsker fra at komme den besværlige Vei hen til Over-førsterens. Han havde som Volonteur paataget sig Opsynet over Jagt- og Skovvæsenet i en Fjeld-Egn, en halv Miil fra Overførster Wildenau's, og hver Eftermiddag jagede han ned til sin elskede Clotilde. At Stahl brændte for den ubeskrivelig yndige Mø, var vist, og han fik Leilighed til at vise, hvor uforan-andret denne Kjærlighed besjelede ham; men om Clo-tilde forstod hans Følelser, om hun dengang vidste, hvad det var at elske, — det bliver et andet Spørgs-maal, som vi lade uafgjort. At hun gjerne bar Sav-net af sin Ven for hiin Gang, beviser nu snarere om Engstlighed end Kulde.

Uveiret blev stedse stærkere; Stormen hvinede og tog saadanne Tag i den gamle Bygning, at Indbyg-gerne uvilkaarligen saae efter Loft og Vægge; Regn-strømmene væltede sig i Bølger over Vei og Mark, og snart stod Huset som en Ø midt i Vandflommen. Det lod, som om Overførsteren kom i muntrere Lune ved Naturens Oprør; hvilket jo ogsaa er en almind-elig Virkning af Uveir, hos Den, der plages af mørke Forestillinger. Fru Wildenau, der under Paaskud af huuslige Sysler, havde vovet sig ud af Stuen, hvilken hun ligesaalidt som Datteren ellers maatte forlade, sad i det lille Spiiskammer og læste ved en Praas i en Morskabsbog, som hørte til Contrabande der i Huset. Clotilde lavede Aftensmaden.

Midt igjennem Stormen lode paa eengang Sultan, Diana, Kalliſto og — deres Stemmer høre, og ſtærke Slag dundrede paa Porten. — „Luk Ingen ind!" brølte Overførſteren, idet han ſtak Hovedet ud igjennem Døren til Kjøkkenet. „Ak Fader! Det er en ordentlig Reiſevogn. Det er viſt honette Mennesker, ſom lide ondt i dette fæle Veir!" — „Guds Sved! Om det ſaa var Fanden, ſom kjørte i Kareth; jeg vil ikke vide af Indqvartering."

Dermed ſlog han en Kappe om ſig og foer ned i Gaarden, idet han kaldte Jægerne ned med ſig. Raabet udenfra og Svaret indenfra blev i længere Tid det ſamme, indtil endelig Trusler eller Løfter formaaede Husherren til at indtage en Parlamentair. Til Dennes Modtagelſe blev Gadedøren aabnet, og Moder og Datter ſtode med bange Nysgjerrighed i Baggrunden af Stuen, idet den barſke Overførſter ſlog Døren op til Landeveien, og med et hovmodigt Blik maalte den Indtrædende.

En aldrende Mand traadte ind. Han var af Middelſtørrelſe; hans fine Reiſefrak var bræmmet med Zobel; Huen, ſom han høflig holdt i Haanden, var bredt galloneret; massive Guldſporer bøiede ſig om hans Støvlehæle. Et tyndt graat Haar flagrede om hans lange, blege Anſigt, hvis flammende Øine, langtbøiede Næſe og indtrukne Mund, gave ham et ſærdeles mærkværdigt Phyſiognomie. Virkelig ſtudſede Wildenau ved det Impoſante hos Manden; men han fattede ſig ſnart og erklærede, at han under ingen Omſtændighed modtog Reiſende.

„Ogsaa da lukker De Deres Dør, spurgte den Gamle i dyb Bas: naar ved Nattetid en fortvivlet Fader beder om en Seng, hvori hans eneste Datter kan udaande det sidste Suk? Naar han imod kongelig Gave anraaber Dem om, at Qvindehaand maa yde hende Hjelp i hendes Dødsstund?"

Paa eengang styrtede Moder og Datter til Døren, grebne af Angst og Medlidenhed. Men Wildenau rev dem hidsig tilside.

Den Fremmede syntes at glemme sine Lidelser af Forfærdelse over Umenneskets Afskyelighed. Gandske forstenet stirrede han paa de barske Ruiner af en tøilesløs Vellystling. Pludselig syntes han at besinde sig. „Schachéach lo leholám!" lød dybt fra hans Bryst; han satte Huen paa og gik ud. Overførsteren strøg sig over Ansigtet. „Kone, Datter! raabte han med eet: Til Hjelp! Gjæsteværelset istand! Jægerne hid! Theevand frem! Nøler ikke!" Og skyndsomst ilte han efter den opbragte Fremmede.

Scenen havde synderligen forandret sig i Overførsterens Huus. Med en forlegen, halv fortrolig, halv frygtsom Omhyggelighed iagttog Wildenau enhver af sin Gjæsts Miner. Denne stod paa Tærskelen til det Værelse, hvori hans syge Datter var bragt hen, om hvem Fruentimmerne omhyggeligen syslede. Han stod saaledes med Armene overkors og stirrede uafladelig paa den blege Blomst, der traf Veiret med Besværlighed. „Nitstsan japheh!" sukke-

de den Gamle og trykkede Haanden for den furede Pande.

„Ja, en yndig Blomst!" oversatte ufrivillig Wildenau den Fremmedes Ord. — Denne kastede forundret sit Lynblik omkring sig. Da det mødte Overførsterens, fore de Begge sammen. — Endelig udstrakte den Gamle først sin Haand, og Wildenau bød ham skjælvende sin. Derpaa førte Faderen ham ind i Kammeret, hvor den blege Skjønhed hviilte. Sorte, lange Lokker omgave de yndigste Former af et qvindeligt Ansigt; men ingen Farve blandede sig med Kindernes Snee; neppe blev endnu et flygtigt Aftenskjær tilbage paa Læberne, og tungt hvilede Øielaagene over de udgaaende Stjerner. „Hun er falden i Søvn; det vil blive bedre med hende!" trøstede Clotilde blidt hviskende den bekymrede Fader, imedens Moderen med en umærkelig Hovedrysten rettede paa Puderne.

„Vil De ikke nyde Noget?" spurgte Wildenau forlegen. — „Et Glas Viin maaskee, hvis De har den god; i andet Tilfælde kan Tjeneren tage ind af Vognen."

Da Overførsteren ikke strax fandt Svaret, lukkede den Fremmede selv Døren op og gav Ordre. Strax efter stod Viin og Glas paa Bordet. I lange Drag nød den mørke Gamle Nectaren, idet han vinkede til Wildenau at gjøre ligesaa. Aftensmaaltidet blev indbaaret, men neppe rørt, og Natten henflød i blytunge Tidsdraaber under Mændenes sagte Hvisken, der efterhaanden syntes at tabe det Fjendtlige og Fremmede og gaae over til en Slags Fortrolighed.

Ved Morgengry traadte Clotilde blidt grædende ind og pegede taus ud imod Himlen. Heftig sprang den Fremmede op, iilte ind til den Døde og slog Døren til efter sig.

En fuldkommen Stilhed herskede længe i det hele Huus. Wildenau satte sig i en Læneſtol for at hvile; den svagelige Kone lagde sig modig paa Leiet, og Clotilde slumrede af Mathed og Deeltagelse paa en Bænk. Den Fremmedes Tjener og Kudsk, som Ingen havde tænkt paa, havde ved Tjeneſtefolkenes Hjelp fundet Hvile. Kun hos disse Sidste havde allerede Nysgjerrigheden været levende. Men den Efterretning, den Fremmedes Tyende kunde give, var af liden Betydenhed. Deres Herre, udentvivl en riig og fornem Mand, havde i nærmeſte Stad antaget dem faa Dage forud i sin Tjeneſte, og førte dem da selv ud til Vogn og Heſte. De forrige Tjenere havde han afskediget. Verten vidſte ikke Andet om ham, end at det Navn, Hr. von Lajil, hvorunder han reiſte, maatte være et paataget.

Da Clotilde vaagnede af den velgjørende Morgenslummer, hørte hun Mændene heftig og længe samtale i et sydligt Sprog, hvoraf hun kun, ved Hjelp af Fransk, kunde forstaae nogle enkelte Ord. De nævnede et Par Gange hendes Navn. Nu traadte den Fremmede ind til hende; hans mørke, bekymrede Mine blev et vemodigt, omt Smiil. Venlig strøg han hende om Hagen og sagde derpaa blidt til Wildenau: „O maatte det kun skee!“ — Derpaa iilte han, som det lod, i stærk Bevægelse udenfor. Clo-

tilde kastede forbauset sit spørgende Blik paa Faderen; Denne saae noget forlegen ud, vilde tale, men afbrød sig selv med et temmelig venligt fremført: „Er Din Moder vaagen, Clotilde?"

Clotilde blev ene og rystede paa Hovedet over det Hemmelighedsfulde, der paa eengang herskede i Huset. Hendes Erindring dvælede atter ved den skjønne Afsjelede, og hun traadte ind i det stille Kammer. „Saa ung og riig og skjøn og alt Dødens Bytte!" hviskede hun grædende og blottede den Dødes Ansigt. Forskrækket lod hun atter Svededugen falde ned; thi Udseendet var allerede gandske forandret. En dunkel Blyfarve havde fortrængt Hudens Lilier, og Trækkene vare aldeles fortrukne. Engstlig forlod hun Kammeret. I Stuen vinkede den gamle Moder hende til sig og trykte bitterlig grædende Datteren op til det tro Moderbryst. Endelig fik hun Ordenes Brug og begyndte med skjælvende Stemme:

„Kjæreste Clotilde! Din Fader har paalagt mig en tung Forretning; men tro Du mig, han tvang mig ikke til at udføre den, dersom jeg tvivlede paa, hans Villie var til Dit Gavn. Ak, det er mig nu, som da jeg mistede min lille Rudolph; jeg vidste, han gik til det Bedre, og dog —

„Men for Guds Skyld, kjære Moder! Hvad er det?"

„O, mit Barn! Denne fremmede, mægtige Mand, en Grev von Lajil, har i Følelsen af sin Eensomhed ved det eneste Barns Død tilbudt at antage Dig som Datter og gjøre Dig til Arving af alle hans Godser og Rigdomme."

En Blanding af uventet Glæde og Forskrækkelse bragte Blodet frem i Clotilde's Kinder. — „Er det muligt! Men saa kan jeg jo gjøre Eder lykkelige, og min Stahl vil — — "

„Kjære Clotilde! Du veed ikke Sammenhængen. Greven har Nærbeslægtede, og han kan kun antage Dig, naar Du udgives for hans virkelige Datter. Du — ak min Gud! — Du bliver død for os. Den unge Dame der, jordes i Dit Sted, og Du stiger ind i — o Gud! — i en Fremmeds Vogn, som hans Datter. Selv hans Folk skulle troe, at Du er den Samme, der igaar syg bragtes hid."

„Aldrig, aldrig! Og min Stahl?"

„Maa ogsaa troe det samme."

„Nei Moder! Dertil skal hverken Fordeel eller min Faders Tyrannie bevæge mig. — Og hvem er han? Hvor boer han? Til hvilken Nation hører han, denne Ubekjendte, hvis faderlige Følelser blot trænge til en Gjenstand for at finde Tilfredsstillelse?"

„Din Fader kjender ham."

„En sikker Recommendation!"

„Clotilde! Han er Din Fader."

Døren gik op, og den blide, gamle Mand traadte ind og bragte Fru Wildenau sin Morgenhilsen. Paa Clotilde kastede han et ængsteligt, spørgende Sideblik, hvori en uforklarlig Ømhed udtalte sig, og derpaa gik han sukkende ind til sin afsjelede Datter.

„En ædel, værdig Mand! Og hvilket Modbillede af min Fader! Rigdom, Høihed, Uafhængighed! Og hjemme Fattigdom, Ubetydelighed, huusligt Sla-

verie! Og naar jeg nu forbeholder mig, at indvie min Stahl i Hemmeligheden, saa har jeg jo Intet tabt, Alt vundet." — Saaledes var vel omtrent Clotilde's Tankegang, inden hun lagde sit Hoved op til Moderens Skulder og sagde: „Moder! Jeg vil høre Capitulationen." — Fru Wildenau reiste sig, kysſede den elskede Datter paa Panden, og gik ud efter Overførsteren.

Da traadte Greven ud igjen. Hans Øie var fugtigt. I Armen bar han en Reisepult. „Min Frøken! sagde han: Modtag De denne Erindring om min Seraphine. Ak! Nu er hun en Seraph! Om De vil modtage mere, om De vil modtage alt det, der nys var hendes, det afgjøre de frivillig og uden Overtalelse." — Han bukkede, efterlod Pulten i den forvirrede Piges Hænder og gik ud.

Bange Følelser gjennembævede Clotilde. Med skjælvende Haand opslog hun den skjønne Pult. Den indeholdt et elegant Skrivetøi, en ufuldendt Dagbog, nogle faa Breve med Udskrift: „Til Seraphine." Hun aabnede en Skuffe, og derfra funklede hende imøde de kostbareste Ringe, Armbaand, Ørenringe, Perlesmykker, Diamantnaale. Gandske blændet skjød hun Skuffen i. En Sideskuffe indeholdt en svær Rulle Guld og en Pung med Smaamynt. — „Allene, allene!" raabte Clotilde halvhøit og løb op ad en Loftstrappe med sit Skriin i Haanden. — Det første, hun nu foretog sig, var at læse Seraphine's Dagbog. Den indeholdt kun faa Blade; men disse vare fulde af levende Bemærkninger over Mennesker og Stæder; og overalt fremlyste et Bekjendtskab til og Omgang med

de fineste og første Cirkler. Ved Siden deraf fandtes vemodige Yttringer over hendes Sundhedstilstand, og den ømmeste Bekymring for den deeltagende, kjærlige Fader. Ja, paa et af de sidste Blade stode endog følgende Linier:

„Døden har kysset mig. Dens Haand har berørt med sin Iiskulde mit ungt sømmelige Bryst. Jeg har kun eet stærkt Baand, at sønderrive. O, Du ærværdige, ædle Olding, min store, min elskede Fader! Dig skal jeg forlade! Du er da snart ene. Dersom jeg vidste, at der gaves eet Hjerte, som vilde elske Dig, — een Sjel, som vilde erstatte mig! O Gud! Styrk den Ærværdige og skjenk ham Trøst!"

Taarerne badede Clotilde's Ansigt. Alle Bevæggrunde talte paa eengang til hendes Hjerte. Ude af sig selv styrtede hun ind i Stuen og raabte, idet hun sank ned for Grevens Fødder: „Begrav Clotilde! Seraphine lever og skal følge Dem!"

„Saaledes være det da!" raabte Wildenau og gjorde som et Slags Fraſigelsestegn sin Datter et dybt, koldt Buk. Men Lajil's skjælvende Hænder laae om den Knælendes Hoved, og han udsagde i utydelige Ord sin faderlige Velsignelse over den hulde Pige — Mariane støttede sig op imod Skabet i en Smerte, hvorunder det svage Legeme syntes at skulle opløses. —

„Men nu ogsaa den yderste Forsigtighed! sagde Greven blidt men fast: Du, min Datter, kaster strax dette Slør om Dit Hoved og indhyller Dig i denne Silkekaabe. De, Hr. Overførster, sørger for, at Ligets Ansigt bliver skjult, og underretter Deres Folk.

Jeg gaaer nu til mine Betjenter og forbereder dem paa min Datters Bedring og vor hastige Afreise.

„Og Stahl?" spurgte Clotilde, som vaagnende af en Drøm. — „Derom skulle vi tale et Ord, min Pige!" svarte Greven, og et Vink bortfjernede Husets Herskab.

„O mit Barn! Tag med denne simple Guldring, som min hengangne Seraphine har baaret, tag med den Dine nye Pligter og Rettigheder! Dit nye Navn!" — Under Taarer modtog Pigen dem og favnede villig den kjærlige Gamle.

„Ja, hvad Stahl angaaer, Seraphine! Jeg veed, Du elsker ham; Din Lykke skal være min, og jeg bilder mig ikke ind, at min Faderkjærlighed skal kunne erstatte Din Elskers. Men det maa Du nu overlade til min Klogskab, at bestemme, naar og hvor Du skal gjenfinde Din Ven. Er Du bleven min Datter, saa bliver han jo min Søn. I Eders Sommervarme vil jeg Gamle sole mig. At Afskeden fra Wildenau ikke bliver Dig tung, det har den — — det har han selv sørget for. Din Moder, Din fromme Moder vil blive Dig haardt at forlade. Kjæresten, den smukke Ungersvend, — nu, ham tager Du skriftlig Afsked med. Skriv Du ham aabent den hele Sammenhæng til; bed ham forholde sig rolig her, til han faaer Brev fra Dig igjen; lad ham kun opsige sin Tjeneste og holde sig færdig til Afmarsch. Min dyrebare Datter! Snart skal han flyve i Dine Arme, og troe Du mig, jeg har baade Evne og Villie til at gjøre Eder ret meget lykkelige."

Greven kyssede hende atter, skjød Papiir og Pen hen til hende og gik hen til Døren. „Men hvorfor skrive? I denne Eftermiddag maa han komme?" — „Og i denne Formiddag maa vi reise, min Glut!" svarte Greven venlig, men fast, og gik ud af Stuen.

Clotilde stod raadvild midt paa Gulvet. „Endnu er det Tid! Endnu kan jeg træde tilbage! Gud, og hvortil? Hvilke ere Stahl's Udsigter? Han har aldrig talt derom. Og hvilken er den Fremtid, jeg nu frivillig vælger? Den betegnes med Guld og Brillanter; men jeg kjender den ikke. Jeg veed jo ei engang, hvorhen den fremmede Fader fører mig; jeg veed neppe om han fører sit eget Navn."

Udenfor tordnede Wildenau's Stemme imod En af Jægerne, og uvillig foer Clotilde sammen. „Jeg har Intet at tabe; Alt at vinde. Qu'il soit! —" Og rask fløi hun til Skrivebordet og udgjød sit Hjerte, sine Forhaabninger over Papiret i et langt Brev til den Elskede. Neppe var hun færdig og havde trykket Oblaten fast, førend Greven indtraadte med den vaklende Moder ved Armen.

„Giv det til hende, min Seraphine! Favn hende, og tak hende for al hendes Kjærlighed!" —

Maalløse laae Moder og Datter om hinandens Hals. Da Clotilde atter reiste sig i Veiret, saae hun Faderen ved det aabne Chatol modtage efter Vægt det blinkende Guld. „Det er Velsignelse for Din Skyld!" hviskede Moderen. „Det er Betaling for Datteren!" svarte det høit i Pigens Sjel. Men denne Tanke, langtfra at gjøre hende vaklende, gav

hende først ret Afsky for at tænke sig tilbage i et barnligt Forhold til den lavttænkende Wildenau.

Frokosten blev indbaaren; Lajil's Tokajer spillede i de smaae Flasker. Mariane syntes at ville drikke Forglemmelse og Kraft, Seraphine Mod og Holdning, Wildenau Evne til at dølge sin Glæde. Lajil tog ikke synderlig Deel i Maaltidet, betragtede med rørt Velbehag sin nye Datter, og saae derefter urolig paa Uhret.

Endelig var Alt færdigt. Seraphine's Haab, at Stahl endnu skulde komme inden Caffeen var nydt, forsvandt, idet Reisevognen fremrullede, og Greven førte hende bort til Forældrene, for at hun, maaskee sidstegang for dette Liv, skulde omfavne dem. Endnu tusinde Ting vare forglemte — endnu — — men, Tjeneren slog Fodtrinet ned; og halvafmægtig hviilte den nye Grevinde i denømme Faders Arme, imedens Vognen med Besværlighed æltede sig henover den oversvømmede Landevei. — Endnu et smerteligt Øieblik forestod Pigen. Stahl kom i anstrengt Trav imod Vognen, og red den forbi, uden at høre det Udraab, hvormed den Elskende kaldte paa ham. Hun rakte sig ud efter ham; hun raabte til Kudsken; forgjæves! Hjulenes Pladsken i Vandet overdøvede hende, og den gode Gamle, der endelig blev reven op af sine alvorlige Drømme, beroligede hende dermed, at Stahl inden et Qvarteer vilde være i Besiddelse af hendes Brev.

Da Vognen rullede afsted, laae Fru Wildenau jamrende paa Sophaen. Hendes eneste Fortrolige var borte; hun var nu aldeles forladt! Dertil kom den ængstlige Uvished om den Fremtid, hendes dyrebare Clotilde gik imøde; og for at forøge det Skrækkelige kom den Omstændighed, at et Bedragerie skulde udføres og vedligeholdes. „O, havde dog Stahl været her først! sukkede hun ved sig selv: Hvad vil han sige!" — „Lad mig sørge derfor! brummede Overførsteren, som just traadte ind: Hvor er Brevet?"

„Hvilket Brev, Mand?"

„Sladder! Brevet, som Clotilde skrev. Hid med det!"

„Jeg har lovet at give det i hans egen Haand."

„Guds Sveed! Skal jeg sige det togange! Herhid, eller — "

Skjælvende adlød den Ulykkelige. — Wildenau rev Kjøkkendøren op og kastede Brevet i Luerne.

„See saa! Men der kommer han jo ret tilpas. Jeg seer ham henne ved Grinden. Gaae nu Du smukt ind i Dit Sovekammer og græd ud. Jeg skal nok affærdige Knegten. Jnat skal først Tøsen døe, og saa kan Du græde saameget Du vil imorgen."

Neppe havde han skudt hende ind i Sovekammeret og lukket Døren af, førend Stahl traadte ind, bukkede høflig for Overførsteren og spurgte efter Clotilde.

„Stakkels Barn! sagde Wildenau og trak paa Skulderen: Hun har været syg, næsten siden De iforgaars forlod os. Nu skal hun netop, siger min Kone, være falden i Søvn. Saa bliver det vel bedre

med hende. Jeg skikkede ogsaa Kjærlingen tilsengs; for hun har vaaget over Clotilde."

„Men min Gud! raabte den bestyrtsede Elsker: Lad mig dog see hende!" — „Vist ikke, Søn! Lad hende nu sove. Men veed De hvad Stahl, De kan gjøre mig en stor Tjeneste, ved i mit Sted at reise hen til Justitsamtmanden i Eftermiddag med disse Documenter. Her har De Fuldmagt til paa mine Vegne at underskrive. Det er nogle faa Lister, som skulle confereres. De kommer tilbage betids iaften, og saa skal De finde Deres Clotilde i Negligee ved Bordet, hvor De skal varme Dem paa et godt Glas Mumme."

Stahl krympede sig; men han kom ingen Vei med Overførsteren, og red fortrædelig hen ad Landeveien — uden at høre Wildenau's spottende Haanlatter. — „Ja bi Du kun! Du skal ikke slippe fra Amtmanden saa snart, og naar hun først er puttet i Jorden — — Men nu Resten af Comoedien ude iblandt Tyendet."

Neppe var Stahl ude af Sigtet, førend Wildenau publicerede for Tjenerne Clotilde's pludselige Død. — Da Stahl efter tre Dages Forløb havde faaet Ende paa sine Forretninger, som med Flid vare blevne sammendyngede hos Amtmanden, viste den bedrøvede Fader ham en nys opkastet Grav. — Den unge Mands Smerte var ubeskrivelig. Bleg og forstyrret vankede han om over de høstlige Marker, og forgjæves søgte Overførsteren at vække ham til Virksomhed. Men paa den blide Mariane gjorde Stahl's dybe Kummer et forstyrrende Indtryk. Hun vilde

forgaae i Smerte og Selvbebreidelse; og inden Aarets Udgang havde denne lidende Qvinde udaandet og hviilte ved den ubekjendte Moes Side. — Stahl havde imidlertid forlængst taget Afsked af Forstjenesten og var reist — Ingen vidste hvorhen.

Grev von Lajil's Reise gik rask og muntert fremad. Snart folgte han sine Heste og betjente sig af de offentlige Postkareter, og den efterhaanden oplivede Seraphine glædede sig ved den brogede Vrimmel af fremmede Mennesker, de let knyttede og igjen efter Timers Forløb opløste Forhold. Overalt viste man den ansеelige Hr. von Lajil (han lod sig ikke kalde Greve) og hans fortryllende Datter den Opmærksomhed, som Rigdom, Stand og Ynde kan gjøre Fordring paa. En italiensk Kammerjomfru, men som dog talte fransk, var allerede forlængst antagen, men ikke gandske efter Seraphine's Sind, der længtes efter det kjære, gediegne Tydske, hvilket hun alt mindre og mindre fik høre, alt som deres Reise drog sig mere imod Syden. Hvad der trykkede Seraphine meest, var det Hemmelighedsfulde, som Lajil endnu vedligeholdt. At hun skulde tilbringe sit Liv i glimrende Høihed, at hendes Fader var en stor Fyrstes Yndling — dette var Alt, hvad Seraphine vidste om sin Fremtid. —

„Saasnart vi komme i Nolighed paa en Vens Godser, hvor jeg vil tilbringe Vintermaaneden, havde Greven sagt: skal Du faae Lov at skrive til Din

Stahl. Da skal jeg ogsaa nærmere gjøre Dig bekjendt med mine Forholde." —

Imidlertid vare Uger fulgte paa Uger, og maaskee gjøre vi ikke Seraphine Uret, om vi antage, at hun lod sig trøste ved Umuligheden af at kunne skrive sin fjerne Ven til. Lajil var en underholdende Selskaber, havde seet og lært Meget; men Seraphine vidste ikke selv, hvoraf det kom, at hendes ubegrændsede Agtelse for Greven efterhaanden stedse aftog. Hans Blidhed forekom hende ofte paatagen, hans Holdning tvungen, hans enkelte Yttringer angaaende deres Fremtidsliv hverandre modsigende.

Reiseselskabet havde opholdt sig i Triest og Farten gik igjennem Fiume. Her blev Lajil først ret munter. „Nu, min Seraphine, skal Du snart finde Hvile efter Din lange Reises Besværligheder. Inden Aften ere vi paa min Vens Landgods. Der vil Du finde herlige Veninder, ogsaa et Par af Dine Landsmændinder, med hvem Du kan pludre Tydsk. Der skal jeg ogsaa drage Forhænget tilside for Din stolte Fremtid.

Med ængstlige Tvivl tilbragte Seraphine den sidste Deel af Reisen. Veien slyngede sig mellem Klipper, langsad Bjergvægge, som vare farlige nok at befare med den tunge Reisevogn. Fra Fiume af havde Greven medtaget et Par haandfaste Ledsagere, ved hvis Hjelp man, efter mange Besværligheder, endelig naaede en Dal, hvori i den mørke Aften et oplyst Slot skinnede de trætte Reisende imøde. Lajil

var saare oprømt. „Nu, min elskede Datter, ere vi ved Maalet!“

Han lod Postillonen blæse. Vindebroen gik ned. Trompeter skraldede de Indkjørende imøde. En prægtig Skare rigtklædte Tjenere stode paa Marmortrapperne med Voxkjerter i Haand. Men iblandt dem krummede en liden bleg Mandsling sig med sin Huushofmesterstav. Alt syntes at forraade Glæde. Greven gik med glad Stolthed med sin Datter ved Haanden og modtog sin Hyldning. Pludselig hvidskede Huushofmesteren ham sagte i Øret: „Adhòn! mirmah!“ Blegnende saae Greven sig om. Men den lille Hebræer var forsvunden. Med usikkre Fjed, med vanskelig tilvunden Stolthed skred han ind i den store Sal. Forbauset ved det Syn, som her mødte ham, vilde han ile tilbage. Men stærke Hænder holdt ham fast. — Omgivelserne vare vistnok ikke de venligste. Den hele Sal var opfyldt med østerrigsk Militair. I Baggrunden af Salen stod en ung, rank Mand med Ordenskors og dragen Sabel.

„Allah! Hvad er dette?“ fnøs Lajil.

„Troløse, meer end vantroe Hund! — Elendige Afskum! Hverken Dine Fædres Gud, som Du har afsvoret, Du meeneedige Jøde, eller Allah, vil hjelpe Dig. Padischah er for langt borte for at hindre Retfærdighedens Arm. Bort, Elendige, til jeg, Din Dommer, atter kalder Dig for mig.“ — Den alvorlige Stemme taug; men et Vink, og Lajil var ude af Salen og i sikker Bevaring. Seraphine laae uden Bevidsthed op til sin Kammerpiges Bryst. Denne Scene maatte gjøre et skrækkeligt Indtryk

paa hende, om hun endog ikke havde hørt og gjenkjendt Dommerens kraftfulde Røst. Hun slog Øiet op; Militairet var borte; men ømt hviilte Stahl's Blik paa den udmattede Pige.

„Gud skee Lov, Du kommer Dig, dyrebare Clotilde! Nu, saa er Alt godt! Lad mig lede Dig ind i Dit Kammer, Elskede. Hviil Dig nogle Timer og nyd en Smule Forfriskninger. Saasnart Du har vundet Kræfter igjen, skal jeg løse Dig de mørke Gaader." —

Vi kunne maaskee bequemmest paa dette Sted sætte Læseren ind i Sammenhængen. Haldor von Stahlen, en ung, talentfuld Krigér, der i den østerrigske Armee havde mere end eengang udmærket sig under de sidste Feldtoge, blev af en ubesindig og temmelig uværdig Kammerat paanødt Pistolen, og var saa uheldig at nedlægge ham. Skjøndt alle Underrettedes Vidnesbyrd gandske stemte med det, hans Samvittighed gav ham, at han havde grebet til Nødværge imod en Rasende, fandt han det dog raadeligst, i dybeste Incognito at oppebie Sagens Udfald. Tilfældet bragte ham paa det Indfald, at foreställe en Volonteurjæger og som Opsynsmand tage Tjeneste hos en Godseier, med hvem han stod i nøie Venskabsforbindelse, og som kunde underrette ham om Udfaldet af den slemme Duel. I denne Forklædning lærte han at kjende den skjønne og dannede Clotilde, og i denne Forklædning have vi gjort hans Bekjendtskab. Stahl, eller rettere Capitain von Stahlen,

var intet Øieblik i Uvished om hvorledes han som ærlig Elsker vilde, til Trods for adelige Fordomme, hævde sin Elskede. Men saalænge hans Incognito var nødvendigt, fandt han sig taalmodig i Overførsterens Udfald og Luner, og glædede sig i Følelsen af at være elsket for sin egen Skyld. — Hvorledes han blev ..mode ved Efterretningen om Clotilde's pludselige Død, have vi fortalt.

Nedstemt, syg paa Sjel og Legeme, vandrede han om i Egnen, indtil han fik Underretning om sin fuldkomne Frifindelse og blev tilbagekaldt af Keiseren. En Aften sad han nedsjunken i bittre Erindringer i et Vertshuus, da hans Øine faldt paa et Par Blyantslinier i Vinduesposten. De løde saaledes:

„Dersom Nogen fæster Øiet paa disse Linier, da søge han i Retfærdighedens Navn at opspore en gruelig Forbryder. Dette skrives i Mørket den 14de October 1820 af et Fruentimmer, som er bleven forgivet af en foregiven Fader, ved Navn Lajil. Hvorhen han tager sin Vei, veed jeg ikke; men om to Maaneder vil han bestemt indfinde sig paa Slottet Wampyr, der tilhører hans Haandlanger, Jøden Berthel, og ligger i Nærheden af Fiume."

Stahlen, ved denne mærkelige Annonce udreven af sin Uvirksomhed, iilte til nærmeste Øvrighed. I al Stilhed blev strax Undersøgelser anstillede; men da, som vi formode, Lajil paa Veien havde skiftet Navn, kom Øvrigheden snart ud af Sporet. Dog holdt dette sig endnu forbi Overførster Wildenau, og, hvad opdager ikke Elskerens Øie? Stahlen gjet:

tede Sammenhængen og afvristede Ægteparret Sandheden, hvad Clotilde angik. Derved fremskyndedes udentvivl den ulykkelige Moders Død, som vi forhen kun i Forbigaaende kunde berette. Derimod blev den unaturlige Fader sat fast. Han unddrog ved en frivillig Død Verden de nærmere Oplysninger om den Forbindelse, hvori han sandsynligviis fra ældre Tider havde staaet til den saakaldte Lajil.

Med Mod og Kraft anlagde nu Stahlen sin Plan. Fra Keiseren forsynet med Fuldmagt, reiste han lige til det betegnede Sted, uden at forsømme ved Andre at søge forud at indhente Skurken. Det sidste lykkedes da ei. Jøden Berthel maatte bekjende, at hans Compagnon, som egentlig hedte Isaak Isaak's Søn, var for flere Aar siden gaaet over til Islamismen under Navn af Ali, og levede i Constantinopel i megen Anseelse hos Sultan Mahmud II, hvis Serail han forsynede med mangen Skjønhed. Til den Ende, og da Padischahen skal gjøre meget af Mellem-Europa's Damer, foretog han sig at indrette et Etablissement paa Slottet Wampyr i Forening med sin Ven, Berthel. — Men Isaak's Ærgjerrighed blev ikke tilfredsstillet i den Grad som hans Pengebegjerlighed. Engang i et af Sultanens muntre og naadige Øieblikke, havde han den Dristighed at udbede sig en Sultanindeplads for sin Datter, hvem han beskrev for „Guds Skygge" som deiligere end alle de Germaniens Døttre, der hidtil havde kysset Støvet af Mekka's Tjener og Herres Fodsaale. „Dersom Du ikke lyver, Slave, saa ved Prophetens Skjæg, hun skal blive min syvende Dronning og, vil Ma-

homed Mustapha, Valide-Sultan; og Du bliver Pascha af to Tok. Thi Du har Naade for mit Ansigt."

Skyndsomst forlod nu Ali sit Hjem, for at finde sig en Datter. Men hun var ikke let at finde. Ali's stolte Holdning, fine Dannelse, store Rigdom og den Stand, han antog, gav ham vel overalt Adgang. Men Skjønheder af det udmærkede Slags, han maatte søge, og som tillige kunde spille den Rolle, han fordrede, vare ikke lette at finde og endnu vanskeligere at bringe paa hans Side. Endelig troede han at have fundet sin Skat i den deilige Seraphine Molt, Datter af en brav, men fattig Musicus, og selv udmærket ved sin skjønne Stemme. Vel var Seraphine svagelig og af Lægerne næsten opgiven. Men ved Ali's kostelige Elixir og ved den Adspredelse, han vidste at forskaffe hende, vandt hun i kort Tid sin Sundhed. Forlængst havde han vundet Faders og Datters ubegrændsede Tillid og Taknemmelighed. Da det nu syntes ham paa Tiden, lod han Molt paa en let Maade gaae over i den anden Verden, efter først at have ladet sig Datteren testamentere. Altfor sikker i sin Plan, altfor overbeviist om den ham hengivne Seraphines Bifald, rykkede han i en ubetænksom Stund ud med saameget af sin Hemmelighed, at den verdenskloge Pige gjennemskuede ham, og ved et opsnappet Brev satte sig aldeles ind i hans Stilling.—Hendes Forsøg paa at undslippe og angive ham, bestemte ham til at rydde det ulykkelige Offer afveien. — Vi have seet hende døe; vi have ogsaa seet, hvorledes Clotildes Ynde henrev ham; og vi have nu kun at tilføie, at Forbryderne bleve afstraffede, men Clotilde den tro von Stahlens lykkelige Brud.

M. C. Hansen.

En henrettet Forbryders Historie og Følelser.

Fortalt af ham selv.

Det er nu tre Aar siden jeg blev halshugget og for en skrækkelig Forbrydelse bødede med en skrækkelig Død, ja, med en Skjebne, hvorimod Døden er Intet.

Men hvorfor begynder jeg min Historie bagfra? — Alt i sin Orden.

Jeg var Toldofficiant i den preussiske Provindsialstad X***, sexogtredive Aar gammel, og havde, i Skinsygens Raserie, myrdet min Elskede med Knivstik. Da Forbrydelsen var forsætligt udøvet, den Ulykkelige desuden var uskyldig, og kun faa formildende Omstændigheder talte til min Fordeel, saa kunde min Dom ikke være tvivlsom. Hvormegen Flid end min duelige Defensor gjorde sig, for dog idetmindste at redde mit Liv, og hvormeget jeg end selv bestræbte mig for at naae dette Øiemed, saa indsaae jeg dog meget vel, at det ikke vilde hjelpe mig altsammen. Jeg var derfor belavet paa at høre min Dødsdom, der ogsaa, i sidste Instants, faldt saaledes ud: „at jeg skulde henrettes med Øxe og mit Legem nedgraves paa Retterstedet."

Men skjøndt jeg, som sagt, var belavet paa dette Udfald af Sagen, og var dybtydmyget ved det lange, eensomme Fængsel, rystede dog Knæerne under mig, da den inappellable Kjendelse blev mig forkyndt, og mine Tænder klapprede, som i Feberkulde. Ja, jeg var sunken afmægtig om, hvis man ikke havde styrket mig

med en Slurk Viin. Nu, da Visheden, at jeg maatte døe, overfaldt mig, nu vaagnede Kjærligheden til Livet med frygtelig Vælde. „Er der da ingen Redning, ingen Hjelp mere? — Ingen Naade?" stammede jeg med blege Læber, vridende mine Hænder. — „Ingen!" var Dommerens sørgelige Svar.

Da jeg var bragt tilbage i mit Fængsel, slog pludseligt mit ulykkelige Temperaments saa længe undertrykte Heftighed op i lys Lue. Jeg skreg som et vildt Dyr, jeg bed i mine klirrende Lænker, og raste formeligt. „Døe, døe!" hylte jeg, og græd af Forbittrelse. Men snart havde jeg udraset. Den allerede forlængst udtømte physiske Kraft laae under for Sjelens Qvaler. Jeg faldt paa mit Leie; mine Øine stirrede vildt; mine Sandser vare forvirrede. Snart tænkte jeg paa slet Intet mere, og nu overfaldt Søvnen mig. Men hvilken Søvn! Hvert Øieblik foer jeg forfærdet op, og sov igjen, og drømte, hvorlunde jeg nu skulde rettes, og hvorlunde jeg igjen vaagnede og fandt, at det Hele kun var en Drøm, og vaagnede nu virkeligen, og fandt, at min Elendighed dog ikke var nogen Drøm, og vilde atter indslumre og drømme, og kunde ikke, og greb til min Hals, og gruede for Smerten, som den skarpe Øxe truede mig med, og for Overgangen i et Nu fra Livet i den rædselfulde Evighed.

Saaledes vedblev jeg, til Præsten, som skulde berede mig til Døden, treen ind i mit Fængsel. Pludseligt fortrængte Følelsen af det Sømmelige min Fortvivlelse. Jeg tvang mig til, med tilsyneladende Rolig-

hed at høre paa Religionens Røst. Snart forvandledes denne forstilte Rolighed til virkelig. Thi Fornuften tilkæmpede sig Seiren over Legemets Krampe, og isandhed vedervæget kunde jeg nu, da Natten brød ind igjen, synke i en styrkende Søvns Arme. Min sidste, i Glemsel hensvindende Tanke var — Nutiden, som jeg endnu kunde kalde min. Søde Liv! Dig havde jeg jo tre Dage endnu! — Men saasnart Morgenen gryede, vaagnede ogsaa min navnløse Angst paany. Borte var den Rolighed, Religionen havde indgydt mig igaar. Alle dens Trøstegrunde lode mig kun som tomme, skuffende Ord. Den gyselige Virkelighed stod istedetfor Haabet om en uvis Fremtid. Heftigt bankede mit Hjerte igjen, og Dødskulde rystede mig, naar jeg tænkte paa den Morgen, jeg skulde lægge Hovedet paa Blokken. Barbarisk, græsseligt, umenneskeligt forekom mig dette lovmæssige Slagterie. Jeg ansaae det ikke for muligt, jeg tvivlede om slige formastelige Loves Tilværelse og om min egen. —

Forgjæves! Jeg var der, og Lovene vare ogsaa der! — Og den Geistlige kom igjen. Dennegang bebreidede han mig i rystende Udtryk min Forbrydelse, hvorpaa jeg næsten ikke havde tænkt mere, og viste den Sønderknuste Straffens Nødvendighed som afskrækkende Exempel, som Sonoffer for Misgjerningen.

Bittre Angerstaarer randt ned over mine Kinder. „Ja! raabte jeg: Jeg maa dø! Hvo som udøser Menneskets Blod, ved Menneskets skal hans Blod udøses! Og jeg har udøst uskyldigt Blod! O, min arme Elisabeth! Du maatte krympe Dig i Dødskampen under min forbryderske Haand! Forgjæves anraabte Du Ti-

geren om Naade og Barmhjertighed! Derfor anraaber ogsaa jeg nu forgjæves om Forbarmelse! — For mig er ingen Naade, hverken i Himlen eller paa Jorden!"

Saaledes jamrede jeg. Da aabnede Guds værdige Præst mig atter Trøstens Himmel. Han viste, hvorledes jeg først ved Døden kunde forsone min uendelige Skyld; Døden var jo den eneste Dør, hvorigjennem jeg kunde indgaae i Evighedens bedre Liv. Da opløstes ogsaa alle mine Tvivl om Virkeligheden af slig en bedre Fremtid i salig Vished. Som Paradiis-Aande drog det Herrens Ord ind i mit Hjerte:

> Jeg er Opstandelsen og Livet! Hvo paa mig troer, skal aldrig døe.

Dødsfrygten havde forladt mig. Det afgjørende Øieblik var jo netop kun et Øieblik, og, som min Trøster uomstødeligt havde bevist mig, et smertefrit.

Saaledes kom den sidste Aften. Jeg var endogsaa istand til at vedergvæge mig med Spise og Drikke. Jeg søgte at glemme, hvad der forestod mig næste Morgen.

Af dyb Søvn vaagnede jeg Klokken fem — det var om Sommeren — ved de fjerne Trommers Larm, som sammenkaldte den Commando, der skulde føre mig til Retterstedet. Da overfaldt Angsten mig atter som en væbnet Kæmpe. Een eneste Time havde jeg endnu at leve i. Den Geistlige viste sig igjen i mit Fængsel, for at sige mig Farvel, thi Landslovene formeente ham at følge mig paa den sørgelige Vandring. Neppe formaaede min tørre Tunge at fremstamme det sidste Skriftemaal; da slog Raadstueuhret tre Qvarteer.

Barmhjertige Gud! Femten Minuter endnu! Jeg talte, medens jeg bad, de flygtige Sekunder. Klokken

faldt atter til Slag. Timen var kommen. Og da nu Klokken var slagen sex, og Fangevogteren treen ind med de Ord: „Nu var det paa Tiden —" da vaklede jeg, i Præstens Favn, næsten livløs ud af Døren. Den friske Morgenluft viftede mig styrkende imøde; jeg saae den vrimlende Menneskemasse paa Gaderne, saae Soldaterne, som ventede paa mig, med deres i Morgensolen blinkende Geværer. Jeg besteg den aabne Vogn. Den i Loven foreskrevne Armesynderdragt af graat Sækketøi fritoges jeg for at bære, da min lange, sorte Klædesfrak var bleven agtet anstændig og sømmelig. Saaledes kom vi til Retterstedet. Det var Galgebakken. Omgiven af en Muur rakte den sine fire truende Søiler iveiret omtrent totusind Skridt udenfor Staden. Ved Foden af Høien gjorde Commandoen Holdt.

Jeg maatte stige ned af Vognen og skride op ad Høien ind i den formerede Kreds, hvor mine Lænker aftoges. I Kredsen befandt sig Criminalrettens Personale, sortklædt. Endnu engang forelæstes Dommen mig; jeg hørte ikke et Ord deraf. Man overantvordede mig til Skarpretteren, at Denne kunde forfare med mig, som mine Gjerninger havde forskyldt.

Da man trak Kjolen af mig, og knappede Vesten op, grebes jeg pludseligt endnu engang af den Tanke, at benytte det lænkefrie Øieblik, sætte mig til Modværge og ved Lovekraft sælge mit Liv saa dyrt som muligt. Men et Blik paa de trindtom mig blinkende Bajonetter, Overbeviisningen om ethvert Forsøgs Frugtløshed, saavelsom Følelsen af det Velanstændige dæmpede hurtigt dette Oprør, og jeg fandt mig taalmodig i Alt. Mine skye Øine speidede efter den gruelige Øxe. Da saae

jeg dens blanke Eg skinne frem under en Medhjelpers brune Overkjole. Nu skulde jeg nærme mig Blokken. Tre Skridt havde jeg endnu til Evigheden. Skjælvende sank jeg paa Knæ, maatte omslynge Blokken med Armene, blev fastbunden, og Skarpretteren tilmumlede mig: „Jeg skulde ikke være bange — snart skulde det Hele være forbi.“ Mine Tænder klapprede. Med det sidste Blik paa den dødsstille Menneskevrimmel tog jeg Afsked fra Verden, og lagde Ansigtet ned i Blokkens Huulning.

Et koldt Vindstød fornam jeg. Jeg følte mig svæve op. Da mærkede jeg, at jeg havde faaet Dødshugget. Jeg skreg: „Christus, Du Guds Søn, forbarme Dig over mig!“ Men Ordene vare lydløse, thi som jeg siden erfarede, skal Munden, da Skarpretteren havde viist Folket det afslagne Hoved, have aabnet og lukket sig nogle Gange, idet Læberne bevægede sig konvulsiviskt. Af nogen smertelig Følelse veed jeg ikke at sige. Men det bruste og suste om mig som Havsbølger, og alle de tusinde Mennesker under mig saae jeg gandske tydeligt. To til tre Minuter skulle mine Øine endnu have været klare og Pupillerne have bevæget sig hid og did. Derpaa overdroges de af et mat blaaligt Slør; de brast, og lukkedes, og en almindelig Zittren udbredte sig over mit Ansigt. — Det var Døden. — —

Hvad der videre er foregaaet med mig, veed jeg ikke. Man kastede Legemet tilligemed Hovedet i den allerede færdige, ni Fod dybe Grav, og skuffede Jord derover.

Alt dette var neppe fem Minuters Værk, og nu begyndte for mig den anden Deel af Sørgespillet, langt græsseligere end den første.

Kun hine faa Minuter havde den dyriske Organisme været afbrudt, ja, forstyrret. Nu begyndte den atter sine Functioner.

Staden var omgiven med dobbelt Muur, med Volde og Grave. I fordums Tid havde den været en god Fæstning. Nu havde det Rygte været i Omløb, at en underjordisk Gang førte fra Slottet lige til Ringkredsen om Galgen. Ja, ved at grave efter havde enkelte Nysgjerrige overbeviist sig om Gangens Tilværelse; men videre var Opdagelsen ikke bleven forfulgt. Snart taltes ikke mere om den hele Sag.

Men fem Læger og Naturforskere betjente sig af Opdagelsen, for at bemægtige sig mit Legeme. At gjøre dette aabenlyst, for at anstille galvaniske og andre Forsøg med den Henrettede, var paa det strengeste forbuden siden von Troer's Halshuggelse, med hvis afslagne Hoved man havde anstillet slige Experimenter. Under Hemmeligheds og Tausheds dybeste Slør havde de Fem derfor ubemærkt vidst at lede det saa, at min Grav befandt sig lige over Gangen, og at faa Spademon vare tilstrækkelige til at give dem mit Liig ihænde.

Hvad de have foretaget med mig, og hvorlænge min Bevidstløshed har varet, veed jeg ikke. Det første, der igjen gjorde et klart Indtryk paa mine Sandser, var en dyb Mumlen omkring mig. Men hvormeget jeg end bestræbte mig for, at udfinde, hvad

det var, og hvor jeg selv var, saa var jeg dog ikke istand til at aabne mine Øine. Da dette langt om længe lykkedes mig, befandt jeg mig i en underjordisk Kjælder. Gjennem to Gittervinduer i Loftet slog Dagslyset ind i den vide Hvælving. En gammel Mand sad ved min Seng, hvori jeg var saa fast indbunden, at jeg ikke vilde kunnet røre et Lem, om jeg end havde havt Kraft dertil. Af og til talte den gamle Mand med mig, men jeg forstod ikke, hvad han sagde. Mine Tanker vare endnu gandske forvirrede, og jeg kunde paa ingen Maade begribe, i hvad Forfatning jeg befandt mig, eller hvorledes jeg var kommen deri. Kun det veed jeg, at Mænd, der snart forekom mig som Kæmper, snart som Dverge, fra Tid til anden traadte til mit Leie, befølte mig, betragtede mig, mumlede indbyrdes, og satte sig ved et stort Bord, hvor de skreve meget ivrigt.

Det var Naturforskerne, som hver Dag optoge en udførlig Protokol over min Tilstand. Langt om længe formaaede jeg at tænke sammenhængende og at fremstamme artikulerede Ord. Naturforskerne vare ude af sig selv af Glæde. Efterhaands løste de Baandene paa Underkroppen, siden paa Armene. Jeg prøvede at løfte dem op — forgjæves. Som Bly faldt de ned paa Lagenet igjen. Men lidt efter lidt kunde jeg dog bevæge Fingrene, nu Hænderne, nu Armene. Og nu løstes ogsaa Bindet, som havde holdt mit Hoved i ubevægelig Stilling. Jeg saae de omkring mig Staaendes spændte, angstfulde Forventning, da jeg førstegang bestræbte mig for, at bevæge Hovedet. Det lykkedes, og der paafulgte en

lydelig Jubel. Gratulerende hinanden sank Naturforskerne med Glædestaarer i hinandens Arme.

„Hvor er jeg? stammede jeg mat: Hvad er foregaaet med mig?" — „Rolig, rolig, for Himlens Skyld! tilraabte man mig: Snart skal De erfare Alt! Endnu er De ikke stærk nok dertil."

Jeg maatte altsaa finde mig i Taalmodighed, og havde Tid til at udtænke mig allehaande Muligheder angaaende Maaden, hvorpaa jeg var kommen i denne Stilling. Snart troede jeg, Skarpretteren havde forfeilet det rette Sted og at Dommerne af Medlidenhed havde standset Executionen, ansøgt om Benaadelse for mig, og overgivet mig til Lægernes Knur og Pleie. Snart forekom det mig igjen, som om jeg var bleven benaadet, idet jeg lagde mit Hoved paa Blokken. Den sidste Formodning beholdt Overhaand, skjøndt det vilde forekomme mig mistænkeligt, at jeg stundom følte en smertelig Brænden og Stikken trindtom Halsen under det tykke Bind, som endnu ikke var løst, og at jeg ikke var istand til at nyde Andet, end flydende Sager. Virkeligheden, hvorpaa jeg vel mangengang tænkte, syntes mig Umuelighed og Usands.

Langt om længe kom jeg til Visshed, da det sidste Bind om Halsen blev borttaget. Nu følte jeg med Forfærdelse en tyk Hævelse rundtom Halsen. Jeg erfarede Alt. Men nu sønderrev ogsaa ny Fortvivlelse mit Hjerte. „O Gud! O Gud! jamrede jeg: Hvormed har jeg forskyldt det? — Jeg tømte Dødens bittre Kalk indtil den sidste Draabe! Jeg gjorde Loven fyldest! Jeg har virkeligen været død, og skal

nu døe andengang, om ikke paa Skafottet, saa dog i Naturens Løb! O, gruëligt! O, himmelraabende! Har nogensinde et Menneske været saa ulykkeligt, som jeg? — Og ved Eder er jeg det, I Forvorpne! I grebe ind i Naturens Hjul, I evigt Forbandede! — Men jeg vil overantvorde Eder til den menneskelige Lovs Hævn, inden den retfærdige Guds evige Straffedom rammer Eder! Jeg havde overstaaet det, og skal døe endnu engang, I Mordere, som gave mig Livet til Døden! Min første Gang skal være til Øvrigheden, for at anklage Eder!"

„Sagte, sagte, min Bedste! — svarte den navnkundige Professor, Ridder von G * * *: Derved vilde De styrte Dem i ny Ulykke; man vilde jo henrette Dem endnu engang. Har De ikke hørt Historien om den radbrækkede Stratenrøver i Frankrig? — Han laae paa Hjulet, alle hans Lemmer vare knuste, men han levede endnu, og stønnede og vaandede sig. En menneskekjærlig Saarlæge, der var almeenagtet for sin Kunst og Retskaffenhed, ynkedes hjerteligt over ham. Hans Beslutning var fattet. I den mørke Midnatsstund hentede han, med usigelig Møie, den Radbrækkede ned af Hjulet, slæbte ham hjem til sig, skjulte ham i sit Studerekammer, forbandt ham, pleiede ham, og saae omsider sin navnløse Møie, Omhu og Angst belønnet ved Misdæderens Helbredelse. Ingen ahnede, i hvilke Hænder Denne havde befundet sig. Men Øvrigheden havde udsat en Belønning af 500 Franker for Den, der kunde angive, hvo der havde taget Forbryderen ned af Hjulet, og ladet Bekjendtgjørelsen desangaaende indrykke i offentlige Bla-

de, der ulykkeligviis ogsaa faldt den næsten Helbredte ihænde, da hans godtroende Velgjører ogsaa forskaffede ham Underholdning og Adspredelse i hans dybe Indgetogenhed. Skurkens første Tanke ved Synet af denne Bekjendtgjørelse var det Forsæt, selv, saasnart som muligt, at angive sin Redningsmand og fortjene Judaslønnen. Og dette sit djævelske Forsæt satte han ogsaa i Værk. Dommerne gruede for en saa uhyre Forvorpenhed, og udbetalte med Afsky den lovede Præmie. Men tilføiede: „Din Dom lød, at Du skulde miste Livet. Du har ikke mistet det, Din Dom er altsaa ikke fuldstændigt exeqveret. Det maa skee." — Han blev nu overantvordet til Dødsqvalen paany, men den menneskekjærlige Læge blev forviist. Har De nu Lyst til noget Lignende, saa behag at gjøre, hvad De ikke kan lade!"

Oprørt raabte jeg: „Hvorledes kunne I sætte mig i Klasse med hiint Uhyre? Han var ikke død endnu, jeg var det. Det forandrer Sagen."

Dog opstege mangehaande Bekymringer i mig. Tvivl og Angst dæmpede min Hævn, som dog ligefuldt vedblev at brænde i mit Inderste, ja, ved videre Eftertanke fik ny Næring. Jeg havde nemlig den trøstløse, mig næsten tilintetgjørende Vished, at med dette Liv, med den physiske Organismes Forstyrrelse, var Alt forbi. Efter Henrettelsen havde jeg mistet min Bevidsthed. Og Sjelens Bevarenhed uden Bevidsthed syntes mig en Ting. Da min Sjel adskiltes fra mit Legeme, var den et Vindpust, der sporløst henflød i Universet. Den hævede sig ikke til høiere Rum, et selvstændigt, med Følelse og Erindring be-

gavet Væsen. Ak, jamrede jeg: der er intet evigt Liv, og Alt, hvad Religionen siger derom, er Fabel og Menneskebedrag, Digtning og Phantasi, hvorpaa vi skjælvende troe, fordi vi ønske det! — O, I Djævle, som have styrtet mig i ny Død og Fortvivlelse, i Overbeviisningen om den paa mig lurende Tilintetgjørelse! — Nu triumphere I, fordi I have besteget den øverste Pynt af menneskelig Kunst! I mene, Eders Opdagelse skal lede til de største Resultater! I Daarer! Den elendige Slægt lever og forgaaer i Forglemmelsens Støv! Hvad Magt kan der vel ligge paa Øieblikkets intensive Fuldkommengjørelse, naar den umaalelige Evighed er forloren! Og at den er forloren, det vil jeg raabe ud i al Verden, thi jeg veed det — jeg, o Gud, den Første, den Eneste blandt alle Dødelige indtil nu. Men Mange efter mig ville nu stadfæste den ulykkelige Opdagelse, thi I ville føle Eder fristede til, at forevige Eders Navn, Eders Formastelse!"

Vel kom det mig stundom fore, som om jeg dog tog feil. Vel bares det mig fore, at jeg havde svævet i et umaaleligt, natligt Rum, hvorigjennem blege, hvide Lyspuncter svømmede som Stjerner af femte Størrelse. Men det kunde jo ogsaa være skuffende Billeder, som den dyriske Organismes igjen begyndende Functioner foregjøglede mig. Kort, Troen paa en Evighed var og blev tabt for mig; med Had og Forfærdelse betragtede jeg dem, der havde berøvet mig den. O, du nyfigne Menneskekløgt! raabte jeg: Du overspringer de Grændser, der, til din Lykke, ere afstukne for dig, og griber — din Jammer! Men

I Liigskændere, I Anatomer, I løfte Isis's Slør! I plukke den forbudne Frugt af Kundskabens Træ, og Slangens Haanlatter, som forførte Eder, hvisler giftig over Menneskeslægten. Hvor retfærdige forekom mig nu de oplyste Ægypter, som med Steenkast forfulgte Liig-Indbalsamererne! Hvor naturlig den Afsky, der traf den store Anatom Doctor Rollfink, i den Grad, at hans Samtidige kaldte den Kunst, at sønderlemme det menneskelige Legeme, „at rollfinke!" Hvor begribelig den engelske Pøbels Harme, hvormed den endnu udspeider og forstyrrer Anatomernes hemmelige Værksteder! En Nødsel for saadant Blodarbeide ligger i den menneskelige Natur. Det er, som om en Stemme raaber i os: „Du skal ikke besudle Din Haand med det menneskelige Legems forborgne Indre, ikke gribe formasteligt ind i den viselig tildækkede Hemmelighed!" Om Videnskaben vinder derved, om man lærer at sammenflikke Lemmerne derved, ligesom man klinker braadne Kar, om Veiene ad hvilke man modminerer Døden, lade sig finde derved — det var mig ligegyldigt, ja, foragteligt. Thi med alt dette vedligeholdt man dog kun et elendigt Menneskeliv en liden Stund — jeg havde derimod forliist en Evighed!

Hvormegen Venlighed og Deeltagelse end Naturforskerne viste mig, vare de mig dog en Vederstyggelighed. Dog begyndte, med min fremskridende Helbredelse, ogsaa Kjærlighed til Livet at voxe i mig meer og meer. Saa almægtig er denne Drift! Og med denne fremskridende Forbedring og Livslyst opstege nu ogsaa mange nye Tvivl og Sorger i min

Sjel. Hvad skulde der blive af mig, naar jeg nu var fuldkommen helbredt? Det menneskelige Selskab kunde jeg ikke vorde gjengiven her, i dette Land kunde jeg ikke blive. Thi en Opdagelse stod dog altid til at befrygte, og saa var min Skjebne idetmindste tvivlsom. Men hvor, hvorledes og hvoraf skulde jeg da leve?

Piinligt forfulgtes jeg af disse Tanker Dag og Nat, indtil jeg tog Mod til mig, og meddeelte Lægerne dem. Men neppe havde de erfaret Grunden til min nye Uro, før den var hævet. Jeg maa tilstaae, at den Plan de havde med mig, sikkrede baade mig og dem, og opklarede min Fremtid; saavel derved, som ved den uskrømtede Hjertelighed, hvormed de behandlede mig, begyndte min Forbittrelse at formildes. Ja, da det kom saavidt, at Planen skulde iværksættes, følte jeg endogsaa en uimodstaaelig Følelse af Taknemmelighed.

Og saa vandrede jeg da, med En af dem, gjennem den underjordiske Gang. Det var atter Sommer, og den friske Morgenluft aandede mig imøde, da jeg igjen traadte op af Underverdenen i Guds frie og herlige Natur. Solen var endnu ikke oppe, men i det beduggede Græs saae jeg, paa den Plads, hvor jeg, for et Aar siden, var bleven henrettet, endnu Spor af mit Blod. Mine Taarer dryppede derpaa.

Nedenfor Høien ventede os en fasttillukket Vogn, og i hastig Flugt rullede vi afsted, gjennem Landsbyer, Stæder, Lande — jeg kom ikke ud af Vognen. Omsider vare vi ved Maalet, i Søstaden H***, hvor jeg blev overgivet til Capitain Schelly fra Nyyork, hvis Skib inden kort Tid bar mig over Verdenshavet til de forenede Stater. Dybt ind i Landet gik Reisen nu;

langt om længe kom jeg til mit Bestemmelsessted, en Brødremenighed ved Bredden af Verdens skjønneste Flod.

Med Kjærlighed modtoges jeg i den stille, fredelige Afkrog; jeg følte ingen Mangel. Ved en stor og herlig Natur's Barm kunde jeg gandske leve for mine stille Betragtninger. Men de Mennesker, som omgave mig, vare Alle saligt hensovede i Herren, flittigt arbeidende og spøgende Liig — ak, Liig, som jeg selv engang havde været! Og var jeg det ikke endnu? Vedblev ikke mit Ansigt at være blegt som en Dødnings?

Den lykkelige Egns Blomsterteppe grønnedes smukt og blomstrede herligt; de høie Magnolier duftede liflig i Skovnatten ved Strømmens Bred; Kolibrien skinnede mig i Øinene i tusindfoldig Farvepragt, liig blinkende Ædelstene; glade, ubekjendte Melodier tonede udaf Busk og Krat — — men Intet formaaede mere at bringe mine Kinder til at rødme i Glæde og Lyst. Brødrene, som omgave mig, loe ei heller mere. De vare indgangne til Lammets stille Sabbathsfred.

De To af mine Naturforskere i Europa vare allerede døde; naar nu de Andre vare fulgte efter, vilde der sagtens udkomme en udførlig Beretning angaaende min Opvækkelse fra de Døde, men jeg bekymrede mig ikke derom.

Uden tvivl vilde jeg endnu længe vedblevet at leve saa lykkelig, som hidtil, i min kontemplative Eensomhed, hvis ikke — — — — Grev Z***'s gamle Kammertjener havde vakt mig. Jeg befandt mig just paa Grevens Gods, for at præsidere i Retten, som skulde sættes samme Dag. „Vil da Hr. Justitiariussen slet ikke staae op

idag? spurgte den Gamle, idet han trak mig saa lempeligt i Armen: Klokken er allerede over otte!"

Jeg foer op, gned mine Øine, saae gjennem Vinduet Parterne vente i Slotsgaarden, overbeviste mig om, at jeg dog ikke hørte til Toldvæsenets Personale, takkede Gud, og inden tre Minuter vare omme, var jeg i Klæderne.

C. Weisflog.

Kjærlighed og Agtelse.

Forestiller Dem en Dal, mine kjære Læserinder, omtrent en Miilsvei lang, og næsten ligesaa bred, som lidt efter lidt høiner sig fra Midtpunktet til alle Sider, og overalt er indfattet af Skove, som her stige dybt ned i Dalen, og hist paa Høien omslynge Kornmarker; forestiller Dem videre, midt i Dalen, en fortryllende Landsby, hvis Huse titte frem over Piletræer, som ere plantede langsmed en liden Flod, og gjennem skjønne Linde- og Kastanietræers mørke Løv; tænker Dem ved Landsbyen nogle Damme med en Mølle, Enge, Kornmarker og hundrede Fodstier, som slynge sig frem fra Byen og tabe sig paa Høiene i Skoven; mærker Dem ved Enden af Byen, tæt ved Dammen hist, et godt Huus, nu for Tiden en Forvalterbolig — ved den anden Ende, tæt ved Kir-

ken, to andre gode Huse, hvor Præsten og Overforsteren boe — — og De have nærværende Fortællings Skueplads.

Præsten Waller var en godhjertig Sjel, uden alle Prætensioner, fuld af Kjærlighed til sin Kone og sin Datter, fuld af hjertelig Velvillie mod alle Mennesker.

Roligere maa intet Menneskes Sind og intet Menneskes Skjebne have været, end denne Præsts. Han prædikede, katechiserede, spadserede, saae Overforsteren hos sig togange om Ugen og kom togange til ham, opdrog sin Datter, eller rettere, saae hende opvoxe og vorde god blandt disse gode Mennesker. Saaledes henrandt eet Aar efter et andet.

Overforsteren, en høi Mand af ædel Skabning, havde en stærk Sjel, en Forstand, som var dannet i Verden, en Leveviisdom, som grundede sig paa hans Skjebne. Han var udvortes alvorlig og barsk, fordi han havde levet blandt mange onde og gode Mennesker. En Søn havde han, som han elskede ubeskriveligt, og som han rigtignok opdrog omhyggeligere, end Præsten sin Nine.

Allerede som Børn vare Nine og Ludvig hver Dag sammen. Overforsteren holdt en Informator til sin Søn, og Nine deeltog i Undervisningen. Informatoren var netop saa god, som han behovede at være, for ei at fordærve Børnenes skjønne Hjerter. Han underviste dagligen sine fire Timer, og sad derpaa og elaborerede Prækener, eller studerede Dogmatik, og begge Børnene legede imidlertid i Haven eller paa Engen ved Floden.

Overførsteren havde mange gode Bøger; Informatoren forelæste stundom — stundom lod han sig forelæse. Derved dannedes Børnenes Smag uformærkt.

Waller spillede Klaveer, Overførsteren sang; Børnene sang med, naar Waller spillede en Choral eller Arie. Informatoren spillede ogsaa, og gav Begge Underviisning. Mine lærte at spille efter Gehør, Ludvig efter Noder.

Overførsterens Livsskjebner, som den gamle Mand fortalte stykkeviis med stor Fyrighed, og udfyldte med Bemærkninger over Dyder og Laster, gave begge Børns Hjerter en Energie, som Præsten aldrig vilde kunnet frembringe.

Disse Mennesker udgjorde en meget lykkelig Familie. Præstens uforanderlige Godhed og Sagtmodighed, Overførsterens Adel, Alvorlighed i Viisdom og Iver for Dyden, Præstekonens Huuslighed og Beskedenhed — Overførsteren var Enkemand — gave Børnenes Hjerte saa fiin en Dannelse og deres Forstand saa naturlig en Styrke, at de vilde have gjort det bedste Opdragelsesinstitut Ære.

Rollins Verdenshistorie var Overførsterens Yndlingslectüre; stundom maatte hans Ludvig om Aftenen forelæse ham et Stykke deraf. I Begyndelsen havde det sine Vanskeligheder, især naar han hørte Mine's Stemme udenfor Vinduet; men hvilket Barn har ikke interesseret sig levende for Cyrus, Romulus og de gamle Myther! Efter kort Tids Forløb forelæste Ludvig med saadan Iver, at han gestikule-

rede derved med Haand og Fod, udgjød Taarer, og drømte derom.

Næste Dag sadde da begge Børnene i Haven under et Æbletræ, og Ludvig fortalte Mine Romernes og Grækernes Historie med et saadant Liv i Udtryk, Stemme, Øie, Haand og Stilling, at Mine's Sjel med utrolig Fyrighed opfattede Alt.

Ludvig begyndte ogsaa paa det Franske. Efter nogen Tids Forløb oversatte han ret færdigt, thi Faderens Undervisning var meget levende. Den første Bog, han læste sammenhængende i dette Sprog, var tusind og een Nat. Og hvert Eventyr fortalte han Mine igjen.

Hvor overeensstemmende maatte ikke disse Børns Hjerter føle og deres Forstand tænke! I Alt var Ludvig Mine's Lærer. Der var ingen Tanke i Mine's Hoved, som han jo havde havt eller vakt, ingen Følelse i hendes Barm, som jo var vakt ved hans Fortælling, ved hans Blikke, eller flydt i hendes Bryst med hans Taarer.

De vare virkeligen eet Hjerte og een Sjel, og i Sandhed, er det en Lykke, at være Barn, saa have disse To nydt den i høi Grad. Thi de vare Børn endnu, da Ludvig var bleven sexten og Mine fjorten Aar gammel. Ludvig havde Løfte paa sin Faders meget indbringende Tjeneste. Ligesom i Spøg underviste Faderen ham i Alt, hvad der hørte til hans fremtidige Embed. Ludvig var, sexten Aar gammel, en heel Mand, naar han færdedes i Skoven eller paa Jagten; var han derimod hos Mine, da var han endnu stedse et Barn.

Stedse den samme gjensidige Vedhængenhed, den samme søde, Intet ahnende Uskyldighed, i deres Samtaler, i deres Vandringer paa Marken og i Skoven, i deres Leeg og Spøg, i deres Forretninger og Fortællinger.

I Skoven var Ludvig Mand. Han anviste Forstbetjentene deres Arbeide, dadlede Ens Efterladenhed, roste en Andens Flid og Paapasselighed. Nu nærmede han sig Hjemmet — Mine fløi ham imøde: „God Dag, Ludvig! God Dag, Mine!"

Saa hængte Mine sig ved hans Arm, stod stille iblandt, spøgte med ham, klappede hans Mordax, som sprang op ad ham, tog Bøssen og Skydetasken fra ham, saasnart de vare komne hjem, gjennemsøgte Tasken, om han ikke havde Blomster eller Frugter med til hende, og derpaa iilte Begge Haand i Haand ned i Haven, hvor den unge Jæger fik meget travlt med at hjelpe Mine at grave en Kanal paa nogle Tommer, eller med at bygge et lidet Pindelysthuus til hende.

De vare Børn, og bleve Børn. Ogsaa Tjenestefolkene behandlede dem endnu som Børn. „Mine!" raabte Pigen, og Mine hoppede hen til hende: „Hvad vil Du?" — De drak endnu ingen Kaffe med Forældrene. Kun naar Ludvig var hos Præstens, fik han, som sædvanligt, en Kop tilsidst, og den maatte han hente fra Bordet, hvorved de Gamle sadde. Saa gik han hen i Vinduet til Mine, og deelte sin Kop med hende.

Inderligere kunde to Mennesker ikke hænge ved hinanden, end Ludvig og Mine! I Alt, hvad de

gjorde, tænkte og følte, toge de Hensyn til hinanden.

Var det Kjærlighed? — Ja, den uskyldigste, gladeste Kjærlighed med alle sine Henrykkelser og Ingen af sine Bitterheder.

Og Forældrene havde Intet derimod. Overførsteren behandlede Mine, som sit Barn, og Præstens Ludvig som deres Søn. Ved store, huuslige Sysler var Mine allerede Huusmoder i Overførsterens Huus; stundom blev hun ogsaa om Natten. Da var Ludvig som i Himlen.

Engang sad Overførsteren i Lænestolen ved Vinduet. Med stille Fornøielse betragtede han sin Søn og Mine, som sadde og syslede ved et Bord. En Pige træder ind. „Nøglen til den blaae Stue, Hr. Overførster!" — „Siig det til Mutter!" svarte den Gamle smilende — Pigen studsede. — „Siig det til Mutter, siger jeg!" gjentog Førsteren. Pigen saae stivt paa ham. — „Nu, beed Mutter om Nøglen! Der sidder hun jo stor nok!" Han pegede paa Mine.

Med et skalkagtigt Smiil vendte Pigen sig nu til Mine og sagde: „Frue, Nøglen til den blaae Stue!" Med et høit Glædesskrig sprang Begge op, og gave Pigen Nøglen.

„O, Mine!" raabte Ludvig, og trykte det første lidenskabelige Kys paa hendes Læber.

Mine rødmede førstegang ved Ludvig's Kys. Hun bævede, hun trykte Ynglingen til sit Bryst, hendes Barm slog høit.

Den Gamle loe, men Børnenes muntre Snakkesomhed var forbi. Ludvig sad stille og betragtede

Mine; Mine brændte som en Rose, og betragtede sin Ludvig med drukne Blikke.

„Dumme Streg!" brummede den Gamle, og stoppede en ny Pibe, og snakkede saa mangehaande, at det langt om længe lykkedes ham, at gjenoprette den gamle, muntre Stemning.

Men da Mine skulde gaae tilsengs, brændte hun atter, og kunde neppe holde Lampen, saaledes rystede hun. Ludvig saae stille efter hende, og gik ned i Haven, hvor han blev, til den Gamle kaldte ham ind.

Næste Morgen vilde Ludvig, at Mine skulde vedblive at hedde Mutter; den Gamle stemte ikke i med — han var fortrædelig, uden dog at være umild.

En Dag tidligere, end sædvanligt, sendte han Mine tilbage til hendes Forældre, og sagde ved sig selv: „Med den dumme Streg havde snart den hele Uskyldighed været fløiten!"

Samme Dag bortsendte Overførsteren sin Søn, for at revidere nogle langtbortliggende Skovstrækninger. Denne Forretning holdt Ynglingen fra Hjemmet nogle Dage. Da han skulde komme tilbage, tog Overførsteren Mine ved Armen, og gik ham imøde. Han afledte den første lidenskabelige Underholdning, gav Anledning til stoiende Lege, og efter nogle Dages Forløb var al Fare lykkelig overstanden. Den gamle Stemning var gjenoprettet.

Præsten saae Intet af alt dette. Han ahnede ingen Fare, og beredte heller Ingen. Han lod de unge Folk raade sig selv, og i sin Uvidenhed havde

han Ret. Naturen gjør intet Ondt. Overførsteren sagde ham Intet, thi han vidste, at ihvor hjertensgod en Mand end Pastoren var, vilde han dog komme i stor Uro, naar han hørte Ordet Kjærlighed. Overførsteren kjendte Hjertet; han frygtede, at Præsten skulde forbyde Mine noget, for at bevare hendes Uskyld, og saa frygtede han for Begges.

Men snart havde et Tilfælde gjort, hvad Overførsteren vilde forhindre. En heed Sommerdag kom Mine hjem, Ludvig kom en halv Time efter. Mine sad ved Vinduet og holdt Haanden for Panden. „Hvad fattes Dig, Mine?" spurgte Ludvig hastigt. — „Jeg veed ikke selv, jeg er saa underlig." Hun gjorde et Par lettende Bevægelser med Brystet — derpaa blev hun bleg, som en Væg, og segnede tilbage. Man sprang op. Brølende skreg Ludvig: „Hun dør!"

„Skade, at der ingen Læge er paa Landet!" sagde Overførsteren. Rask var Ludvig ude af Døren, uden Hat og Stok, og fløi i den meest qvælende Hede til Staden, hvor Lægen boede. „Ak, ak!" raabte han, og kunde ikke mere. Lægen spurgte, og efter mange Spørgsmaal erfarede han omsider, hvad det gjaldt. Han fulgte med.

„O, De skulde kjende Mine, kjære Hr. Doctor, De skulde kjende den gode Pige, saa vilde De gaae hurtigere!" saa talte han uafladeligt underveis. Lægen, en ung, meget følsom Mand, som den hele Scene, for sin Naturs Skyld, havde været meget interessant, gik alt hvad han kunde — men hvo kan holde Skridt med Kjærligheden? —

Begge kom omsider til Landsbyen, Lægen med de helligste Eder, aldrig mere at gaae med en Forelsket, Ludvig derimod med hemmelig Ærgrelse over sin Ledsagers Langsomhed.

Da de traadte ind i Kammeret, skjød Ludvig, med uimodstaaelig Magt, Alle bort fra Sengen, hvori man havde lagt Mine, og førte Lægen frem.

Lægen greb Pulsen, Faderen vilde sige noget, men Ludvig bød ham være stille. Da Lægen var færdig med sine Jagttagelser, spurgte nu Ludvig uafladeligt, om det havde Fare. — Lægen forsikkrede, nei. — Ludvig forlangte, han skulde sværge derpaa. „Nu, ved Deres hede Kjærlighed til denne skjønne Pige, ved de smukke blaae Øine, hun i eet væk fæster paa Dem, tilsværger jeg Dem, unge Mand, det har ikke mindste Fare!" sagde Lægen leende. — Overførsteren loe og brummede paa eengang. Præsten gjorde store Øine, Mine rødmede, Ludvig hørte og saae Intet, uden Mine.

Hele denne Scene havde gjort Præsten saa opmærksom, at den Beslutning alt begyndte at modnes hos ham, ved første Leilighed at advare Pigen; men endnu tidligere tog Overførsteren Anledning til, at tale med den gamle Waller derom. Han sagde ham tydeligt, med hvad Øine han betragtede den hele Sag, og erklærede, at for deres Børns Uskyldighed var Intet at befrygte, saalænge de ei erfarede, at deres Uskyld var i Fare.

Begge Fædre lovede nu hinanden, at gjøre deres Børn lykkelige, saasnart Knøsen havde naaet sit tyvende Aar. Saalænge vilde man overlade begge

de Elskende til Naturen, til deres Uskyld, deres Hjerte og deres Lykke, uden at sige dem noget om denne Beslutning.

Saaledes havde nu Natur og Kjærlighed ført disse ubesmittede Hjerter sammen. Intet Suk, ingen Taare, ingen Trætte, intet Spor af Skinsyge havde nogensinde forstyrret deres rene Glæde. Ikke eet eneste Vellysts-Billed havde besmittet deres Uskyldighed. Kys og Haandtryk var det eneste, de vilde.

En Morgen overraskede han hende endnu i Sengen. Han spøgte, han loe, fordi han saaledes var kommen bag paa hende. Han trykte sine Læber paa hendes søvnrøde Kind. „Nu munter! Klæd Dig paa, Mine! Jeg vil imidlertid stille mig her, med Ansigtet mod Væggen.“ Han stillede sig i en Krog, hun kastede en Kjole paa sig, han saae sig ikke om. Hun listede sig paa bare Fødder, bagved ham, og holdt for hans Øine. — Han dandsede om paa Gulvet med hende. Derpaa rakte han hende Strømpebaandene. Hun havde vendt sig fra ham. Medens hun klædte sig paa, talte han om de Toure, de skulde gjøre sammen idag. Nu var hun færdig. Leende løi Begge ned ad Trappen, til de Andre, der alt sadde ved Kaffebordet i Haven.

„Jeg troer wahrhaftig, han har været oppe paa Mine's Kammer! Det er dog farligt!“ sagde Pastoren. — „Saalænge han tøfler saa lydt derop, at man kan høre det i hele Huset, har det ingen Fare! svarte Overførsteren: Saalænge Uskyldigheden ikke veed, at den er Uskyldighed, bevogter den sig selv.

Lad kun Børnene raade sig selv, Fatter! Jeg svarer for dem."

En Dag stode Mine og Ludvig paa en Høi, og betragtede den stolte Eeg, som alt i Aarhundreder havde været denne Høis Prydelse og Landsbyens Mærketegn, da et Par Hestes Tramp drog deres Blikke tilbage.

Ned fra Skoven kom to Ryttere. Da de nærmede sig, saae de, at det var en Herre med sin Tjener. Herren, en ung Mand paa en Snees Aar, simpelt, men meget elegant klædt, i en rød Collet med blinkende Epauletter, blanke Støvler med Sølvsporer paa, red en meget stolt Engellænder, der mere dandsede, end gik.

Da han næsten var ved Høien, hvorpaa de stode, begyndte hans Hest, truffen af en Spore, at kourbettere, reiste sig, satte ad Siden, og den unge Mand sad dog saa sikker, holdt dog Bidselet saa skjødesløst, hilste dem dog saa artigt, som om Hesten havde været af Træ.

„Jeg er dog her paa Veien til Zielberg, min smukke Pige?" spurgte Rytteren med en Stemme, saa klar, som Sølv. — „Vil De til Zielberg, svarte Ludvig: saa rider De nærmere ad Fodstien hist.

Rytteren standsede sin Hest, men den var urolig. „Vil han staae!" sagde han stolt, og straffede den med Pidsken. Nu stod den som en Gran. „Der tilvenstre?" spurgte han. — „Der tilvenstre!" svarte Ludvig, og Mine pegede derhen. „Jeg takker Dem!" sagde Rytteren, tog Hatten af, og i Carriere fløi Engellænderen afsted.

„Han kunde ride, Ludvig! sagde Nine: og Hesten stod som et Lam, da han sagde: Vil han staae! Hør, Ludvig, han talte saa underligt — jeg veed ikke, jeg kunde ikke svare — og han saae saa vist paa mig — og de store Guldqvaster, han havde paa Skuldrene — hør, Du skulde have Dig saadan en Kjole — Dig maatte den klæde meget smukt."

Ludvig svarte, og Nine begyndte ihmmer igjen at tale om Rytteren, om hans Hest, om Guldqvasterne, og saa gik de du endelig tilbage til Zielberg.

Om Aftenen hørte de af Forvalteren, at Rytteren var en ung Drommer, som vilde besee Godset, hvortil Landsbyen hørte; det var tilfals, og han havde yttret Lyst til at kjøbe det.

Drommer var en ung, dannet Mand; han var riig, havde mange Kundskaber, mange Talenter og et gandske ædelt Hjerte. Han talte fransk, engelsk, italiensk, spillede Floite og Klaveer, sang taaleligt, klædte sig smagfuldt, red meget godt, fægtede med Færdighed og dandsede virkelig-skjønt. Han havde en Pige, som han elskede høit, og som han, trods hendes simple Stand, havde tilbudet sin Haand. Ved sin uformodede Tilbagekomst fra en Reise havde han overrasket hende i sin Friseurs Arme. I et Anfald af Menneskefjendskab havde han nu fattet den Beslutning, i landlig Eensomhed at glemme den store Verdens Bedragerier og sin Piges Troløshed.

Naturligviis talte Præsten og Overforsteren meget om den unge Herre, med hvem de for Fremtiden skulde leve. Ogsaa Præstekonen tog Deel deri. Men

begge de unge Mennesker var han allerede saa ligegyldig, som om han slet ikke var til. Kun naar Ludvig steeg tilhest, tilraabte Mine ham stundom: „Ludvig, gjør engang saadanne Kaprioler, som Drommer!" — Men Hest og Rytter vare ikke skabte til Kaprioler; Ludvig red uden Sporer.

Ludvig nærmede sig stærkt sit tyvende, og Mine sit attende Aar, da Drommer lavede sig til, at flytte ud paa Godset, som han havde kjøbt.

Han kom, og Dagen efter aflagde han sit Besøg hos Præsten. Denne havde sin Hue og Sloprok paa, da han treen ind. Den Agtelse, hvormed Præsten modtog den unge Mand, den ærbødige Stilling, hvori han stod for ham med Huen i Haanden, de Undskyldninger, han gjorde, fordi han havde ladet sig overraske i Sloprok, Præstekonens Complimenter og Omstændeligheder — alt dette vakte hos Mine, som var tilstede ved Besøget, en stor Agtelse for Drommer.

Denne var fri og meget artig. Hans Fortællinger, hans Beskedenhed, hans utvungne Høflighed gjenoprettede snart den fortrolige Tone, som var denne Familie egen. Han talte meget med Mine, og hvor sky hun end var i Begyndelsen, blev hun dog omsider gandske naturlig og snaksom.

Han gik. Fader og Moder vare fulde af hans Roes. „Wahrhaftig, et rart Menneske!" sagde den gamle Pastor. „O, en scharmant Mand! sagde Moderen: Saa høflig! Har han ikke sladdret med Mine, som om hun kunde være den smukkeste Stadsmø!"

Da Moderen sagde det, følte Nine sig ræret ved Drommer's Samtale med hende. Den første Bevægelse af Forfængelighed yttrede sig i dette Øieblik i hendes Sjel.

Hun fortalte Ludvig det Hele, og forsikkrede ham tre — fire Gange meget levende: „Han har talt over en halv Time med mig."

Dagen efter var Nine just hos Overførsterens, da Drommer gjorde sit første Besøg der. Overførsteren modtog den unge Herre meget høfligt og anstændigt, uden dog at være saa fuld af Complimenter, som Præstens. Drommer og Overførsteren satte sig, Nine stod hos dem ved Vinduet, Ludvig stod med Ryggen mod et Skab, ærbødig, som et Menneske, der overses eller behandles skjødesløst. Begge hans Arme hang ned. Kastede Drommer sine Øine paa ham, saa slog han sine ned. Med eet Ord: Ludvig var hjertelig forlegen.

Drommer spurgte Overførsteren: „Hvem er da den unge Mand?" — „Min Søn." Ludvig blev ildrød. Han gjorde et Slags Compliment.

Drommer talte med Faderen om Ludvig, uden at tiltale Denne selv. Derpaa talte han nogle Ord med ham; Ludvig svarte stammende. Drommer talte med et Slags Superioritet, og Ludvig svarte med et Slags Underdanighed. I Nine's Sjel var noget Suurt i dette Øieblik. Hun blev saa rød, at hun følte Heden i sine Kinder; hun trak Øienbrynene sammen, hun hostede, naar Ludvig stammede.

„Min Ludvig er en god Dreng!" sagde Faderen. — „Det er smukt, at Deres Fader siger det om

Dem!" sagde Drommer, og Mine rødmede atter, og det Sure i hendes Sjel blev Bitterhed ved den Roes, Drommer gav Ynglingen. Hun følte, at man behandlede Ludvig som Barn; hun frygtede, at Ludvig skulde tiltale hende, og at Drommer skulde høre, at Ludvig kaldte hende Du.

Drommer behandlede derimod Mine med megen Ærefrygt. Da han gik bort, kysſede han hendes Haand. Hun blev rød som et dryppende Blod, og da han var ude af Døren, trak hun nok engang Øienbrynene sammen, da hun saae, at Ludvig, selv efter at Døren var lukket, bukkede endnu. Hun var for første Gang forlegen med ham; men han raabte af sit Inderste: „Gud være lovet, at han er borte! Mig behager han ikke!"

„Hvorfor ikke?" spurgte Mine koldt. — Ludvig vidste ikke, at sige, hvorfor. Mine forsvarte Drommer; Ludvig blev derved, at han behagede ham ikke, og af denne Frem- og Tilbagesnakken reiste sig en Trætte, som dog snart blev jevnet.

Hvad Drommer selv tænkte ved denne Handel, kan man slutte af følgende Brev-Fragmenter:

— — — Himlen er mit Vidne, at jeg ikke vilde bortbytte min stille Nydelse her i Naturens Eensomhed, alle mine Kræfters gjenfødte Liv, Skyggegangene i mine Skove og Omgangen med disse Mennesker her, for alle Stadens larmende Glæder. Jeg lever her som en sokratisk Diogenes.

Og disse Mennesker? — O Ven, hvad havde jeg i Staden? Hvor væmmedes jeg tilsidst ved Alt, hvad jeg saae. Et Blik af mine arkadiske Menne-

ſker her er mig i Sandhed mere værd, end alle Eders Menneſkemaſker o. ſ. v.

Du kjender nu min gode Præſt, Du kjender nu den ædle Overſørſter. Præſtens Datter er endnu tilbage. Tag en gesnerſk Hyrdinde, eller Miltons Eva, eller — tænk Dig den frommeſte Uſkyldigheds Gudinde i en Dødeligs Skikkelſe, og Du har den Pige, ſom jeg mener.

Hun er ſytten — atten Aar, og endnu ſaa uſkyldig, at hun gandſke frit leger med Epauletten paa min Skulder. Tænk ikke derved paa en Pige, ſom endnu er udannet. Tvertimod, hun har mange ſkjønne Kundſkaber.

— — Jeg har hørt hende ſynge — gamle, forglemte Arier — men med en ſaa naturlig Ynde, at hendes Toner gaae til Hjertet.

Jeg forelæſer hende ſtundom; hver Bog vorder mig ny, naar jeg læſer den for hende og taler med hende derom. Du kjender min Daarſkab: Jeg ſkal ſlutte mig faſt til et eller andet Menneſke. Men her er Udtrykket Intet. Mit Væſen er vorden hendes o. ſ. v.

Om jeg elſker hende? ſpørger Du. Det kommer mig fore, ſom jeg ſkulde ſige nei, og dog hænger jeg ved hende med min hele Sjel. Var jeg forvisſet om, at mit Gode her for hele min Fremtid vilde vorde min Verden, ſaa blev hun min Huſtru — — —

Af diſſe Fragmenter ſeer man let, hvilket Uveir der traf op over den arme Ludvig. Den arme Ludvig! Alt, Alt havde ſammenſvoret ſig mod ham, og

selv bidrog han saa troligt til sin Undergang, som om han fik Betaling derfor.

Drommer følte sig stedse mere tiltrukken af Mine; det varede ikke længe, inden han følte sig gandske urolig, naar en Dag gik forbi, uden at han havde seet hende.

Den Opmærksombed, den unge, elegante Mand viste hende, voldte hende en lønlig Glæde. I Ludvigs Selskab var hun gandske Glæde og Henrykkelse, uden at kunne sige sig selv, hvorover; i Drommers Selskab følte hun Glæde, thi hun følte sig æret.

Hun elskte Ludvig af Hjertet; hun havde kunnet hengive sit Liv for ham. Hun levede — eller, om jeg tør udtrykke mig saaledes — hendes Liv havde mangfoldiggjort sig i Ludvig's Arme. Men hun følte ei, at dette mangfoldige Liv udgik fra Ludvig, og takkede ham ikke derfor. For den smigrede Ærgjerrigheds fortryllende Følelse havde hun derimod Drommer at takke.

Dertil kom, at Ludvig og Drommer, naar hun sammenlignede dem, stak mægtigt af mod hinanden. Hvor forskjellig var deres Klædedragt! Vel var Ludvig rankere, hans Ansigt ungdommeligere og sundere, hans Been fastere og stærkere, hans Stemme renere, klangfuldere. Derimod kastede Drommer tidt sit Hoved saa talende iveiret, at han syntes større, end Ludvig. Naar han talte, brugte han sine fine Hænder saa frit og betimeligt, han gav sin Figur saameget Liv, saamegen Værdighed, hans

Tone var saa sleben, saa rask, saa overraskende, at enhver Sammenligning faldt ud til hans Fordeel.

Ludvig fortalte bedre og mere levende, end Drommer; men til Ulykke ikke, naar Denne var tilstede. Kom han end i Gang, og var han midt i Heden, saa bragte Drommer ham ud af Texten ved en Tvivl, som han opkastede, eller ved at nynne en Melodi, eller ved at afbryde ham og begynde en ny Historie i en imponerende Tone. Ludvig rødmede, stammede, og taug i Almindelighed beskeden stille, fordi han havde megen Agtelse for den unge Mand.

Ludvig fortalte en Historie, og nævnede sin Hjemmel; Drommer fortalte, og hvergang begyndte han: „Jeg reed eller kjørte fra Berlin eller Frankfurt til Potsdam eller Mannheim, og da saae jeg, da traf jeg," o. s. v.

Ludvig og Mine sladdrede. Den Ene hørte paa den Anden; Begge gjorde deres Reflexioner, og disse vare i Almindelighed overeensstemmende.

Med Drommer forholdt det sig gandske anderledes. Han fremsatte i Samtale med Mine, en paafaldende Paastand; uformærkt var Mine indviklet i en Ordstrid. Man talte frem og tilbage. Her gav man efter, hist forsvarte man sig desto heftigere. Omsider enedes man; Drommer kyssede Mine's Haand, og forsikkrede, at i hver Samtale med hende lærte han Noget.

Ludvig sad ved Klaveret, og spillede sin Arie, og Mine sang dertil. Han spillede vist meget rigtigt og med Følelse. Hendes Stemme var reen og naturlig.

Drommer havde endnu ikke kastet sine Øine paa Klaveret. Engang var Overførsterens og Præstens hos ham. Man besaae hans Værelser; tilsidst førte han dem ind i sit Studerekammer. „De spiller Klaveer?" raabte Mine, da et meget smukt Instrument faldt hende i Øinene. — „Jeg klimprer en Smule, naar Ingen hører derpaa!" svarte han skjødesløst, og aabnede Døren til Haven. — „O, spil dog engang!" bad Mine. Drommer aabnede Instrumentet, og spillede det Blad, som laae paa Pulten.

Instrumentet var tusindgange skjønnere, end Præstens og Overførsterens gamle, forslidte Klaverer. Dets Tone henrykte Mine mere, end Drommer's Spil, skjøndt hun forvexlede Begge. Hun bad ham spille mere, og han spillede lutter Sonater eller Bravour-Arier. Endeligen lod han sig ogsaa overtale til at synge. Han sang; Manererne, Stemmens Stigen og Falden, Modulationen — Alt var hende nyt. Mine spurgte, hvorfor, og Drommer holdt hende en liden Forelæsning over Sangen, hvoraf hun ikke begreb mere, end idet høieste saameget, at hun og Ludvig ikke sang, som de skulde.

For at gjøre hende Sagen begribeligere, lod han hende synge; han lærte hende at hulke med Stemmen, at hæve den, at lade den hendøe, og et Bravo efter et andet belønnede Pigens Flid.

Instrumentets Skjønhed bestak Mine. Hun holdt Drommer for en Virtuos. Ludvig roste ligesaa hjerteligt Drommer's Spil, og da Ludvig satte sig ned, gjorde Denne ham opmærksom paa Spillets

Delikatesse. Han viste ham Manerer, han lærte ham dette og hiint, som i Grunden var Smaating, men som han dog tillagde stort Værd.

Ludvig sang en Duet med Drommer. Vel sang Denne ikke saa godt, som Hiin, men hans Manerer, som Ludvig vilde efterligne, gave ham en stor Overvægt, og Mine saavelsom Ludvig vare overbeviste om hans musikalske Fortrin.

Drommer spillede nu tiere, ogsaa hos Præstens, og naar han sang et idolo mio, eller et dolce amor, og derhos med et Suk kastede sit vaade Øie paa Mine, gjorde dette sin fulde Virkning.

Den arme Ludvig sagde gandske ærligt til Mine: „Jeg har Dig hjertelig-kjær!" At foresynge eller at forelæse hende det af en Bog, var aldrig falden ham ind.

Af engelske og italienske Bøger forelæste Drommer paa Tydsk. Nu og da læste han en italiensk Stanze, for at give Mine et Begreb om Sprogets bløde Tone. Han lærte hende at læse Engelsk og at forstaae nogle almindelige Talemaader — ak, og den arme Pige havde ubeskrivelig Glæde deraf. Hun kunde Noget, som hverken hendes Fader eller Overførsteren kunde.

„Shall we walka little round the village? Skal vi gaae en Tour om Byen?" Naar han spurgte saa, svarte Mine med muntre Øine sit „Yes, Sir!" og den arme Ludvig ventede sig halv død paa Skovhøien, hvor hun havde lovet at møde ham.

Mine løb ikke mere, hoppede ikke mere — hun gik anstændigt. Det var hende ikke ligegyldigt mere, hvorledes hendes Haar sad under Straahatten. Lidt efter lidt reformeerte Drommer hendes hele Paaklædning. En Lykke var det for hende, at det skete lidt efter lidt. Ogsaa med Ludvig foregik efterhaands en Forvandling. Han klædte sig bedre, og Drommer frydede sig af gandske Hjerte over sit Dagværk.

Mine levede endnu stedse paa den fortroligste Fod med Ludvig; imidlertid havde dog Drommer en stor Superiotet over hende. Hun deelte sig ikke mellem Begge. Nei, hvad hun følte for Ludvig, var noget gandske Andet, end hvad hun følte for Drommer. Ludvig havde hendes Kjærlighed, Drommer hendes Agtelse.

I Begyndelsen forblev Ludvig gandske rolig ved denne Revolution. Imidlertid havde dog det Fortrin ofte harmet ham, Mine syntes at give Drommer, og denne Harme yttrede sig gandske bestemt engang, da Mine, efter en liden Tvist, som han havde havt med hende om dette Fortrin, blev meget stødt, og ikke vilde være god igjen, hvormeget han end bad.

Drommer kom til, spurgte, hørte og sagde: „Jeg beder Dem, kjære Pige, vær god igjen!“ — Mine bød Ludvig Haanden. Ludvig svarte: „Nu vil jeg ikke!“ og gik sin Vei.

En Bagatel, som neppe er værd at omtales, lagde Grunden til Mine's paafølgende skjæve Forhold. Drommer og Ludvig vare i Stuen hos Mine. En Pige gik hurtigt gjennem Værelset.

„Hør, mit Barn, sagde Drommer: giv mig et Glas Vand!" Pigen blev rød, gik, og bragte det Forlangte, som hun præsenterede Drommer med Ærbødighed. Ludvig sagde samme Øieblik: „Bring mig ogsaa et!"

Trodsigt svarte Pigen, der havde kjendt ham fra hans Barndom: „Jh, jeg har ingen Tid, i Kjøkkenet er Vand!" og gik ud. Ludvig rødmede og blev forlegen. Mine brændte som en Fakkel; hastigt sprang hun ud, og det var den første Gang, hun satte en Pige haardt irette. Pigen kom ind med Vand; men Ludvig havde i dette Øieblik tabt skrækkeligt hos Mine.

Pigens Ærbødighed mod Drommer og Uhøflighed mod Ludvig voldte, at hun for første Gang skammede sig ved Ludvig.

Hundredegange havde det kunnet skee, hundredegange var det skeet, uden at Mine havde lagt Mærke dertil. Men her, i Drommer's Nærværelse ——det var utaaleligt. Mine ønskede sig under Jorden.

Hele Aftenen kunde hun ikke slaae Øinene op til Ludvig, uden at de formørkedes, deels af Undseelse, deels af Uvillie. Denne lille ubetydelige Begivenhed med Vandet bragte Mine til Betragtninger, til Sammenligninger, til Ønsker, i hvilke Drommer figurerede paa en meget fremstikkende Maade.

Lidt efter lidt kom tusinde Ting tilsyne hos Drommer, som vistnok vare Smaating, men som han dog vidste at gjøre meget gjældende. En Aften gik man om i Drommer's Have. Mine raabte mod Huset, der gav et temmelig tydeligt Ekko tilbage.

Drommer løb ind, hentede en Fløite — Ekkoet gjentog Fløitetonerne. Han vilde just bære Fløiten ind igjen, da Mine bad ham spille et Stykke. Han blæste — den stille Sommeraften, den klare Himmel, Blomsternes Duften, Bækkens Rislen, Nattergalens Slag — og dertil nu de skjønne Fløitetoner! — Mine var henrykt; fortroligt hældede hun sig op mod Drommer, ved hvis venstre Side hun sad, og trykte Ludvigs Haand til sin Barm. Hun sad midt imellem Begge.

Drommer kunde neppe fortsætte sit Spil, saa henrykt slog hans Hjerte. Han ønskede Ludvig langt bort, og Ludvig var saa fuld, saa bange — gjerne var han styrtet ned for Mine's Fødder, hvis ikke Drommer havde været der, og sikkert havde Mine deelt Ludvig's Henrykkelse, hvis ikke Drommer havde været der.

Alle Drommer's Fuldkommenheder havde nu viist sig, og Manden forstod det Kunstgreb, at tale om det, han kunde bedst, som om Smaating, og om Smaating som om vigtige Ting. Kunstgreb? Det vel ikke, men Vane; han tænkte paa intet Ondt derved.

Hvormegen Smag end Mine fandt i Drommer's Selskab, hvor stor end den Agtelse var, hun følte for ham, havde dog Ludvig ikke tabt noget af hendes Kjærlighed, men vel af hendes Kjærligheds fortrolige Yttringer.

I Begyndelsen yttrede Ludvig sig i Spøg derom; da Mine imidlertid ikke mærkede derpaa, men

i samme Nu raadte Ludvig, at danne sig efter Drommer, blev Ludvig stedse pirreligere.

Det kom til smaae Tvistigheder mellem dem. Mine saae suurt i nogle Dage, og Ludvig bad om Forladelse — eller Ludvig blev vred, og Mine bad om Forladelse. En hjertelig Forsoning, hvori Begges hele Kjærlighed allene talte, endte hvergang disse mørke Mellemrum.

I denne Tid forefaldt Historien med hiint Glas Vand, og fra nu af kostede det Ludvig mere Umage, end sædvanligt, at forsone sig med Mine. Hun var nu omfindtligere, end ellers; hun behandlede ham ofte skjødesløst. Saa sværmede Ludvig om i Skovene i tre samfulde Dage, og vee den, han greb i en Uretfærdighed!

Hvad der især gav disse Drillerier et modbydeligt Sving, var en liden Begivenhed, som forefaldt i denne Tid. Drommer gav sine Folk en Dandsefest. Han havde indbudet Præstens og Overførsterens, og aabnede Ballet med Mine. Han dandsede saa smukt, at Ludvig for første Gang misundte ham, og følte en Bitterhed i sit Hjerte.

Lidt efter lidt tabte sig imidlertid den bittre Følelse, og han gik til Mine med et venligt Ansigt: „Nu, Mine, vil Du dandse med mig?" — „Ja, hjertensgjerne, kjære Ludvig!"

Ludvig stod med hende ved Vinduet, havde grebet hendes Haand, og talte med hende om det Fortrin, hun gav Drommer. Mine gjorde et mørkt Ansigt. I dette Øieblik kom Drommer og sagde: „Nu, nok en Dands! Jeg vil lære Dem en smuk

Tour endnu." — Mine trak sin Haand ud af Ludvig's Haand, og svarte Drommer mildt: „O ja, vil De?"

Den arme Pige troede, at denne Artighed skyldte hun Husets Herre. Hun tænkte ikke paa noget Ondt. Men Ludvig var Fyr og Flamme. Han tog den smukkeste Pige, i den Hensigt, at vise sig ret venlig mod hende; men hans Harme steeg under Dandsen saa høit, at han forlod sin Danbserinde, og gjennemløb Haven tregange, hulkende og rasende.

Da han kom ind igjen, treen Mine hen til ham, og spurgte ham, om han vilde dandse med hende. „Nei!" svarte han trodsigt. — „Hvad fattes Dig, Ludvig?" — Han lod hende staae, og gik med et halvforagteligt Ansigt.

Mine, som ikke var sig noget Ondt bevidst, tog det meget ilde op, og for at straffe ham, foresatte hun sig, at være ret venlig mod Drommer.

Hun var det. Drommer tog det for Kjærlighed, og svømmede i et Hav af Henrykkelse. Drommer trak hende hen i et Hjørne, og erklærede Mine sin Kjærlighed, i alle vore Romaners stolteste Phraser.

Vel forstod Mine kun Lidet af dette transscendentelle Sprog, men da Ludvig var i Nærheden, svarte hun venligt, trykte Drommer's Haand, taalte at han slyngede sin Arm om hende, og da Drommer spurgte hende: „Tør jeg tale med Deres Forældre?" begreb den uskyldige Pige endnu mindre, hvad hendes Forældre kunde have med hele denne Samtale at gjøre; hun svarte derfor mildt: „Ret gjerne!"

Men Ludvig havde hørt hvert Ord. Han forstod, hvad Drommer vilde, han hørte, hvad Mine svarte, han skjar Tænder, søgte sin Hat og gik hjem.

Den gamle Overførster, som allerede tidligere var gaaen hjem, saae det unge Menneskes fortærende Harme, og taug. Allerede længe havde han seet Misforstaaelserne mellem begge de unge Folk, men tiet dertil.

Præsten mindede ham noglegange om, at Mine og Ludvig nu havde naaet den Alder, som før var bestemt til deres Forening. „Ja, Fatter! sagde Overførsteren: Var det endnu, som dengang, saa havde jeg Intet derimod. Jeg vilde gjerne see dem Begge lykkelige. Men nu stormer det i deres Hjerter. Gaae de det igjennem, da kunne vi Gamle roligt gaae til Hvile, thi da ere de bergede — men — men — han rystede med Hovedet — lader os først see Tiden an. Til Bryllup er det god Tid. Lad først Vinen gjære! Hvad der da bliver tilovers, er sundt for Sjel og Legeme."

Vel begreb Præsten Intet deraf. Men vant til, at følge Overførsteren i Alt, taug han en Tidlang. Men da han noglegange bragte Sagen paa Bane igjen, og Overførsteren stedse talte gaadefuldere, saa troede han, Overførsteren havde slaaet det Hele af Hovedet, og nu taug han aldeles.

Ludvig var meget heftig denne Aften. Han gik op og ned i Haven, han talte med sig selv, han sønderbrød en Bonnestage, som kom ham i Veien, og fægtede med Stykkerne som en Afsindig.

Efter en Times Forløb kom han ind. Hans Fader talte med ham, gjorde, ligesom uden Hensigt, adskillige Bemærkninger over Menneskenes Ustadighed, og Ludvig's bittre Sententser sagde ham, hvorledes Sagerne stode. Man gik tilsengs, Overførsteren fuld af Bekymring for Ludvig, Ludvig fuld af Ærgrelse over Drommer's og Mine's Forhold.

Næste Morgen kom Drommer, at gjøre Præsten sit Andrag, da Mine just var gaaen til Overførsterens, for at læse Ludvig Texten, fordi han var gaaet tidligere bort fra Dandsen, end hun. Ludvig var, allerede før Daggry, løben ud i Skoven.

„Hør, kjære Mine! begyndte Overførsteren, og satte sig hos hende, og holdt hende for sig: Den Drommer er en elskværdig Mand." — „Ja, det er han gandske vist." — „Og har Dig meget kjær?" — „Det troer jeg ogsaa. Vidste jeg kun Alt, hvad en Pige bør vide. Jeg er altid bange for ham, naar jeg begaaer en lille Feil." — „Er Du ogsaa bange for Ludvig?" — „O nei, slet ikke. Men at Ludvig allerede er ude, det kan ærgre mig. Jeg veed ikke, hvordan den Ludvig nu er — immer saa mut." — „Maaskee har han Dig ikke mere saa kjær, som før."

Med store Øine saae Mine paa Overførsteren, og spurgte langsomt: „Hvad?" — „Jeg siger, Ludvig har Dig ikke mere saa kjær, som før." — „Ikke? sagde Mine, og lagde derpaa grædende til: Men hvad gjør jeg ham da? — Dog, det er ikke sandt, sagde hun efter en kort Betænkning, og tørrede sine

Mine. Ikke sandt, det er ikke saa? Ludvig har mig kjær?"

„Men om det nu var saa?" — „O, jeg troer, saa maatte jeg døe!" — Smilende klappede Overførsteren hende paa Kinden og sagde: „Det er godt altsammen, mit kjære Barn. Eders Mund bedrager Eder, Eders Hjerter tale Sandhed. Gaae kun hjem, Mine. Snart skal Alt vorde godt."

Drommer havde imidlertid anbragt sit Ærinde hos Mine's Forældre. Præsten havde ikke sagt Ja, ei heller Nei. Man takkede ham for den store Ære og lovede, at tage hans Andrag i Overveielse, men sagde ham tillige, at Mine saa halvt om halvt var lovet bort. Drommer gjættede paa Ludvig, og man tilstod det.

Drommer paastod, at Mine havde givet ham sit Hjerte, og at hun kjendte det Skridt, han nu havde gjort. Dermed gik han.

Nu begyndte Forældrene at tale om Tilbudet. Præsten berørte Overførsterens tvetydige Kulde; Præstekonen opholdt sig især ved Drommer's gode Omstændigheder, og Begge vare idetmindste enige deri, at det vilde være en Lykke for Mine, om denne Forbindelse kom istand.

„Gaae over til Gjenboen, sagde Præstekonen: og tal med ham." — „Det vil jeg gjøre!" sagde Præsten, samlede Sloproken om sig, skjød Huen over Panden, og gik derover.

Mine var allerede borte. I Tanker var hun gaaet op mod Skoven, da hendes Fader kom til

Overførsteren. Præsten fortalte Overførsteren Drommer's Andrag, og spurgte, hvad derved var at gjøre.

„Hm! meente Overførsteren: Det hastede vel ikke saa farligt; man skulde lade de unge Folk have deres Villie; han indestod for, at Mine og Ludvig vare enige."

„Mine ikke! sagde Waller: Mine har allerede halvt om halvt givet Drommer sit Ja." — „Det er ikke sandt! brummede Førsteren: Det lyver Drommer. Mine giver ikke Drommer sit Ord. Mine elsker Ludvig."

I dette Øieblik treen Ludvig ind med et Armesynderansigt, og kastede sin Bøsse i en Krog. „Ludvig! begyndte Overførsteren strax, som han treen ind: Ludvig, Mine skal vorde Din Kone." — „Jeg vil ikke have hende!" svarte han koldt og bittert.

Begge de Gamle stode der som et Par Stene. „Dreng, hvad gaaer af Dig? Mine, Præstens Mine." — „Jeg vil ikke have hende!" svarte Ludvig med dobbelt Heftighed.

„Men saa sig mig dog for Himlens Skyld, Ludvig, hvorfor ikke?"

„Fordi, fordi — jeg — foragter hende — dybt — dybt!" — Og dermed gik han ud af Døren.

Førsteren kom ud af al Contenance ved at høre dette i Præstens Nærværelse. Det var dog altfor slemt! Præsten saae af een Krog i en anden. „Drengen er gal!" raabte Overførsteren, og sprang ud efter sin Søn. Nogle Øieblikke blev Præsten staaende allene; derpaa gik han hovedrystende ud til sin

Kone, der allerede stod nysgjerrig i Vinduet og ventede paa ham.

„Jeg har hentet mig en god Ærgrelse derovre!" sagde han lidt heftig, idet han traen ind, og bemærkede ei, at Mine sad bag Stuedøren og tørrede sine Øine.

Mine var vandret op imod Skoven, og saae langt borte Ludvig, som kom tilbage. „Ludvig! Ludvig!" raabte hun ham imøde. Ludvig saae op, fik Øie paa hende, hilste hende med en haanlig Compliment, betraadte en anden Vei, blev paa Engen staaende hos en Pige, og Mine saae og hørte, hvorledes han spøgte med denne Pige, som var meget smuk.

Hun blev staaende nogle Øieblikke som forstenet. Hun troede ikke sine egne Øine. Omsider listede hun sig dog efter ham. Da Ludvig saae hende komme, opslog han en Latter, og gik hurtigt bort.

I dette Øieblik randt Overførsterens Ord hende ihu: „Maaskee elsker han Dig ikke mere!" — „O, det Skarn!" raabte hun høit, og nu gik hun, vred, grædende, smaasnakkende med sig selv, ned ad Høien til Hjemmet. Hun var traadt ind i Stuen samme Øieblik, som Faderen kom ud af Overførsterens Huus — ellers vilde Moderen have talt med hende angaaende Drommer's Andrag.

„Jeg har hentet mig en Ærgrelse derovre!" begyndte Faderen. — „Hvorledes det, lille Mand?" — „Vi tilbyde den Laps, Ludvig, vor Mine, og han svarer, han vil ikke have hende, fordi han — foragter hende."

„O min Jesus!" skreg Mine, og blegnede. — Mine's Suk opslugtes af Pastorindens opbrusende Skjænden, der nu udgjød sig i en Strøm af Udraab: „Hvad siger Du? Foragte? Vort Barn? Den uartige Bengel!" o. s. v.

Mine erfarede da omsider det Hele gandske udførligt, kun gandske forvanskket ved Præstens Stemme og Tone. Ludvig saae rasende ud, og i denne Rasenhed blandede sig en dæmpet Sorg, da han sagde de Ord: „Fordi jeg — foragter hende dybt!" — Men da Præsten gjentog disse Ord, paatog han sig en haanligt smilende Mine.

Mine's Hjerte var sønderrevet af Smerte, Grædmelse, Vrede, og i dette Øieblik meddeelte Moderen hende Drommer's Andrag, talte med hende om Heste og Kareth, om smukke Klæder ꝛc.

Mine svarte Intet. Det faldt hende ind, hvorlunde hun, ved Drommer's Arm, i Vognen med ham, paa Lystvandringer med ham, kunde tage den fuldstændigste Hævn over Ludvig. Hun var endnu i den første Hede over den dobbelte Beskjæmmelse, hun nys havde lidt, hun saae endnu engang Ludvig paa Engen med den smukke Pige, hørte hans Latter, hørte ham sige: Jeg foragter hende! — og paa eengang raabte hun: „Ja, Moder, jeg vil have Drommer!"

Medens dette foregik i Præstens Huus, talte Overførsteren med Ludvig. I Begyndelsen kunde han slet ikke faae Ludvig til at tale; men da Overførsteren gjentagne Gange forsikkrede ham om, at Mine elskede ham, svarte han med en bitter Latter:

„Og jeg forsikrer, at hun elsker Drommer. Jeg har jo hørt igaar med begge mine Øren — "

„Hvad har Du hørt?" — Ludvig fortalte nu sin Fader, hvad han, Aftenen tilforn, havde hørt ved Dandsen. Men atter med Tilsætninger, som hans Heftighed gjorde. Han fortalte om Mine's Henrykkelse ved Drommer's Kjærlighedserklæring, om hendes søde, kjelne Svar o. s. v.

„Det er ikke sandt!" raabte Overførsteren. — „Ikke sandt, hvad jeg har hørt og seet, ikke sandt, naar hun idag eller imorgen siger Ja, ikke sandt, naar de staae for Altret og vorde viede — ikke sandt, naar hun kommer i Barselseng! Ha, ha, ha!" —

„Ludvig, hun vil ikke sige Ja!" sagde Overførsteren noget forlegen og ærgerlig.

„O, friede Drommer blot idag, skulde vi nok faae at see!" svarte Ludvig.

„Han har friet." — „Friet? spurgte Ludvig, og blev hvid som en Væg: Friet? tilføiede han koldt og bittert: Nu, for mig gjerne! Jeg skjøttede ikke om hende, om hun end sagde Nei. Men hun har sagt Ja!"

„Nei, det har hun visselig ikke, Ludvig!" — „Hun har! Gaae kun over, og spørg ad! Hun har, ved Gud, ved alle Himle, ved min og Deres Salighed, hun har sagt Ja!"

Overførsteren rystede betænkeligt paa Hovedet, og gik derover. Præsten kom ham imøde udenfor Døren. „Hør, Fatter! sagde Overførsteren: Jeg har en Bøn til Dig — eller har Du allerede talt til Din Pige om Drommer's Andrag!"

„O ja!" — „Og Mine?" — „Har samtykket!"

„Samtykket? Fatter, Fatter! I har overtalt hende!"

„Tilvisse, det har vi ingenlunde. Hun har gandske frivillig sagt Ja, hun har med Glæde sagt Ja. Vil Du høre det af hende selv? — "

Mine treen just ud. „Mine! spurgte Faderen: Har Du ikke sagt Ja til Drommer?"

„Jo! svarte Mine: Jeg vil have Drommer og ingen Anden." Med disse Ord gik hun over Forstuen.

„Nu, saa er da Satan reent løs! sagde Overførsteren gandske ærgerlig: Saa vilde jeg ønske, at Pokker havde den Drommer langt borte. Adieu, Fatter!"

Ludvig stod ved Stuedøren, og spurgte mørkt: „Nu?" — „Du har Ret, Ludvig. Jeg vilde ønske, at Fanden — — " Nu saae han, at Ludvig var bleg som en Døende. „Ludvig! raabte han: Min Søn!"

Ludvig greb sin Faders Haand, og en Strøm af varme Taarer bedækkede den. Hulkende sagde han: „O, Fader, Fader, Menneskene ere Uhyrer!"

Overførsteren trøstede sin Søn, og vilde indgyde ham Haab. Men vildt og heftigt kastede Ludvig alt Haab fra sig, og høit og dyrt svor han, aldrig at tænke paa Mine mere, ei engang om hun nu angerfuld kastede sig for hans Fødder.

Den gamle Mand var at beklage. Han følte, at han havde kunnet undgaae hele den ulykkelige Vending, naar han havde baaret sig anderledes ad.

Han gik ind i sit Kammer, og græd bitterlig. Han holdt Alt for tabt, fordi han tog Alt saa alvorligt, som det forekom ham. Han troede, Mine havde ladet sig blinde af Drommer's glimrende Vilkaar.

Præstekonen holdt Mine's Phantasie i en evig Hvirvel. Hun opløftede Drommer's gode Egenskaber til Himlen, og nedsatte Ludvig lige til Helved. Mine havde megen Godhed for Drommer, og Skildringerne af Drommer's Velstand, af den Overflødighed, hvori hun skulde leve, af den Elegants, som herefter skulde omgive hende, virkede mægtigt paa hende; men aldrig ansaae hun de smuktfarvede Billeder, Moderen viste hende, for Andet, end for Midler, hvorved hun kunde hævne sig paa Ludvig.

Aldrig kastede hun et Blik paa det Minut, da hun skulde vorde Drommer's Kone. Sikkert havde hun da rystet i sit Inderste, rystende var hun traadt tilbage, og Kjærligheden havde snart udslettet alle de skjønne Billeder. Hun saae sig hele Tiden som Drommer's Kone allerede, eller rettere, hun tænkte kun, at Ludvig skulde troe, hun var det, og hans Harme glædede hende.

Om Eftermiddagen kom Drommer op ad Gaden. Moderen, som havde seet ham, gik, ligesom hændelsesviis udenfor Døren, just som Drommer maatte gaae forbi. Drommer tiltalte hende — det ene Ord tog det andet, og Præstekonen kunde ikke fordølge, at Mine havde sagt Ja til hans Forslag.

Nu treen Drommer ind. Arme Pige, hvor er nu Din Triumph, hvor Din Hævn? — Mine skjalv, hun troede at forgaae, da hun saae Drommer, der

greb hendes Haand og trykte den mod sine Læber. I dette Øieblik skreg hendes hele Væsen med tusind Stemmer: „Jeg elsker Ludvig!" Og den arme, frygtsomme Pige vovede neppe at lade et Suk høre.

Hvorledes torde hun nu sige Nei til en Mand, som hun agtede ubegrændset? Hendes Moder trængte ind paa hende, Drommer bestormede hende, Faderen betragtede hende smilende. Alt var imod hende. Hendes Natur oprørte sig, hendes Livskræfter vare i Oprør, hendes Hjerte var sønderrevet. En gruelig Angst greb hende; med et vemodigt Blik saae hun op til sin Fader, idet hun holdt sig i hans Sloprok. Faderen greb hendes Haand, Drommer rakte sin frem, Faderen lagde hendes Haand i Drommer's Haand — hun blev bleg — „O, Du min Gud!" raabte hun bestyrtet. „Er De Min, bedste Pige?" spurgte Drommer. — „Siig dog Ja, Mine!" sagde Moderen. — „Kjære Barn, Gud velsigne Eder Begge!" sagde Faderen, og Mine, den arme, ulykkelige, forpiinte, bestyrtede Pige, sagde i denne Forvirring, uden at vide, hvor hun var, eller hvad hun sagde: „Nu, Gud! Ja, ja!"

I samme Nu havde hun en Brillantring paa Fingeren, et varmt Kys paa Læberne, sin Faders Haand paa Hovedet og sin Moders ordrige Gratulation om Ørerne. Det surrede for hendes Øren, hendes Knæe vaklede, hun saae, hun hørte Intet mere, hun sank i sin Faders Arme, og laae der i dyb Afmagt.

Da hun kom til sig selv, tiltalte man hende fra alle Sider, man spøgte, man fortalte, hun kunde neppe fatte nogen Tanke, og Alt, hvad hun følte, var en uhyre Angst — Alt, hvad hun tænkte, var Ordet: Ludvig! —

Mine, Mine! Hvor er nu det stolte Blik, Du vil kaste paa Ludvig, naar Du gaaer ved Drommer's Arm? Hvor er nu den kolde, skjødesløse Mine, Du vil paatage Dig, naar Ludvig seer Dig ved Drommer's Side? — Der sidder den arme Pige med en Forbryderskes Ansigt, og vover ei at see ud af Vinduet, af Frygt, at Ludvig's Øie skal træffe hende.

Hun gik ind i sit Kammer. Her vred hun sine Hænder, her græd hun af dybeste Bryst, og hulkede, saa en Steen havde maattet røres derved. Hun lagde Ringen i en Æske, og skjød den langt ind under sin Seng; hun tittede ud af Vinduet, om Ludvig ikke saae hende, og treen han udenfor Døren, foer hun tilbage, som om hun havde seet et Spøgelse.

Næste Morgen sendte Drommer Silketøier af alle Farver, Pynt i stor Mængde, og et: „O Gud! O Gud!" undfoer, med en Strøm af Taarer, den ulykkelige Pige. Hun rørte Intet, hun vilde Intet see, ihvormeget Moderen end bad.

Kom Drommer, saa tvang hun sig saa godt hun kunde; den Frygt, den Agtelse, hun havde for ham, gav hende en taalelig Holdning. Hvert Kys, hvert Haandtryk, hvert Favntag taalte hun, uden at gjengjælde det. Hun var taalig som et Lam under Klipperens Jern. Imidlertid var hun ikke at bevæge til,

at gaae ud med Drommer, ihvormeget han end bad, ihvor alvorligt Moderen end befalte hende det. Engang, da Drommer havde indbudet hele Familien til sig, maatte Fader og Moder endogsaa finde sig i, at gaae med hende ud af Bagdøren.

Pigerne udbredte snart den store Nyhed, at Mine var den rige Drommer's Brud. Overførsteren erfarede det selvsamme Dag, som Mine havde sagt Ja. Taarer trillede over den Gamles Kinder. Han kaldte paa sin Søn, og tørrede sine Øine.

„Sæt Dig, Ludvig! begyndte han: Vi have noget at tale med hinanden. — Min gode Dreng, der gives saameget i Verden, der gaaer En contrair, at — — hør, kjære Ludvig, jeg troer virkeligen, at Mine derovre har forlovet sig med Drommer! — — Jeg veed ikke, hvad det kan være, der kniller mig saaledes i Halsen."

Ludvig sad gandske stille, støttende Hænderne paa sine Knæe, og saae med et halvt dumt, halvt mørkt Ansigt, stivt gjennem Vinduet. „Hører Du, Mine har virkeligen forlovet sig med Drommer, og Brylluppet skal — — "

„Nu, ja vel, svarte Ludvig koldt — Bryllup følger der jo altid paa Forlovelse! Hvad vedkommer det mig? Eller vil hun maaskee bede mig til Bryllup?"

„Nu, gaae kun, Ludvig! Jeg seer, det er for tidligt endnu, at tale med Dig derom. Naar Du har grædt engang, saa vil jeg tale videre."

Ludvig knyttede Hænderne, og gik ud, gjennemstreifede alle Skove, skjød, uden at see et Dyr, og kom tilbage uden Krudt og Bly.

Næste Morgen gandske aarle lod Overførsteren Præsten bede over til sig. Han kom, og Overførsteren tiltalte ham venligt: „Hør, Fatter! Mig tykkes, Du har gjort en uklog Streg. Er det sandt, er Mine forlovet med Drommer?"

„Ja, igaar Klokken Tre." — „Og hvorfor saa ilfærdigt?" — „Det er min Kones Skyld."

„Ja, naar de alt ere forlovede, saa er det vistnok umuligt. Hør, kjære Ven! Tingen staaer nu ikke til at forandre, skjøndt den kan tage en sørgelig Ende. Ludvig elsker Mine, og feiler jeg ikke meget, elsker hun ogsaa ham. Ere de virkeligen ordentligt forlovede, med Ring og Ja?"

„Med Ring og Ja!" — „Nu, saa give Gud sin rige Velsignelse dertil! Jeg gratulerer, Fatter, vel af et tungt Hjerte, men dog af Hjertet. Min Dreng maa kun skaanes en Smule, kjære Ven! Kom derfor ikke hid i Brudevisit, bed os ei heller til Bryllup. Er det muligt, da lad det Hele gaae stille af. Ludvig er en Hidsigkop. Jeg vilde ikke gjerne, at der skulde — vi have været Venner i tyve Aar, og ville vedblive at være det til det Yderste. Gjør mig den Villighed!"

„Det har gode Veie, kjære Overførster. Pigen vil ikke til Vinduet engang. Og Brudevisiten? Min Kone vilde nok, men Mine har gandske afslaget det, og med Brylluppet forholder det sig ligesaa."

„Hør, kjære Pastor, den Ting er anderledes, end den skulde være. Bed den gode Gud, han ville afvende al Ulykke."

„Jeg er af samme Tanker!" svarte Præsten, og begge Fædrene adskiltes med tungt Hjerte.

Om Aftenen bad Overførsteren sin Søn reise bort i et Embedsanliggende. „Jeg skal bort, til Brylluppet er forbi? spurgte Ludvig koldt: O ja, hjerteliggjerne." — „Nu, saa tag Hesten imorgen, og reis med Gud. Du bliver, til jeg skriver."

Næste Morgen sadlede Ludvig sin Hest. Den blev ført til Døren, en Karl bandt Mantelsækken med Ludvig's Klæder bagpaa, og Ludvig gik ind, at sige sin Fader Farvel.

Nine hørte Hesten stampe, hun tittede gjennem Gardinet — hun udgjød en Strøm af Taarer og vred sine Hænder i den bittreste af alle Følelser. Hun saae Ludvig træde ud med et blegt og kummerfuldt Ansigt — hun tilhyllede sit Ansigt i rasende Smerte. Vildt fløi hun derpaa til Vinduet, rev det op — — just vilde hun raabe: „Ludvig!" men Ludvig fløi bort i samme Øieblik, og hun følte sig saa forladt, at det gjøs i hende.

„Ludvig! Ludvig!" saa raabte hun hundredegange i mørk Fortvivlelse. Imidlertid havde dog Ludvig's Afreise den lykkelige eller ulykkelige Virkning, at hun nu spillede en bedre Rolle i Drommer's Nærværelse. Nu gik hun ud med ham. Drommer's Henrykkelse, hans Stræben efter at behage hende, gjød dog en Draabe af Glæde i hendes Elendigheds bittre Kalk.

Alt, Alt i Verden havde hun givet for en Efterretning om Ludvig, og dog havde hun ikke Mod til at spørge en Pige, hvorfor han var bortreist. Hun

undveeg Overførsteren, der nu kom over nogle Øieblikke nu og da, som en Forbryder sin Bloddommer.

Var Ludvig bleven, eller havde Overførsteren kun eengang kunnet tale med Mine under fire Øine — sikkert havde Alt maattet tage en anden Vending. Overførsteren var en altfor ligefrem Mand til at han ikke skulde have viist Drommer Tingenes Sammenhæng, og Drommer var for klog til at han skulde vedblevet saa høit et Spil. Men Overførsteren troede endnu stedse, at Mine ønskede at vorde Drommer's Kone, og i denne Mening bestyrkede Pastorinden ham stedse mere.

Ludvig var borte — var han bleven længer, da havde Begges Kjærlighed oversprunget alle Skranker. Een eneste Samtale havde strax løst Knuden.

Bryllupsdagen nærmede sig, og Overførsteren, som man havde indbudet, foregav, at maatte foretage en lille Reise. Virkeligen reiste han ogsaa Dagen før Brylluppet.

Da Mine saae Overførsteren ride bort, følte hun sig saa skrækkeligt forladt, at hun raste. Hun var ikke at bevæge til, at komme ind til Drommer. Moderen foregav en lille Upasselighed, en Grille, som beroligede Drommer.

Mine sad paa sit Kammer, indelukket, grædende, hænderovridende. Hvergang hun tænkte paa Morgendagen, gjøs det i hende. Saaledes sad hun til Aften.

Klokken otte hørte hun pludseligt Ludvig's Stemme. Hun foer op og til Vinduet. Ludvig steg af

Hesten, kastede et Blik paa Præstens Huus, og gik ind i sin Faders.

Gud veed, hvad Haab Mine's Hjerte fattede! Glad slog hun Hænderne sammen, hendes Taarer standsede, hun havde kunnet springe af Glæde. Ak, hvor gjerne var hun sløien i Ludvig's Arme, hvor gjerne havde hun klaget al sin Jammer for ham!

Hun tænkte paa Morgendagen — hun foer gysende sammen, og saae sig paa eengang atter i sin Elendigheds Dyb.

Ludvig havde ikke længer kunnet udholde den Angst, hvori han var; i sine Breve havde hans Fader rykket Mine's Bryllupsdag langt tilbage. Endnu engang vil jeg see hende forinden! Det havde han tænkt hvert Øieblik, indtil han omsider besluttede, at ride hjem en Dags Tid. Han lod sadle, sad op, og galopperede hjem. — Her erfarede han strax, at det imorgen var Mine's Bryllupsdag, og at hans Fader var bortreist paa et Par Dage.

Det var en Efteraarsaften. Han løb om i Haven, og stod hvergang stille ved Gitteret, som adskilte den fra Præstens. Han saae noget Hvidt bevæge sig indenfor — han stirrede did, han lyttede med al Anstrengelse, og det kom ham fore, som om han hørte Nogen sukke. Han listede sig ud — over Veien — og saae — o Himmel! o Jammer! o Henrykkelse! — saae Mine gaae, hørte hende sukke, hørte hende hulke.

Alt var glemt. Han styrtede ind i Haven. Mine laae i hans Arme, Mine's Læber berørte hans, Mine's Arm omslyngede ham smerteligt. —

„Ak, Ludvig, min elskede Ludvig!" — „Mine! Mine! Min bedste Mine!" Ordene qvaltes, deres Suk blandede sig med deres Taarer. De sank tæt sammen, hans Mund laae paa hendes fulde og vaade Bryst.

„Mine! Mine!" raabte han endnu engang. — „Ludvig!" sukkede den ulykkelige Pige, idet hun traadte et Skridt tilbage, for at betragte ham. Han opløftede sine Øine, og saae Pastorinden, som just udstrakte sin Haand og greb Mine.

„Kom, Mine! sagde hun befalende: Hvortil det Barneværk? Kom ind!"

Mine forsvandt med sin Moder. Ludvig stod der, død som en Støtte, og stirrede med græsselige Blikke did, hvor Mine var forsvunden. Han kastede sig til Jorden, sled sig i Haaret, hylte af Smerte, og først ved Midnatstid gik han hjem, for at gjennemrase Natten.

Mine's Tilstand var ligesaa frygtelig. Hun gjennemjamrede den halve Nat og mod Morgen faldt hun i en urolig Slummer, som ikke vederqvægede hende.

Da Drommer kom, skrækkedes han ved at see hende. Det hvide Atlask, hvori hun var klædt, det sneehvide Ansigt, den melankolske Sorg, det smægtende Blik gav hende Udseende af en overjordisk Skabning. Hun saae stivt paa een Plet; langtsom rullede en Taare fra hendes halvbedækkede Øie.

Drommer's Kjærtegn og Henrykkelser formaaede ei at vække hende af hendes Drømmerier. Hun

hørte ikke, hun saae ikke. Hun begreb Intet af Alt, hvad man talte til hende.

Men da hun hørte Kirkeklokken ringe, foer hun op. „O Du min Gud! raabte hun: Nu! Nu!" — Hun greb sin Faders Haand, trykte den ængsteligt og sukkede: „O Gud, Fader!" — En Gysen gjennembævede hende. Drommer sprang til. „Hvad fattes Dig, bedste Pige?" — „Gud veed! svarte hun ængsteligt: Intet!" Hun trykte Drommer's Hænder, og støttede sig grædende ved hans Arm. Drommer tog det for Kjærtegn, som i Grunden var den skrækkeligste Angst.

Hendes Fader gik ind i sit Kammer, tørrede sine Øine, saae igjennem Vinduet mod Himlen og mumlede: „Gud, Gud, lad mit graae Haar fare i Graven med Glæde!" — Han tænkte paa Overføresteren.

Det ringede trediegang. Præsten sagde: „Nu, i Guds Navn, Børn!" Mine frøs, saa Tænderne slog sammen i hendes Mund. Man gik til Kirke. Drommer bar hende næsten. Hun slog Øinene ned, da hun treen udenfor.

Ludvig kastede et Blik udaf Vinduet, saae Brudeskaren, slog Vinduet i igjen, og opslog en frygtelig Latter, og loe og græd vexelviis.

Toget havde naaet Kirken. Med vaade Øine læste Præsten Vielsesformularen. Lydt svarte Drommer: „Ja!" Mine kunde neppe holde sig opret. Da hendes Fader gjorde hende det afgjørende Spørgsmaal, slog hun sine Øine mod Kirkeloftet og bevægede Læberne; men der hørtes kun et Suk. Med

hvert Øieblik blev hun blegere, hendes Læber blaanede. Faderen skyndte sig, og man maatte kjøre Bruden hjem.

Saa var da nu Mine Drommer's Kone. Sønderrevet var det Kjærlighedsbaand, Natur, Hjerte, Vane, Uskyldighed og den inderligste Liighed i Aand og Hjerte havde knyttet.

O menneskelige Dyd! O menneskelige Lykke! Forfængelige Ord, uden Gjenstand, som I kunne betyde! Hvormange Millioner saadanne Taarer ere ikke blevne fældede, som Ludvig og Mine fældede dem nu! Hvormange ville ikke vorde fældede herefter! Og det ubetydeligste Skjebnekast er Skyld deri. O, skrøbelige Menneskeskjebne!

Dagen efter Bryllupet kom Overførsteren tilbage, og studsede ved at finde sin Søn. Ludvig sad der, stum, uden Bevægelse, malede med Fingrene Træk paa Bordet, smilte stundom og deeltog i Intet. Sin Faders Hilsen besvarte han ikke.

Overførsteren begyndte tusinde Samtaler; Ludvig saae stivt paa ham, som om han hørte meget opmærksomt til, og smilte uden Betydning, og vedblev at male paa Bordet. Faderen blev bange. Han begyndte at tale om Mine, han gik ind i alle sin Søns romantiske Ideer, og efter stor Anstrengelse lykkedes det ham omsider, at give den ulykkelige Yngling Mælet igjen.

Overførsterens Adfærd var saa klog, han vidste saa fiint at forene sine Hensigter med sin Søns menneskefiendske Beslutninger, at Ludvig undtog sin

Fader fra det Fjendskab, hvormed han vilde støde alle Mennesker fra sig.

Faderen tog ham med sig i en Vogn, og efter nogle Dages Forløb, som de havde tilbragt allene med at kjøre, var Ludvig's Kummer mildnet saavidt, at han nu igjen kunde tage mod Raad. Overførsteren bragte ham til sin Broder, der beklædte et hæderligt Embed i en stor Provindsialstad og bar stor Kjærlighed til sin Neveu, fordi han elskede sin Broder høit, og selv ingen Børn havde.

Her blev Overførsteren endnu fjorten Dage, for selv at oppebie sin Søns Sygdomskrisis, og da han nu saae, at han uden Fare kunde overlade ham til sin Broders Behandling, reiste han tilbage igjen.

De mangfoldige Adspredelser, det Nye i Bylivet, de mange Leiligheder, Ludvig her fandt til at fuldende sin Dannelse, lode ham efterhaands glemme, hvor ulykkelig han havde været. Lidt efter lidt forvandledes hans Misanthropi til en elskværdig Alvorlighed.

Nine var endnu stedse hans Ideal, eller rettere, et Ideal, som lignede Nine, var den Gudinde, hans Phantasi hang ved. Nine var ogsaa bleven roligere lidt efter lidt. Vel kunde hun endnu tænke gandske vemodigt vaa Ludvig hele Timer, vel kunde hun endnu, naar hun var allene, offre hans Minde Taarer, vel lukkede hun ofte, naar Drommer kjærtegnede hende, sine Dine, tænkte paa Ludvig, kaldte ham tilbage i sin Forestilling, og bedrog sin Mand, naar hun laae i hans Arme; men det skete kun i de første Maaneder af deres Ægteskab. Drommer's

Godhed, hans Aand, hans Talenter sank vel mærkeligt ned fra den Høide, hun i Begyndelsen havde seet dem i; men dog havde hun ingen Grund til at forbande sin Bryllupsdag.

Hun faldt efterhaands paa den Betragtning, at Drommer dog havde været agtværdigere, end Ludvig. Efter nogle Smaareiser følte hun sig endogsaa ved den Agtelse, hendes Mand nød og hun ved ham, skadesløs for den strandede Lykksalighed, hun vilde have nydt i Ludvig's Arme. Ja, stundom drog hun endogsaa i Tvivl, om hun ikke var lykkeligere med Drommer, end hun vilde være bleven med den vel naturliggode, men upolerede Ludvig.

Saaledes vare to Aar henrundne. Ved at indføre Mine i Selskaber og ved smaae Reiser havde Drommer givet hende den Fiinhed i Sæder, som fattedes hende endnu. Hun var bleven en brillant Qvinde, som dog havde en høi Grad af Naturlighed og var fri for alle Prætensioner.

Overførsteren fik de bedste Efterretninger om Ludvig fra sin Broder; Denne kunde ikke noksom rose Ynglingen. Faderen var hjerteglad, og sagde hundredgange til Præsten: „Lader os takke Gud, at Alt er løben saa vel af.“ Præstens vare lykkelige i deres Barns Lykke og Ære. Man var tilfreds; det truende Uveir havde fordeelt sig, Himlen var klar og reen.

Da gjorde Drommer med Mine en Reise til en Bekjendt, som allerede ofte havde indbudet ham. De traf flere Gjæster der. Mine var saa elskværdig, at hun endogsaa indtog Damerne i Selskabet. Dst:

trene i Huset begyndte, efter et Par Dages Forløb, at drille et Par Piger, som ogsaa vare der i Besøg, med en ung Mand, som de ventede hvert Øieblik.

Samtalen blev saa levende, at Mine tog Deel deri. Man beskrev hende den unge Mand som en riig, smuk, veldannet, talentfuld ung Herre, som ethvert qvindeligt Hjerte maatte holde af, og just som man endnu talte om ham, drog den ene Piges Stemme: „Der kommer han!" dem Alle til Vinduet.

Den unge Mand var tilhest, simpelt men smukt klædt; han havde en fyrstelig Anstand og den ædleste, rankeste Skikkelse, man kunde see. Han kom op ad Trappen, og de unge Pigers Hvisken fordobbledes.

Døren gik op, og Mine hang med aabne Øine ved Manden, som gjorde den ædleste Compliment for Selskabet — Det er Ludvig's Træk! tænkte hun med Skræk, og hun feilede ikke. Det var Ludvig. Hun hørte Verten raabe ham imøde: „Tusindgange velkommen, Hr. Hallberg!"

„Gud! sagde hun ved sig selv: Det er ham!" Hun blev bleg og atter rød; hendes Bryst bankede, hendes Blod fløi, hun holdt sig ved et Bord, for ei at segne om. De Andre vare for opmærksomme paa Ludvig til at see hendes Forvirring.

Da de første Complimenter og Vertens Samtale med Ludvig vare tilende, kastede han sine Øine omkring paa de Tilstedeværende. Han forfærdedes, da han kastede sit Blik paa Mine, som talte et Par Ord med sin Naboeske. Han troede at finde en træffende Liighed med Mine, men Mine var, i de to Aar, udvoxen; da han saae hende sidst, var hun en Rosen-

knop, og nu en Rose, som har aabnet sig gandske i Middagssolens Skin. Dertil kom hendes Dragt, hendes frie, fine Anstand, den usigelige Gratie i hendes Stilling. Det er ikke hende, tænkte han, og dog kunde han ikke vende Øinene fra hende.

Men da han hørte hendes Stemmes første Tone, blev han blussenderød. „Det er hende! Det er hende!" — Han gik ind i et Sideværelse, for at fatte sig. Mine's friske, blomstrende Ansigt mishagede ham; selv hendes elegante Paaklædning var ham imod. I hans Phantasi stod hun, som han havde seet hende den sidste Aften, bleg, med Øiet fuldt af Taarer, hvidt og simpelt klædt. Hendes tilfredse Udseende betragtede han som en Majestætsforbrydelse mod Kjærligheden, og den Beslutning, at behandle hende koldt, laae i hans Sjel.

I Mine's Sjel laae Forlegenhed, Undseelse, men dog især den reneste Glæde over at gjensee sin Barndomsven og at gjensee ham saaledes. Hendes Hjerte var allerede fløiet ham imøde, da hun endnu stod, som om hun ikke saae ham. Hun foresatte sig, paa hans Spørgsmaal strax at tilstaae, hvormegen Deel han endnu havde i hendes Hjerte, ja, spurgte han end ikke derom, saa vilde hun tilstaae ham det endda.

Den skjønne, qvindelige Sjel! Intet Pruderi. Hun aabner sit Hjerte, fordi det aabnet er skjønnest.

I Sideværelset spurgte Ludvig Verten, hvo den Dame var i den rosafarvede Atlaskkjole. Han gjorde dette Spørgsmaal saa høit, at Mine hørte det. „Madame Drommer!" var Svaret, og strax treen Lud-

vig frem, nærmede sig Mine, greb hendes Haand, kysfede den, og gjorde hende en meget artig Compliment. Han spurgte til Hr. Drommer, til hendes Forældre, til sin Fader ꝛc. Intet Træk af den gamle Fortrolighed! Mine betragtede hans Øie, om det dog ikke var muligt, at opdage et af de gamle Blikke deri. Nei, intet Blik, som hun kjendte! Det var den artige, beskedne Mand, som træffer sin Landsmandinde paa et fremmed Sted, og fryder sig mere ved deres fælles Fædreland, end ved sin Landsmandinde.

Ved Ludvig's Kulde tabte Mine alt Mod til at aabne sit Hjerte. Hun taug forlegen, og jo forlegnere hun blev, desto finere, desto friere blev hans Underholdning og Anstand.

Drommer kom nu ogsaa. Ludvig præsenterede sig ogsaa for ham med en saa ædel, men kold Høflighed, at Mine's Hjerte slog følelig derved. Drommer glædede sig ved at see Ludvig igjen, og nu blev Conversationen almindelig.

Nu begyndte Fortidens Billeder igjen at vorde levende i Mine's Hoved. Disse Billeder fik saa smuk en Colorit ved den tilstedeværende Ludvig, at Mine var gandske fortryllet deraf.

Ludvig's fine Urbanitet, det Tiltrækkende i hans Fortællinger, det Alvorlige i hans Reflexioner, den Varme, som gjennemglødede hans Foredrag, den Opmærksomhed, hele Selskabet skjenkede ham — alt dette bemærkede Mine gandske vel.

Hun følte i eet og samme Øieblik et Slags Triumph og Beskjæmmelse i sin Sjel. Hun taug og

hørte til. Hendes Blik faldt paa hendes Mand, og dette Blik fuldendte. Drommer saae just med en smilende Mine paa Ludvig, der sagde noget til ham, og bukkede sig derpaa for ham med saa sienshynlig Høiagtelse, at det forekom Mine, som om hendes Mand og Ludvig havde skiftet Rolle.

Efterhaands havde hun Tid nok til at betragte Ludvig og gjøre sine Anmærkninger over ham. Han var en smuk Mand, hans Stilling var i Sandhed kongelig, hans Bevægelser fine, hans Gang hurtig og fast, hans Stemme en dyb, reen Tenor, og tillige havde han saameget Godt og Mildt i sit Ansigt, at man maatte elske og agte ham høiere, jo længere man betragtede ham.

Mod Aften spillede han paa Klaveret og sang blandt Andet en af Mine's gamle Arier. Hemmeligt maatte hun tørre en Taare af sine Øine. Derpaa phantaserede han med en Styrke, saa der ikke hørtes noget Aandedræt, medens han spillede. Med eet Ord: Alt, hvad han gjorde, bar saaledes Fuldkommenheds Præg, at Mine følte en ubegrændset Agtelse for ham. Han derimod var og blev kold mod hende. Han havde ikke udmærket hende den hele Dag; kun da han reiste, kastede han et af de Blikke paa hende, som hun gjenkjendte. Hun aabnede sine Læber til et smerteligt Smiil — men han var forsvunden.

Mine reiste nu ogsaa tilbage, men hvor forstemt! Hun kjedede sig allevegne, selv hos sin Mand, kun ikke, naar hun om Aftenen sad allene i Haven, og overlod sig til sine Drømmerier.

Ludvig's Onkel døde imidlertid, og efterlod Ludvig en meget anseelig Formue. Overførsteren begyndte ogsaa at føle Alderdommens Svaghed, og bad Ludvig komme tilbage.

Pastorinden, som endnu ikke kunde glemme den Kurv, Ludvig havde givet Mine, glædede sig til hans Tilbagekomst, og belavede sig ret paa, at lade ham føle, at Mine var Madame Drommer. „Og Mine skal tage sin bedste Kjole paa, og sit Guldur, og sine store Ringe, og saadan skal han see hende."

Den gode Kones Triumph var stor, men den formindskedes dog betydeligt, da hun saae Ludvig rulle ind i Gaden i en smuk Vogn med fire Heste for og holde for Overførsterens Dør.

Den gode gamle Overførsters Glæde var ubeskrivelig, da hans Søn laae ved hans Hjerte, og hans Glæde blev endnu større, da han talte med ham.

Dagen efter gik Ludvig over til Præstens, og da han traadte ind, gjorde den arme Pastorinde uvilkaarligt saa dyb en Compliment, som hun endnu aldrig havde gjort for noget Menneske. Hun glemte alle de Anmærkninger, hun vilde gjøre, og neiede saa tidt og saa dybt, at selve Præsten ikke kunde undertrykke et Smiil. — Han besøgte ogsaa Drommer's, modtoges artigt, og anmodedes om, at gjentage Besøget.

Ludvig følte meget vel, at han stod ved en Afgrund, og foresatte sig derfor, aldrig at træde udenfor den allerstrengeste Høflighed Grændser. Hans første Besøg blev nu saa koldt og stivt, at endogsaa man-

gen Vending i hans Samtale førte noget Foragteligt med sig.

I Begyndelsen ærgrede Mine sig over Ludvig's Kulde, og hun blev, i samme Forhold, kold og ligegyldig. Denne Kulde vakte Ludvig's Harme. Han blev bitter, naar han var ene med hende et Øieblik, og i denne Tone vedblev det at gaae i nogle Maaneder.

Men snart mærkede Mine, at Ludvig's Kulde var Forstillelse. Naar han sad ligeoverfor hende, og hun ikke syntes at mærke paa ham, kunde han blive siddende halve Timer i den samme Stilling, uden at vende sine Øine fra hende. Hans Øie hviilte snart paa hendes Ansigt, snart paa hendes Figur, snart paa hendes Fod under Bordet, og derhos udstødte han dybe Suk.

Gik de sammen, saa gik han stum ved hendes Side. Hans Arm rystede, naar hendes Fingre bøiede sig om den. Han undveeg omhyggeligt enhver Samtale om fordums Dage; men berørtes de stundom flygtigt, da fæstede han sit Øie paa Mine's Øie, og slog det derpaa mod Himlen.

Denne Bemærkning vakte i Mine's Barm en vellystig Triumph, og neppe havde hun nydt den, før hun higede efter en større. Hun vilde høre Tilstaaelsen om hans Kjærlighed af hans Mund.

Vel var hun sig ikke dette bevidst. Det var hende mere magtpaaliggende, at retfærdiggjøre sin formeentlige Utroskab og derved ende hans bittre Spot over Qvindernes Ubestandighed.

Med hver Time, de tilbragte hos hinanden, bleve deres Følelser piinligere. Der sadde de, og saae paa hinanden, og sukkede. Et Spørgsmaal, et Svar — — og atter saae de paa hinanden, atter sukkede de.

Ludvig stod op, gik med store Skridt op og ned i Stuen, med Hænderne paa Ryggen, og saae ned for sig. Hun slap da sit Arbeid, og betragtede ham med Haanden under Kinden nogle Minuter. Derpaa rakte hun ham mildvemodig sin Haand — Ludvig greb den, trykte den, og satte sig igjen. Og det gjentoge de vel tregange een Eftermiddag.

Alt trykte de hinandens Hænder, saasnart de kunde naae hinanden, og der behøvedes kun en Anledning udenfra, for at bringe Flammen til at slaae op i lys Lue.

Hvergang gik Ludvig fra hende med det faste Forsæt, ikke at see hende mere. Mine foresatte sig, næste Dag at være munter og fri. Ludvig kæmpede næste Dag, og gik dog. Gaae vil jeg! tænkte han: Men jeg vil behandle hende som min Veninde.

De kom sammen. Ludvig var lystig, Mine dandsede omkring. De vare Begge fulde af vittige Indfald. Lidt efter lidt tog Lystigheden af — et Ord, en Mine var nok til at forstyrre hele Munterheden, og efter en halv Times Forløb sadde Begge der igjen, og saae ud som et Par Døende!

„Det gaaer aldrig godt!" sagde Ludvig hver Aften. — „Gud, hvad skal det blive til?" sagde Mine til sig selv, idet hun saae efter Ludvig, naar han gik bort.

Nye Kampe, nye Beslutninger, som Kjærlighe-den altid beseirede den følgende Dag.

Alt nærmede de sig hinanden skjælvende, alt be-tragtede de hinanden med Mis- og Tiltroes tvetydige Blikke; alt udstødte Mine tidt et Lud— den første Stavelse af Ludvig's Navn — og begrov den anden i et Suk; alt sprang Ludvig ofte op, for at styrte sig for hendes Fødder.

Hver Kamp og Modstand bragte dem hinanden nærmere. Mine skjalv for det Øieblik, det vilde komme til en Forklaring, og dog ønskede hun det; Ludvig forbandede sin Svaghed, og naar han troede at være stærkest, bragte et Blik, et Haandtryk ham Afgrunden nærmere.

Saaledes gik det en Tidlang. Overførsteren talte med sin Søn derom. „Kjære Ludvig! sagde han blidt: Jeg haaber, Din Villie er endnu uskyl-dig; lad Dine Besøg hos Drommer's vorde sjeld-nere."

Ludvig svor, ikke mere at gaae derhen, og vir-keligen blev han borte i tre Dage. Men i alle dem følte han en saadan Uro, at han troede at føle Be-gyndelsen af en Sygdom. Dertil kom endnu, at han betænkte, hvad dog Mine vilde sige til hans uven-tede Udeblivelse. Kort, han besluttede endnu engang at gaae til hende, for at sige hende et evigt Farvel.

Han gik, og traf hende, som han havde ønsket, allene. Med et sørgmodigt Ansigt treen han ind, og Mine modtog ham med et lignende Ansigt. De gave hinanden Haanden, saae paa hinanden, sukkede, trykte hinandens Haand, og taug.

Omsider begyndte Ludvig stammende at erklære, hvorlunde dette var hans sidste Besøg. „Jeg maa — jeg maa blive borte — for Deres, for min egen Lykkes Skyld. Det maa, det kan ikke blive, som det er!"

Mine taug, trykte hans Haand, og saae med vaade Øine mod Loftet. Ludvig vidste ikke at tilføie mere. De stode Begge der, og sukkede, og taug.

„Saa velsigne Dem Gud!" begyndte Ludvig atter med et mørkt Ansigt.

„Og Dem!" sukkede Mine, og hendes Læber bævede, hendes Øine svømmede i Taarer.

Endnu stode de der, hensunkne i hinandens Betragtning. „Ludvig!" hviskede Mine omsider, og lagde sin Kind mod hans Skulder.

„Gud, Gud, store Gud! Hvor er jeg ulykkelig!" raabte Ludvig, og slyngede sin Arm om hendes Liv. „Mine, Mine! raabte han hurtigt: Ikke sandt, Du elsker mig?"

Hun trykte sin Mund paa hans, de favnede hinanden, de reve sig voldsomt løs fra hinanden, Ludvig styrtede til Døren, Mine standsede ham. Han vilde vriste sig løs. — „Slip mig, slip mig, jeg maa gaae!"

„Saa gaae!" græd hun, og gik hulkende tilbage i Stuen. Ludvig fulgte hende. De sank paany i hinandens Arme, forsikkrede hinanden om deres Kjærlighed, svore, at ville skilles ad, og bleve dog. En Pige gjorde Ende paa Underholdningen. Ludvig gik.

Han blev otte Dage borte. Han saae hende igjen, saae hende i Eenrum — de samme heftige Scener.

Lidt efter lidt saae de deres Kjærlighed i et mil-dere Lys. Stundom kunde de sidde gandske roligt ved hinandens Side og nyde den Lykke, at elskes, men oftere skete det dog, at de følte sig ængstede i de-res Samvittighed. Hundrede Planer udkastede Beg-ge til at forene deres Følelser med deres moralske Grundsætninger — den ene taabeligere, end den anden.

Snart skulde det være Venskab, de vilde føle, snart noget Andet. Ømmere kunde ingen Pige være mod sin Elsker, end Mine mod Ludvig. Hun laae i hans Arme, hun kyssede ham, hun blussede. Men spurgte han hende: „Elsker Du mig, Mine?" da lød hendes Svar altid: „Nei, jeg tør ikke!"

Ludvig blev endnu heftigere ved denne Egen-sindighed, som han kaldte det, eller ved hendes Dyd, som hun kaldte det. Han vilde have Forsikkringen om hendes Kjærlighed, han følte ingen Lykke, uden den, og Mine martrede ham ved sit evige: „Jeg tør ikke!"

Vellyst var det ikke, han følte, og dog indskjød denne Uvished ham tidt den Tanke, ved en fuldendt Utroskab mod hendes Mand, at tvinge hende til at bekjende: „Jeg elsker Dig!"

Begges gode Genius forhindrede det. Imid-lertid kunde dog Mine's lidenskabelige Tilstand ikke undgaae Drommer's Opmærksomhed. Han blev skinsyg, men han skjulte det under et Skin af Kulde og Ligegyldighed.

Engang, da Ludvig havde været hos hende en heel Time, traadte han rask ind i Mine's Værelse,

og fandt hende i Ludvig's Arme. Rasende trykte Ludvig sit Ansigt mod hendes Barm; Mine brændte, hendes Knæe og Hænder rystede. „Nei, jeg tør ikke!" raabte hun just, da Drommer rev Døren op. Begge fløi fra hinanden. Drommer kastede et Blik paa dem Begge, lod som han søgte noget, og gik igjen.

Ludvig og Mine vare tilmode, som om Lynet havde truffet dem. Deres Tilstand var skrækkelig, de torde neppe see paa hinanden. Stiltiende greb Ludvig sin Hat, Mine blev forlegen staaende ved Klaveret, og Ludvig gik.

Med Angst og Frygt ventede Mine Drommer. Om Aftenen kom han med et mørkt Ansigt. Man satte sig tilbords, og spiste, uden at tale. Efter Bordet stod Drommer op. „Jeg frabeder mig for Fremtiden alle Besøg af Forsteren, Madam! Er ikke Din Ære Dig dyrebar, nedrige Kreatur, saa er den dog mig det, da jeg har den Ulykke, at være Din Mand!" Dermed gik han, og slog Døren i efter sig, saa Vinduerne klirrede.

Nu følte Mine det Skrækkelige i sin Tilstand. Hun var bange, og vidste ei, hvorfor; hun vilde sende et Bud til Ludvig, og vidste ei, hvorledes. I frygtelig Ubesindighed skrev hun følgende Billet:

„Ludvig, jeg tør ikke see Dig igjen. Den Ulykke, jeg befrygtede, er kommen. Kom ikke igjen. Jeg har lidt meget, og mere foreståaer. Alt er forbi, min eneste Glæde er mig berøvet. Lev vel. Din

Wilhelmine Drommer."

Hun bad en lille Pige bringe Ludvig denne Billet gandske hemmeligt. Drommer var opmærksommere paa hende, end hun tænkte. Da den lille Pige kom ud, for at gaae bort, standsede Drommer hende, tog Billetten fra hende, og blev som rasende, da han havde læst den. „Liderlige Qvinde!" Med disse Ord sprang han rasende ind i Mine's Værelse, og kastede Billetten for hendes Fødder. „Tilstaae, bekjend!" vedblev han i frygtelig Tone. — „Hvad, sukkede den ulykkelige Qvinde: hvad skal jeg bekjende? O, ved Gud, ved min Frelser — jeg har været Dig tro." — Hun vilde omfavne ham, men han stødte hende saa voldsomt fra sig, at hun tumlede, sank tilbage, og faldt med Hovedet mod et Bordbeen. Rasende sprang han ud.

Efter nogen Tids Forløb reiste Mine sig op. Hun befandt sig ilde; Skræk, Angst, Frygt og Skam især stormede saaledes ind paa hendes Livsaander, at hun laae under. Allerede samme Aften laae hun i hidsig Feber og phantaserede.

„Ludvig! Ludvig!" var den eneste Idee, hendes Hoved havde. Hun tilstod ham sin Kjærlighed, hun forsikkrede ham derom i saa stærke Udtryk, at Drommer blev endnu mere rasende, allerhelst da alle Domestiker nu vare Vidner til hans Skjændsel. Han talte ligesaa forvirret som den Syge selv, og næsten med Magt maatte man beskytte hans Kone mod Voldsomheder fra hans Side.

Snart udbredte sig det Rygte, at Drommer nær havde myrdet sin Kone, fordi han havde truffet

hende i en Andens Arme. Overførsterens hørte det ogsaa. „Hvorledes?" skreg Ludvig. Og rasende sprang han hen til Drommer's. „Hvor er hun?" raabte han her, og styrtede ind i hendes Kammer. Her sank han hen over Mine, henflød i Taarer, og forbandede skifteviis Drommer og sig selv. Mine kjendte ham ikke; hun vedblev at tale i Vildelse, kaldte Ludvig til Hjelp, talte om sin Død, og ophidsede ham derved endnu mere.

Overførsteren var fulgt efter sin Søn. Han mødte Drommer, som just vilde gjøre Anstalt til at lade Ludvig kaste ud af Døren med Magt. Overførsteren og Drommer kom i en levende Samtale. Imidlertid bragte dog den gamle, ærværdige Mand det saavidt, at Drommer lovede, for Øieblikket at see igjennem Fingre med Ludvig's Lidenskab.

Det kom til en Forklaring mellem Begge. Drommer saae nu, at han aldrig havde eiet Mine's Hjerte. Hans Ulykke blev derved ikke mindre, men vel hans Had og hans Harme.

Overførsteren overtalte sin Søn til at følge hjem med. Da han hver Dag fik Efterretning om Mine's Tilstand, og hørte, at Drommer havde tilgivet sin Kone, formildedes ogsaa hans Heftighed.

Mine helbredtes, skjøndt ikke gandske. Drommer skaante hende vel, men hans Forhold var koldt, bittert, stundom haanligt. Mine taug dertil.

Hele Egnen var fuld af denne sælsomme Begivenhed, som Bagvaskelsen ikke glemte at fordreie. Mine's uforsigtige Moder underholdt hende hartad ei med andet, end med disse Rygter, som vare i

Omløb paa hendes Æres Bekostning. Disse Kræn-kelser aade om sig i hendes Inderste som Gift.

Ogsaa Ludvig's Tilstand forøgede hendes Græm-melse. Det unge Menneske levede som en Eneboer. Naar hans gamle Fader dybtbekymret spurgte ham: „Ludvig, hvad fattes Dig?" svarte han stedse: „Min Grav!"

Lidt efter lidt kom dog Alt i en bedre Orden, og Overførsteren begyndte atter at fatte Haab, da der forefaldt en Begivenhed, som gav Alt den sørgeligste Vending.

Drommer kjørte med Mine til en Nabo, hvor de traf stort Selskab. Det var førstegang efter sin Sygdom, hun saaledes viste sig. Da hun traadte ind, og alle Damerne saae nysgjerrigt paa hende, Nogle endogsaa begyndte at hviske til hinanden, følte Mine sig smerteligt bevæget.

Det var imidlertid forbi. Man spiste, og Mine var alt for tankefuld til at høre de Spidser, nogle kydske Damer gave hende. Drommer ønskede sig i Jorden. — Efter Bordet stod man op. Der danne-de sig Spillepartier. Man vilde sætte sig. En Da-me, som Ulykken havde ført sammen med Mine, vægrede sig ved at sætte sig. Man spurgte hende hvorfor, men det vilde hun ikke sige. Mine, som holdt sine Kort i Haanden, spurgte: „Men hvi for-styrrer De Selskabets Fornøielse?" — Foragteligt svarte Damen: „Jeg spiller ikke med Nogen af tve-tydigt Rygte."

Mine vilde holde sig — kunde ikke — hun vak-lede, hun segnede ned og grebes af heftige Convul-

ſtoner. Man kunde neppe bringe hende til ſig ſelv. I en Vogn bragte man hende hjem. Her ſagde Drommer: „Jeg vilde ønſke, jeg laae i min Grav. Død er mig kjærere, end Skjændſel!“

Mine's Øie rullede vildt, hendes Hænder knyttede ſig krampagtigt, hendes Bryſt arbeidede frygteligt, men hun ſagde ikke et Ord. Hun lukkede ſig inde, og vilde ikke ſee noget Menneſke. En Pige, ſom tiltalte hende, vilde hun ſlaae. Hun var forvandlet; denne blide Skabning var bleven en Furie. Hver Aften havde hun Feber og hver Morgen følte hun ſig ſvagere. Lægen opgav hende. Mine hørte det, ſmilte mildt, og lod ſin Mand kalde. „Drommer! ſagde hun, og vædede hans Haand med ſine Taarer: Har Du Medlidenhed med mig? Jeg dør — veed Du det alt?“ — Drommer kyſſede hendes Hænder.

Nu fortalte hun ham hele ſin Hiſtorie og dulgte ikke ſin Kjærlighed til Ludvig. Drommer følte ſig dybtbevæget; han fattede en raſk Beſlutning til hendes Redning. Strax lod han Ludvig hidkalde, førte ham ind til Mine, og raabte: „Her er Din Ludvig! Elſk ham, og vord lykkelig!“

Ak, Drommer's Høimodighed kom for ſilde. Hun døde kort efter i Ludvig's Arme.

Drommer ſørgede af gandſke Hjerte; ſtum og maalløs vandrede Ludvig om til Aarets Ende. Overførſteren døde kort efter, og ſagde til Præſten, der ſtod ved hans Dødsſeng: „Gud maa opløſe det hiſſet, eller han er ikke Gud.“ Ludvig vedblev at leve ſom en Automat; udygtig til alle Forretninger,

opgav han sit Embed, og udbad sig af Drommer Tilladelse til at boe paa Mine's Værelse.

Vel er hans Kummer bleven mildere, dog lever han endnu stedse eenlig, uden egentligt Arbeide. Mine er hans eneste Tanke, hans eneste Følelse, og sikkert vil „Mine" være det sidste Ord, hans døende Mund, maaskee snart, udtaler.

L — .

Vidunderligt Træk.

„Himlen være lovet, omsider ere vi da komne i sikker Havn!" stønnede min Bernhard af dybeste Bryst med klaprende Tænder. Jeg tittede frem af min Pelskrave — for mig laae et klartoplyst Slot, hvorfra en munter Musik lød os imøde. Bygningens glimrende Udvortes og de yndige Toner, som hilste os, lovede intet ringe Natherberg. Min Bernhard havde allerede grebet min Hests Bidsel, og nødte mig til at stige af. Hvis mine af Kulde stivnede Leemuskler havde tilladt det, kunde jeg skoggerleet, da jeg saae min gamle Svend i Ansigtet. Han funklede ordentligt i Maanskinnet, thi hans lange Skjæg var bedækket med Riim, og fra dets Spidser nedhang lange Jistapper, som, hvergang han bevægede Hovedet, ranglede mod hverandre. I Slottet syntes man ei

at have mærket vort Komme, thi trods min Raaben og min Bernhard's Banden, lod ingen menneskelig Sjel sig see. Det Forsøg, jeg gjorde paa, gjennem en Dør at trænge ind i dette Feepallads, var ligeledes frugtesløst. Alle Indgange vare tillaasede.

„Hør, Bernhard! sagde jeg: Jeg troer vi ere her komne til et forhexet Slot, og at vi komme til at blive under aaben Himmel Natten over." — „De stakkels Heste! sukkede den gamle Karl: Efter slig en Marsch ville de knap leve Natten over. Jeg har ikke saameget som en Visk Hø til dem — i min Snapsflaske er der heller ikke en Taar mere."

„Det er dog heel fordømt!" raabte jeg heftigt. Men i dette Øieblik faldt mig en herlig Tanke ind. „Holdt! sagde jeg: Jeg vil forsøge, om Trolddommen ikke kan løses." Med disse Ord tog jeg begge mine Pistoler af Sadlen, og trykte dem af paa eengang. Det Middel forfeilede ikke sin Virkning. Det heftige Knald havde overstemt Instrumenterne; der reiste sig en hørlig Triumph i Slottets Indre, og udaf alle Vinduer tittede blege Ansigter. „Hei, luk op! tordnede jeg: Skulle vi fryse ihjel hernede, mens I fryde Jer ved Livet deroppe?"

Selskabets Skræk syntes at tiltage; dog blev Døren strax aabnet og en Olding med sneehvidt Haar treen mig imøde, støttende sig ved to deilige Pigebørn. Forlegen og skjælvende fremstammede han nogle Undskyldninger, og nødte mig til at træde indenfor. Jeg angrede i dette Øieblik mine heftige Yttringer; mildt og høfligt nærmede jeg mig Oldingen og sagde: „Tilgiv, kjære Fader, om jeg har for-

styrret Deres Glæde og bragt Skræk i et muntert Selskab. Men da jeg længe havde raabt og banket forgjæves, blev mig Intet tilovers, uden det fatale Nødskud. Lad det imidlertid ikke afbryde Deres Glæde; jeg forlanger kun et Herberg for mig, min Karl og vore Heste."

Denne Tone syntes man ei at have ventet. Skyerne paa Oldingens ærværdige Pande fordeelte sig efterhaands, og om Pigernes spillede et lønligt Smiil.

Nu sattes en Mængde Tjenere i Bevægelse. En af dem førte mig op paa et prægtigt meubleret Værelse, hvor en varm, behagelig Duft aandede mig imøde og lovede mine stivnede Lemmer nyt Liv. Hvor skjønt er det dog, tænkte jeg: at de Herrer Franskmænd boe i Syden — didhen, didhen gik det jo nu!

Den vedervægende Varme gav mig min Bevægelighed tilbage; en Flaske Madeira, som en Tjener bragte mig, bidrog ikke lidet dertil. Med store Skridt maalte jeg Værelset, og tænkte paa de forgangne blodige Dage. Jeg var dengang Lieutenant i den russisk-tydske Legion. Efter Franskmændenes Flugt befandt vi os nu paa det polske Gebeet. Efter en yderst besværlig Marsch havde vi, silde paa Aftenen, naaet Landsbyen, hvortil det Slot hørte, som jeg blev indqvarteret i. Endnu havde man ikke seet nogen Fjende her; man ventede gandske vist, at vorde forskaanet, da Landsbyen laae meget fjernt fra den store Landevei; saameget mere overraskende var vort Komme. I Slottet, som laae omtrent tusind Skridt fra

Byen, havde man ikke erfaret vort Komme, før jeg saa ublidt forstyrrede Beboernes Glæde.

Efter en halv Times Forløb, som jeg, i behagelig Ørkesløshed, havde tilbragt ved Kaminen, treen min Bernhard ind til mig, bar min Stadsuniform pynteligt i begge Hænder, og saae saa sjeletilfreds ud, at jeg let kunde slutte fra hans Ansigt til det herskabelige Kjøkken. „Men hvad skal jeg med den?" spurgte jeg, pegende paa Uniformen. „Hr. Lieutenanten vil dog tage Deel i det gode Selskab, vi finde her?" spurgte han igjen. — „Jeg troer, Kulden har gjort Dig forrykt! svarte jeg noget heftigt: Tænker Du da slet ikke paa, at vi imorgen skulle fortsætte vor Marsch?" — „Vel tænker jeg derpaa, men jeg betænker ogsaa, at man i disse farefulde og møisommelige Dage, ikke maa lade nogen Leilighed til Glæde gaae ubenyttet bort for sin Mageligheds Skyld. Veed De da, om vi imorgen findes blandt de Levende?"

Jeg vidste ikke at svare den Gamle noget herpaa. Min Bernhard havde ingen ringe Magt over mig, det vidste han ret vel; opvoxen i mine Forældres Huus, havde han baaret mig paa sine Arme. Min omhyggelige Moder, som kjendte den ærlige Gamles Hengivenhed for vort Huus, gav mig ham med til Tjener, jeg kunde sige, til Opsynsmand, da jeg drog i Felten. Den Gamle anmasede sig tidt en Hofmesters Rettigheder, dog med Beskedenhed, og jeg tillod ham det gjerne, da han sørgede for mig, som en Fader for sin Søn.

Jeg var endnu tvivlraadig, om jeg skulde foretrække Glæde for Hvile, da Døren pludseligt aabnedes, og En af hine smukke unge Piger rødmende treen ind i mit Værelse. Den Hulde sagde med en Fløitestemme, hun var af sin Fader opfordret til, at bede mig deeltage i Festen. Jeg gjorde Indvendinger, som dog ikke kom fra Hjertet, og hun bad saa sødt, at jeg maatte været en Barbar, om jeg ikke havde adlydt. Da jeg havde sagt Ja, hoppede hun svævende bort, men hendes Billed blev staaende for mine Øine. Jeg fulgte den skjønne Fristerinde, og stod kort efter i Dandsesalen, midt i en Kreds af yndige Piger. Skrækken havde sat sig, jeg blev hilset paa det hjerteligste fra alle Kanter, og nu erfarede jeg ogsaa Aarsagen til Festen. Det var Slotsherrens, begge Pigernes Bedstefaders, 70de Fødselsdag.

Jeg holdt vakkert ud ved Dandsen, uden at tænke paa Marschen imorgen. Alt under Dandsen var det mig paafaldende, at den ene Skjønnes Øine forfulgte mig uafladeligt. I hendes Væsen laae noget sørgmodigt, medynksøgende, som rørte mig dybt; men ved Bordet forlod hendes Øine mig aldrig, og ofte mødtes vore Blikke saaledes, at jeg blev gandske varm om Hjertet. Min Naboeske var hendes Søster, en lille Sladdertaske, som søgte at underholde mig paa det behageligste. Men det lykkedes hende kun tildeels, thi uophørligt grundede jeg paa, at forklare mig den tungsindige Piges Diekast. Omsider vovede jeg, at spørge min Naboeske om hendes Søster; men Alt, hvad jeg erfarede, var, at Cathinka var meget ulykkelig. Nu

hævedes Taflet, og efter en hjertelig Afsked fra Selskabet, men især fra den kjære Familie, fjernede jeg mig.

Endnu maa jeg bemærke, at da jeg trykte Cathinka's Haand til mine Læber, trykte hun krampagtigt min, og gav mig et betydende Vink, jeg ikke forstod. Jeg havde lagt mig ned, men skjøndt jeg var meget træt, var det mig dog umuligt, at sove. Stedse stod den skjønne Pige med det tungsindige, om Medlidenhed bedende Blik for mit indre Øie, og forgjæves stræbte jeg at forklare mig hendes gaadefulde Forhold. Endnu laae jeg sysselsat med disse Tanker, da Døren sagte aabnedes, og — Cathinka treen ind, i hvid Natdragt, med et Lys i Haanden. En Feberhede greb mig, da jeg saae hende, og jeg vidste ikke, hvad jeg skulde tænke om den Ubegribelige. Frygtsom traadte hun til min Seng, og spurgte med skjælvende Stemme:

„Tør jeg betroe mig til Dem? O Gud, jeg vover Meget, men dette redelige Ansigt kan ikke lyve! tilføiede hun: Tør jeg betroe mig til Dem?" spurgte hun endnu engang, og Taarer styrtede af hendes skjønne Øine.

„Ja, De tør det, og jeg vil ære Deres Tillid!" svarte jeg med fast Stemme, og rakte hende min Haand. „Tal! vedblev jeg: Hvormed kan jeg tjene Dem? Intet Offer er saa tungt, at jeg bringer Dem det med Glæde."

Hun satte sig ned paa Kanten af min Seng og sagde: „Jeg er meget ulykkelig. En Kjærlighed som før gjorde mig til den lykkeligste Pige, piner mig

nu med navnløse Lidelser. Over tre Maaneder laae en Commando af det tredie franske Infanteriregiment i vor Landsby. Dens Anfører, en smuk og ædel Yngling — hans Fædreland var Flandern — laae i Qvarteer her paa Slottet, vore Hjerter mødtes, vi elskede hinanden uden min Faders Vidende, og svore, at elske hinanden evigt. Ak, jeg var saa lykkelig — aldrig vorder jeg det mere! Efter den franske Armees store Tab maatte ogsaa han forlade os; under tusind Taarer sagde jeg ham Farvel, og med ham flyede min Lykke, min Rolighed. Han lovede, at skrive, at skrive ret ofte; men Maaneder ere allerede forløbne, og endnu stedse venter jeg forgjæves paa Efterretning. Forgjæves har jeg opbudt al min Opfindelsesevne, for at opdage en Vei, ad hvilken jeg kunde lade et Brev komme ham tilhænde. Dem har Himlen sendt mig. Dette Brev — vedblev hun, idet hun fremtog et Brev af sin Ridicüle — overgiver jeg Dem til Besørgelse. Ihvor De end træffer min Ferdinand, giv ham det tro ihænde, og sig ham, at jeg evigt vil elske ham." — Her taug hun.

„Kjære Pige! svarte jeg — og nær havde jeg leet høit ad det sælsomme Hverv, hvis ikke den stakkels Forelskede havde havt saa stor Fordring paa min Medlidenhed — Hvorledes skal jeg skille mig ved dette Ærinde? Betænk dog, hvorledes kan jeg vel komme Deres Ferdinand nær, uden i fjendtlig Berørelse? Hvorledes er det mig muligt, af den fjendtlige Armee at udfinde netop det Regiment, hvorved han tjener?" — Og saaledes opregnede jeg alle de Hindringer, der optaarnede sig for mig som Bjerge.

Hun syntes at grunde. Pludseligt raabte hun: „Jo, jo, De finder ham nok! En indre Stemme siger mig det. Nægt mig ikke denne Tjeneste; jeg skal elske Dem som en Broder derfor!"

Hun greb min Haand, og spurgte med et Blik, som jog alt Blodet i mine Kinder: „Vil De?" — „Ja, huldе Pige, Alt, hvad De forlanger! svarte jeg: Jeg vil søge Deres Ferdinand, som Hyppolit Theseus fordum, og —"

Hun lod mig ikke tale ud. „O, De er et godt Menneske! raabte hun henrykt; jeg har ikke taget feil af Dem.". Jeg følte, at hendes Læber berørte mine — et „Lev vel!" fulgte paa Kysset, og forsvunden var hun.

„Det er dog et sælsomt Eventyr! sagde jeg høit, idet jeg saae efter hende: Og et endnu sælsommere Hverv!" idet jeg betragtede Brevet. Officerens Navn, Regimentet, Corpset — Alt var tydeligt bemærket, og der fattedes intet videre, end at besørge det. Men det var just Knuden! — Jeg laae og grundede. Omsider overmandede Søvnen mig.

Det var endnu ikke Dag, da min Bernhard vakte mig, og bragte min Frokost. Kort efter sadde vi, uden at have seet Nogen i Huset, paa vore Heste, og travede friskt afsted, for snart at naae vor Trop. I de første Dage tænkte jeg tidt paa den sælsomme Pige, men de hurtigt paa hinanden blodige Begivenheder bragte mig snart til at glemme baade Pige og Brev, skjøndt jeg dog stedse bar det sidste, omhyggeligt forvaret, hos mig.

Ikke længe efter hiint Eventyr bevægede adskillige Hensyn mig til, at forlade den russisk-tydske Legion og at tage preussisk Tjeneste. Man ansatte mig som Capitain ved det ***ske Landeværn. Med dette Regiment gjorde jeg Felttoget paa denne Side Elben, og fra Octobers Begyndelse paa hiin Side denne Flod.

Scenerne indtil Slaget ved Leipzig hengik i uafbrudt Virksomhed. Med denne Stads Indtagelse var Kæmpeslaget endt, og Resten af de franske Skarer flyede for de Allieredes seierrige Hær. Den sprængte Bro over Pleißen hindrede det Corps, hvortil mit Regiment hørte, fra at forfølge; vi besluttede derfor, at opslaae vor Leir ved Leipzig, til Broen blev sat istand. Det var allerede Aften, da jeg med min Bernhard betraadte Veien til Staden, hvor vi vilde tilfredsstille vor Hunger. Ad en blodig, med Liig og Ruiner bedækket Vei kom vi did, og erholdt, efter lang Søgen, hvad vi ønskede. Vor første Appetit var stillet, og rigtforsynede med Proviant tiltraadte vi Tilbagevandringen. Det var imidlertid bleven Nat; tykt Mørke skjulte Jorden. Vagtilden tjente os til Ledestjerne, og saaledes skrede vi forsigtigt, min Bernhard foran, over Ligene.

Pludseligt lød, gandske i min Nærhed, en Franskmands dybe Suk: „O, mon Dieu!“ —

„Holdt, Bernhard, hvad er det?“ raabte jeg. — „En Franskmand!“ svarte han, og vilde gaae koldt forbi. — „Holdt, i Fandens Navn! raabte jeg vredt: Bernhard, vær dog intet Umenneske! sagde jeg mildere: Han er som Menneske vor Broder, og vi skul-

de lade ham hjelpeløs vanſmægte?" — „Nu, nu! brummede den Gamle: Det var ikke ſaa ilde meent."

Vi nærmede os den Ulykkelige. Jeg løftede hans Hoved iveiret. Maanen ſaae juſt ned gjennem ſønderrevne Skyer, og viſte mig et ſmukt Mandsansigt. Hele hans Paaklædning beſtod i en Skjorte, og ſaaledes var den arme, af ſvært Blodtab udmattede Mand udſat for en raa Oktobernats Virkninger. Bernhard gav ham Viin, ſom han drak med Begjerlighed, medens jeg indhyllede ham i min Kappe. Ny Livsvarme gjennemſtrømte hans ſtivnede Lemmer; han rakte mig den høire Haand, jeg meente til Tak; men han trykte mig et Papiir i Haanden, hvori fandtes et rundt, langagtigt Legeme, og ſagde med ſvag Stemme: „Her har De min ſidſte Villie, ædle Fjende! Dem vil jeg betroe mit Dyrebareſte; opfyld den Bøn, ſom dette Papiir vil aabenbare Dem, naar jeg døer. Jeg ſkal bede for Dem! tilføiede han næſten grædende: De er min Samaritan!"

Talen havde udmattet ham; han ſank afmægtig tilbage. Jeg befalte Bernhard, at lægge ſin Byrde; han gjorde det. Med forenede Kræfter bare vi den Afmægtige til et oplyſt Huus. Tilfældet lod os finde medlidende Hjerter; Huſets Beboere toge gjerne mod den Ulykkelige, og med det Løfte, at komme igjen imorgen, gik jeg bort. Snart fandt vi vore Levnetsmidler igjen, og fulde af den Tilfredshed, en god Gjerning ſkjenker, vandrede vi tilbage til Leiren.

Nysgjerrig aabnede jeg det mig givne Papiir. Ved Skinnet af Vagtilden bemærkede jeg et i Guld indfattet Miniaturmaleri, og idet jeg traadte Flammen

nærmere, gjenkjendte jeg til min Forbauselse den polske Frøkens Billed. Hensunken i dets Beskuelse, vidste jeg ikke ret, om det, jeg saae, var Drøm eller Sandhed. Gaaden var jo let at løse, sagde jeg, og kastede mine Øine i Brevet, hvori Maleriet var indsluttet. I Sandhed, det var Ferdinand! Brevet indeholdt den ømmeste Afsked, tilligemed et Testament, hvorefter den Elskede skulde arve et Gods i Flandern.

Nu hidkaldte jeg min Bernhard, og betroede ham det sælsomme Eventyr. Vantro rystede han paa Hovedet, men da jeg viste ham Portraitet, forsvandt alle hans Tvivl, og han meente, vi maatte strax til den Saarede, for endnu at bringe ham denne Glæde, før han døde. Da hans Vunde imidlertid ei var forekommen mig dødelig, ansaae jeg det for bedst, at tøve til imorgen, for ei at volde ham en urolig Nat.

Jeg kunde ikke sove, hvor mødig jeg end var. Hvor forunderligt dog Skjebnen regjerer Menneskene! Hvo skulde tænkt, at jeg, blandt saamange Tusinde, tilfældigviis skulde finde just Den, til hvem jeg var sendt som et Kjærlighedens Bud.

Neppe brændte i Øst den første Morgenstraale, før Bernhard stod for mig. „De tillader dog, min gode Herre, sagde han trohjertig: at jeg ledsager Dem; den stakkels Saaredes Glæde vil gjøre mit Hjerte vel."

„Ret gjerne, Du gamle, ærlige Svend!" svarte jeg, og nu iilte vi ad Staden til. De behageligste Tanker krydsede hverandre i mit Hoved. Vi naaede Huset, hvor den Saarede laae. Den reneste Glæde

gjennembævede mit Bryst. Man var just i Færd med at forbinde ham andengang. Et blidt Smiil forklarede hans Ansigt. „Ak, min Engel!" raabte han med svag Stemme, og rakte mig den skjælvende Haand. En Taare blinkede i hans Øie. Efter den første Hilsen spurgte jeg hemmeligt Lægen, om Saaret var farligt. Han forsikkede, nei, og meente, at en uventet Glæde ikke vilde være ham skadelig.

Jeg nærmede mig atter den Syge, tilstillede ham Maleriet igjen, og forsikkrede ham, han døde ikke dennesinde. Derpaa fortalte jeg ham, at jeg i Polen kjendte en Pige af samme Navn. Han saae forundret paa mig, og spurgte hastigt, hvor hun boede. Nu fremtog jeg mit Brev, og overrakte ham det med de Ord: „Læs dette, og hele Gaaden vil løse sig." Forundring, Glæde og Skræk afvexlede i Mandens blege Ansigt, da han i Udskriften gjenkjendte sin Elskedes Haand. I glad Hast aabnede han Brevet, og den reneste Glædes Taarer strømte over hans Kinder; andægtigt løftede han Øinene mod Himlen, og fremstammede med foldede Hænder en Takkebøn. Nu faldt han mig om Halsen —

— Dog, hvi bestræber jeg mig for, at beskrive en Scene, der tilhører Hjertet allene? Dybtrørt trykte jeg ham til mit Bryst; min Bernhard græd høit. Det var den skjønneste Minut i mit Liv. Langsomt kom han til sig selv af sin Henrykkelses Tummel. — Min Pligt bød mig haste; thi til Middag skulde Afmarschen gaae for sig. Vi adskiltes som Brødre.

Fra Seier til Seier gik det nu lige til Seines Strand, hvor Freden i Paris satte Grændser for vor Virk-

somhed. Vi droge hjem til det elskte Fædreland. Men ikke længe forundtes os Fredens Velgjerning; Krigens Furie svang atter sin ødelæggende Fakkel. Ogsaa vi maatte ud igjen i den blodige Kamp, og snart havde vi naaet Frankrigs Grændse. Det skrækkelige Myrderi aabnedes den 15de Juni; mit Regiment fægtede, under Bülow's Banner, den 18de Juni i Slaget ved belle Alliance. Alt havde det holdt en Time i den skrækkeligste Kugleregn, da mit ene Been blev knust; et Stykke af en Granat streifede mit Hoved, og bevidstløs styrtede jeg ned af Hesten. Hvad der videre foregik med mig, veed jeg kun af min tro Bernhard's Mund. Han havde ikke forladt mig et Øieblik. Da jeg igjen, med halvforvirrede Sandser, aabnede mine Øine, befandt jeg mig paa et blødt Leie i et prægtigt meubleret Værelse. Mennesker, hvis Ansigter syntes mig bekjendte, vare sysselsatte om mig, og syntes sjeleglade, da jeg slog Øinene op. Men snart sank jeg tilbage i min gamle Nat. Langt om længe — det maatte være en klar Sommermorgen, thi Solen tittede mildt gjennem Ruderne — vaagnede jeg af min vanvittige Bedøvelse. Den første Gjenstand, jeg saae, var min gamle Bernhard; hans graae Hoved var nedsunken paa hans foldede Hænder. Knælende laae han for min Seng, og syntes at bede.

„Bernhard!" raabte jeg med svag Stemme. Som et elektrisk Slag traf dette Raab den Gamles Øre. Tvivl og Glæde kæmpede i hans Træk. Smilende gjennem Taarer strakte jeg begge Armene imod ham, og lydt hulkende laae han ved mit Bryst. „Herren være lovet!" Det var Alt, hvad han kunde

føre over sine Læber. Pludseligt iilte han bort, tum-lende af Glæde. Under mig hørte jeg kort efter et høit Glædesskrig, og adskillige Personer stormede op-ad Trappen. Døren aabnedes — i Sandhed, jeg troede at synke tilbage i mine gamle, vilde Drøm-merier, da Cathinka og Ferdinand styrtede ind. Endnu gned jeg tvivlende mine Øine, da Begge, med inderlig Henrykkelse, sluttede mig i deres Arme. „Er det Sandhed? Er det Drøm? raabte jeg, i det jeg gjengjeldte deres Kjærtegn: Er jeg virkelig blandt Eder?" — „Ja! svarte Cathinka: Himlen har hørt vor Bøn. Gud være lovet, at De lever!"

Da den første Jubel var sagtnet, betragtede jeg mig og mine Vunder — o Himmel, nu først be-mærkede jeg min Tilstand. „Altsaa Krøbling!" sukke-de jeg, og kunde ikke skjule mine Taarer. — Til Amputationen havde jeg Intet mærket i min Be-døvelse.

Med min Redning var det gaaet saaledes til. Da Contusionen kastede mig af Hesten, havde Bern-hard holdt mig for død. Men aldrig saasnart havde han overbeviist sig om det Modsatte, før han tog mig paa sin Hest, for at bringe mig til Brüssel. Transporten gik kun langsomt, og Natten overfaldt ham, inden han vidste mig i Sikkerhed. Pludseligt saae han Lys i det Fjerne; fra en stor Bygning straalte det ham imøde. Did vendte han sig nu, og Ferdinand kom ham imøde.

Strax gjenkjendte han den Gamle, og Denne ham. Glæden var stor, men Smerten endnu større, da han erfarede min Skjebne. Cathinka blev hid-

kaldt. Min gode Genius havde bragt mig i Venners Favn; deres omhyggelige Pleie havde jeg at takke for mit Liv.

Idet jeg skriver dette, kan jeg allerede spadsere omkring paa et Træbeen, og gaaer med raske Skridt min fuldkomne Helbredelse imøde. De fortræffelige Mennesker, som omgive og pleie mig, gjøre mig Livet til en Himmel; men dog maa jeg snart forlade denne Egn, for at ile til min Amalia, der elsker mig af Hjertet og ikke vil forstøde mig, fordi jeg kun har eet Been.

Wilhelm Wollmer.

Forsyn og Tilfælde.

Til en Ven.

Tilfælde kalder Du, hvad jeg kalder Forsyn. Lader os undersøge begge Ords Betydning noget nøiere, og derpaa dømme, hvilket Udtryk der er sandt.

Tilfælde er det, der, udenfor al Forbindelse med en vis Række af Følger, pludseligt griber ind i denne, og giver disse forudberegnede Følger en gandske ny Retning, et gandske uventet Udfald. Det er Din Forklaring. Jeg tilstaaer Dig, den er ligesaa simpel, som naturlig.

Men Forudbestemmelse er ikke det, der tilforn var udenfor al Forbindelse med en vis Række af Følger; nei, Forudbestemmelse er en viis, paa Magt og Kjærlighed grundet, for vore udvortes Sandser umærkelig Forbindelse mellem tilsyneladende-forskjellige Følger, som da først vorde virksomme, naar vore menneskelige Kræfter og vor indskrænkede Viisdom ikke mere ere istand til at tilveiebringe et velgjørende Udfald. Det er min Forklaring.

Antager Du nu Dit Tilfælde for sandt, saa maa Du indrømme, at vi Mennesker selv, med al vor Tænken, Villen og Virken, kun ere Tilfælde; saa maa Du indrømme mig, at om vi end tænke det Rigtige og ville det Sande, saa kan dog dette aldrig gandske bestemt føre os til at udøve det Gode, og at det Sidste stedse vilde være uovereensstemmende med det Første og det Andet; saa maa Du indrømme mig, at vi aldrig med Fasthed kunne begynde paa Udførelsen af nogen god, stor og velgjørende Plan, aldenstund vi stedse med Banghed maae imødesee hver kommende Minut, som kaster et Tilfælde ind i den tilsigtede Følgerække og derved forstyrrer hele vor Idræt.

Hvor sørgeligt for os! Af Tilfældet — for mig et Ord uden Betydning — afhænger hvert Udfald af mine Handlinger. Eller skal jeg maaskee vente, at Tilfældet vil ordne Følgerækken paany? Nei, derimod strider min Overbeviisning om Forudbestemmelse.

Menneskets bliver et selvstændigt Væsen, hvis Handlinger, overladte til dets frie Vilkaarlighed, slutte sig i en rigtigt i hinanden gribende Følgerække, og

kunne standses ved en anden Følgerækkes mægtigere Modvirkning. At tænke det Rette og at ville det Sande, fører mig bestemt til gode Handlinger, da jeg bygger paa Forudbestemmelse, hvis Kraft er Almagt, hvis Organ er Viisdom, hvis Form er Kjærlighed. Fast og rolig gaaer jeg til Udøvelsen af mine Pligter, fordi jeg veed, at naar jeg samvittighedsfuldt anvender mine Kræfter, da maa Følgerækken synes at gaae nok saa skjævt — der *maa* dog skee, hvad der, for Tid, Sted og Gjenstand, er det bedste.

Du siger: Alt, hvad jeg her anfører, er kun Forklaring, og Forklaring er endnu ikke Beviis. Godt! Saa lader os tage Kjendsgjerninger i Betragtning, og saa, med Haanden paa Hjertet, svare som sandhedskjærlige Mænd.

Nedenfor Chur, ved Maienfeld, gjorde Fjenderne engang Mine til at passere Rhinen, som sammesteds kun er smal. Jeg var dengang Ritmester, og kommanderede Eskadronen. Strax fik jeg Befaling, med mine Brave at marschere til det formeente Overgangspunct, at iagttage Fjenden, og hvis han virkeligen vilde over, at angribe ham. Jeg opstillede mig altsaa omtrent halvtredsindstyve Skridt fra Rhinbredden, og da jeg paa hiin Side ingen alvorlige Forberedelser saae til en Overgang, lod jeg Folkene sidde af, roligt ventende, hvad der nu vilde skee. Efter omtrent en Times Forløb følger mig en Afdeling Fodfolk med to Kanoner, og marscherer op tæt hos mig paa min venstre Fløi. En Oberstlieutenant kommanderede den. Ledsaget af sine fleste Officerer kom han hen til mig og mine Kammerater. Efter den

første Hilsen staae Alle trindtom mig, og lænende mig med Ryggen mod min Hest, kun hvilende paa een Fod, stopper jeg min Pibe. Dette Exempel følger Oberstlieutenanten, adskillige Officerer og en bag mig staaende Korporal. Alt er roligt. Neppe tohundrede Skridt fra os staae Fjenderne paa den modsatte Bred, ligesaa rolige som vi. Jeg slaaer Ild, og giver rundt til Enhver, som ønsker sin Pibe tændt. Den bag mig staaende Korporal, som meget bequemt havde kunnet tage Ilden af min høire Haand, uden at røre sig af sin Plads, skjød sig mellem mig og min Hest, saa jeg spurgte ham noget vredt, om han da ikke kunde finde en anden Vei. — Han var nu passeret; men jeg lænede mig gandske som forhen med Ryggen mod min Rødskimmel, og Korporalen stod nu saaledes for mig, at hans Hoved dækkede mit mod Fjenden. — „Jeg beder ydmygst om lidt Ild!" sagde Korporalen nu. Leende svarte jeg: „Det kunde Han jo ydmygst havt meget nærmere hist — jeg pegede paa hans Hest, ved hvilken han før stod — uden at skuppe mig afveien!" — Med disse Ord gav jeg ham Ild. I det samme hellige Øieblik brænder en fjendtlig Jæger af paa den anden Flodbred; Kuglen træffer Korporalen i Hovedet, saa han falder død over paa mig. Adskillige gamle Soldater raabte høit: „Hr. Ritmester, hvor maa vor Herre have Dem kjær!" — Med en Taare i Øiet sagde jeg: „Guddommeligt Forsyn!" — „Ret, Kammerat! raabte den gamle Oberstlieutenant, idet han igjen ordnede Piben, som var falden ham afhænde: Ret! Guddommeligt Forsyn. Hvo har ledet ham der — han pegede paa

den døde Korporal — gjøre den snevre Passage mellem Din Ryg og Din Hest, for at frelse Dig? — det guddommelige Forsyn, min Søn!" —

I al Simpelhed har jeg fortalt Dig denne Historie, min Ven, og tilføier kun, at det Hele var et Øiebliks Værk. Ahner Du ikke her en for vore udvortes Sandser umærkelig Forbindelse mellem tilsyneladende forskjellige Følger, hvis Sidste var min Redning? —

Et andet Exempel! — Fru von W***, hos hvem vi tilbragte saa mangen herlig Vinteraften i muntert Selskab, kjørte engang til A**. Hun og hendes ældste Datter, Fru von B*, kjørte i Kane. Hendes anden Søn, Geheimeraad von W***, kjørte hende; hendes ældste Søn, endnu tre andre Herrer, og jeg, vi rede. Du kjender det udenfor A**, ved den brusende Main liggende Bjerg, hvori er indhugget en smal Vei, som fører ned til Broen. Der, hvor Veien begynder at skraane, vorde Hestene skye, bøie af fra Veien og kaste Kanen ned ad det steile, iisglatte Bjerg, mod en lodret Skraaning, mod hvis Fod Main bryder sine Bølger, selv i den strengeste Vinter. Forfærdede see vi paa den lynsnare Fart. Pludseligt standser Kanen, Hestene hænge i Tøiet. „Guddommeligt Forsyn"! raaber jeg, springer af Hesten, som min Tjener griber, iler med Livsfare ned til Kanen, og finder — en gammel, afbrudt Granstub, som Kanen var bleven hængende i. Smilende sagde den gamle, værdige Kone: „Endnu skulde jeg ikke døe — Forsynet vil unde mig mere Glæde her i Verden!" — „Som De ogsaa i Sandhed fortjener!"

svarte jeg, og løftede hende udaf Kanen, der neppe var tyve Skridt fra den lodrette Styrtning. Da Alt var bragt i Sikkerhed, og kun nogle Tjenere stode omkring mig, sparkede jeg med Foden til den gamle Granstub, hvis Gjennemsnit kun beløb otte Tommer, og see — den gik over!

Og endnu eet! Du blev, med Din Eskadron, kommanderet fra J* til K**, og jeg til S***, altsaa Du tilhøire, jeg tilvenstre. Jeg marscherer sex Timer før Du fra J*, kommer til S***, og erfarer her, at der, tre Miil videre i Hohen-S***, staaer en fjendtlig Kasse. Jeg rider mod Aften fra S***, naaer Klokken eet om Natten Hohen-S***, overfalder Besætningen, tager Kassen, og iler tilbage til S***. Du kommer til K**, fem Miil fra S***, og en fjendtlig Colonne paa 1400 Mand Fodfolk og 400 Mand Rytteri med to Kanoner marscherer mellem mig og Dig lige til J*, angriber denne Post, og trænges tilbage. Strax i Begyndelsen af Fægtningen sender vor General Bud til Dig med den Ordre, at Du skal marschere til F****, altsaa endnu længere bort fra mig. Du er allerede paa Marschen derhen; en Betler møder Dig, og fortæller uopfordret, at Fjenderne have taget Veien til F****, og at de alligevel have Forspringet. Han opgiver Dig omtrentlig Fjendens Styrke, og den er overeensstemmende med Dine andre Efterretninger. Du troer ham, og marscherer til J*. Pludseligt springer Din Fortrop tilbage, og raaber: „Vi ere indesluttede." — Til F**** vil Du ikke, thi Du troer Betleren. Du marscherer altsaa

i fuldt Trav, til den store S—er Skov, finder der en Bonde, som hugger Brænde, og han viser Dig en Vivei, som er meget kortere, end Hovedlandeveien til S***, hvor jeg staaer. Her er Du undgaaet Fjenden. Du kommer i Nærheden af S***, hører en stærk Skyden, og seer mig kæmpe fortvivlende med en firegange stærkere Magt. Modigt falder Du Fjenden i Flanken, han kommer i Uorden, og Du redder mig af ni Dragoners Hænder, som havde indsluttet mig og allerede bibragt mig fire Vunder. Vi seirede. Samlede marscheerte vi tilbage til J*, og fandt Din Betler greben som Spion, fandt i ham Præsten fra B***, som, bekjendt med vore Fjenders Styrke, fortalte Dig Eventyret om deres Marsch til F***, for ret ordentligt at lokke Dig i Felden. Men Din Hurtighed hjalp Dig, og førte Dig, til min Redning, til S***.

Er alt dette ogsaa Tilfælde? — Uden Dig havde jeg været forloren — tre Miil trindtomkring mig ingen Succurs! — Nu Haanden paa Hjertet og svar: „Tilfælde eller Forsyn?" — Jeg raaber, med inderlig Overbeviisning: „Guddommeligt Forsyn!".

Th. Stellan.

En engelsk Dames Besög hos En af de tyrkiske Sultaninder.

(Brudstykke af et Brev fra Lady Montague, en engelsk Ministers Gemalinde, til hendes Veninde i London.)

— For fire Uger siden kom jeg ned med en Datter, tre Uger efter aflagde jeg mine Contravisiter, og for fire Dage siden seilede jeg over Søen, som adskiller Pera fra Constantinopel for at gjøre en ny, nemlig hos Sultaninde Hafiten, den forrige Sultans Yndling, som Du veed, eller maaskee ikke veed det, blev dethroniseret og aflivet af den nuregjerende. Strax efter hans Død fik denne Dame Ordre at forlade Serailet og vælge sig en Gemal blandt de høie Embedsmænd ved Porten. Du formoder, indbilder jeg mig, hun blev glad over dette Forslag — nei, langt fra. — Disse Damer, som kaldes eller agtes som Dronninger, anseе denne Frihed for den største Unaade og Skam, som kan møde dem. Hun kastede sig ned for Sultanens Fødder og bad ham heller dræbe hende, end behandle hans Broderkone med saadan Foragt. Hun forestillede ham i dybeste Sorgmodighed, at, da hun havde bragt fem Prindser ind i den ottomanniske Familie, var hun fritagen for denne Ulykke; men da alle Drengene vare døde og kun et Pigebarn levede, saa blev denne Undskyldning ikke antaget, og hun blev nødt til at gjøre sit Valg. Hun valgte Bekir-Effendi, Statssecretairen, der var over 80 Aar gammel, for at overbevise Verden, at hun

fast havde besluttet at holde det Løvte, hun havde gjort: aldrig at taale, at en anden Gemal nærmede sig hendes Seng, og siden hun maatte ære en Undersaat saameget, at hun skulde kaldes hans, saa vilde hun vælge ham som et Beviis paa hendes Taknemmelighed, siden det var ham, der havde forestillet hende i en Alder af ti Aar for hendes sidste Herre. Men hun tillod ham aldrig at gjøre sin Opvartning hos hende, endskjøndt hun havde været 15 Aar i hans Huus, hvor hun tilbragte sin Tid i uafladelig Sorg med en Standhaftighed, som man kun lidet kjender til i Christenheden, især hos en Enke paa 21 Aar, thi hun var nu kun 36. Hun har ingen sorte Gildinger til Vagt, da hendes Gemal er nødt til at ære hende som en Dronning, og aldeles ikke bekymre sig om, hvad der foregaaer i hendes Værelser.

Jeg blev ført ind i et stort Værelse, hvori der var en Sopha af samme Længde som Gemakket, prydet med hvide Marmorpiller, betrukket med lyseblaat Fløiel med Sølvgrund i, med Puder af samme Slags, hvor man bad mig sidde, til Sultaninden kom, som havde opfundet denne Modtagelsesmaade for at undgaae at reise sig ved min Indtrædelse, skjøndt hun bøiede Hovedet for mig, da jeg stod op for hende. Det glædede mig meget, at betragte en Dame, som havde været beæret med en Keisers udmærkede Yndest, som Skjønheder fra alle Verdens Dele daglig bleve forestillede for; men i mine Øine lod hun ikke til at have været halv saa smuk som den skjønne Fatime, jeg saae i Adrianopel, skjøndt hun havde Levninger af et fiint Ansigt,

som mere var falmet af Sorg, end af Tiden. Hendes Pynt var saa overvættes kostbar, at jeg ei kan undlade at beskrive den. Hun havde en Kjole (Dalma) paa, (som kun udmærker sig fra en Caftan ved længere Ærmer) der gik sammen over Brystet, af Purpurklæde; den var snever efter Kroppen, og paa begge Sider lige ned til Fødderne og rundt om Ærmerne besat med Perler af skjønneste Glands, af samme Størrelse, som deres Knapper almindelig ere. Du maa ikke troe, jeg mener saa store som min Gemals, men — omtrent som en Ert; og til disse Knapper store Sløifer af Diamanter, dannede som hine Guldsløifer, der ere saa almindelige paa Fødselsdagsklæder. Denne Kjole var bunden om Livet med to store Qvaster smale Perler, og rundt om Armene broderet med store Diamanter. Hendes Linned var fæstet i Brystet med en stor Diamant, dannet som en Firkant; hendes Bælte, saa bredt som de bredeste engelske Baand, var gandske besat med Diamanter. Om Halsen bar hun tre Kjæder, som gik hende ned til Knæerne, den ene af store Perler, i Enden af hvilke hang en fiin coloreret Smaragd, saa stor som et tyrkisk Æg; den anden bestod af to hundrede Smaragder af den stærkeste grønne Farve, tæt sammensat og ypperlig parret, hver saa stor som en halv Krone og saa tyk som tre Kroner, og den tredie af smaae, gandske runde Smaragder. Hendes Ørenringe fordunklede alt det Øvrige; det vare to Diamanter, fuldkommen dannede som Pærer og saa store og tykke som en Hasselnød. Om hendes Talpoche havde hun fire Rader Perler, de hvideste og

fuldkomneste der kan findes, hefstede med to Roser, som bestode af en stor Rubin midt i, og rundt om dem tyve Perler af glatte Diamanter i hver; desuden var hendes Hovedtøi besat med Smaragd- og Diamantnaale. Hun bar store Diamant-Armbaand, og havde fire Ringe paa hendes Fingre, de største, jeg nogensinde saae. Efter Juvelers almindelige Vurdering i vor Verdensdeel, maa denne hendes Pynt have været 100,000 Pd. St. værd. Jeg er vis paa, ingen Dronning i Europa eier nogen mere kostbar. Hun gav mig et Middagsmaaltid paa 50 Retter Mad, hvilke (som Skik er hos dem) bleve sat paa Bordet een ad Gangen, og var overmaade kjedsommelig, men den Pragt, der herskede ved hendes Taffel, svarede gandske til den man saae i hendes Paaklædning. Knivene vare af Guld og Skafterne besatte med Diamanter; men det Overdaadigheds Stykke, som gjorde det sørgeligste Indtryk paa mig, var Borddugen og Servietterne, som vare heelt af Flor, broderede med Silke og Guld i overmaade fine naturlige Blomster. Med største Smerte betjente jeg mig af disse kostbare Servietter, der vare ligesaa fiint udarbeidede som de fineste Tørklæder, der nogensinde kom fra dette Land. Du kan være sikker paa, de bleve gandske fordærvede, inden Maaltidet var forbi. Serbet (den Liqveur de drikke ved Maaltidet) blev baaren frem i Porcellains-Skaale, men Laaget og Presenteer-Tallerkenerne vare af massivt Guld. Efter Maaltidet blev der bragt Vand i Guldbækkener, og Haandklæderne vare af samme Slags som Servietterne, hvilke jeg meget

nødig tørrede mine Hænder med, og Caffeen blev bragt omkring i Porcellain med Guld-Underkopper.

Sultaninden var i særdeles god Lune og overmaade artig. Jeg lod ikke denne Leilighed gaae unyttet forbi, til at skaffe mig al mulig Kundskab om Serailet, som er os aldeles ubekjendt. Hun forsikkrede mig, at det var kun Snak, at Sultanen kastede et Tørklæde til Den, han havde udseet til Gjenstanden for sine Fornøielser, men at Sagen ved denne Leilighed forholdt sig saaledes: Han sender Kislar Aga hen til den Dame, han har tiltænkt denne Ære, for at lade hende det melde. Hun faaer strax Lykønskninger dertil af de Andre og bringes i Bad, hvor hun bliver parfumeret og prægtig paaklædt. Forend Keiseren aflægger Besøg hos hende, sender han en kostbar Foræring, derpaa kommer han ind i hendes Værelse. Hun sagde, den Første i Rangen valgte han først, og ikke den ældste Prindses Moder, som andre Skribentere indbilde os. Undertiden fornøier Sultanen sig i alle disse Damers Selskab, som da staae i en Kreds om ham; og hun tilstod, de vare færdige at sprække af Misundelse og Skinsyge over den Lykkelige, som han beærede med Udmærkelse. Men dette er i mine Tanker hverken værre eller bedre end ved de fleste Hoffer, hvor man lægger Mærke til Monarkens Glands, og passer paa ethvert Smiil, som de seer med Avind til, der ei kunne erholde det.

Hun viste mig alle sine Værelser. I hendes Sovekammer var hendes Toilet, bestaaende af to Speile, hvis Rammer vare besatte med Perler, og

hendes Talpok (Nattrøie) besat med Juveelhægter, og tre Trøier af fiin Zobel, hver af dem var i det allermindste 5000 Rdlr. værd. Jeg formoder, disse kostbare Klæder vare med Forsæt lagte til Skue, skjøndt de syntes skjødesløst henkastede paa Divanen. Da jeg tog Afsked, bragtes vellugtende Ting frem, og jeg fik et meget fiint broderet Tørklæde til Foræring. Hun havde 30 Slavinder, foruden 10 smaae, hvoraf den Ældste var ikke over 7 Aar gammel. Disse vare de smukkeste Piger, jeg nogensinde har seet, Alle kostbart klædte, og jeg bemærkede, at Sultaninden fandt megen Behag i disse elskværdige Børn, som koste meget; thi der er ingen smuk Pige i den Alder, som sælges under 500 Rdlr. De gik med smaae Blomsterkrandse paa og bare deres eget Haar indflettet, som var hele deres Hovedpynt, men deres Klæder vare gandske af Guldstof. De bragte hende Kaffe knælende, bragte Vand, naar hun vaskede sig o. s. v. — Det udgjør en stor Deel af de ældre Slavers Forretning, at sørge for disse unge Piger, lære dem at brodere ꝛc. og de opvartes ligesaa omhyggeligen, som om de vare Børn af Familien.

Jeg har været i et Harem, hvor Vinterværelset var panelet med indlagt Arbeide af Perlemor, Elfenbeen af adskillige Farver og Oliventræ, fuldkommen lig de smaae Æsker, vi have seet komme fra dette Land; og i Sommerværelserne vare Væggene beklædte med japansk Porcellain, Lofterne forgyldte og Gulvene belagte med de fineste persiske Tæpper. Jeg har aldrig seet noget saa smukt som min elskværdige Venindes, den smukke Fatime's Palais. Jeg blev be-

kjendt med hende i Adrianopel. I Gaar besøgte jeg hende, og hun forekom mig smukkere end tilforn. Hun tog imod mig ved Døren af sit Værelse og gav mig Haanden med den bedste Anstand, man kan tænke sig. „De christne Damer (sagde hun med et Smiil, som gjorde hende skjøn som en Engel) have Ord for at være ubestandige, og jeg ventede ikke, ihvor megen Godhed De yttrede for mig i Adrianopel, at jeg skulde faae Dem at see igjen. Men nu er jeg overbeviist om, at jeg virkelig har den Lykke, at behage Dem; og vidste De, hvorledes jeg talte om Dem til vore Damer, vilde De være forsikkret om, at De lode mig vederfares Ret, ved at gjøre mig til Deres Veninde". Hun bød mig sidde i Hjørnet af Divanen, og jeg tilbragte den behageligste Eftermiddag i hendes Selskab.

Sultaninde Hafiten vil, som man naturlig maatte vente at finde en tyrkisk Dame, gjerne forbinde Folk, men veed ikke, hvorledes hun skal bære sig ad dermed, og man kan lettelig see paa hendes Manerer, at hun har levet udelukt fra Omgang med Folk. Men Fatime har den slebne og gode Opdragelse, som faaes ved Hofferne, tilligemed et Væsen, som baade indgiver Ærefrygt og Ømhed; og nu, da jeg forstod hendes Sprog, fandt jeg hendes Vittighed ligesaa behagelig som hendes Skjønhed. Hun er meget begjerlig efter at kjende andre Landes Skikke og er ikke indtagen af Forkjærlighed for hendes eget Land — en Ting, der er saa almindelig hos smaae Sjele. En Grækerinde, som jeg havde med mig, og som aldrig havde seet hende før (hun havde ikke faaet Audi-

ence, havde hun ei været i mit Følge) tilkjendegav en Forundring over hendes Skjønhed og Sæder, som er uundgaaelig ved det første Syn, og sagde til mig paa Italiensk: „Det er intet tyrkisk Fruentimmer, det er vist en Christen." Fatime gjettede, Talen var om hende, og spurgte om, hvad hun sagde. Jeg vilde ikke sige hende det, i den Tanke, hun vilde ikke finde mere Behag i denne Compliment, end en Tyrk; men Grækerinden fortalte hende det, og hun sagde smilende: „Det er ikke første Gang, jeg hørte det; min Moder var en Polakinde, som blev tagen i Beleiringen for Kaminick, og min Fader pleiede at narre mig, ved at sige, at han troede hans christne Kone havde havt en christen Elsker, siden jeg ei saae ud som en tyrkisk Pige." Jeg forsikkrede hende, at ifald alle de tyrkiske Fruentimmer lignede hende, saa var det uomgængelig nødvendigt at indesperre dem for Menneskenes Roligheds Skyld, og fortalte hende, hvilken Opsigt saadant et Ansigt, som hendes, vilde gjøre i London og Paris. „Jeg kan ikke troe Dem, svarte hun meget behagelig: thi satte man saamegen Priis paa Skjønhed i Deres Land, som De siger, saa havde man ei tilladt Dem at forlade samme." Maaskee Du leer, kjære Søster, ad min Forfængelighed i at gjentage denne Compliment, men jeg gjør det kun, fordi jeg anseer den for meget vel anvendt, og som et Exempel paa den Aand, der herskede i hendes Tale. Hendes Huus var meget prægtig meubleret og med megen Smag, hendes Vinterværelse var beklædt med Floiel paa Guldgrund med Figurer, og Sommerværelserne med fine ostindiske Tæpper, broderede med

Guld. De fornemme tyrkiske Damers Huse holdes ligesaa rene og pæne som de hollandske. Dette laae i en høi Deel af Staden, og fra Vinduet i hendes Sommerværelse havde vi Udsigt til Søen, Øerne og de asiatiske Bjerge.

Den blinde Harpespillers Spaadom.

— Denne blinde Harpespiller lever i en under tydsk Scepter staaende Provinds. Han vandrer fra Slot til Slot, ledt af sin gamle Hustru, og improviserer, under Accompagnement af sin Harpe, som han spiller med Kraft og Fylde, over ethvert Æmne, man vil opgive ham, naar det kun ikke overstiger hans Indsigter. Hans Yndlingsstof er Beskrivelsen af de Gjenvordigheder, han, i Aaret 1789, har lidt under sit Fangenskab i Constantinopel; de synes hartad utrolige. Han har været Invalid i meer end tredive Aar, og blev det ved en farlig Øiensygdom, som, for ti Aar siden, gik over til virkelig Blindhed. Mange Penge fortjener han; men Vinen, som er hans eneste Riim-Nøgle, koster ham ogsaa meget. Imidlertid har han dog redeligt sørget for sin Kone, hvis hun skulde vorde Enke, ved at kjøbe et lidet Huus med en Have og nogle Tønder Land. Under den franske Revolutionskrig begyndte han, paa staaende Fod at besynge alle vigtige Begivenheder, som han hørte

forelæses; men tillige vedføier han altid en Spaadom, idet han lader de udtørrede Øine flyve vildt omkring, og slaaer Tænderne over hverandre. Vel i orakelmæssig Indklædning, dog klart og tydeligt nok, har han forudsagt den ulykkelige Ludvig den 16des og hans Gemalindes Død, Napoleons Hæder, hans Ulykke i Rusland, hans Dethronisering og Død paa St. Helena. Men hvergang, selv naar Ingen vilde høre derpaa, har han forudsagt Portens Undergang. Tidsomstændighederne have nu sat ham ret fast paa hans Yndlingspegasus. Han er af Fødsel en Ungar, nedstammer fra en würtembergsk Familie, er katholsk, og, skjøndt han har været Soldat, meget gudfrygtig, hvisaarsag han ogsaa altid bærer sin Rosenkrands om Halsen som en Ordensskjæde. Han er ikke uden Dannelse; derfor kan han takke Aviserne, som man altid maa forelæse ham, inden han beslutter sig til at synge, og det meget Samqvem, han har havt med dannede Mennesker. Skjøndt allerede 64 Aar gammel, er han endnu gandske frisk og rørig; hans Gang er meget rank. Hans Stemme er en Bariton, der endnu ikke har det mindste Skjælvende; ikke sjelden streifer den over til Tenor, Men altid, og allerhelst naar han har bestrøget sin Strube med Druernes Colophonium, er hans Stemme behagelig og Texterne paa det punktligste underdanig. Fremmede Texter synger han aldrig. Sine Arier, der have noget Recitativisk og Eensformigt, opfinder han under Sangen; men hans Accompagnement er, skjøndt uden Skolemethode, næsten genialsk. Stundom griber han, naar Texten er vild, i alle Harpestrengene paa een Gang,

og dog bringer han atter Accorden ind med sin Stemme. I Hovedstaden har han, paa Grund af denne sin politisk-prophetiske Improvisering, havt adskillige Fortrædeligheder, og fra den Tid skyer han alle Stæder. Til smudsige Viser nedlader han sig aldrig. Naar man i Selskaber anmoder ham derom, eller vel endog istemmer dem, rømmer han sig og hoster saalænge, til man enten lader ham gaae, eller igjen fører et ærbart Sprog.

Lyt stille til, du Naboklynge *)
Hvad jeg dig nu vil foresynge.
Vel seer jeg ikke som en Anden,
De tvende Lamper under Panden
Forlængst vor Herre slukket har,
Men i mit Bryst en Fakkel klar
Hans Kjærlighed til Gjengjeld tænder,
Og ved dens Straale grant jeg kjender,
Hvad fordums Tid i Skjødet bar.
Hvorledes det skal Tyrken gaae,
Bogstaveligt jeg nu vil spaae;
Men skal min Fakkel brænde lyst,
En Haandfuld Druer til mig kryst! **)

---

*) Denne Barde kalder sine Tilhørere, af hvad Stand de end ere, aldrig Andet, end Naboer, eftersom hans Syngedistrict ikke strækker sig videre, end tre Miil i Gjennemsnit.

**) I Almindelighed have hans episke og lyriske Sange et Exordium af en anden Melodi, og Overgangen gjør altid en dygtig Slurk ungersk Viin. Beruse ham har endnu aldrig Nogen kunnet; men han taaler ogsaa Meget.

Den trædske Blodhund Mahomet,
Med Guds Tilladelse Prophet,
Har raset vidt og bredt paa Jord,
Og talet mangt et usandt Ord.
Men ogsaa Meget har han spaaet,
Som i Opfyldelse er gaaet,
Og Meget, som i Fremtids Løb
Udvikles skal af Fortids Svøb.
Hvorledes Tyrken det skal gaae,
I Sangen, som begynder saa:
„Patissahomoz ghelur," har, *)
Som om han Dievidne var,
Saa fast og klart han forudsagt —
Jeg beder Eder, giver Agt!
Prophetens Tale lyder saa:
„Syv Menneskaldre skal forgaae,
Og hvis da ei de Christnes Sværd
Fordriver os i blodig Færd,
Fem Aldre skal forgaae endnu;
Men da — hjelp Allah! — eens i Hu
De Christnes Hær paa blodig Val
Vort Purpurøble rane skal.
Den Purpurfrugt med isprængt Guld

***) Patissahomoz ghelur. Saaledes begynder en kort Prophetie af Mahomed, hvis Slutning Tyrkerne, som vor Harpespiller forsikkrer, tidt at have seet i Constantinopel, forelæse med en saadan Modløshed, at Mændene sukke, Børnene jamre sig, og Qvinderne hulke. Den hele Prophetie kan den blinde Harpespiller fremsige meget flydende. Kun Slutningen har jeg mærket mig: Ol Turki gheressine tuskure d. e. (de Christnes Sværd) skal drive Tyrken did, hvorfra han kom (altsaa til Østasien).

Er gandske sikkert Istambul *)
Dets Skjønheds Ry gik vidt om Land,
Nu hærges det af Pest og Brand,
Nu farves det af Christenblod,
Thi det skal kjøle Tyrkens Mod.
Aar fjortenhundredtrehalvtreds
Var hartad sluttet Majens Kreds,
Da Tyrken aad i Overmod
Det Æble rødt af Menneskblod **)
Men attenhundredfiirtini
Tolv Menneskaldre er forbi ***).
Thi paa en Menneskalder gaaer
Just tredive og trende Aar.
Ved Lynglimt og ved Tordenskrald,
Ved Flammebrud af Dybets Dal ****).
Skal Constantina vorde fri,
Før Mai tilfulde er forbi.
En Christenhær fra alle Land,

---

*) Istambul. Saaledes hedder Staden Constantinopel paa Tyrkisk.

**) Efter en Beleiring af 54 Dage blev Constantinopel, i Aaret 1453, den 29de Mai (g. St.) tagen med Storm af Sultan Muhammed den Anden.

***) Naar man regner fra Aaret 1453, og lægger 12 Menneskealdere til, hver paa 33 Aar, da udkommer gandske rigtigt Aarstallet 1849. Efter denne Udtydning af Muhammeds Spaadom skulde altsaa Constantinopel forblive i Tyrkernes Hænder 21 Aar endnu.

****) Under et stærkt Jordskjælv skal altsaa Constantinopel vorde erobret? — Da jeg spurgte Seeren, om han ikke meente Kanonerne med deres Glimt og Torden, samt Miner, anlagte under Jorden, gav han mig, sienspnlig fornærmet, det Svar: „Ingen Prophet har været sin egen Tolk. De vil erfare det — paa Jorden eller i Himlen!“ —

Henved tohundredtusind Mand
Fra Bjerg og Dal og eensom De
Tilfods, tilhest, tilskibs i Sø,
Skal plukke under Korsets Flag
Hiin Purpurfrugt paa Seirens Dag.
Men Tyrken under Hævnens Riis
Skal give Æblet feigt til Priis,
Og gjennem Hellesponten fly,
Forfulgt af Dommens Tordensky.
Sin Maane skal med Harm i Sind
Han knuset see paa Tempeltind,
Og Korset skal mod Himlens Blaa
Fra Sanct Sophia's Kuppel naae.
Fra denne Time skal det skee,
At ingen Turban man skal see,
Saavidt Europa rækker, ja,
Langs Havet, selv i Asia *),
Skal Tyrken uden Redning fly
Med panisk Skræk fra Stad og By.
Men overfyldt Europ igjen
Skal proppe Jøderne derhen.
Før de udsuge al vor Marv,
De fange Tyrkens Land i Arv **).
Er der i mine Ord kun een
Usandhed, mine mugne Been
Opgraver da af Dødens Land,
Og haaner dem, alt hvad I kan.
Men hvis de sande vise sig,
Et Ave beder da for mig!

---

*) I Levanten, tyrkisk Anadoly.

**) Det vilde være uartigt, at kalde denne Deel af Spaadommen et fromt Ønske. Skulde den gaae i Opfyldelse, da behøvede Tydskere og Schweizere ikke mere at udvandre til Amerika, for størstedeels at forkomme underveis, eller for i Amerika at vorde Slaver under andet Navn.

Keiser Alexander og Keiseren af China i Paris.

En russisk Officeer, som, i den sidste Krig med Frankrig, stod i Maubeuge, og havde en overordentlig Længsel efter at see sin Monark, som han ikke kjendte personligt, havde, indtil kort før Afmarschen, higet efter, at vorde sendt til Paris med de sædvanlige Rapporter. Stedse var dette Ærinde, hvortil mange Medbeilere fandtes, bleven Andre, mere Begunstigede til Deel. Jo længere han havde ventet, desto større var hans Glæde, da dette Lod, paa En af hans Foresattes Forbøn, omsider tilfaldt ham, desto større den Hast, hvormed han tilbagelagde Veien. Ofte bleve Overbringerne af Rapporter fra fjerne Standqvarterer forestillede Keiseren personligt. Med dette Haab for Øine spildte han, saasnart han havde naaet Paris, intet Øieblik, men begav sig til Chefen for Generalstaben, for at overrække sine Depescher. Nu vilde hans Ustjerne, at han ikke allene fandt Denne meget sysselsat, men at ogsaa Befalinger laae færdige til ufortøvet at afgaae til Maubeuge. Istedetfor Præsentationen, fulgte efter nogle Spørgsmaal, den tørre Affærdigelse: „Uden Ophold tilbage!" Tjenestepligt tillader ingen Modforestillinger, mindst i Hovedqvarteret; den kjender kun punctlig Lydighed, og denne pegede tilbage til Maubeuge. Hvormegen Umage havde han ikke maattet gjøre sig, for at faae dette Hverv! Hvor havde han ikke maattet skynde

sig, for at tilbagelægge den lange Vei! Og nu, han havde naaet sine Ønskers Maal, nu maatte han, uden at have seet Andet end nogle Gader af Paris, med Koureerheste reise sine Kammeraters Ironie imøde! Det var vistnok en haard Uskjebne, og paa Tilbageveien til sit Logis grublede Koureren saa dybt derover, at han ikke havde Sands eller Tanke for noget Andet. Saaledes gik det da til, at han — en Ulykke kommer sjelden allene — løb en borgerligklædt Mand paa Armen, uden at det faldt ham ind, at bede om Undskyldning derfor. Den Fornærmede yttrede sin Forundring over, at en Officeer i russisk Uniform kunde fortsætte sin Gang, uden at ihukomme, hvad Høflighed i sligt et Tilfælde byder. Officeren meente, at Hastværk og Modgang vel kunde undskylde en saadan Forseelse; den Anden derimod blev derved, at der, under alle Omstændigheder, var Tid nok til en flygtig Undskyldning, og at ingen Modgang kunde fritage derfra. „Ei heller da — vedblev Russen — ei heller da, naar man, som jeg, maa afreise, uden at have seet, uden maaskee nogensinde at faae Den at see, for hvem man offrer Liv og Blod?" — Og nu fortalte han sit Uheld lige til den fortvivlede Katastrophe.

For denne Ulykke var der vel Raad, meente Manden. „Troer De? spurgte Officeren: De har udentvivl saa stor Indflydelse, at De kunde mane Keiseren frem, hvad Øieblik det skulde være?"

„Hvorfor ikke? svarte den Anden: Det lader sig let gjøre; betragt mig, jeg er Keiseren!"

„Charmant! svarte Officeren: Hvilket lykkeligt Træf har her ført to saa mægtige Monarker sammen, thi jeg er — unter uns gesagt — Keiseren af China."

„Keiseren af China?" — „Ja vist, og jeg tør vel haabe, at min Forsikkring fortjener ligesaa megen Tiltro, som Deres!" Med disse Ord anbefalte han sig, lod den, efter hans Mening tilbørligt affærdigede Spottefugl staae, og fordoblede sine Skridt, for at bestille Heste til Maubeuge.

Som han just er i Begreb med at afreise, faaer han uventet den Befaling, at indfinde sig ved det keiserlige Taffel, men hvor stor var hans Skræk, da han i Monarkens Person gjenkjendte den Mand, for hvem han desværre havde fremstillet sig som Keiser af China. Endnu høiere steeg hans piinlige Forlegenhed, da han ved det glimrende Taffel fik en til hans foregivne Rang svarende Plads, og Alles Øine vogtede paa ham, indtil den menneskekjærlige Monark omsider, paa den ham egne skaansomme Maade, lod Selskabet vide, hvorfor han troede at være saa høi en Gjæst, med hvem han ikke gjerne vilde lægge sig ud, idet mindste denne Opmærksomhed skyldig.

Madame Christoph.

Fortalt af en Engellænder.

Gaden Casciajualo i Florentz er meget snever og dog den meest besøgte i hele Staden, da den fører til to af de fornemste Pladser. Da jeg en Dag gik igjennem denne Gade, nødte en svært belæsset Vogn mig til at søge ind i en Krambod. Neppe var jeg traadt ind, før et Par velklædte Damer, for at undvige samme Vogn, kastede sig i mine Arme. Men hvor stor var min Forbauselse, da En af dem vendte sig om, viste mig et sort istedetfor et hvidt Ansigt, og tiltalte mig paa zürligt Fransk; men den steeg endnu mere, da jeg i hendes Ledsagerinde, som ogsaa var sort, men noget ældre, gjenkjendte Maria Theresia, Exdronning af Hayti, Enke efter Henrik den Store, Keiser og Konge paa Hayti. Min Nysgjerrighed var levende vakt, thi jeg havde kjendt denne Fyrstinde i lykkeligere Tider, og Synet af hende opfriskede gamle Erindringer hos mig. Hensjunken i disse fulgte jeg næsten maskinmæssigt efter de sorte Damer ind i et Huus i Nabolavet, som til Lykke var et Slags Tracteursted. Dronningen, Prindsessen, hendes Datter, og en Selskabsdame af kaffebrun Farve, satte sig ved et lidet Bord og forlangte tre Portioner Maccaroni. Jeg fulgte deres Exempel, for at faae Leilighed til at tale med Verten om dem. „De kan troe, det er høie Herskaber i

deres Land, sagde han: skjøndt de see gandske anderledes ud end vi. Desværre spise de her i Dag for sidste Gang, thi de have leiet den første Etage i Marquis Guigni's Pallads ved Siden af St. Felicita-Kirken." Jeg foresatte mig, at hilse paa Madame Christoph i hendes Logis, eftersom det muligt kunde være hende om at gjøre at bevare sit Incognito.

Dette uventede Møde vilde ikke ud af mine Tanker. Kontrasten mellem den forrige Keiserinde af Hayti paa Slottet Sanssouci, omgivet og forgudet af sin glimrende Hofstat, og denne stakkels gamle Negerinde, som nu sad og fortærede sin Portion Maccaroni paa et offentligt Tracteursted, var ogsaa altfor stor. Den sidste Gang jeg havde seet hende, var paa et Bal som hun, i Anledning af sin ældste Søns Fødselsdag, gav paa Slottet Sanssouci. Man smile ikke ved Tanken om et Hofbal paa Hayti, man tænke sig tvertimod det meest glimrende Bal paré i den eleganteste Pariser-Salon, og man vil dog kun have et ufuldkomment Begreb om den henrivende Pragt paa Sanssouci. Man tænke sig denne Salon opfyldt med Petitmaitres, af elegante og pyntede Skjønne, Grupper af Dandsende, glimrende Uniformer, Stjerner, Kors og Ordensbaand, og Rækker af Tjenere i Livreer straalende af Guld ombære Jis og andre Forfriskninger, og som med en Tryllestav forvandle man nu pludseligt alle disse Menneskers Farve fra hvid til sort, saa vil man omtrent faae et Begreb om det pragtfulde Bal, jeg bivaante paa Hayti. Glandsen i dette imponerende Selskab blev endnu forhøiet ved en fast utrolig Mængde Titler og Værdigheder. Der

vare baade Prindser, Rigsgrever, Palaismarskaller, ja selv en Storadmiral og en Erkebiskop, Alt indrettet efter Napoleons Hof-Almanak. Jeg mindes grant endnu Hertugen af Marmelade, Hovedstadens Gouverneur, og Grev Limonade, Christophs Kabinetssecretair. Hs. Maj. selv havde, som man veed, først været Slave paa en Plantage hos Hr. de la Malle. Han var høi og velvoxen, bar i Almindelighed en blaa Uniform med røde Opslag, Stjerne og Ordensbaand. Hans uldne og krusede Haar, som med Alderen var bleven noget hvidt, gav ham et ærværdigt Udseende. Hans gjennemtrængende Blik syntes at udspeide de meest skjulte Tanker hos dem han talte med. Følgende Anecdote om hans Godmodighed vilde geraade enhver europæisk Monark til Ære: Han havde engang indbudt Sir James Yro, Capitain paa den engelske Fregat Southampton, til sit Taffel, og tilladt ham at medbringe saa mange Officerer som han behagede. Sir James, overrasket af Pragten og det velsmagende Maaltid, raabte i Extase til sin Nabo: „Hvilken herlig Kok har ikke denne Satans Neger!" Han vidste ikke af, at Kongen forstod Engelsk; han havde lært dette Sprog, da han endnu drev det beskedne Skræderhaandværk i St. Kitts. Da Christoph indsaae, at Officeren ikke havde sagt det i nogen ond Hensigt, saa lod han, som han ikke havde forstaaet det, men næste Morgen kom der en Neger ombord paa Skibet med et Brev fra Kongen, hvori Hs. Maj. i en munter Tone lod Capitainen vide, at det gjorde ham meget ondt, ikke at kunne sende ham sin første Kok, da Denne, formedelst den

glimrende Lovtale Sir James Dagen iforveien havde holdt over ham ved Taflet, var bleven ham dobbelt kjær; han sendte ham derfor herved den anden Kok i hele Riget.

I Tankerne levende beskjæftiget med hvad jeg tilforn havde seet paa Hayti, begav jeg mig til Palladset Guigni og lod mig melde hos Madame Christoph. Jeg blev indført i en smuk Sal, og fandt der den unge Fyrstinde beskjæftiget ved en Brodeerramme. Hun havde et venligt Physiognomie, men var, af et mislykket Koketterie, ifort en blændende hvid Kjole, der var paafaldende afstikkende mod hendes Huds Farve. Imedens vi vexlede nogle Ord om Veiret, Tiden, o.s.v. traadte Madame Christoph ind i Værelset, støttet paa den kaffebrune Dame, som før havde været hendes Palais-Dame, og nu var hendes Selskaberinde. Hun bad mig sidde ned paa Kanapeen. Hun havde forandret sig meget, Tiden og Kummeren havde efterladt sig dybe Spor, men i alle sine Manerer viste hun et beskedent Væsen og en værdig Holdning, som paa eengang erindrede mig om, hvad hun havde været, og hvad hun nu var. Da jeg i Samtalens Begyndelse kaldte hende Majestæt, faldt hun mig strax i Talen og sagde, at hun vilde holde det for Spot, hvis jeg ikke var en Engellænder. „Nu er jeg kun Christophs Enke! tilføiede hun, idet hun lagde sin Haand paa min Arm: I min Forfatning tør jeg ikke tænke mere paa dette Livs Tant. Nu længes jeg kun efter Rolighed.“ Hun syntes at finde en smertelig Fornøielse i at fortælle sine Lidel-

ser. Blandt Andet fortalte hun mig den Katastrophe, som gjorde Ende paa hendes Gemals Regjering. En svær Sygdom holdt Kongen fængslet paa Sanssouci. Siden 1820 var der oprørske Bevægelser i Norden. De Sammensvorne vilde oprette en republikansk Regjering; de ventede kun paa et Paaskud for at bryde løs. Dette fik de, da Christoph gav Befaling til at degradere en Oberst af Garnisonen i St. Marcus, som var meget yndet af Soldaterne. Disse dræbte Obersten, som var bleven udnævnt i den Afsattes Sted. Christoph sendte 1200 Md. imod Rebellerne, men ogsaa de erklærte sig imod ham, og hans Garde, som han tilsidst lod bryde op, fulgte deres Exempel. Han indsaae nu, at der ikke var Andet tilbage for ham, end at døe. Han lod sin Gemalinde og Børn komme, overøste dem med Kjærtegn, og bad dem forlade sig. Derpaa lod han sig bringe reent Linned, vaskede sine Arme og Hænder, og sendte nu ogsaa Opvarterne bort. Neppe havde de forladt Kongens Værelse, før der faldt et Skud; de iilte tilbage, og fandt ham liggende i sit Blod; med en Pistolkugle havde han gjennemboret sit Hjerte. Han var 53 Aar gammel. Neppe var han død, førend Oprørerne styrtede ind i Palladset. Da de hørte Kongen havde aflivet sig selv, styrtede de ind i det Gemak, hvor Madame Christoph befandt sig med sine Børn, som de reve ud af hendes Arme. En af hendes Sønner værgede sig modigt og blev bogstavelig hugget i Stykker. Hun hørte, hvorledes den ældste Søn bad for sit Liv, men ogsaa han fandt ubarmhjertige Bødler. Denne unge Mand, som i

Engelland havde nydt en glimrende Opdragelse, var Faderens Diesteen og Folkets Afgud; men han blev nedhugget som de Øvrige. Dronningen beholdt ikke engang den Trøst at kunne jorde sine ulykkelige Børns Levninger; den rasende Pøbel deelte dem imellem sig. Hun blev selv kun frelst med største Møie, ved tilligemed sin eneste Datter at blive bragt ombord paa et engelsk Skib som laae der for Anker.

Jeg var meget rørt over hendes sørgelige Historie. Hun græd kun for sin Familie, ikke for sin tabte Rang. Jeg besøgte hende flere Gange. Hun levede meget indgetogent og lod kun Faa komme til sig, fordi hun havde den Overbeviisning, at de Fleste besøgte hende kun af Nysgjerrighed, ikke af Deeltagelse. Hun sagde, det var hende meget imod, at lade sig beskue som en Løve i et Menagerie. Min Opmærksomhed syntes hun taknemmelig at erkjende. Da hendes Datter engang yttrede det Ønske, at komme noget mere blandt Menneskene, sagde hun: „Nei, mit Barn! Verden er ikke for os! Det er allerede nok, at vi vække Nysgjerrighed med vore sorte Ansigter, vi bør ikke endnu udæske Folks Medlidenhed ved at bære vores Ulykke til Skue iblandt dem."

Nu lever Madame Christoph i Pisa, anstændig, men høist indgetogen, og naar ikke Erindringen om de Børn hun begræder, forstyrrede hendes Lykke, vilde hun sikkert føle sig lykkeligere nu end midt i den Pragt som engang omgav hende ved Hoffet i Sanssouci.

Qvodlibets. *)

En polsk Jøde vilde besøge Leipziger Messen; men da han havde en ung Kone og endnu ingen Børn, gjorde han sig Samvittighedsskrupler, ved at forlade hende. „Ei! sagde den fromme Jødinde: Vil Himlen beskjære os Børn, bruges Du ikke dertil!"

Dr. Debek stod engang paa Parterret i Alceste. Ærgerlig over, at En lagde sig paa Ryggen af ham, og rakte sit Ansigt hen over hans Skulder, trak Debek sit Lommetørklæde op og snød den uvelkomne Næse ret følelig. Eieren trak den i Hast tilbage; men Debek sagde gandske rolig: „Om Forladelse! Jeg vidste ikke andet, end det var min Næse!"

„Taler De Fransk?" spurgte man engang en smuk Frøken. „Nei! svarte hun: Men min Broder blæser Fløite."

En Kone døde i første Barselseng, Manden græd heftigen over hende. „Eet trøster mig! sagde han: At jeg ikke er Skyld i hendes Død."

„Hvor har I været?" spurgte en Moder sine to Døttre. „Jeg har seet paa Paraden!" svarte den Ene. — „Og Du?" – „Jeg har hjulpet hende!"

En forklarede en Pige Blomstersproget, og begyndte med Farverne: „Rødt er Kjærlighed; Blaat, Troskab; Grønt, Haabet; Hvidt, Uskyldighed; Guult, Misundelse; Sort, Sorg" o. s. v. Den følgende Dag kom han igjen, og examinerede hende; hun opregnede alle Farverne, men glemte kun den hvide. „Men De glemmer jo Uskyldigheden!" sagde han. „Jh! svarte Pigen: Hvem kan ogsaa gjemme paa Alt!"

En Sangerindes Fader slog engang under en Ordstrid sin Directeur temmelig drøit i Nakken. Directeuren besvarte

*) Af: Conditorei des Jokus, von Saphir, 1828.

dette Anslag med et Forslag lige i Ansigtet. Et Medlem af Orchestret raabte ved Prøven, da dette skete: „Mine Herrer! Holder Takt! Ellers falder Orchestret ind.“

„Jeg kommer saasnart jeg kan!“ lovede en ung Pige hendes Veninde. „Ak! svarte Denne: Kom dog en Smule førend Du kan!“

Et Ægtepar nødte ved Bordet hinanden til at spise. „Det er mig ret en Fornøielse, sagde Konen: naar jeg seer Dig spise.“ — „Og mig en ikke mindre, forsikkrede Manden: naar jeg seer Dig spise; men min største Fornøielse er at Du er fornøiet.“

En Jagtelsker anklagede en Jøde for at være i Besiddelse af et Ham for to Aar siden frakommet Gevær. Jøden blev kaldt for Retten, og man paalagde ham, ved Vidner at bevise sin Eiendomsret til Geværet. Han mødte, og medbragte som Vidne hans Svoger Schmuel, der tilbød at beedige, at Geværet i mange Aar havde tilhørt den Indstævnte. „Hvorlænge, spurgte Dommeren: har Du kjendt dette Gevær som den Anklagedes Eiendom?“ — „Længe! meget længe!“ svarte Vidnet. „Men hvorlænge, i hvormange Aar?“ — „Na, jeg har kjendt det, forsikkrede Schmuel: da det endnu var en gandske lille Pixtol!“

Ved en Auction for kort siden kom Kjøberne førend dens Begyndelse, i Strid, der gik over til Haandgribeligheder. Auctionarius traadte ind, og raabte med kraftig Stemme: „Hvorledes? Tør man her slaae til, førend jeg kommer?“

Parallelet.

Kone — Frue — Gemalinde.

Naar man gifter sig af Kjærlighed, bliver man **Mand** og **Kone**; for Bequemmelighedsskyld: **Herre** og **Frue**, og formedelst Forhold: **Gemal** og **Gemalinde**! —

Man bliver elsket af sin Kone, skaanet af sin Frue og taalt af sin Gemalinde. — Man har en Kone for sig allene, en Frue for en Huusven, og en Gemalinde for hele Verden. — Man finder sig i Alt med sin Kone; man bequemmer sig dertil med sin Frue; man arrangerer sig med sin Gemalinde. — Huusholdningen besørger Konen, Huset Fruen; for Tonen sørger Gemalinden. — Naar man er syg bliver man pleiet af sin Kone, besøgt af sin Frue og vor Gemalinde erkyndiger sig om vort Befindende. — Man spadserer med sin Kone, kjører ud med sin Frue, og gjør Lystpartier med sin Gemalinde. — Vor Kummer deler vor Kone, vore Penge vor Frue og vor Gjeld vor Gemalinde. — Vor Kone er vore Børns Moder, vor Frue deres Bekjendt, vor Gemalinde deres Beherskerinde. — Dse vi, da begræder vor Kone os, vor Frue beklager Tabet af os, og vor Gemalinde gaaer sørgeklædt for vor Skyld. — Efter et Aar gifter vor Kone sig igjen, efter sex Maaneder ægter vor Frue, og naar Condolations-Tiden er udløben (efter sex Uger) formæler vor Gemalinde sig med en Anden.

Kjendetegnene.

Gaaer en Herre og en Dame sammen, og han skrider taus fremad, seende lige for sig — da ere de Mand og Kone. — Seer Herren jevnligen paa Damen, eller taler flittig med hende — da ere de ikke Mand og Kone. — Sidder en Herre i Theatret ved Siden af en Dame, og mønstrer Parqvet og Logerne — da ere de Mand og Kone. — Sidder han halv vendt til hende, og seer snart paa Skuepladsen, snart paa hende — da ere de ikke Mand og Kone. — Taber en Dame sin Handske, og Naboen, efter nogen Betænkning, bukker sig langsom ned, for at tage den op — da ere de Mand og Kone. — Griber han den i Flugten — da ere de ikke Mand og Kone. — Kjører en Herre, rygende sin Cigar, med en Dame — da ere de Mand og Kone. — Ryger han ikke, men holder hendes Shavl paa Skjødet — da ere de ikke Mand og Kone. —

Spiller en Herre og en Dame Boston, og Herren er aldrig Damens Whist — **da ere de Mand og Kone.** — Taber han bestandig, og er dog igjen stedse Whist — **da ere de ikke Mand og Kone.** — Staaer en Herre ved en syngende Dame, uden at vende Bladet om — **da ere de Mand og Kone.** — Har han det allerede længe førend det behøves, i Haanden — **da ere de ikke Mand og Kone.** o. s. v.

Gaade.

Uden mig gaves der ikke **Mit** og **Dit.** Vel er jeg kun lille, men allevegne trænger jeg mig **ind** og **op.** Jeg sætter mig paa **Din** Pande, paa **Keiserens** Næse, og paa **Keiserindens** Fod. Enhver **Ting** bliver kun ved mig; Du kan ikke **tælle til fem** uden mig, og **hid** og **did,** hvor Du gaaer, ledsager jeg Dig. Ingen Pige bliver **gift** uden at jeg er tilstede; ingen Jøde en **Christen.** Jeg er paa ethvert **Dampskib,** og paa **tyrkiske Krigsskibe** er min Nærværelse tre Gange saa nødvendig, som paa **danske Skibe.** **Philosophie** tabte uden mig Hoved og Fod, **Himmelen** havde uden mig ingen Begyndelse, **Paradiis** ingen Ende. Uden mig vilde Jøderne ingen **Rabbi** have, de Christne ingen **Prædiken** faae at høre. **Had** bekymrer sig ikke om mig; men **Kjærlighed** gjør det dobbelt. Ved enhver **intriguant** Handling, ved enhver **Pigcs** Daab er jeg tilstede. Hvor lille jeg end er, hæver jeg mig fem Gange i Veiret ved enhver **prindselig Tilbøielighed.** Ethvert **Skriverie** begynder og ender med mig; man **klapper** uden mig, men **piber** og **hvidsker** kun naar jeg er tilstede. **Parterret, Parqvettet** og **Logerne** kunne undvære mig, **Galleriet** ikke. **I Kritiken** er jeg dobbelt nødvendig, og dog afgiver ingen **Recensent** sig med mig. Mit Firma gjelder i **Stettin** og **Berlin,** og min Tilværelse ophører ikke, saalænge nogen **Urtekræmmer** bruger **Papiir.**

Den lille Pind over Bogstavet i.

Himmel og Helvede.

Saae Du Pigens sjælfulde Øie
Og dets funklende skjønne Krystal,
Som en Ætherglands i det Høie,
Naar den straaler fra Himmelens Hal?
Saae Du Blikket, lig Aftenens Stjerne
Naar den hilser Dig blidt i sit Fjerne?
Saae Du Perlen der speiled sig mild
I det tindrende Øies Ild?
Da har Du seet Kjærlighed luet
O, da har Du Himmelen skuet.

Saae Du Pigens bristende Øie
Og Forførerens haanlige Smiil?
Saae Du Rosen Hovedet bøie,
Ramt af Kummerens dræbende Piil?
Saae Du Skinsygens giftige Miner,
Naar det brødefri Hjerte den piner?
Saae Du Længselens haabløse Graad
Og Fortvivlelsens Rædselsdaad?
O, da har Dit Hjerte vist gruet;
Thi Helvedes Qval har Du skuet.

Ja en Himmels salige Glæder
Slynger Kjærlighed huldt om vor Jord;
Men naar Hjertet kummerfuldt græder
I dens Marter et Helvede boer. —
Du, hvis Smiil lod mig ahne et Eden,
Et Elysiums Glæder herneden,
Pige, Du med den tryllende Aand,
See, min Skjæbn. er i Din Haand!
Dit Savn er den Qval der mig truer,
Dit Øie den Himmel jeg skuer.

C. T. Hilwar.

Til
Greve Adam Wilhelm Moltke
den 25de August.

En stor, en ædel Sjel forlod
Paa Hæder rig og mæt af Dage
En Slægt, som sorgfuld staar tilbage
Og vidner: han var viis og god;
Han var en Fader, kjendte Navnet
Og elskte det og vandt den Roes:
Han offred' gjerne Guld og Gods,
Og har som Faa i Danmark gavnet.

O **Moltke**! Du forstod hans Tid,
Vurdered' ret hans høie Stræben;
Ei døer hans Navn, thi ei paa Læben,
Men dybt i Hjertet hver en Tid
Skal finde det, og til dets Ære
Retfærdig glad udtale sig
Saa fattig dog som han var rig
Naar Storddaad Talen om skal være.

Dog aldrig **Moltke** denne Dag
Gjenfødes ny — jo Tanken mindes
Det Slægtskab, som i Himlen bindes,
Som snoer sig om hver ædel Sag.
Det er ei Blodets lunkne Stemme,
Men Hjertets Følelse som varm
Til fælleds Maal Din stærke Arm
Med aldrig trættet Kraft sees fremme.

Din Roes, o **Moltke**! Bülow's liig
Foragter ussel Smiger-Stemme;
Hvad Du har virket hører hjemme
Hvor Livets Tomhed taber sig;
Der staaer hver herlig Tanke skrevet,
Som i Din Ungdoms, Manddoms Kraft
I hver en Stund Din Sjel har haft,
Om end den ei er udført blevet.

O maatte Dine Dages Tal
Til Danmarks Held Sølvkronen vinde,
Og Fædrelandet seent først binde
Den Borgerkrands, som smykke skal
En ædel Faders ædle Søn,
Som tog i Arv hans Hu at gavne
Og var ei blot en Ædlings Navne,
Men kjæmper selv til Ærens Løn.

O! da skal mindre bitter Nød
Fra Borg til Hytte sig udbrede,
Da er en Skytsaand altid rede
At række Armod Haab og Brød,
Da er Velsignelsen ei død,
Som Kummers Børn saa tidt paakalde;
Da skal de længe endnu Alle
Velsigne Dagen Du blev fød.

J. P. Miller.

---

†

Schubothe.

Et Egeblad jeg lægger paa Din Kiste,
Tag, Gubbe, mit Farvel i Graven med!
I Livet jeg en ædel Ven forliste,
Da Du gik ind til Dødens tause Fred.

Men tro jeg skal i et velsignet Minde
Bevare som en Søn Dit ædle Navn,
Og stræbe skal jeg i Dit Fjed at finde
En sikker Ankerplads i Livets Havn.

A. F. Elmquist.
